ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.
Jaarverslag 2022

asn impact investors

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.
Jaarverslag 2022

asn impact investors

Inhoudsopgave

Voorwoord van de directie 4

Kerncijfers 5

Begrippen 7

Verslag van de raad van commissarissen 10

1 Verslag van de beheerder 15
1.1 Opzet en opdracht van de fondsen 16
1.2 Fondsdocumentatie 17
1.3 Wijziging wet- en regelgeving 17
1.4 Fondskosten 18
1.5 In- en uitstroom ASN Beleggingsfondsen 19
1.6 Ontwikkelingen UCITS-beheerder 19
1.7 Ontwikkelingen in de verslagperiode 19
1.8 Duurzaam beleggingsbeleid 21
1.9 Risicobeheer 33
1.10 Economie en financiële markten in 2022 en vooruitzichten 41
1.11 Dividend 44
1.12 Beloningsbeleid 44

2 Verslag over het beheer van de ASN UCITS-Beleggingsfondsen 49
2.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds 51
2.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds 61
2.3 ASN Milieu & Waterfonds 68
2.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 76
2.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de UCITS-beheerder 85

3 Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. 87
3.1 Balans 88
3.2 Winst-en-verliesrekening 88
3.3 Kasstroomoverzicht 89
3.4 Toelichting op de jaarrekening 90
3.5 Toelichting op de balans 102
3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening 106
3.7 Overige toelichtingen 109
3.8 Voorstel resultaatbestemming 111

4 Jaarrekening ASN UCITS-Beleggingsfondsen 113
4.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds 114
4.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds 125
4.3 ASN Milieu & Waterfonds 137
4.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 146

5 Overige gegevens 155
Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten 156
Statutaire winstbestemming 156
Belangen bestuurders en raad van commissarissen 156
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 157

6 Bijlagen 165
Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders 167
Bijlage 2 Adresgegevens en personalia 169
SFDR annex V ASN Duurzaam Aandelenfonds 172
SFDR Annex V ASN Duurzaam Obligatiefonds 185
SFDR annex V ASN Milieu & Waterfonds 193
SFDR annex V ASN Small & Midcapfonds 205

Voorwoord van de directie

U zult het met ons eens zijn: 2022 was een heftig jaar.

Net op het moment dat een einde van de coronapandemie in zicht kwam, brak de oorlog in Oekraïne uit. Een humanitaire ramp die helaas vandaag de dag nog steeds voortduurt. Een ramp ook die wereldwijd gevolgen had voor de economie en financiële markten. Energieprijzen en inflatie bereikten recordhoogten, de centrale banken verhoogden hun rentes en de aandelen- en obligatiemarkten werden door dit alles hard geraakt.

Ook onze beleggingsfondsen bleken niet ongevoelig voor deze turbulente tijden. Na sterke rendementen in 2021, lieten ze negatieve rendementen zien over 2022.

Gedurende 2022 werd de urgentie om klimaatverandering tegen te gaan en het verlies aan biodiversiteit te stoppen opnieuw groter. Klimaatverandering brengt de toegang tot gezonde voeding en onderdak - belangrijke mensenrechten - voor miljoenen in gevaar. De biodiversiteit wordt in grote delen van de wereld bedreigd door extreem weer, bosbranden en menselijke activiteiten als boskap, intensieve landbouw, milieuvervuiling en stroperij.

De financiële sector moet wat ons betreft zijn verantwoordelijkheid nemen om het tij te keren. Idealiter vanuit een intrinsiek gemotiveerde gedachte, maar bij gebrek hieraan, dan maar vanuit wet- en regelgeving. In dat kader is het goed dat de Europese richtlijn Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) vanaf dit jaar extra rapportage-eisen stelt aan beleggingsfondsen die zichzelf duurzaam noemen. Het moet ervoor zorgen dat ze beter vergelijkbaar zijn en greenwashing tegengaan.

Ook wij hebben ons voorbereid op de nieuwe regels. Waarom al onze fondsen zich kwalificeren voor de strengste – zogenaamde Artikel 9 - categorie van duurzaamheid, kunt u in nieuwe documentatie bij al onze fondsen nagaan. U vindt deze ook in de bijlage bij dit verslag.

Daarnaast publiceerden wij eind 2022 ons Klimaatactieplan. In dit actieplan beschrijven we de stappen die we zetten om onze ‘Beyond net zero’ ambitie voor 2030 waar te maken: we willen dan met het totaal van onze investeringen per saldo klimaatpositief zijn.

De EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, kan mogelijk ook een belangrijk instrument zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. We kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie.

We hopen dat een grotere transparantie rond echt duurzaam beleggen een stimulans wordt voor beleggers en bedrijven om grotere stappen te zetten op het terrein van duurzaamheid. Het gaat immers om een mondiale uitdaging die we alleen de baas worden als de financiële sector, overheden, de bedrijven waarin we beleggen en consumenten gezamenlijk hun verantwoordelijkheid nemen.

Samen met u kiezen wij voor een duurzame versnelling. Op weg naar een wereld waarin mensen in balans met de natuur leven, en in harmonie met elkaar.

San Lie, directievoorzitter/ directeur Sales & Portfoliomanagement

Ro Dielbandhoesing, directeur Risicomanagement & Compliance

Dirk-Jan Stam, directeur Reporting & Productmanagement

Kerncijfers

Rendement 2022

Wij vergelijken het rendement van elk fonds met dat van zijn benchmark. Dit is een hulpmiddel om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. De prestaties ten opzichte van de benchmark zijn in onderstaande tabellen weergegeven. In hoofdstuk 2 leest u hoe de rendementen van de verschillende fondsen tot stand kwamen.
De rendementen zijn gebaseerd op de intrinsieke waarde, inclusief herbelegd dividend. In de jaarverslagen tot en met 2020 presenteerden we rendementen gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend. Er is gekozen voor een andere presentatie van het rendement om een betere vergelijking te kunnen maken met het rendement van de benchmark. Het verschil tussen de intrinsieke waarde en de beurskoers bestaat uit de toegepaste op- en afslagen. Bij de benchmark is van op- en afslagen geen sprake.

Kerncijfers laatste vijf jaar

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds maakten tot 18 juni 2020 onderdeel uit van ASN Beleggingsfondsen N.V. Op 18 juni 2020 is ASN Beleggingsfondsen N.V. gesplitst in twee nieuwe vennootschappen: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. De voornoemde fondsen maken nu onderdeel uit van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en worden in dit verslag de UCITS-fondsen genoemd.

Vanaf 18 juni 2020 zijn het ASN Duurzaam Mixfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief en ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief aandeelhouder geworden in de UCITS-fondsen. Voorheen belegden zij in de beleggingspools van ASN Beleggingsfondsen N.V. Hierdoor is het fondsvermogen van de UCITS-fondsen in 2020 gegroeid. ASN Duurzaam Mixfonds is op 15 september 2021 opgeheven en opgegaan in het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal.

ASN Duurzaam Aandelenfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	**Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)**	**Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode**	**Koers einde verslagperiode (€)**	**Uitbetaald dividend (€)**	**Rendement inclusief herbelegging (%)[1]**	**Rendement van de benchmark (%)**
2022	**1.498.937**	**11.505.265**	**131,45**	**2,00**	**-20,42**	**-15,67**
2021	1.875.019	11.290.696	166,99	1,80	20,76	27,92
2020	1.543.572	11.091.282	139,19	2,85	10,03	5,23
2019	1.487.553	11.463.400	130,06	2,95	32,33	27,44
2018[2]	767.710	7.627.250	100,26	2,50	-8,69	-7,80

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. Voor 2020, 2019 en 2018 is dit rendement gerapporteerd op basis van beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast naar aanleiding van de splitsing.*

ASN Duurzaam Obligatiefonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
2022	**514.943**	**21.899.148**	**23,61**	**0,30**	**-13,30**	**-13,14**
2021	605.611	22.066.024	27,47	0,30	-2,04	-1,64
2020	576.826	20.366.907	28,34	1,00	1,46	2,12
2019	644.273	22.275.347	28,95	0,60	2,00	3,12
2018[2]	221.812	7.665.071	28,98	0,75	0,49	0,41

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. Voor 2020, 2019 en 2018 is dit rendement gerapporteerd op basis van beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast naar aanleiding van de splitsing.*

ASN Milieu & Waterfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
2022	**903.536**	**20.186.621**	**45,17**	**1,00**	**-19,07**	**-25,44**
2021	1.136.398	20.115.995	56,67	0,35	25,45	19,44
2020	838.039	18.477.881	45,17	0,60	23,19	56,18
2019	708.605	18.904.827	37,55	0,35	34,63	29,16
2018[2]	493.339	17.530.949	27,88	0,45	-16,12	-9,19

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. Voor 2020, 2019 en 2018 is dit rendement gerapporteerd op basis van beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast naar aanleiding van de splitsing.*

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen einde verslagperiode (in duizenden euro's)	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
2022	**189.331**	**4.076.775**	**46,60**	**0,70**	**-20,81**	**-22,50**
2021	226.208	3.804.203	59,83	0,40	26,38	23,83
2020	157.359	3.320.386	47,72	0,80	6,55	6,72
2019	194.721	4.281.283	45,57	0,45	35,76	29,99
2018[2]	92.265	2.724.850	33,67	0,55	-17,19	-15,83

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de afgegeven intrinsieke waarde per ultimo verslagperiode, inclusief herbelegd dividend. Voor 2020, 2019 en 2018 is dit rendement gerapporteerd op basis van beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast naar aanleiding van de splitsing.*

Begrippen

Aandeel
Via aandelen koopt een belegger of een beleggingsfonds als het ware een deel van een bedrijf. Een aandeel is het bewijs van deelneming in het eigen vermogen van een onderneming. Dit is risicodragend vermogen. In het geval van beursgenoteerde bedrijven komt de prijs van het aandeel, de koers, tot stand door vraag en aanbod op de effectenbeurs. Veel bedrijven keren hun aandeelhouders een- of tweemaal per jaar dividend uit. Het rendement van aandelen bestaat uit koersveranderingen en dividend.
In het geval van niet-beursgenoteerde bedrijven kunnen beleggers aandelen kopen en verkopen buiten de beurs om. Daarbij onderhandelen bestaande en potentiële aandeelhouders op meer directe wijze met elkaar. Aandelen van een niet-beursgenoteerde onderneming worden gewaardeerd op basis van (een benadering van) de reële waarde, rekening houdend met recente markttransacties en marktontwikkelingen.

ABB/ASN Impact Investors
ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) is UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. ABB is statutair gevestigd te Den Haag, met adres Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG Den Haag. ASN Impact Investors is de handelsnaam van ABB.

AIF-beheerder
Een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 2:65 Wft. ASN Impact Investors is aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.

AIFMD
AIFMD is de afkorting van Alternative Investment Fund Managers Directive, in het Nederlands ‘EU Richtlijn 2011/61/EU voor beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen’. AIFMD wordt ook wel AIFM-richtlijn genoemd. Deze richtlijn is verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft) en is op 22 juli 2014 volledig van kracht geworden. AIFMD vergroot de transparantie tegenover beleggers en toezichthouders en versterkt de financiële stabiliteit van beleggingsinstellingen. Het uiteindelijke doel hiervan is de bescherming van beleggers.

Assetallocatie
De verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties, vastgoed en/of liquiditeiten. De strategische assetallocatie is de portefeuilleverdeling in normale omstandigheden op de financiële markten. De tactische assetallocatie is de verdeling anticiperend op actuele marktomstandigheden.

Beleggingsfonds
In een beleggingsfonds brengen meerdere beleggers geld bijeen. De professionele vermogensbeheerder belegt dit geld op basis van het beleggingsbeleid van het fonds. Er zijn vele soorten beleggingsfondsen, bijvoorbeeld aandelenfondsen die wereldwijd beleggen, in bepaalde regio’s of sectoren, of in ondernemingen van een bepaalde omvang. Daarnaast bestaan er onder meer obligatie-, liquiditeiten- en vastgoedfondsen, fondsen voor onderhandse leningen en combinaties daarvan.

Beleggingsuniversum
De lijst van ondernemingen, overheden, instellingen en overige beleggingen waarin een fonds kan beleggen. Het beleggingsuniversum van ASN Beleggingsfondsen heet het ASN Beleggingsuniversum.

Benchmark
Een hulpmiddel of maatstaf om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. Benchmarks worden door financiële instellingen onderhouden.

Beurskoers
De beurskoers is de prijs van een beursgenoteerd instrument zoals een aandeel of een obligatie. De prijs komt op de beurs tot stand door vraag en aanbod. De beurskoers kan van dag tot dag en van moment tot moment variëren.

Creditspread
Het verschil tussen rentetarieven van obligaties met een vergelijkbare looptijd. Dit verschil is het gevolg van een verschil in kredietrisico. Er bestaat bijvoorbeeld een creditspread tussen staatsobligaties van landen met een hoog risico en staatsobligaties van landen met een gering risico. De creditspread in Europa duidt meestal op het verschil tussen

enerzijds de rente op staats- of bedrijfsobligaties en anderzijds de rente op Duitse staatsobligaties of swaps met een vergelijkbare looptijd.

Derivaten
Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontlenen aan de waarde van een ander goed of financieel instrument, zoals aandelen. Dit andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd. Soorten derivaten zijn bijvoorbeeld opties en futures. Financiële derivaten worden onder andere gebruikt om risico's te verkleinen en actieve marktposities in te nemen. ASN Impact Investors stelt strikte eisen aan het gebruik van derivaten. Een van de eisen is dat derivaten alleen gebruikt mogen worden om risico's te verminderen.

Dividend
Ondernemingen die winst maken, kunnen deze herinvesteren in de onderneming of uitbetalen aan de aandeelhouders. Deze uitbetaling van de winst aan aandeelhouders heet dividend. Ook een beleggingsfonds kan dividend ontvangen van de ondernemingen waarin het belegt, en dit op zijn beurt uitkeren aan de participanten in (of: aandeelhouders van) het beleggingsfonds. Ook een beleggingsfonds kan dus dividend uitkeren.

Duration (duratie)
De *duration* is de gemiddelde gewogen looptijd van een obligatie, rekening houdend met de resterende looptijd en aflossingen. De duration geeft aan hoe gevoelig een obligatie of obligatieportefeuille is voor wijzigingen in de rente.

Duurzame beleggingsdoelstelling
Een specifieke sociale of ecologische doelstelling die de beheerder van een fonds wil bereiken door te beleggen in economische activiteiten van ondernemingen, overheden, instellingen en overige beleggingen die bijdragen aan het bereiken van die doelstelling, geen ernstige, nadelige gevolgen voor mens en milieu veroorzaken en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen.

Impactfondsen
Een impactfonds is een beleggingsfonds dat is gespecialiseerd in impactbeleggingen. Het fonds heeft als primaire doelstelling om behalve een financieel rendement ook resultaat te boeken voor mens en milieu. Doorgaans worden beleggingsfondsen die niet in beursgenoteerde bedrijven beleggen, gezien als impactfondsen. Het ASN Groenprojectenfonds, het ASN Microkredietfonds en het ASN Biodiversiteitsfonds zijn impactfondsen.

Intrinsieke waarde
De waarde van alle bezittingen in het beleggingsfonds op een bepaald moment. De koersvorming van beursgenoteerde fondsen komt tot stand door vraag en aanbod, waarbij een op- of afslag in rekening wordt gebracht. Daardoor kunnen de aan- en verkoopkoers afwijken van de intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt ook de *net asset value* (NAV) genoemd.

Geindexeerd rendement
Dit is de opbrengst van een beleggingsfonds die bestaat uit de som van de koerswinst en de uitgekeerde dividenden, gerekend vanaf de start van het fonds. De start van het fonds wordt gezien als een waarde van 100.

Greenbonds
Een greenbond is een groene obligatie waarmee wordt geïnvesteerd in duurzame-energieprojecten en projecten op het gebied van milieu en landgebruik, zoals landbouw, bosbouw, water- en afvalbeheer.

Kredietrating
De kredietrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van de uitgever van een obligatie of lening. Zo'n oordeel is afkomstig van een gespecialiseerd ratingbureau, zoals Moody's en Standard & Poor's (S&P). Zij beoordelen de kans dat de uitgever de verplichtingen uit hoofde van de obligatie zonder problemen kan voldoen. De kredietratings van bijvoorbeeld S&P lopen uiteen van AAA (hoge kredietwaardigheid) tot D (zeer lage kredietwaardigheid, faillissement).

Marktkapitalisatie
De marktkapitalisatie van een onderneming is haar totale beurswaarde (aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de beurskoers). Vaak worden de volgende grenzen gehanteerd:

- *largecaps*: bedrijven met een marktkapitalisatie van meer dan € 10 miljard,
- *midcaps*: marktkapitalisatie van € 4 miljard tot € 10 miljard,
- *smallcaps*: marktkapitalisatie van minder dan € 4 miljard.

Modified duration
De *modified duration* is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hiermee kan berekend worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente op het rendement van de obligatie. Bij een modified duration van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers van de lening 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa.

NAV
De net asset value (NAV) van een fonds is de intrinsieke waarde van het fonds. Zie de uitleg onder *Intrinsieke waarde*.

Obligatie
Obligaties zijn schuldbewijzen van (semi)overheidsinstellingen of ondernemingen. De belegger in een obligatie ontvangt jaarlijks een rente op zijn obligatie die meestal van tevoren is bepaald. Er is handel in obligaties via de beurs, waardoor koersvorming optreedt. Het rendement bestaat uit koersverandering en couponrente. Obligaties zijn de belangrijkste vorm van vastrentende waarden.

Onderhandse lening
Een onderhandse lening is een lening waarbij een of meer geldverstrekker(s) geld uitlenen aan een leningnemer. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact en op maat gemaakte afspraken tussen de geldverstrekker(s) en de leningnemer.

Prospectus
Een prospectus is een wettelijk vereist document, juridisch van aard, dat verplicht gepubliceerd wordt bij een emissie (uitgifte) van financiële producten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen etc.). In het prospectus staan de voorwaarden van de emissie vermeld, evenals de financiële en niet-financiële informatie van de uitgevende instelling.

Risico-rendementsverhouding
De verhouding tussen risico en rendement van een belegging. In het algemeen geldt: hoe lager het risico, des te lager het verwachte rendement. En andersom: hoe hoger het risico, des te groter de kans op een hoog rendement op langere termijn.

Scope 1, 2 en 3
Onder scope 1 en 2 valt de directe en indirecte uitstoot van broeikasgassen – met name CO_2 – van een organisatie, zoals elektriciteitsverbruik, brandstofverbruik en zakelijk reizen. Onder scope 3 valt de uitstoot in de keten. Dit betreft de uitstoot in de hele levenscyclus van de producten die een bedrijf koopt, produceert en/of verkoopt.

SFDR
Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) is een Europese verordening die sinds 10 maart 2021 van kracht is. Deze verordening stelt nieuwe eisen aan openbaarmaking over duurzaamheid door deelnemers van financiële markten. Alle ASN beleggingsfondsen zijn geclassificeerd als zogeheten artikel 9-producten, omdat zij zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel.

UCITS
UCITS is de afkorting van Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities, in het Nederlands ‘Richtlijn 2009/65/EG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe’s)’, zoals aangevuld door Richtlijn 2014/91/EU tot wijziging van Richtlijn 2009/65/EG. Deze richtlijnen zijn verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft).

UCITS-beheerder
Een beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 2:69b Wft.
ASN Impact Investors is aangesteld als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

UCITS-fondsen
De subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.: het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds.

Weging
De vermogensbeheerder van een beleggingsfonds heeft over het algemeen een vaste verdeling van zijn beleggingen over verschillende beleggingscategorieën (zie assetallocatie). Wanneer het belang in een bepaalde categorie groter is dan in de strategische assetallocatie, wordt dat een overwogen belang of overweging genoemd. Als het belang kleiner is dan de strategische assetallocatie, noemen we dat een onderwogen belang of onderweging. Het is ook mogelijk ten opzichte van de benchmark een onderweging of overweging aan te houden in specifieke landen, bedrijven of sectoren.

Verslag van de raad van commissarissen

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Als raad van commissarissen hebben wij de taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap. We staan de directie met raad terzijde. Bij de vervulling van onze taak richten wij ons naar het belang van de vennootschap zonder daarbij het belang van de aandeelhouders, de medewerkers en de maatschappij uit het oog te verliezen. In aanvulling op de statuten en de Corporate Governance Code zijn onze taken en verantwoordelijkheden vastgelegd in het Reglement voor de Raad van Commissarissen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Samenstelling van de raad van commissarissen

Gedurende 2022 heeft zich geen wijziging in de samenstelling van de raad voorgedaan.

Alle leden van de raad voldoen aan de eisen zoals genoemd in art 2:142a lid 1 BW en aan de eisen voor onafhankelijkheid. Ultimo 2022 was de samenstelling van de raad als volgt:

Naam	Geslacht	Functie	Nationaliteit	1e benoeming	Lopende termijn
Anne Gram	V	Voorzitter	Deense	20-04-2017	2021-2025
Lodi Hennink	M	Vicevoorzitter, tevens lid AC	Nederlandse	30-04-2015	2019-2023
Tineke Lambooy	V	Lid	Nederlandse	17-05-2019	2019-2023
Dennis Bams	M	Lid, tevens voorzitter AC	Nederlandse	15-05-2020	2020-2024
Chris Zadeh	M	Lid	Nederlandse	29-04-2021	2021-2025

In april 2023 verlopen de eerste termijn van mevrouw Lambooy en de tweede termijn van de heer Hennink. Hierdoor ontstaan in principe twee vacatures. De raad voorziet dat een samenstelling van vier personen voldoende zou kunnen zijn om alle aandachtsgebieden te verdelen. De raad heeft een profielschets opgesteld met benodigde competenties en ervaring. Op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van 28 april 2023 zal de raad een nieuw lid ter benoeming voordragen.

Vergaderingen

De raad vergadert doorgaans vier keer per jaar. In 2022 kwam de raad zes keer bijeen. De vergaderingen vonden plaats via videoconferentie of in hybride vorm, zowel fysiek als via videoconferentie. Op de agenda stonden onder andere de volgende onderwerpen:

- Jaarverslag en accountantsverslag 2021 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.;
- Halfjaarbericht 2022 ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.;
- Herijking groeistrategie van ASN Impact Investors;
- Klimaat, biodiversiteit en duurzaamheidstrends (waaronder 'greenwashing');
- Implementatie Sustainable Finance Action Plan en SFDR;
- Opzetten van een datawarehouse;
- Centraliseren van bewaarder en fondsadministrateur bij één partij;
- Oorlog Oekraïne en turbulentie financiële markten.

Commissies

De raad heeft een selectie- en benoemingscommissie en een auditcommissie uit zijn midden aangewezen. De selectie- en benoemingscommissie is een gelegenheidscommissie in verband met de selectie en benoeming van nieuwe leden van de RvC. De commissie bestaat uit Anne Gram (voorzitter) en Tineke Lambooy.

De auditcommissie bestaat uit de heren Dennis Bams (voorzitter) en Lodi Hennink. De auditcommissie vergaderde vier keer in 2022. Op de agenda stonden onder andere de volgende onderwerpen:

- Jaarverslag en accountantsverslag 2021 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.;
- Halfjaarbericht 2022 ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.;
- Auditrapport en auditplan van de interne accountant;
- Auditplan van de externe accountant;
- Risicomanagementrapportages;
- Integriteits- en compliancerapportages.

Daarnaast keurde de auditcommissie de nevendiensten van EY als accountant goed. Die nevendiensten bestonden dit jaar uit assurancewerkzaamheden bij prospectusupdates, de beoordeling van het halfjaarbericht, de UCITS-rapportage en van de vertalingen van de jaarverslagen. Bij alle vergaderingen van de auditcommissie waren de directeur Risicomanagement en Compliance en de externe accountant aanwezig.

Tot slot heeft de raad, bij wijze van experiment, een Juridische en Governance Commissie opgericht. Deze heeft als taak om geagendeerde juridisch getinte documenten voor te bespreken ten behoeve van de overige RvC-leden en om een sparringpartner te zijn voor het bestuur. De commissie bestaat uit Tineke Lambooy en Lodi Hennink.

Bedrijfsbezoek en permanente educatie

De restricties vanwege de coronapandemie zijn gedurende het verslagjaar geleidelijk losgelaten. De raad heeft voorzichtigheid betracht in contactmomenten. Helaas hebben wij dit jaar geen bedrijfsbezoek kunnen afleggen bij een van de ondernemingen uit het ASN Beleggingsuniversum. Ook onze permanente educatie, die wij doorgaans koppelen aan het thema van het bedrijfsbezoek, heeft geen doorgang kunnen vinden. In 2023 wordt invulling gegeven aan permanente educatie, al dan niet met een bedrijfsbezoek.

Ontwikkelingen 2022

Nadat de wereldwijde coronapandemie meer onder controle is gekomen werden we geconfronteerd met de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne. De oorlog leidt tot veel menselijk lijden en ook tot disruptie van en tekorten in de voorziening van grondstoffen. De stijging van energieprijzen wakkert inflatie aan. Het maakt ons bewust wat afhankelijkheid van fossiele energie teweeg kan brengen en bewijst de noodzaak tot transitie naar duurzame investeringen.

De moeilijke economische omstandigheden hadden hun weerslag op de financiële markten en daarmee ook op de onze fondsen. De extreme toename in inflatie leidde onder andere tot en sterke stijging van de rente en dalende aandelenkoersen. De raad en de directie bespraken deze ontwikkelingen evenals de operationele plannen en ontwikkelingen van de fondsen.

Met ingang van 1 maart 2022 is het nieuwe directieteam van ASN Impact Investors gestart. San Lie is directievoorzitter en verantwoordelijk voor de portefeuille Sales & Portfoliomanagement. De directie is uitgebreid met een derde bestuurder: Dirk-Jan Stam is aangetreden als directeur Reporting & Productmanagement. Ro Dielbandhoesing is directeur Risicomanagement & Compliance. De raad acht de nieuwe directie zeer capabel en is verheugd over de voortvarendheid waarmee de directie de vele uitdagende dossiers oppakt en in goede banen leidt.

Naast de uitdagingen op de financiële markten spelen ook eisen vanuit wet- en regelgeving en organisatorische vraagstukken. In 2022 waren veel inspanningen nodig om te voldoen aan de vereisten voortkomend uit het Sustainable Finance Action Plan (SFAP) van de EU, nader uitgewerkt in Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Een datawarehouse wordt opgezet om duurzaamheidsinformatie onder SFDR beschikbaar te stellen aan beleggers.

Centralisatie van de activiteiten van bewaarder en fondsadministrateur bij één partij is ook aan de orde gekomen. Voorts heeft de raad zich gebogen over de herijkte strategie van ASN Impact Investors.

Vaststellen jaarrekening 2022

Wij stellen de algemene vergadering van aandeelhouders voor om de jaarrekening 2022 die aan u is gepresenteerd, vast te stellen. Tevens verzoeken wij de algemene vergadering van aandeelhouders om de directie decharge te verlenen voor het in 2022 gevoerde bestuur en, separaat daarvan, de raad te dechargeren voor het in 2022 uitgeoefende toezicht. Wij danken de directie voor de constructieve en plezierige samenwerking en de open wijze waarop zij de raad steeds tegemoet treedt, en de medewerkers van ASN Impact Investors voor de wijze waarop zij hun werkzaamheden voor de vennootschap hebben verricht.

Den Haag, 16 maart 2023

De raad van commissarissen

Anne Gram (voorzitter)
Lodi Hennink
Tineke Lambooy
Dennis Bams
Chris Zadeh

1 Verslag van de beheerder

1.1 Opzet en opdracht van de fondsen

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is een open-end beleggingsinstelling die is opgezet volgens een paraplustructuur. Dit houdt in dat het aandelenkapitaal is onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen). Elk fonds heeft zijn eigen duurzame beleggingsdoelstelling(en), beleggingsbeleid en een kenmerkend rendements- en risicoprofiel dat daarmee samenhangt. ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bestaat uit de volgende vier subfondsen: ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. De fondsen zijn genoteerd aan Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Service.

De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), handelend onder de handelsnaam ASN Impact Investors, vormt de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en bepaalt het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ASN Impact Investors treedt eveneens op als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ASN Impact Investors staat als UCITS-beheerder onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Elk fonds heeft specifieke doelstellingen en een beleggingsbeleid. Voor alle fondsen geldt dat ze alleen kunnen beleggen in overheden, ondernemingen, projecten of instellingen die zijn toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum. De fondsen beleggen in beursgenoteerde aandelen, luidend in verschillende valuta's, of in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties. Overheden en beursgenoteerde ondernemingen komen in aanmerking voor het ASN Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan de ASN-duurzaamheidscriteria.

Geen securities lending

Wij maken geen gebruik van *securities lending* (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding).

Corporate governance

ASN Duurzame Deelnemingen N.V. (ADD) is 100%-aandeelhouder van ASN Impact Investors en houder van een prioriteitsaandeel in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Dat prioriteitsaandeel geeft bijzondere bevoegdheden bij bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, statutenwijziging en ontbinding van de vennootschap.

ASN Impact Investors vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Werkzaamheden van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. worden uitgevoerd door werknemers van ASN Impact Investors en door verschillende uitbestedingspartijen, waaronder de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is 100%-aandeelhouder van ADD. ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft zelf geen medewerkers in dienst.

De corporate governance structuur van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is ingericht met een raad van commissarissen (RvC). De RvC heeft de taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap, ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. De RvC staat de directie met raad terzijde. Bij de vervulling van deze taak richt de RvC zich naar het belang van de vennootschap zonder daarbij het belang van de aandeelhouders, de medewerkers en de maatschappij uit het oog te verliezen. In aanvulling op de statuten en de Corporate Governance Code zijn de taken en verantwoordelijkheden van de RvC vastgelegd in het Reglement voor de Raad van Commissarissen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Interne organisatie ASN Impact Investors

De dagelijkse leiding van ASN Impact Investors was tot 1 maart 2022 in handen van twee bestuurders. Met ingang van 1 maart 2022 is de directie uitgebreid met een derde bestuurder. De bestuurder Sales en Portfoliomanagement staat aan het hoofd van de afdelingen Marketing & Sales en Portfoliomanagement, de afdeling Risicomanagement & Compliance wordt aangestuurd door de bestuurder Risicomanagement en Compliance en de bestuurder Finance en Reporting is verantwoordelijk voor de afdelingen Control en Productmanagement. In totaal waren er per 31 december 2022 29,9 fte werkzaam bij ASN Impact Investors. Hoewel ASN Impact Investors feitelijk als werkgever fungeert, zijn de werknemers formeel in dienst van de Volksbank. Bij het uitvoeren van zijn taken maakt ASN Impact Investors ook gebruik van verschillende uitbestedingspartijen. Omdat ASN Impact Investors eindverantwoordelijk is, monitoren en evalueren wij deze uitbestedingspartijen voortdurend.

Algemene vergadering van aandeelhouders

Op donderdag 28 april 2022 vond de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de vennootschap via een webcast plaats. In het halfjaarbericht 2022 is hiervan verslag gedaan.

Aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. kunnen de notulen van de aandeelhoudersvergadering opvragen bij ASN Impact Investors via telefoonnummer 070-356 93 33 of per e-mail: info@asnimpactinvestors.com. De notulen en stemuitslagen staan ook vermeld op de website www.asnimpactinvestors.com onder *Mededelingen*.

1.2 Fondsdocumentatie

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode, zijn verwerkt in de Essentiële-informatiedocumenten (Eid) en het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Deze documenten vindt u op www.asnimpactinvestors.com onder Documenten.

1.3 Wijziging wet- en regelgeving

In 2022 vonden de volgende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving plaats die voor ASN Impact Investors relevant zijn.

SFDR

Per 10 maart 2021 is de Europese verordening Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) van toepassing. Deze verordening stelt nieuwe eisen aan openbaarmaking over duurzaamheid door deelnemers van financiële markten. Beheerders moeten onder meer informatie over duurzaamheid opnemen in de prospectussen van hun fondsen, zodat inzichtelijk wordt in hoeverre deze duurzaam zijn. In 2021 hebben wij de eerste vereisten (Level 1) tijdig geïmplementeerd. Alle ASN Beleggingsfondsen zijn hierbij geclassificeerd als zogeheten artikel 9-producten, omdat zij zich specifiek richten op het behalen van een duurzaamheidsdoel. In 2022 hebben wij de nadere vereisten (Level 2) geïmplementeerd, waarmee wij voldoen aan de technische standaarden die per 1 januari 2023 gelden. Hierbij hebben wij voor alle ASN Beleggingsfondsen de SFDR artikel 9-classificatie gehandhaafd. Het wettelijke sjabloon voor duurzame beleggingsinformatie bevat een nadere toelichting op de duurzame beleggingsdoelstelling en is voor elk fonds als bijlage toegevoegd aan het prospectus. Per 30 december 2022 hebben wij het aangepaste prospectus gepubliceerd. Daarnaast zijn er publicaties over onze duurzaamheidsaanpak opgenomen op onze website.

Taxonomie

Op 2 juli 2020 is de Europese verordening Taxonomy Regulation (TR) in werking getreden. Deze verordening biedt onder meer een uniforme classificatie om te bepalen in hoeverre economische activiteiten ecologisch duurzaam zijn. Met ingang van 1 januari 2022 zijn de eerste transparantieverplichtingen uit de TR van toepassing.

Wij staan achter de initiatieven om via wet- en regelgeving tot een normenkader te komen om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Dit kan immers transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar een duurzame economie stimuleren. Wij kunnen ons echter niet conformeren aan de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de EU-taxonomie, oftewel de EU-lijst van duurzame economische activiteiten. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om deze reden en vanwege de onduidelijkheid rondom de EU-taxonomie hebben wij vooralsnog geen specifieke taxonomiedoelstelling vastgesteld.

AIFMD en UCITS-richtlijn

Medio 2020 heeft de Europese Commissie zes wetsvoorstellen gepubliceerd tot wijziging van gedelegeerde regelgeving van verschillende Europese richtlijnen, waaronder de AIFMD en UCITS-richtlijn. Ten aanzien van AIFMD is de nieuwe Gedelegeerde Verordening een wijziging van de bestaande Gedelegeerde Verordening (EU) 231/2013. Wat betreft de UCITS-richtlijn is de nieuwe Gedelegeerde Richtlijn een wijziging van de bestaande Richtlijn 2010/43/EU (Level 2).

De ESG-wijzigingen hebben met name betrekking op de organisatorische vereisten en het risicomanagement van beheerders en sluiten aan bij transparantieverplichtingen uit de SFDR over de integratie van duurzaamheidsrisico's en -factoren door beheerders. De impact op de ASN Beleggingsfondsen is relatief beperkt gebleken. Het beleid is op enkele punten aangescherpt en tijdig geïmplementeerd. Hiermee voldoen wij sinds 1 augustus 2022 aan de nieuwe vereisten.

PRIIPs

Per 1 januari 2018 geldt de Europese verordening *Packaged retail and insurance-based investment products* (PRIIPs). PRIIPs heeft als doel om beleggers beter te beschermen door de transparantie van beleggingsproducten te vergroten. Hiertoe is onder meer het Essentiele-informatiedocument (Eid) ingevoerd. Dit document bevat informatie over de aard, kenmerken en risico's van een product. Aanbieders van onder meer beleggingsproducten en -fondsen moeten een Eid verstrekken aan beleggers. Per 31 december 2022 is de eerdere Essentiele beleggersinformatie (Ebi) van alle ASN Beleggingsfondsen vervangen door de nieuwe Eid. Deze zijn op onze website ter beschikking gesteld aan beleggers.

CSRD

In november 2022 heeft het Europees Parlement ingestemd met de EU Richtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). In deze richtlijn is opgenomen dat steeds meer bedrijven verplicht worden om te rapporteren over hun impact op de mens en het klimaat. De nieuwe vereisten beogen meer transparantie over en een betere kwaliteit van duurzaamheidsinformatie te bereiken. De richtlijn is een uitbreiding van de bestaande Europese richtlijn voor duurzaamheidsverslaglegging, de Non-Financial Reporting Directive. De CSRD gaat vanaf 1 januari 2024 gelden voor bedrijven die nu vallen onder de NFRD en vanaf 2025 voor grote bedrijven die daar nog niet onder vallen. De CSRD is niet van toepassing op de ASN Beleggingsfondsen. De fondsen zijn al onderworpen aan de SFDR, waarin vereisten voor het verstrekken van duurzaamheidsinformatie zijn opgenomen.

1.4 Fondskosten

Wij brengen per fonds een percentage in rekening om de dagelijkse werkzaamheden te vergoeden. Dit percentage kan per fonds verschillen. Deze fondskosten worden op beursdagen gereserveerd en ten laste gebracht van het fondsvermogen. De fondskosten worden iedere maand achteraf in rekening gebracht.

Uit deze vergoeding betalen we de kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. De verschillende kosten die hieronder vallen, zijn gedefinieerd in het prospectus. De partijen waaraan het vermogensbeheer van de fondsen is uitbesteed, ontvangen van ons geen prestatiebeloning *(performance fee)* uit de fondsen. Dit past bij het uitgangspunt dat onze beleggingen een duurzame wereld bevorderen en niet gericht zijn op het behalen van het hoogst mogelijke rendement.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen; rente en transactiekosten worden hierin niet meegenomen. De LKF wordt achteraf en conform de voorgeschreven methode berekend. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. In 2022 was de LKF van de fondsen als volgt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2022 t/m 31-12-2022	**01-01-2021 t/m 31-12-2021**
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,45%	0,45%
ASN Milieu & Waterfonds	1,03%[1]	1,20%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%

1 De fondskosten van het ASN Milieu & Waterfonds zijn vanaf 1 maart 2022 veranderd van 1,20% naar 1,00% op jaarbasis.

1.5 In- en uitstroom ASN Beleggingsfondsen

De ASN Beleggingsfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn beursgenoteerd en worden onder andere aangeboden via ASN Bank. Ook andere banken en adviseurs (distributiepartners) kunnen de fondsen aanbieden aan hun klanten. De marketingactiviteiten van ASN Impact Investors richten zich vooral op de distributiepartners en hebben tot doel de distributiepartners te informeren over de duurzaamheid, het beleggingsbeleid en de financiële prestaties van de fondsen.

Het vermogen van de UCITS-fondsen daalde in 2022 met € 736 miljoen naar € 3.107 miljoen. De daling van het fondsvermogen werd voor € 784 miljoen veroorzaakt door koersdalingen. De totale instroom was hoger dan de totale uitstroom. Het saldo bedroeg € 48 miljoen, inclusief herbelegd dividend.

De koersdaling werd voornamelijk veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne, de oplopende inflatie, de rentestijgingen en de dreiging van een mogelijke recessie. Hierdoor hebben alle fondsen te maken gehad met een negatief koersresultaat. Het negatieve koersresultaat was het hoogst bij het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Milieu & Waterfonds. De positieve instroom vond vooral plaats in het ASN Duurzaam Aandelenfonds (+ € 33 miljoen) en ASN Small & Midcapfonds (+ € 14 miljoen).

1.6 Ontwikkelingen UCITS-beheerder

ASN Impact Investors is aangesteld als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. In die hoedanigheid beheert ASN Impact Investors het vermogen van de UCITS-fondsen. Hieronder wordt verstaan het beleggen en herbeleggen van gelden binnen de kaders van het beleggingsbeleid dat ASN Impact Investors heeft vastgesteld.

Daarnaast is ASN Impact Investors verantwoordelijk voor het risicobeheer van de verschillende UCITS-fondsen en voor alle andere taken die een UCITS-beheerder dient te verrichten.

De directie van ASN Impact Investors bestaat uit San Lie (voorzitter), Dirk-Jan Stam en Ro Dielbandhoesing. Vanwege de groei van de organisatie breidde ASN Impact Investors de directie met ingang van 1 maart 2022 uit met een bestuurder Finance en Reporting in de persoon van Dirk-Jan Stam. De heer Stam was voorheen bedrijfshoofd van de afdeling Controlling en Compliance van ASN Bank en als zodanig nauw betrokken bij het financiële reilen en zeilen van ASN Impact Investors. De heer Bas-Jan Blom trad per 1 maart 2022 terug als directeur Sales en Fondsmanagement. Hij is opgevolgd door de heer San Lie. De heer Lie was voorheen hoofd Portfoliomanagement bij ASN Impact Investors. De heer Dielbandhoesing heeft als bestuurder Risicomanagement en Compliance onder zijn verantwoordelijkheid.

CACEIS treedt op als bewaarder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. De fondsadministratie wordt gevoerd door BNP Paribas Securities Services S.C.A. De bewaarder en fondsadministrateur worden aangesteld door ASN Impact Investors. Eind 2022 hebben wij besloten de activiteiten van bewaarder en fondsadministrateur te centraliseren. BNP Paribas Securities Services S.C.A. zal gedurende 2023 als bewaarder worden aangesteld voor de ASN Beleggingsfondsen.

Naast de UCITS-vergunning beschikt ASN Impact Investors over een AIFMD-vergunning. Hiermee voert ASN Impact Investors het AIF-beheer over ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Biodiversiteitsfonds N.V.

1.7 Ontwikkelingen in de verslagperiode

SFDR

Gedurende 2022 is gewerkt aan de verdere implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Voor alle ASN beleggingsfondsen is, door hun duurzame beleggingsdoelstelling, de artikel 9-classificatie in de betekenis van SFDR gehandhaafd. Per 30 december 2022 pasten wij het prospectus voor ieder fonds aan met de verplichte toelichting over duurzame beleggingsinformatie. Beschikbaarheid van betrouwbare data blijft een uitdaging om over de voortgang van de realisatie van de duurzame doelstellingen te rapporteren. In dit jaarverslag wordt in Annex V volgens de wettelijke rapportages hierover gerapporteerd.

Om structureel te voldoen aan de rapportageverplichtingen voortkomend uit SFDR is een project gestart waarmee een datawarehouse wordt ingericht. Hiermee worden bestaande processen verder geautomatiseerd en de dataverwerkingscapaciteit uitgebreid.

Oorlog Oekraine

Dat een oorlog alleen verliezers kent, blijkt ditmaal uit de oorlog in Oekraïne. Naast de humanitaire ramp die zich voltrekt, raakt de oorlog ook wereldwijd de economie en financiële markten. Om druk op Rusland uit te oefenen hebben de VS en EU sancties ingesteld. De dreiging van Rusland om zijn gasleveringen te staken heeft de energieprijzen tot recordhoogte

gebracht. Om de aangewakkerde inflatie te beteugelen is door monetaire interventie de rente ongekend hard gestegen in het afgelopen jaar.

Mede door toepassing van onze duurzaamheidscriteria beleggen geen van de fondsen in gesanctioneerde bedrijven of instellingen. Hierdoor zijn wij niet geconfronteerd met *stranded assets*. Gedurende 2022 hebben we de monitoring van naleving van sanctiewetgeving door ASN Impact Investors en relevante uitbestedingspartijen geïntensiveerd.

1.8 Duurzaam beleggingsbeleid

De ASN beleggingsfondsen investeren in duurzame ontwikkeling. Duurzaamheid is verankerd in onze missie en visie en vastgelegd in ons duurzaamheidsbeleid. Uitgangspunt voor het beleggingsproces is het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Dat zorgt ervoor dat de fondsen uitsluitend beleggen in economische activiteiten die geen ernstige nadelige gevolgen hebben voor mens en milieu, en praktijken op het gebied van goed bestuur volgen. Dit beleid richt zich op een brede selectie van duurzaamheidsfactoren, en met name de drie pijlers: mensenrechten, klimaat, en biodiversiteit. We behandelen in dit hoofdstuk de beleidsontwikkelingen en doelen voor de UCITS- en de AIF-fondsen.

Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors

ASN Impact Investors heeft voor elke duurzaamheidspijler – klimaat, biodiversiteit en mensenrechten – een langetermijndoelstelling vastgesteld. Deze doelstellingen gelden voor alle ASN Beleggingsfondsen tezamen.

Pijler duurzaamheidsbeleid	Langetermijndoelstelling
Klimaat	*Beyond net zero* in 2030
Biodiversiteit	Netto positief effect op biodiversiteit in 2030
Mensenrechten	In 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn keten mogelijk te maken

Klimaat

De uitstoot van broeikasgassen, vooral CO_2, veroorzaakt de huidige snelle opwarming van de aarde. Deze klimaatverandering leidt tot extremer weer en steeds grotere maatschappelijke problemen. Financiële instellingen dragen bij aan de klimaatverandering doordat ze activiteiten financieren die gepaard gaan met uitstoot van broeikasgassen, zoals elektriciteitscentrales, industrie, transport en grootschalige landbouw en veeteelt.

Beyond net zero

ASN Impact Investors wil de klimaatverandering zoveel mogelijk beperken en binnen veilige grenzen houden. In 2018 hebben wij daarom het doel gesteld dat de totale investeringen van ASN Impact Investors in 2030 klimaatpositief zijn. In 2022 hebben we besloten de term klimaatpositief te vervangen door *beyond net zero*. In de financiële wereld wordt de term *net zero* veel gebruikt. Door te kiezen voor *beyond net zero* sluiten ook wij aan bij veelgebruikte terminologie en benadrukken we tegelijk onze ambitie om meer CO_2 uit de atmosfeer te halen dan uit te stoten.

De investeringsmogelijkheden om een positieve impact op het klimaat te hebben zijn nog minimaal. Ook zijn de meetmethodes om de positieve impact van investeringen te meten nog in ontwikkeling. Wij rapporteren daarom in dit verslag niet alleen over onze beyond net zero-doelstelling, maar ook nog over de voortgang van de doelstelling dat alle beleggingen van ASN Impact Investors in 2030 per saldo klimaatneutraal zijn. Om de positieve impact van investeringen te meten hebben wij samen met Guidehouse een meetmethode ontwikkeld om de positieve impact van onze investeringen in het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Te berekenen. We kunnen daarmee nu voor het eerst inzicht geven in de voortgang van ons beyond net zero-doel.

ASN Impact Investors is klimaatneutraal als de omvang van de emissies gelijk is aan of kleiner is dan de vermeden emissies. Investeringen die CO_2 uit de lucht halen, dragen bij aan het beyond net zero-doel. Door de vermeden emissies te delen op de uitgestoten emissies, berekenen we het percentage 'klimaatneutraal'. De emissies die uit de lucht zijn gehaald, delen we op de uitgestoten emissies. De uitkomst geeft het beyond net zero-percentage weer.

Klimaatimpact

Van al onze beleggingen berekenen we de uitstoot of vermeden uitstoot. Van het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. berekenen we daarnaast, waar mogelijk en van toepassing, de onttrokken uitstoot.

Veranderingen CO_2-rapportage in 2022 ten opzichte van 2021

De CO_2-rapportage in dit jaarverslag is ten opzichte van het vorige jaarverslag op één punt gewijzigd: de CO_2-uitstoot van het ASN Biodiversiteitsfonds is toegevoegd.

In dit verslag rapporteren we voor het eerst over de klimaatimpact van investeringen van het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Deze cijfers vallen onder de doelstelling van ASN Impact Investors en zijn onderdeel van de totaalcijfers. De PCAF-methodologie is de basis om de impactcijfers te berekenen. In de database van PCAF zijn veel impactfactoren van activiteiten opgenomen. Deze database is gebruikt om impact toe te rekenen aan de verschillende investeringen. Van

investeringen die zelf al rapporteren over hun klimaatimpact, gebruiken we die gegevens als basis. Nieuw in de berekening is de onttrekking van CO_2-uitstoot. Deze berekening is nog niet voor alle investeringen mogelijk. Op dit moment passen we deze toe bij investeringen in boslandbouw. Voor cijfers die gebruikt zijn om de onttrekkingen van CO_2-uitstoot te berekenen, zijn wetenschappelijke artikelen gebruikt.

Voortgang CO_2-doelstelling

De ASN beleggingsfondsen zijn opgenomen in drie juridische entiteiten: ASN Beleggingsfondsen AIF N.V., dat de AIF-fondsen omvat, ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., dat de UCITS-fondsen omvat, en ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Onderstaande tabel toont de realisatie van de doelstelling voor alle ASN beleggingsfondsen. De cijfers van de CO_2-uitstoot per ultimo 2022 bevatten voor het eerst ook de (vermeden) CO_2-uitstoot van het nieuwe ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en de CO_2-opname van het fonds.

CO_2-uitstoot AIF- en UCITS-fondsen in tonnen[1]	Uitstoot 31-12-2022	Vermeden uitstoot 31-12-2022	Opname 31-12-2022	Uitstoot 31-12-2021	Vermeden uitstoot 31-12-2021
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.	714.208	-19.975		694.963	-18.886
ASN Beleggingsfondsen AIF N.V.	54.364	-180.372		49.593	-194.970
ASN Biodiversiteitsfonds N.V.[2]	1.811	-217	-22.939		
Totaal ASN Beleggingsfondsen	770.382	-200.564	-22.939	744.556	-213.799
Percentage klimaatneutraal	26%			29%	
Percentage Beyond net zero[3]			3%		

1 *CO_2-uitstoot in tonnen is de uitstoot van een jaar.*

2 *PCAF bevat nog geen standaardmethodiek om CO_2-opname toe te rekenen aan investeringen. De juiste data om de CO_2-opname te berekenen ontbreken vaak. Om een begin te kunnen maken met sturing en rapportage hebben we een eerste globale inschatting gemaakt voor het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. op basis van de gepubliceerde methodiek (https://beleggingsfondsen.asnbank.nl/fondsen/asn-biodiversiteitsfonds.html). Met deze resultaten krijgen we een eerste indruk van de mogelijkheden van dit fonds in relatie tot grote maatschappelijke problemen als klimaatverandering en tegengaan van biodiversiteitsverlies.*

3 *Het percentage beyond net zero toont het percentage van CO_2-opname van het ASN Biodiversiteitsfonds ten opzichte van de CO_2-uitstoot van de ASN Beleggingfondsen.*

2022	CO_2-uitstoot	Vermeden CO_2-uitstoot	Mutatie CO_2-uitstoot t.o.v. 2021	Mutatie vermeden CO_2-uitstoot t.o.v. 2021
ASN Duurzaam Aandelenfonds	341.661		3%	
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	120.100		23%	
ASN Milieu & Waterfonds	249.409		-5%	
ASN Duurzaam Obligatiefonds	3.039	-19.975	-24%	6%
Totaal	**714.208**	**-19.975**	**3%**	**6%**

2021	CO_2-uitstoot	Vermeden CO_2-uitstoot	
ASN Duurzaam Aandelenfonds	331.520	-	
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	97.272	-	
ASN Milieu & Waterfonds	262.178	-	
ASN Duurzaam Obligatiefonds	3.992	-18.829	
Totaal	**694.963**	**-18.829**	

Er is sprake van grote mutaties tussen de UCITS-fondsen. In totaal is de CO_2-uitstoot tussen 2021 en 2022 ruim 3% toegenomen en de vermeden CO_2-uitstoot ruim 6% toegenomen. De CO_2-opname is 3% van de totale uitstoot.

De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is doorlopend in ontwikkeling. De kwaliteit van de gebruikte data verbetert doorlopend. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst (met terugwerkende kracht) wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

Biodiversiteit

De biodiversiteit staat onder druk. In 2022 verschenen er wederom verontrustende berichten over het klimaat en het verlies aan biodiversiteit. In Nederland merkten we daar veel van, zoals de stikstofproblematiek en extremer weer. Met onze manier van leven onttrekken we meer bronnen aan de natuur dan de natuur kan herstellen. Juist een diverse natuur kan helpen om de schadelijke effecten van klimaatverandering op te vangen. ASN Impact Investors wil zich maximaal inspannen om een bijdrage te leveren aan het beschermen en verbeteren van biodiversiteit. Wij willen in 2030 een netto positief effect hebben op biodiversiteit met al het vermogen dat wij onder beheer hebben. Om dit te bereiken hebben we in 2021 een nieuw fonds gelanceerd: het ASN Biodiversiteitsfonds N.V. Dit fonds is gericht op herstel en bescherming van biodiversiteit.

Biodiversiteit is de variatie aan levende organismen en de verscheidenheid aan relaties die zij met elkaar hebben in ecosystemen. Zij is een bron van welvaart die maar gedeeltelijk in geld is uit te drukken. Biodiversiteit heeft voor velen een intrinsieke waarde die voldoende is om haar bescherming te legitimeren. Biodiversiteit levert via ecosystemen diensten die voor mensen economische, esthetische, religieuze en culturele waarden hebben. Bijvoorbeeld de productie van zuurstof, waterzuivering, voeding, brandstoffen, grondstoffen, medicijnen, bescherming en recreatie.

In de ecosystemen die deze diensten leveren, bestaat een fragiele balans tussen de verschillende dier-, plant- en micro-organismen. Daarom is het belangrijk om biodiversiteit te beschermen. De bescherming van biodiversiteit en ecosystemen is dus niet alleen vanuit een morele overweging gewenst, maar ook vanuit economisch oogpunt noodzakelijk. Veel diensten en producten zijn immers sterk afhankelijk van biodiversiteit.

In het kader van ons biodiversiteitsdoel meten we onze invloed op biodiversiteit. Daarom hebben wij in samenwerking met de consultants Pre Sustainability en CREM een methode ontwikkeld. Deze methode geeft inzicht in de negatieve en positieve impact van onze beleggingen en financieringen op biodiversiteit. We publiceren onze positieve en negatieve impact over 2022 in ons Impact Report, dat u vindt op www.asnimpactinvestors.com onder *Documenten*. Het impact Report over 2022 wordt in het tweede kwartaal van 2023 gepubliceerd.

Mensenrechten

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds beleggen in kledingbedrijven. Wie in een bedrijf belegt, kan invloed hebben op het beleid en de praktijk ervan. De kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Maar ze zorgen er nog niet voor dat textielwerkers een leefbaar loon ontvangen.

Wij willen dat kledingbedrijven zich bewuster worden van de structurele onderbetaling van de mensen die kleding maken. Ook willen we dat zij deze onderbetaling aanpakken en samen met andere stakeholders, zoals vakbonden en overheden, aan oplossingen werken. Dat is niet eenvoudig. Kledingbedrijven zelf betalen immers meestal de lonen niet; dat doen de toeleveranciers. Deze fabrieken willen concurrerend blijven in een competitieve markt; zij bieden prijzen die nauwelijks de kosten dekken en waarvan dus geen leefbaar loon kan worden betaald. Daarom heeft ASN Impact Investors een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd: in 2030 heeft de kledingsector alle benodigde processen geïmplementeerd om een leefbaar loon voor werknemers in zijn ketens mogelijk te maken.

Onderzoeken kledingbedrijven

Met het formuleren van de doelstelling voor leefbaar loon is ASN Impact Investors in 2016 gestart kledingbedrijven te onderzoeken door te meten of zij betaling van een leefbaar loon mogelijk maken. Daaruit bleek dat dit voor geen van de kledingbedrijven in het ASN Beleggingsuniversum het geval was. In 2017 en 2018 hebben wij, samen met het internationale accountantskantoor Mazars, de methodiek om leefbaar loon te meten geprofessionaliseerd. De methodiek sluit sindsdien beter aan bij de Guiding Principles for Business and Human Rights van de Verenigde Naties en het bijbehorende Reporting Framework. In 2020 hebben wij de methodiek verder ontwikkeld. Tot en met 2019 werden de bedrijven in vier categorieën ingedeeld, vanaf 2020 zijn het er vijf. We hebben de categorie *leading* opgedeeld in *advanced* en leading. Hierdoor kunnen we de leiders beter identificeren. Mazars geeft jaarlijks een onafhankelijke assurance af waarin het vaststelt dat wij de methodiek zorgvuldig hebben toegepast. Ook in 2022 hebben wij deze assurance gekregen.

De eerste metingen die we deden, gingen vooral om de vraag: heeft het bedrijf beleid voor leefbaar loon? Met behulp van de huidige methodiek beoordeelden we ook de praktijk. We beantwoordden voor elk bedrijf acht vragen, zoals: in hoeverre integreert het bedrijf zijn beleid voor leefbaar loon in de bedrijfsvoering, wat is de impact hiervan op de textielwerkers en hoe transparant is het bedrijf erover? Antwoorden op deze vragen leidden tot de indeling van de

bedrijven in vijf categorieën: van *embryonic* (het bedrijf doet niet of nauwelijks iets aan leefbaar loon), via *developing* (in ontwikkeling), *maturing* (de ontwikkeling vordert) en *advanced* (de ontwikkeling nadert haar voltooiing) naar *leading* (leidend). Hennes & Mauritz en Puma zijn de enige twee bedrijven die zich in de categorie advanced bevinden. De meeste bedrijven, tien in totaal, bevinden zich in de categorie maturing. Puma, Coats Group en Kontoor realiseerden in 2022 de grootste verbeteringen. Geen enkel bedrijf is in 2022 achteruit gegaan. Kontoor bevond zich in 2021 als enige bedrijf nog in de categorie embryonic. Het bedrijf heeft in 2022 flinke vooruitgang geboekt en is daarmee opgeschoven naar de categorie developing. We hebben intensiever engagement gevoerd met Kontoor. Het bedrijf heeft zich hiervoor opengesteld en aangegeven serieus met leefbaar loon aan de slag te gaan.

Stappenplan leefbaar loon

Doelstelling voor leefbaar loon is dat alle kledingbedrijven zich in 2030 in de fase *leading* bevinden. Om deze doelstelling te behalen, heeft ASN Impact Investors een stappenplan gemaakt waarin is opgenomen welke voortgang de kledingbedrijven in de aanloop naar 2030 moeten realiseren. Dat stappenplan ziet er als volgt uit:

- 2021-2024: alle kledingbedrijven bevinden zich minimaal in fase *developing*.
- 2024-2027: alle kledingbedrijven bevinden zich mimimaal in fase *maturing*.
- 2027-2030: alle kledingbedrijven bevinden zich minimaal in fase *advanced*.

Als een kledingbedrijf niet voldoet aan de bovengenoemde eisen, zijn er twee opties:

1. We besluiten direct om de belegging in het desbetreffende bedrijf te verkopen.
2. We starten met intensief engagement. Als dit niet tijdig het gewenste effect heeft, verkopen we de belegging alsnog.

Realisatie doelstelling leefbaar loon 2022

Hieronder leest u de uitkomsten van de jaarlijkse meting die zijn verschenen in het Living Wage Report 2022, dat in oktober gepubliceerd is. De onderzoeksresultaten vormen een goede basis voor diepgaande discussies, ook over de ambities van bedrijven voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport en de individuele beoordelingen per bedrijf hebben we in 2022 met acht kledingbedrijven in ons beleggingsuniversum gesproken. De overige bedrijven spreken we in 2023.

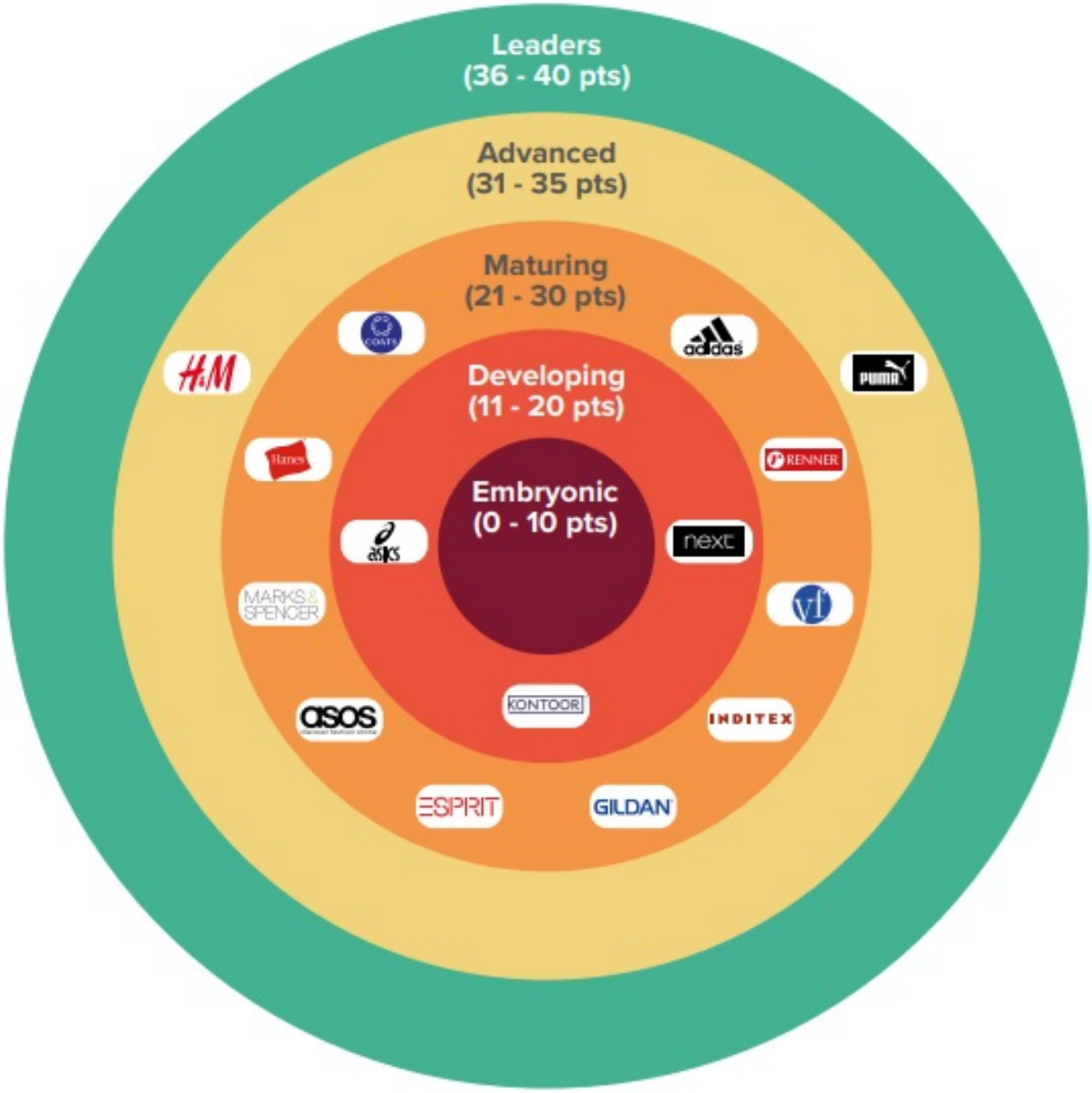

Wij voeren engagement met de bedrijven als deelnemer aan het Platform Living Wage Financials (PLWF), dat ASN Bank samen met Triodos IM en MN heeft opgericht. Inmiddels heeft het platform negentien leden, met een gezamenlijk belegd vermogen van € 6.500 miljard.

Ontwikkelingen duurzaam beleggingsbeleid

Wij streven naar een duurzame, rechtvaardige samenleving. Een samenleving waarin mensen vrij zijn hun eigen keuzes te maken, zonder dat dit ten koste gaat van anderen. Een samenleving zonder armoede, waarin iedereen onderwijs kan volgen en beschikt over goede huisvesting en gezondheidszorg.

Wij beleggen voor de fondsen uitsluitend in bedrijven, overheden, *green bonds*, microfinancieringsinstellingen en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Ons duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen. Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – klimaat, biodiversiteit en mensenrechten – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het volledige duurzaamheidsbeleid op onze website onder Duurzame keuzes.

In de verslagperiode hebben we het duurzaamheidsbeleid op vijf beleidsonderdelen aangepast of nieuw geformuleerd:

- **Duurzame energie**
  Dit beleid behandelt in welke duurzame energietechnieken wij kunnen beleggen of investeren en in welke juist niet of onder voorwaarden. Duurzame energietechnieken zijn technieken die duurzaam gebruikmaken van hernieuwbare energiebronnen. Het beleid is uitgebreid met mestvergisting, accu's en de toetsing op betrokkenheid bij het gebruik van gedwongen arbeid door Oeigoeren. Dit laatste houdt in dat wij toetsen of bedrijven direct betrokken zijn bij het gebruik van gedwongen arbeid door Oeigoeren.
- **Porno**
  Wij sluiten de productie van porno uit. Het beleid is uitgebreid; we hanteren nu ook een grens van 5% omzet voor het uitzenden van pornografie: een bedrijf dat 5% of meer van zijn omzet haalt uit het uitzenden en publiceren van pornografie is uitgesloten.
- **E-commerce**
  Voor de selectie van bedrijven die actief zijn met e-commerceplatforms hebben we nieuw beleid ontwikkeld. E-commerceplatforms zijn online platforms die de vraag naar en het aanbod van goederen en diensten op elkaar afstemmen. Sommige e-commerceplatforms hebben ook fysieke winkels, terwijl er fysieke winkels zijn met een e-commerceplatform. Dit beleidsstuk behandelt bedrijven die de meeste goederen en diensten verkopen via een e-commerceplatform; we beschouwen een bedrijf als een e-commerceplatform als het meer dan de helft van zijn totale omzet via dat platform verkoopt. We hebben onder andere criteria ontwikkeld ten aanzien van data, privacy en transparantie, het transportbeleid, retourbeleid en verpakkingsmateriaal.
- **Consumentenveiligheid**
  Dit beleid behandelt ons generieke beleid voor de beoordeling van producten, in het bijzonder producten die nadelige effecten op de gezondheid van consumenten kunnen hebben. In 2022 hebben we dit beleid geactualiseerd en aangevuld met een hoofdstuk over zouten, vetten en suikers.
- **Stembeleid**
  We hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin onze beleggingsfondsen beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken. We hebben ons stembeleid verder uitgebreid. Als bedrijven nog geen klimaatdoelstellingen hebben, gaan wij vanaf 2023 stemmen tegen het jaarverslag, de jaarrekening, de accountantsverklaring, het bestuur en de inkoop van eigen aandelen.

Toepassing duurzaamheidsbeleid

ASN Impact Investors past zijn duurzaamheidsbeleid toe op de beleggingen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Biodiversiteitsfonds N.V. en ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. We passen het duurzaamheidsbeleid toe op drie facetten: duurzaamheidsonderzoek en -selectie, engagement en stemmen.

Duurzaamheidsonderzoek en -selectie

De selectie van entiteiten voor het ASN Beleggingsuniversum is een grondig, zorgvuldig proces, dat is gebaseerd op gedegen duurzaamheidsonderzoek. Onder entiteiten verstaan we:

- bedrijven die nu tot het ASN Beleggingsuniversum behoren of daarvoor in aanmerking komen; uit de goedgekeurde bedrijven worden de beleggingen van de aandelenfondsen (ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en ASN Biodiversiteitsfonds) gekozen;
- overheden die nu tot het ASN Beleggingsuniversum behoren of daarvoor in aanmerking komen; uit de goedgekeurde overheden worden de beleggingen van het ASN Duurzaam Obligatiefonds gekozen;
- *green bonds*, *social bonds* en *sustainable bonds* (groene, sociale en duurzame obligaties) die in aanmerking komen voor belegging door het ASN Duurzaam Obligatiefonds en het ASN Biodiversiteitsfonds N.V.

Het team van analisten van het Expertise Centrum Duurzaamheid (ECD) van ASN Bank voert het duurzaamheidsonderzoek naar bedrijven, overheden en green, social en sustainable bonds uit in opdracht van ASN Impact Investors. Het gaat niet alleen om de selectie van nieuwe entiteiten; ECD beoordeelt ook of entiteiten die al zijn geselecteerd nog voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Goedgekeurde bedrijven worden minimaal eenmaal per vier jaar opnieuw beoordeeld op basis van onderzoek door ECD. Als uit specifieke informatie blijkt dat heronderzoek naar een bedrijf eerder moet plaatsvinden, wordt de 'doorlichting' vervroegd. De toetsing van overheden vindt eens per twee jaar plaats. Groene, sociale en duurzame obligaties worden getoetst bij de toelating.

De analisten van ECD analyseren de verzamelde informatie. Deze analyses leiden tot een advies aan ASN Impact Investors. Dit advies wordt besproken in de Investeringscommissie.

Investeringscommissie

In de Investeringscommissie van ASN Impact Investors hebben de directeur Sales & Portfoliomanagement, het hoofd Portfoliomanagement, de manager Biodiversiteitsfonds, de manager SRI-fondsen en de manager Duurzaamheid stemrecht. De Investeringscommissie heeft de beslissingsbevoegdheid entiteiten goed of af te keuren voor het ASN Beleggingsuniversum. Dit is de verzameling entiteiten waaruit de beleggingen voor de fondsen worden gekozen. De Investeringscommissie bereidt de goed- of afkeuring van entiteiten voor op basis van adviezen van ECD. De Investeringscommissie kwam in 2022 zes maal bijeen.

Na goedkeuring van de Investeringscommissie wordt een entiteit opgenomen in het ASN Beleggingsuniversum. Wijzigingen in het ASN Beleggingsuniversum vinden plaats door entiteiten: 1. nieuw toe te laten of 2. te verwijderen na heronderzoek, overname of faillissement. Als wij entiteiten na heronderzoek handhaven, verandert het ASN Beleggingsuniversum uiteraard niet.

Meer informatie over het ASN Beleggingsuniversum vindt u op de pagina Duurzame keuzes op onze website.

Bedrijven

Voor de selectie van bedrijven baseren wij ons oordeel op de informatie van de betreffende bedrijven en informatie die wordt verstrekt door gespecialiseerde onderzoeksinstellingen, de media en niet-gouvernementele organisaties. We maken gebruik van de research van de volgende gespecialiseerde onderzoeksbureaus:

- Sustainalytics - verzamelt data over de duurzaamheidsprestaties van bedrijven.
- EIRIS Vigeo - helpt ons te beoordelen of activiteiten aan ons wapencriterium voldoen.
- RepRisk - verzamelt nieuwsberichten over bedrijven.
- MSCI - bepaalt de impact van bedrijfsactiviteiten op het milieu en het klimaat.

In de verslagperiode lichtten wij 117 bedrijven door omdat zij voor heronderzoek in aanmerking kwamen of nieuw waren. In totaal voldeden 393 beursgenoteerde bedrijven per 31 december 2022 aan onze duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 6 meer dan per 31 december 2021. Er zijn 14 bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat zij illiquide werden of doordat hun omvang te groot was geworden voor een specifiek beleggingsuniversum.

Overheden

In de verslagperiode hebben we de landenscreening opnieuw uitgevoerd. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Obligatiefonds geleid.

Green, social en sustainable bonds

Voor de selectie van green bonds toetsten de analisten van ECD obligaties aan onze criteria voor green bonds. In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 *green bond-frameworks* goed. Een green bond-framework is een standaard die beschrijft aan welke voorwaarden de onderliggende leningen moeten voldoen. Ook onderzochten we vier uitgevende instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Engagement

Wij voeren een dialoog met beursgenoteerde bedrijven uit het ASN Beleggingsuniversum. Wij vragen bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken en opheldering te geven als er mogelijk sprake is van misstanden. Bij misstanden gaat het vaak om schendingen van mensenrechten, maar ze kunnen zich ook voordoen op het gebied van milieu en bestuur. In het verslag over het beheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Milieu & Waterfonds en het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds rapporteren wij over het engagement dat is gevoerd met bedrijven. Ook op onze website rapporteren wij hierover, op de pagina Duurzame keuzes.

Op die webpagina leest u ook hoe wij invulling geven aan het strategische engagement. Strategisch engagement voeren wij met goedgekeurde bedrijven uit een sector als we hebben vastgesteld dat er veel misgaat in de sector. We willen positieve veranderingen in de sector en bij de betrokken bedrijven realiseren. In 2022 voerden we strategisch engagement met bedrijven in de farmaceutische sector en de kledingsector. Wij zijn daarnaast gestart met ons engagement over biodiversiteit en klimaat. Eerder in dit hoofdstuk, in het subhoofdstuk *Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors* in de paragraaf *Mensenrechten* doen wij verslag van ons engagement met de bedrijven in de kledingsector. Hierna leest u meer over ons engagement met de bedrijven in de farmaceutische sector en ons engagement over biodiversiteit en klimaat.

Dialoog met de farmaceutische sector

Farmaceutische bedrijven maken medicijnen. Daardoor zijn ze onmisbaar voor de gezondheid en het welzijn van mensen. Wij zien deze sector daarom graag vertegenwoordigd in het ASN Beleggingsuniversum. Veel farmaceutische bedrijven hebben een duurzaamheidsbeleid dat voldoet aan onze duurzaamheidscriteria. Helaas signaleren wij ook structurele misstanden bij deze bedrijven. De sector is zo belangrijk dat we erin blijven beleggen, maar we vinden het noodzakelijk de misstanden aan te pakken.

Sinds 2015 voeren wij intensief engagement met farmaceutische bedrijven. In opdracht van ASN Impact Investors onderzocht Sustainalytics de vijftien grootste farmaceutische bedrijven ter wereld. Uit dit onderzoek bleek dat deze bedrijven onvoldoende toezicht houden op of transparant zijn over het onderzoek en de ontwikkeling, productie, marketing en verkoop van medicijnen. De meeste bedrijven hebben wel beleid, maar passen dit beleid te weinig toe.

Wij voerden engagement met de farmaceutische bedrijven in ons beleggingsuniversum: Astellas Pharma, AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Novo Nordisk, Merck KGaA en Orion. Net als in voorgaande jaren hebben we in samenwerking met Sustainalytics een scorekaart opgesteld om de voortgang van deze zes bedrijven te meten. We hebben onze scorecards met de bedrijven gedeeld en gepubliceerd.

Engagement over biodiversiteit en klimaat

Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. Dat is voor ons reden om alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum hierover te benaderen. We hebben alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum waarvan contactgegevens beschikbaar zijn, geïnformeerd over het belang en de urgentie van biodiversiteit en het tegengaan van klimaatverandering en over de grote mate waarin de mens afhankelijk is van biodiversiteit. In 2023 gaan we met een selecte groep bedrijven die een grote negatieve impact hebben in onze portefeuilles, een intensief engagementtraject in.

Engagement over dwangarbeid door Oeigoeren bij de productie van zonnepanelen

Sinds 2021 verschijnen er met enige regelmaat verontrustende berichten in de media over ernstige mensenrechtenschendingen in de Chinese regio Xinjiang. Er zijn zeer sterke aanwijzingen dat Oeigoeren onder dwang van de Chinese autoriteiten te werk worden gesteld in fabrieken. Het betreft veelal de productie van zonnepanelen, kleding en elektronica.

Vanaf het moment dat de berichten naar buiten kwamen, hebben wij alle bedrijven uit ons beleggingsuniversum die zonnepanelen produceren, onderzocht op betrokkenheid bij gedwongen arbeid door Oeigoeren. Wij hebben de bedrijven hier ook over benaderd. Bij geen van de bedrijven hebben we aanwijzingen gevonden van directe betrokkenheid bij dwangarbeid door Oeigoeren. Ook zijn we in gesprek gegaan met bedrijven in de kleding- en elektronicasector. In 2022 heeft dit geleid tot verwijdering van Samsung Electro-Mechanics uit het beleggingsuniversum.

In 2021 brachten we in kaart met welke producenten van zonnepanelen we mogelijk zaken deden via financieringen van zonneparken in het ASN Groenprojectenfonds. In 2022 heeft dit een vervolg gekregen. Er kwamen nieuwe leveranciers van zonnepanelen in beeld. Met deze bedrijven zijn we in gesprek gegaan om voldoende gerustgesteld te worden dat zij niet direct betrokken zijn bij gedwongen arbeid door Oeigoeren en dat ze in gesprek gaan met hun toeleveranciers. Door deze kwestie bij de bedrijven aan te kaarten hopen we dat er een einde komt aan de misstanden.

Stemmen

De ASN beleggingsfondsen hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin zij beleggen. Wij maken gebruik van dit recht om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken. Door te stemmen kunnen wij namens de fondsen invloed uitoefenen op het beleid en management van die bedrijven. Wij oefenen dit stemrecht uit op basis van onze missie en duurzaamheidscriteria. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In de verslagperiode stemden wij op 203 aandeelhoudersvergaderingen van 182 bedrijven wereldwijd volgens ons duurzame stembeleid. Sommige bedrijven houden meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar, waardoor het aantal bezochte vergaderingen groter is dan het aantal bedrijven. Tijdens de 203 vergaderingen brachten wij een stem uit bij 2.936 voorstellen. Wij stemden voor bij 2.685 voorstellen, tegen bij 247 voorstellen en onthielden ons bij 4 stemmingen.

Wij stemden meestal tegen de beloning van bestuurders. We vinden het belangrijk dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder

duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren we duurzaam gedrag.
Op de tweede plaats stond bestuurdersbenoemingen. Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur onvoldoende gewaarborgd werden. Het ging hierbij vooral om Europese en Aziatische bedrijven.
Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond het verhogen van kapitaal. Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op www.asnimpactinvestors.com.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties[1] (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken. Daarom zijn deze duurzame ontwikkelingsdoelen van groot belang voor een wereldwijde agenda voor duurzame ontwikkeling. De SDG's hebben als doel om voor 2030 armoede te verminderen, ongelijkheden terug te dringen, klimaatverandering aan te pakken en natuurlijke hulpbronnen te beschermen. ASN Impact Investors onderschrijft het belang van deze doelstellingen voor een wereldwijde agenda voor duurzame ontwikkeling.

1 EINDE AAN ARMOEDE
2 EINDE AAN HONGER
3 GEZONDHEID EN WELZIJN
4 GOED ONDERWIJS
5 VROUWEN EN MANNEN GELIJK
6 SCHOON DRINKWATER EN GOEDE SANITAIRE VOORZIENINGEN
7 DUURZAME EN BETAALBARE ENERGIE
8 FATSOENLIJKE BANEN EN ECONOMISCHE GROEI
9 INNOVATIE EN DUURZAME INFRASTRUCTUUR
10 MINDER ONGELIJKHEID
11 VEILIGE EN DUURZAME STEDEN
12 DUURZAME CONSUMPTIE EN PRODUCTIE
13 KLIMAATVERANDERING AANPAKKEN
14 BESCHERMING VAN ZEEËN EN OCEANEN
15 HERSTEL ECOSYSTEMEN EN BEHOUD BIODIVERSITEIT
16 VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID
17 PARTNERSCHAPPEN VOOR DE DOELEN

Wij hebben de overeenkomsten en verschillen tussen de SDG's en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors in kaart gebracht. Daarbij hebben we gekeken naar de 17 doelstellingen (*goals*) en de 169 doelen (*targets*). Doordat wij al ruim een kwart eeuw internationale standaarden als uitgangspunten voor ons duurzaamheidsbeleid nemen, zijn er veel overeenkomsten tussen ons beleid en de SDG's. In principe zijn deze doelen voor landen opgesteld. Door ons op de targets te focussen bieden ze ook houvast voor onze beleggingsfondsen.

Invulling van de SDG's via het duurzame beleggingsbeleid

Wij vullen de SDG's op twee manieren in:

1. *Do no harm*: we sluiten alle activiteiten uit die schadelijk kunnen zijn voor mens, klimaat en natuur. Eventuele schadelijke invloeden verzachten (mitigeren) we. Dit is de basis van ons beleid. We dragen daarmee bij aan de SDG's, want een positieve impact begint met het verlagen van de negatieve impact. Anders gezegd: wij vinden dat een positieve bijdrage aan duurzame ontwikkeling begint door activiteiten met een negatieve impact op de SDG's uit te sluiten. Ons duurzaamheidsbeleid bevat daarom uitsluitingscriteria voor onder meer wapenhandel, ontbossing, activiteiten die ingaan tegen dierenwelzijn, en het gebruik van fossiele energie. Aan dergelijke onderwerpen besteden de SDG's weinig of geen aandacht.

2. Netto positieve invloed: met onze langetermijndoelen voor klimaat, biodiversiteit en leefbaar loon en onze engagementinspanning op het gebied van farma creëren we een netto positieve invloed. In het kader van ons klimaatdoel meten we onze invloed op het klimaat. In het kader van ons biodiversiteitsdoel streven er ernaar onze negatieve impact te

1 *https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/*

minimaliseren. Met ons leefbaarloondoel zetten we ons in voor het recht op een leefbaar loon in de textielindustrie. Ons engagement met de farmaceutische industrie moet bijdragen aan eerlijke farma.

De grafieken hierna laten zien aan welke SDG's onze langetermijndoelen voor klimaat en biodiversiteit en onze engagementinspanningen op het gebied van leefbaar loon en farma bijdragen.

.

Bijdrage langetermijndoelen aan SDG's

Bijdrage van het langetermijndoel klimaat

Bijdrage van het langetermijndoel leefbaar loon in de kledingindustrie

Bijdrage van het engagement voor eerlijke farma

Bijdrage van het langetermijndoel biodiversiteit

1.9 Risicobeheer

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. belegt middelen van aandeelhouders voor hun rekening en risico. Om de aandeelhouders zo goed mogelijk te informeren staan alle bekende risico's waaraan de UCITS-fondsen onderhevig zijn, beschreven in het prospectus ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Risicobeheer is een verantwoordelijkheid van de beheerder, ASN Impact Investors. De structuur en organisatie van het risicobeheer bij ASN Impact Investors zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

Ons risicobeheer is gebaseerd op het 'three lines of defense-model', een model met drie 'verdedigingslinies'. In dit model hebben verscheidende organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden in de beheersing van risico's. De drie verdedigingslinies ondersteunen en versterken elkaar.

- De eerste lijn is de zogenaamde lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheerstaken en in die zin verantwoordelijk voor de risico's en de besturing daarvan.
- De tweede lijn wordt gevormd door de stafafdelingen van ASN Impact Investors en die van de partijen die aan ons zijn gelieerd. Deze stafafdelingen, waaronder de afdelingen Risicomanagement en Compliance, zijn onafhankelijk van de eerste lijn en toetsen of de beheersing van de risico's voldoet aan de beleidsuitgangspunten van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., ASN Beleggingsfondsen AIF N.V. en ASN Impact Investors. Tevens adviseren zij onze directie op het gebied van interne beheersing.
- De afdeling Internal Audit van de Volksbank vormt de derde lijn. Deze afdeling, die volkomen onafhankelijk opereert van de eerste en de tweede lijn en het management van ASN Impact Investors, toetst de kwaliteit van de interne beheersing.

In het risicobeheer onderkennen wij financiële risico's en niet-financiële risico's. In het vervolg van dit hoofdstuk lichten wij deze risico's en de beheersing daarvan toe.

Financiële risico's

In het risicobeheer onderkennen wij de hierna beschreven financiële risico's. Omdat het beleid en de wijze van risicomitigatie verschillen per fonds, zijn in paragraaf 2.1 tot en met 2.4 per fonds de belangrijkste financiële risico's samengevat, evenals het daartoe strekkende beleid en de wijze van risicomitigatie. Paragraaf 1.10 geeft inzicht in de marktontwikkelingen die in de verslagperiode van invloed zijn geweest op de risico's.

Ook de jaarrekening ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. geeft inzicht in risico's die zich in de verslagperiode voordeden.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van een belegging fluctueert als gevolg van schommelingen van externe factoren zoals valutakoersen (valutarisico), rentestanden (renterisico) en marktprijzen (marktrisico aandelen). Het marktrisico verschilt per beleggingscategorie. Het is mogelijk dat de waarde van beleggingen in de hele markt of in bepaalde regio's en/of sectoren daalt. De mate van spreiding van beleggingen over regio's en sectoren en/of van de keuze van individuele beleggingen heeft invloed op de gevoeligheid voor marktrisico. Het marktrisico van een fonds kan onder andere worden uitgedrukt door middel van de *Value at Risk*-maatstaf (VaR). Onder normale marktomstandigheden geeft de VaR-techniek een indicatie van de grootst mogelijke verlieswaarde van het desbetreffende fonds, waarbij deze verlieswaarde niet wordt overschreden met een waarschijnlijkheid van 99%.

Renterisico

Renterisico ontstaat als gevolg van beleggingen in vastrentende waarden. Het is het risico dat renteveranderingen op de financiële markten een negatieve invloed hebben op de winst en het vermogen van een fonds. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in vastrentende waarden. Hierdoor is het fonds blootgesteld aan renterisico, in absolute zin en ten opzichte van de relevante benchmark. Binnen de fondsen wordt de gevoeligheid voor het renterisico gemeten door de *modified duration*. Als de beheerder dat relevant vindt, heeft hij voor de fondsen limieten voor de modified duration benoemd om het renterisico te kunnen beheersen.

Marktrisico aandelen

Het marktrisico aandelen is het risico dat een of meer van de beleggingen in aandelen in waarde dalen als gevolg van de dynamiek van de beurs. Het marktrisico aandelen is ook afhankelijk van de regio's en sectoren waarin kan worden belegd.

Om het marktrisico te beperken, wordt voor elk fonds:

- bepaald welke maximale blootstellingen aan specifieke regio's en/of sectoren zijn toegestaan (zie ook de paragraaf over het concentratierisico);
- een (interne) VaR-limiet vastgesteld als de beheerder dat relevant vindt.

Valutarisico

Een specifieke vorm van marktrisico is het valutarisico. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten wordt beïnvloed door de ontwikkelingen van de valutakoersen waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover dit niet de euro is. Om het valutarisico te beperken, wordt voor elk fonds bepaald welke valuta's zijn toegestaan en of de niet-euro-valuta's geheel of gedeeltelijk moeten worden afgedekt.

Concentratierisico

Het concentratierisico is nauw aan het marktrisico gerelateerd. Het is het risico dat de fondsen in waarde dalen als gevolg van een concentratie van de beleggingen in bepaalde financiële instrumenten, sectoren, landen en regio's. Bij een hoge mate van concentratie kunnen specifieke gebeurtenissen van grotere invloed zijn op de waarde van een fonds dan bij een geringere mate van concentratie.

Concentraties binnen een fonds kunnen het gevolg zijn van marktontwikkelingen, het beleggingsbeleid en de beleggingsrichtlijnen, en/of de omvang en samenstelling van het beleggingsuniversum. Een kleiner beleggingsuniversum biedt minder spreidingsmogelijkheden dan een groter universum.

Om het concentratierisico en daarmee de gevoeligheid voor marktrisico's (zie boven) te beperken, bepaalt de beheerder voor elk fonds (als hij dat relevant vindt) welke concentraties in financiële instrumenten, sectoren, landen en regio's zijn toegestaan.

In hoofdstuk 4 is van elk fonds de beleggingsportefeuille weergegeven. Dit biedt inzicht in de individuele beleggingen en in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Inflatierisico

Inflatierisico ontstaat als gevolg van veranderingen in het inflatieniveau van een land. Dit heeft een effect op verschillende financiële instrumenten, vooral op beleggingen in vastrentende waarden. Het inflatierisico wordt meegenomen in andere risico's die hierboven zijn genoemd, zoals het renterisico.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat een kredietnemer of tegenpartij niet aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen en daarmee een negatieve invloed heeft op het vermogen en het rendement van een fonds.

Creditspreadrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het creditspreadrisico. Dit is het risico dat de waarde van beleggingen in vastrentende waarden fluctueert als gevolg van wijzigingen in de kredietrisicopremies (*creditspreads*) die erop van toepassing zijn. Deze creditspread wordt beïnvloed door de positieve of negatieve ontwikkeling van de kredietwaardigheid van de debiteuren, oftewel de ondernemingen, instellingen en overheden die deze vastrentende waarden uitgeven.

Verschillende *rating agencies* beoordelen de kredietwaardigheid van ondernemingen, instellingen en overheden. De inschatting van kredietwaardigheid wordt beïnvloed door factoren die gelden voor een bepaalde onderneming, instelling of overheid en door factoren die op een bepaalde sector of regio van toepassing zijn. Minder gunstige winstvooruitzichten voor een sector kunnen een negatieve invloed hebben op de inschatting van de kredietwaardigheid van alle ondernemingen in die sector.

Het creditspreadrisico heeft vooral betrekking op de fondsen die beleggen in vastrentende waarden. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in in vastrentende waarden.

Faillissementsrisico

Het faillissementsrisico is een specifieke vorm van kredietrisico. Bij het creditspreadrisico (zie hierboven) beïnvloeden ontwikkelingen in kredietrisicopremies de marktwaarde van beleggingen in vastrentende waarden. Daarnaast is het mogelijk dat een debiteur als gevolg van specifieke factoren die op hem van toepassing zijn, niet meer kan voldoen aan zijn rente- en aflossingsverplichtingen, zonder dat dit adequaat in de kredietrisicopremie is verwerkt. Dit wordt faillissementsrisico genoemd. Dit kan resulteren in het verlies van de gehele marktwaarde van het financiële instrument.

Betalingsrisico of settlementrisico

Deze vorm van kredietrisico doet zich voor bij de afwikkeling van transacties in financiële instrumenten. Het is het risico dat een afwikkeling via een betaalsysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, doordat de betaling of levering van de verkochte, respectievelijk gekochte financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt. Bij aan- en verkooptransacties van financiële instrumenten ontstaan over het algemeen slechts zeer kortlopende vorderingen. Daardoor is het risico doorgaans beperkt, rekening houdend met het feit dat levering plaatsvindt tegen vrijwel gelijktijdige ontvangst van de tegenprestatie.

Overdrachtsrisico of transferrisico

Een specifieke vorm van kredietrisico is het overdrachtsrisico of transferrisico. Dit is het risico dat de waarde van beleggingen en/of de rendementen van de fondsen negatief worden beïnvloed door beperkingen of belemmeringen bij het overbrengen van tegoeden vanuit het buitenland.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat een fonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om aan zijn financiële kortetermijnverplichtingen te voldoen, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen. Dit risico is gerelateerd aan de omvang van het fonds en de individuele posities (van beleggers) in vergelijking met de omvang en de verhandelbaarheid van de beleggingen van het fonds. De fondsen beleggen hoofdzakelijk in financiële instrumenten die aan officiële gereglementeerde markten zijn genoteerd, merendeels in zogenoemde ontwikkelde landen. In het algemeen is de verhandelbaarheid van onderliggende financiële instrumenten dan ook zodanig dat aan- en verkopen tijdig kunnen worden uitgevoerd.

De beheerder verkleint het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico met behulp van een passend liquiditeitsbeheersysteem. Dit systeem bestaat uit procedures om het liquiditeitsrisico van de fondsen te beheersen. Het doel is om de liquiditeit van het fonds in lijn te brengen met de onderliggende verplichtingen.

Actief-rendementsrisico

Het actief-rendementsrisico is het risico dat het rendement van een fonds afwijkt van het rendement van de fondsbenchmark. De waardefluctuaties van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen, kunnen in positieve en negatieve zin afwijken van de instrumenten die zijn opgenomen in de benchmark van het fonds. De fondsen hebben de betreffende benchmark niet als uitgangspunt voor de portefeuille. Vanwege de duurzame selectie kunnen de beleggingen van een fonds sterk afwijken van de benchmark. De zogenaamde *tracking error* geeft de mate weer waarin het rendement van het fonds afwijkt van het rendement van de benchmark.

Paraplurisico

Dit risico heeft betrekking op de risico's die voortvloeien uit het gegeven dat beleggingsfondsen deel uitmaken van een paraplustructuur. ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is onderverdeeld in fondsen die binnen dezelfde juridische structuur (de paraplu) vallen. De paraplu heeft een onverdeeld vermogen. Daardoor kan een negatief vermogenssaldo van een fonds gevolgen hebben voor de andere fondsen onder de paraplu. Dit geldt vooral bij uitkeringen en in het geval van opheffing of vereffening van een fonds. In deze scenario's kan een eventueel negatief vermogenssaldo van een fonds voor rekening van de andere fondsen komen. Gezien de aard van de beleggingen en het beleggingsbeleid van de fondsen is de waarschijnlijkheid waarmee een dergelijke situatie zich kan voordoen, in principe beperkt. De beleggingen van de meeste fondsen worden uitsluitend met eigen vermogen gefinancierd. Risicoverminderende maatregelen die op het aantrekken van vreemd vermogen van toepassing zijn, moeten dit paraplurisico reduceren.
Een andere component van het paraplurisico is de status van fiscale beleggingsinstelling (fbi-status) die op de fondsen van toepassing is. Als individuele fondsen niet kunnen voldoen aan de eisen die voor deze status gelden, kan dit consequenties hebben voor de fbi-status van de overige fondsen onder de paraplu.

Niet-financiële risico's

In het risicobeheer onderkennen wij de hierna beschreven niet-financiële risico's. Omdat de materialisatie van deze risico's generiek is voor de verschillende ASN Beleggingsfondsen en/of de risico's vooral spelen op het niveau van de beheerder (ASN Impact Investors), behandelen we in dit hoofdstuk ook de materialisatie gedurende de verslagperiode.

Fiscaal en juridisch risico

De juridische en fiscale behandeling van de fondsen kan buiten de macht van de fondsen of de beheerder veranderen, met nadelige consequenties voor de fondsen en de aandeelhouders van de fondsen. Daarnaast kunnen veranderingen in de wettelijke en/of fiscale status van de aandeelhouders of relevante veranderingen in de lokale wetgeving en de interpretatie daarvan de fiscale positie van de aandeelhouders beïnvloeden.

Wijzigingsrisico belastingregimes

Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzienbaar waren toen het prospectus werd uitgebracht of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate een fonds meer belegt in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Alle fondsen beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen, inclusief het Nederlandse belastingregime.

Risico niet-behouden status van fiscale beleggingsinstelling

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan wordt eventuele winst belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling worden voorwaarden gesteld. Elk fonds moet separaat aan deze voorwaarden voldoen. Als de fondsen niet voldoen aan een van de voorwaarden, leidt dit tot verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling per 1 januari van het jaar waarin zij niet langer voldoen aan de voorwaarden. Als een fonds niet (tijdig) voldoet aan de zogenaamde doorstootverplichting, verliest de vennootschap deze status reeds met ingang van het jaar waarop de doorstootverplichting betrekking heeft. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat de fondsen belastingplichtig worden tegen het reguliere vennootschapsbelastingtarief. Daarnaast vindt er belastingheffing plaats over specifiek gevormde reserves. Bij beursgenoteerde beleggingsfondsen bestaat er een verhoogd risico omdat er geen volledig inzicht bestaat in wie de aandeelhouders in het fonds zijn.

Erosierisico fondsvermogen

Uit hoofde van de status van fiscale beleggingsinstelling moet ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. jaarlijks de fiscale winst geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan afwijken van de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van de statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van een of meerdere fondsen door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

Risico uit hoofde van FATCA/CRS

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. moet voldoen aan de Amerikaanse Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), de Common Reporting Standard (CRS) en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wet zijn opgenomen. Een daarvan is dat het de status van aandeelhouders onder FATCA of de Nederlandse wet moet kunnen (blijven) vaststellen. Daarom kan het aan aandeelhouders documentatie opvragen. Als de beheerder niet voldoet aan FATCA, waardoor het fonds wordt onderworpen aan bronbelasting van de Verenigde Staten op zijn beleggingen, dan kan dit gevolgen hebben voor de waarde van het fonds.

Afdrachtverminderingsrisico

Als fiscaal vrijgestelde partijen of niet-ingezetenen toetreden tot een fonds, kan dit gevolgen hebben voor het rendement van het fonds. ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. mag voor deze partijen de afdrachtvermindering niet toepassen op eventuele buitenlandse bronheffing.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Fiscaal en juridisch risico	Laag	Hoog	Fiscale en juridische risico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	ASN Impact Investors onderhoudt frequent overleg met zijn juridisch en fiscaal adviseurs.

Compliancerisico

Het compliancerisico is het risico dat consequenties van (veranderende) wet- en regelgeving niet of niet tijdig worden onderkend, waardoor wetten en regels worden overtreden. Naast het externe aspect van het compliancerisico bestaat er ook een intern aspect. Dit is het risico dat niet of niet tijdig wordt voldaan aan interne regels (beleid).

Integriteitsrisico

Een specifieke vorm van compliancerisico is het integriteitsrisico. Dat betreft aantasting van de reputatie, het vermogen of het resultaat van ASN Impact Investors als gevolg van het niet-naleven van (interne en externe) wet- en regelgeving. Vooral de cultuur en het gedrag van medewerkers, klanten en partijen waarmee we zakendoen, spelen een belangrijke

rol. Handelingen die in strijd zijn met onze kernwaarden, de gedragscode of wettelijke bepalingen, tolereren we niet. In bepaalde landen en regio's waar de fondsen beleggen, is sprake van een verhoogde kans op integriteitsrisico's, waaronder het risico van betrokkenheid in witwaspraktijken. We hanteren een specifiek op witwasrisico's gericht beleid en daarop aansluitende procedures om deze risico's zoveel mogelijk te mitigeren.

Fraude- en corruptierisico

Het fraude- en corruptierisico is een specifieke vorm van compliancerisico. Fraude en corruptie kunnen de reputatie, het vermogen en/of het resultaat van de ASN beleggingsfondsen en/of ASN Impact Investors aantasten. In bepaalde landen en regio's is sprake van verhoogde risico's op fraude en corruptie. We hanteren een fraude- en corruptiebeleid en daarop aansluitende procedures om deze risico's zoveel mogelijk te mitigeren.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Compliance- risico	Laag	Hoog	Compliancerisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van integriteitsbeleid (inclusief monitoring naleving Sanctiewetgeving) en klantacceptatiebeleid en gebruikmaking van een compliance officer.

Operationele risico's

Het operationele risico is het risico van schommelingen in de omvang en het rendement van de fondsen als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne beheersing van processen en systemen. De portefeuillemanagers nemen binnen de vastgelegde restricties financiële risico's om rendement te kunnen realiseren. Wanneer zij een beleggingsbeslissing nemen, maken zij een afweging tussen het verwachte rendement en het risico. Deze afweging is niet van toepassing op het operationele risico. ASN Impact Investors en de fondsen hanteren een lage risicobereidheid voor operationeel risico.

Procesrisico

Een specifieke vorm van operationeel risico is het procesrisico. Dit is het risico dat er directe of indirecte verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of gebrekkige opzet, bestaan en werking van interne processen.

Systeemrisico

Het systeemrisico is een specifieke vorm van operationeel risico. Het is het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van tekortkomingen in informatietechnologiesystemen voor adequate, tijdige informatieverwerking en communicatie. Wij zijn van mening dat het cruciaal is te beschikken over adequate informatietechnologiesystemen om de continuïteit en beheersbaarheid van de processen en dienstverlening voor de fondsen te kunnen waarborgen. Er zijn verschillende maatregelen van toepassing om systeemrisico's te mitigeren. Zo zijn er in geval van uitval adequate backup- en recoverysystemen beschikbaar. Ook mitigeren de *business continuity planning*-maatregelen de systeemrisico's.

Waarderingsrisico

Deze vorm van operationeel risico is het risico dat de toegekende waardering van beleggingen van het fonds niet eenduidig kan worden vastgesteld. Oorzaken hiervan kunnen bijvoorbeeld zijn dat de informatie ontoereikend is en/of er onvolkomenheden aanwezig zijn in waarderingsprocessen. Dit risico is voor de UCITS-fondsen laag, omdat zij beleggen in beursgenoteerde aandelen en obligaties. De waardering van beleggingen geschiedt op reële waarde aan de hand van beurskoersen. Als omstandigheden ertoe leiden dat van een belegging geen beurskoers kan worden afgegeven, wordt de waardering bepaald aan de hand van in de markt geldende conventies.

In de *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva* in de jaarrekening (paragraaf 3.4.1) leest u meer over de waardering van de beleggingen.

Risico	*Risicobereidheid*	*Impact*	*Materialisatie*	*Beheersing*
Operationeel risico	Laag	Hoog	Er hebben zich in de verslagperiode geen operationele risico's voorgedaan die een negatieve impact hadden op de fondsen.	ASN Impact Investors monitort de operationele risico's op basis van zijn controlframework. Maandelijks wordt de effectiviteit van de controls op een onafhankelijke manier getoetst.

Uitbestedingsrisico

Dit is het risico dat de wederpartij niet aan haar verplichtingen voldoet, ondanks afspraken die zijn vastgelegd in contracten met uitbestedingspartijen. Wij maken in het beheer van de ASN beleggingsfondsen gebruik van verschillende uitbestedingspartijen:

- Het vermogensbeheer en projectadvies van diverse fondsen hebben we uitbesteed aan verschillende vermogensbeheerders en projectadviseurs.
- De fondsadministratie, de rapportage en de verslaglegging van de fondsen is uitbesteed aan BNP Paribas S.A., Netherlands branch.

Wij hanteren voor deze uitbestedingen een stelsel van beleidsvoorschriften en procedures. De uitgangspunten en afspraken van deze samenwerking met uitbestedingsrelaties zijn schriftelijk vastgelegd in overeenkomsten. Een overzicht hiervan is opgenomen in paragraaf 3.7.

Met partijen waaraan we het vermogensbeheer hebben uitbesteed, hebben we vermogensbeheerovereenkomsten gesloten. Daarin zijn onder andere beleggingsrestricties uitgewerkt en afspraken geformaliseerd over onder meer de rapportages en beëindiging van de overeenkomst. De beleggingsrestricties bestaan uit een gedetailleerde, concrete uitwerking van ons beleggingsbeleid. Wij bewaken onder andere dat de vermogensbeheerders doorlopend voldoen aan de geldende beleggingsrestricties. We hebben uitbestedingsprocedures geïmplementeerd die onder meer toezien op het monitoren van de uitbestede activiteiten. Voor de uitbestedingen aan vermogensbeheerders en de fondsadministrateur vindt de monitoring onder meer plaats op basis van rapportages en *in control statements* van de vermogensbeheerders. We gebruiken Assurancerapportages, zoals ISAE 3402-rapporten, om vast te stellen of de interne risicobeheersing van de betreffende vermogensbeheerders en de fondsadministrateur adequaat is. In de uitbestedingsovereenkomsten zijn bepalingen opgenomen over aansprakelijkheden tussen ASN Impact Investors en de betreffende uitbestedingsrelatie. ASN Impact Investors is bevoegd om op elk moment de vermogensbeheerovereenkomsten te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen, dan wel zelf ter hand te nemen.

Risico	***Risicobereidheid***	***Impact***	***Materialisatie***	***Beheersing***
Uitbestedingsrisico	Laag	Hoog	Uitbestedingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	Onder meer via toepassing van uitbestedingsbeleid en het monitoren van de externe managers en de fondsadministrateur.

Bewaarnemingsrisico

Het bewaarnemingsrisico is het risico dat activa verloren gaan als gevolg van onder meer insolvabiliteit of fraude bij de entiteit waar financiële instrumenten in bewaring zijn gegeven. Dit vindt plaats bij de *custodian* of, indien van toepassing, bij *subcustodians* die zijn aangesteld. Wij maken alleen gebruik van (sub)custiodians die onder wettelijk toezicht opereren.

Risico	***Risicobereidheid***	***Impact***	***Materialisatie***	***Beheersing***
Bewaarnemingsrisico	Laag	Hoog	Bewaarnemingsrisico's hebben in de verslagperiode geen negatieve impact gehad op de fondsen.	ASN Impact Investors maakt alleen gebruik van (sub)custodians die onder toezicht opereren.

Duurzaamheidsrisico's

Onder duurzaamheidsrisico wordt een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied verstaan die, indien deze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van een belegging kan veroorzaken. Voor de ASN Beleggingsfondsen houdt ASN Impact Investors rekening met deze risico's. Afhankelijk van het type belegging leiden duurzaamheidsrisico's tot verandering van markt- of kredietrisico's. Momenteel is er nog veel onduidelijk over hoe en in welke mate duurzaamheidsrisico's toekomstige rendementen zullen beïnvloeden.

Wij mitigeren duurzaamheidsrisico's voor de ASN Beleggingsfondsen allereerst (ten dele) door toepassing van de ASN Duurzaamheidscriteria. Deze criteria omvatten gedetailleerde uitsluitingen, vermijdingen en limieten die de blootstelling aan duurzame risico's vermijden dan wel verminderen. Beleggingen met uit te sluiten of te mijden activiteiten komen doorgaans niet in aanmerking voor opname in het ASN Beleggingsuniversum. De ASN Beleggingsfondsen beleggen bijvoorbeeld niet in bedrijven die betrokken zijn bij de exploitatie, productie en raffinage van fossiele grondstoffen omdat zulke beleggingen – naast het negatieve effect op mens en milieu – ingevolge de energietransitie een negatief effect kunnen hebben op het financiële rendement. Na de toetsing van beleggingen aan de uitsluitingscriteria verrichten wij risicoanalyses voor de impact van duurzaamheidsrisico's op de waarde van een belegging

en integreren deze in de beleggingsbeslissingen. Ecologische risico's nemen we in aanmerking door bijvoorbeeld te beoordelen of beleggingen zijn blootgesteld aan klimaatgerelateerde veranderingen, zoals een verhoogd risico op bosbranden of een verhoogd risico op waterschaarste en droogte. Sociale en governancerisico's nemen we in aanmerking door bedrijven te toetsen op betrokkenheid bij controverses op het gebied van mensenrechten in het algemeen en arbeidsrecht in het bijzonder, alsmede op hun governancebeleid, met expliciete aandacht voor corruptiebeleid. Wij gebruiken hiervoor de analyses van het Expertise Centrum Duurzaamheid van ASN Bank. Deze analyses zijn gebaseerd op indicatoren op het gebied van naleving van mensen- en arbeidsrechten (als proxy voor stakingen en sociale onrust), milieu en governance.

Voorts mitigeren we de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's doordat we spreiding aanbrengen in de beleggingsportefeuille van de ASN Beleggingsfondsen aan de hand van allocatielimieten en concentratielimieten. Concentratielimieten gelden voor landen en voor de omvang van individuele investeringen.

Wij evalueren en versterken doorlopend ons raamwerk en onze methode om duurzaamheidsrisico's te monitoren, beoordelen, mitigeren en beheersen. Naarmate er meer betrouwbare data beschikbaar komen op basis waarvan we de onderliggende risico's kunnen kwantificeren, krijgen wij een steeds nauwkeuriger inzicht in de specifieke duurzaamheidsrisico's die de ASN Beleggingsfondsen lopen.

Risicobeheer door ASN Impact Investors

In het risicobeheer van ASN Impact Investors onderscheiden we twee verantwoordelijkheidsgebieden:

- financieel risicomanagement;
- operationeel risicomanagement.

Financieel risicomanagement

Per type financieel risico hebben we maatregelen gedefinieerd om deze risico's te beheersen. De maatregelen kunnen per fonds verschillen, op basis van de strategie van het fonds. Voor de geselecteerde maatregelen per fonds stellen we passende risicolimieten in, die we vervolgens controleren. Hiermee waarborgen we dat de fondsen binnen de gestelde mandaten handelen. We controleren de risicolimieten in principe dagelijks. De controle bestaat uit de berekening van de controlewaarden voor elk van de fondsen, vergelijking met de interne en externe risicolimieten, en escalatie van de overschrijdingen binnen de organisatie. We stellen interne grenzen als waarschuwingsniveaus. Hiermee voorkomen we dat de externe grenzen worden geschonden of dat een verdere beperking op grond van andere overwegingen plaatsvindt (bijvoorbeeld uit hoofde van het beleggingsuniversum). De dagelijkse bepaling van posities ten opzichte van geldende limieten hebben we voor de meeste limieten uitbesteed aan de fondsadministrateur BNP Paribas S.A., Netherlands branch. Als beheerder van de fondsen ontvangt ASN Impact Investors dagelijks een *portfolio compliance*-rapportage die de eventuele overschrijdingen van de interne en externe grenzen aangeeft. Wij analyseren deze rapportages en volgen eventuele overschrijdingen op. Elke maand wordt de Risico & Compliance Commissie van ASN Impact Investors geïnformeerd over alle gemelde overschrijdingen, met inbegrip van de status of de oplossing daarvan.

Operationeel risicomanagement

Het beleid voor het operationeel risicomanagement omvat de strategie en de doelstellingen voor het operationeel risicobeheer en de processen die wij hebben ingericht om de doelstellingen te bereiken. Doelstellingen voor het operationeel risicobeheer zijn:

- Alle belangrijke operationele risico's in de hele organisatie worden geïdentificeerd, gemeten, geëvalueerd, geprioriteerd, beheerd, gecontroleerd en behandeld op consistente en effectieve manier.
- We zetten passende, betrouwbare instrumenten voor risicobeheer in om de risicomanagementrapportage en besluitvorming door de beheerder te ondersteunen.
- Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor het beheren van operationele risico's in lijn met hun rollen en verantwoordelijkheden.
- De belangrijkste belanghebbenden ontvangen tijdig een bevestiging dat de organisatie de belangrijke operationele risico's voor haar activiteiten beheerst.

Business continuity plan (BCP)

In maart 2020 is het Business Continuity Plan (BCP) van ASN Impact Investors naar aanleiding van de coronapandemie geactiveerd. Er is een crisisberaad ingesteld, waarin de directie van ASN Impact Investors zitting heeft. Doel van dit beraad is de continuïteit van kritische bedrijfsprocessen te waarborgen. In het crisisberaad wordt de inventarisatie van potentiële risico's voor bovengenoemd doel besproken. Waar nodig worden (additionele) maatregelen getroffen om deze

risico's te mitigeren. Gedurende de verslagperiode hebben zich geen noemenswaardige incidenten of stagnaties voorgedaan in de bedrijfsprocessen van ASN Impact Investors of door ASN Impact Investors uitbestede diensten. In het eerste kwartaal van 2022 heeft de Nederlandse overheid de maatregelen ten aanzien van de coronapandemie afgeschaald. Het crisisberaad heeft naar aanleiding hiervan het BCP gedeactiveerd.

1.10 Economie en financiële markten in 2022 en vooruitzichten

Economische ontwikkelingen

Begin 2022 leefden de Westerse economieën snel op dankzij de inhaalvraag die loskwam met het schrappen van veel coronamaatregelen. De Amerikaanse economie hield de groeimodus daarna vast. Dit werd onder meer veroorzaakt doordat consumenten het dankzij de erg lage werkloosheid aandurfden extra uitgaven te doen van de spaarbuffers die ze tijdens de coronaperiode hadden opgebouwd. Het economische tij in Europa keerde echter in ongunstige zin. Niet alleen ebde het heropeningseffect weg, maar bovenal bracht de Russische invasie van Oekraïne een schok teweeg. Energie- en voedselprijzen schoten omhoog. Bovendien ontstond er grote vrees dat de Russische afsluiting van gaspijpleidingen tot energietekorten zou leiden. Indicatoren voor het ondernemers- en consumentenvertrouwen zakten diep weg. Gaandeweg het jaar bleken Europese landen echter alternatieven voor Russische gasleveringen te vinden. De gasprijs piekte op € 343 per megawattuur (MWh) op de TTF (Titled Transfer Facility, de virtuele handelsplaats van gas). In de maanden daarna zakte de prijs sterk. De gemiddelde gasprijs in het verslagjaar bedroeg € 132 per MWh, tegen € 47 per MWh in 2021.

De Chinese economie had een buitengewoon moeilijk jaar. Grote delen van de bouwsector vielen stil doordat ontwikkelaars en bouwers kampten met financieringsproblemen. Die waren ontstaan nadat de centrale overheid eerder strengere grenzen aan hun schuldfinanciering had gesteld. Daarnaast ontwrichtten coronalockdowns de maatschappij en veroorzaakten daarmee grote schade. De economische groei was de laagste sinds 1976, op het coronajaar 2020 na.

Veel andere opkomende economieën hadden het ook moeilijk. Centrale banken in de betreffende landen waren veelal gedwongen hun beleidsrentes te verhogen om de sterk opgelopen inflatie te bestrijden en de waarde van de eigen munt tegenover de sterke Amerikaanse dollar te ondersteunen.

De Nederlandse economie volgde grosso modo het groeipatroon van de economieën in veel andere Europese landen. Het consumentenvertrouwen zette na februari een harde daling in. In de zomer zakten de consumentenbestedingen in; zij herstelden daarna amper. Van doorslaggevende betekenis bij dit laatste was dat de kosten van levensonderhoud stegen, in het bijzonder de energierekening voor huishoudens. Bedrijven kregen te kampen met een sterke stijging van grondstofprijzen. Vooral energie-intensieve bedrijven hadden het moeilijk. De vertraging van de wereldhandelsgroei was eveneens schadelijk, vooral voor de verwerkende industrie.

De inflatie kwam in Nederland in 2022 uit op een jaargemiddelde van 10,0%, met een top van 14,5% in september. Dat was hoger dan het Europese gemiddelde, mede doordat de energievoorziening in Nederland afhankelijker van aardgas is dan die in andere landen. Niettemin stak de Nederlandse economische groei gunstig af bij die van de meeste andere Europese landen.

De Nederlandse werkloosheid bleef in de eerste maanden van het jaar dalen en bereikte in april een recordlaagte van 3,2% van de beroepsbevolking. De daaropvolgende stijging zette in de laatste maanden van het jaar niet door. Per saldo bleef de arbeidsmarkt dus uitermate krap. De gemiddelde werkloosheid bedroeg 3,5% van de beroepsbevolking in 2022, 0,7%-punt lager dan in 2021.

Op de Nederlandse huizenmarkt kwam er een einde aan de periode van oververhitting. Dit was voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de sterke stijging van de hypotheekrentes. Zo bedroeg de tienjaarshypotheekrente met NHG-garantie aan het einde van het jaar 4,1%, tegen 1,1% eind 2021. Ook de stijging van de kosten van levensonderhoud droeg bij aan de kentering, want die beperkte de ruimte voor maandelijkse financieringslasten. De verandering in de verhouding tussen vraag en aanbod van woningen leidde tot een aanzienlijke stijging van het aantal te koop staande woningen. ‘Doorstromers’ konden er nu voor opteren om hun huidige huis te verkopen vóór de aanschaf van een nieuwe woning, in plaats van andersom. Volgens het CBS stegen de huizenprijzen gemiddeld nog met 13,6%, maar in de tweede helft van 2022 was de stijging al afgezwakt tot 8,4% ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Ten opzichte van een maand eerder daalden de huizenprijzen vanaf augustus. Het aantal woningtransacties nam af met 14,6%.

Financiële markten

De financiële markten stonden voornamelijk in het teken van de opgelopen inflatie en de monetaire verkrapping die centrale banken doorvoerden in reactie daarop. De Europese Centrale Bank (ECB) begon in maart de markten voor te bereiden op verkrappingsmaatregelen. Zij zette per 1 juli het obligatieopkoopprogramma APP stop. In juli, september, oktober en december volgden vier renteverhogingen, waarbij de ECB het depositotarief met in totaal 250 basispunten verhoogde tot 2,0%. In combinatie met signalen van verdere beleidsintensivering veroorzaakten deze acties een stijging van de obligatierentes. De korte rente liep sterker op dan de lange rente. De Nederlandse tweejaarsrente steeg over het gehele jaar gemeten met 337 basispunten tot 2,68%. De tienjaarsrente steeg met 294 basispunten tot 2,91%.

De euro was in 2021 al aanzienlijk in waarde teruggelopen ten opzichte van de dollar. In de eerste drie kwartalen van 2022 leverde de euro opnieuw terrein in en was kortstondig zelfs minder waard dan de Amerikaanse munt. Deze ontwikkeling weerspiegelde vooral de kracht van de dollar. Vanwege de grote geopolitieke onzekerheid profiteerde de dollar van zijn status als veilige haven. Bovendien werd het aantrekkelijker om dollars aan te houden door het verschil in renteontwikkeling tussen de VS en de eurozone. In het laatste kwartaal won de euro echter aanzienlijk terrein terug onder invloed van de marktperceptie dat de verkrappingscyclus in de VS tegen zijn einde liep, terwijl de ECB de markten ervan overtuigde dat dit in de eurozone nog geenszins het geval was. Over het gehele jaar gemeten daalde de euro met een kleine 7 dollarcent tot $ 1,07, met een dieptepunt van $ 0,96 op 27 september.

De aandelenmarkten boekten grote verliezen. Ondanks de stijging van de grondstofprijzen bleven de bedrijfswinsten zich in de meeste regio's gunstig ontwikkelen. De sterke rentestijgingen gingen echter ten koste van de waardering van aandelen. De MSCI USA verloor 20,8%, wat de gehele stijging van 2021 ongedaan maakte. De MSCI Europe leverde met een daling van 10,9% minder in dan de VS, maar uitgedrukt in dollars daalde de Europese koersindex met 17,3% en waren de verschillen dus geringer. De MSCI Emerging Markets ging 17,9% achteruit. Daarbij sprong vooral de sterke daling van de Chinese aandelenkoersen in het oog.

De sector olie, gas en kolen presteerde in Europa het beste, net als in 2021. Ook in 2022 profiteerde de sector van de stijging van energieprijzen. Ook banken deden het relatief goed, hetgeen samenhing met het veranderende renteklimaat. De technologiesector presteerde het slechtst. De aandelenwaardering in deze sector is in belangrijke mate gebaseerd op winsten die in de verdere toekomst worden verwacht in plaats van op huidige winsten. Daardoor zijn de koersen extra gevoelig voor de rente, die immers bepalend is voor de disconteringsvoet.

Vooruitzichten

Westerse economieën zullen naar verwachting merkbaar de effecten ondervinden van de gestegen rente. Dit geldt zeker voor de Verenigde Staten, 's werelds grootste economie. Daar zijn de Fedfundstarieven in de twaalf maanden tot begin februari 2023 met in totaal 4,5%-punt verhoogd tot 4,5-4,75%. Dat ligt ruim boven het geschatte neutrale niveau waarbij de economische groei noch gestimuleerd noch geremd wordt. Ook de lange rentes zijn sterk gestegen. De economie is in de loop der tijd echter helemaal ingesteld geraakt op bijzonder lage rentes. Daardoor gaat de rentestijging ongetwijfeld een zware wissel trekken op de budgetten van huishoudens en bedrijven. Dat zal een rem zetten op de binnenlandse bestedingen en daarmee op de economische activiteit in het algemeen.

Met de recente daling van de energieprijzen en goedgevulde gasbergingen is het economische vooruitzicht voor Europa minder dramatisch dan het zich een aantal maanden geleden liet aanzien. Het perspectief van een economische opleving in China – ervan uitgaande dat de coronapandemie er uitdooft – vormt eveneens een pluspunt, vooral voor de Duitse industrie die direct van China afhankelijk is. Ook de ECB zal echter voorlopig een stringent monetair beleid blijven voeren om de inflatie verder te bestrijden. Dit leidt tot krappere financieringscondities, hetgeen zijn weerslag op de economie zal krijgen. Een veeg teken in dit verband is dat, volgens de lending survey van de ECB, banken hun kredietvoorwaarden in het laatste gedeelte van 2022 hebben aangescherpt en dat de vraag naar krediet aanzienlijk is verzwakt.

Als open economie is Nederland gevoelig voor de internationale conjunctuurverslechtering. Daarnaast is het zeer de vraag of de binnenlandse vraag, na een zwakkere periode, weer aan dynamiek kan winnen nu de kosten van levensonderhoud aanzienlijk stijgen, ook los van de energietarieven. Veel mkb-bedrijven krijgen het moeilijk, onder andere omdat ze belasting moeten betalen die vanwege de pandemie was uitgesteld. Dankzij de coronasteun was het aantal faillissementen tot een heel laag niveau gedaald, maar inmiddels loopt het op. Hoewel diverse sectoren met structureel grote personeelstekorten kampen, verwachten we dat de werkloosheid de komende tijd enigszins zal stijgen.

Duurzaamheidstrends

De urgentie om actie te nemen om klimaatverandering tegen te gaan en het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen werd in 2022 nog groter. Wereldwijd werd het weer extremer, met perioden van zeer hoge temperaturen en grote droogte tegenover zware regenval. De klimaatverandering brengt de mensenrechten op voedsel en onderdak voor miljoenen in gevaar. Het verlies aan biodiversiteit in grote delen van de wereld gaat door doordat de klimaatverandering onder meer veel bosbranden veroorzaakt en door direct menselijk handelen zoals boskap, intensieve landbouw, milieuvervuiling en stroperij.

In 2022 bracht het International Panel on Climate Change (IPCC) twee nieuwe rapporten uit waarin het de urgentie van het klimaatprobleem benadrukt. Het doel van het klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden, dreigt buiten zicht te raken volgens vijf Nederlandse klimaatexperts die hebben meegewerkt aan de rapporten. Om dat te voorkomen moeten landen gezamenlijk meer ambitie tonen en onmiddellijk in actie komen. Er bestaat al

Europese wetgeving om de transparantie van zowel de financiële sector als bedrijven op het gebied van duurzaamheid te vergroten en verbeteren. Ook hebben beleidsmakers en regelgevers in onder andere Canada, de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland en het Verenigd Koninkrijk regelgeving voor verplichte klimaatrapportage geïmplementeerd of voorgesteld. De Security and Exchange Commission (SEC) in de Verenigde Staten heeft in maart voorstellen gedaan voor betere regels en gestandaardiseerde klimaatrapportages. De nieuw opgerichte International Sustainability Standards Board (ISSB) werkt hier ook aan. ISSB valt onder de International Financial Reporting Standards Foundation. Een tegenvaller was de beslissing van het Amerikaanse Hooggerechtshof om de bevoegdheden van de Environmental Protection Agency in te perken. Sommige procureurs-generaal uit staten in de VS met een sterke Republikeinse vertegenwoordiging doen duurzaam beleggen af als 'corporate wokeness'. Zij willen wetgeving die duurzaamheid moet bevorderen verbieden. Er zijn zelfs staten die 'woke' vermogensbeheerders op een zwarte lijst willen zetten.

We zien duidelijk meer aandacht van beleggers voor het klimaat en andere duurzaamheidskwesties, zoals diversiteit en inclusie. Deze onderwerpen komen vaker terug en kunnen rekenen op steeds meer bijval van beleggers op aandeelhoudersvergaderingen. Het grootste deel van de klimaatresoluties stond op de agenda van aandeelhoudersvergaderingen van financiële instellingen. Aandeelhouders vroegen om klimaatrapportages en klimaatdoelen, en soms om beleid dat een einde maakt aan de financiering van nieuwe investeringen in de sector fossiele brandstoffen.

In december vond de 15e Conferentie van Partijen (COP15) van het Verdrag inzake Biologische Diversiteit van Verenigde Naties plaats. 190 landen sloten een akkoord om de bescherming van biodiversiteit een stap dichterbij te brengen. Ook beleggers hebben steeds meer aandacht voor biodiversiteit. In juni presenteerde het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) een standaard op dit gebied. Die maakt het mogelijk dat financiële instellingen de impact van leningen en investeringen op biodiversiteit meten en verbeteren. Het verlies aan biodiversiteit is zeer zorgelijk. Het is dus belangrijk dat financiële instellingen kunnen meten wat hun impact op de biodiversiteit is en aan de slag gaan om nadelige impact te verkleinen.

Ten slotte vinden er ontwikkelingen plaats op het vlak van mensenrechten. Wereldwijd is er steeds meer druk op raden van bestuur om meer vrouwelijke bestuurders aan te stellen. Dat komt mede doordat de SEC in augustus 2021 het voorstel van de Nasdaq Stock Echange goedkeurde om diversiteit als voorwaarde op te nemen om een notering te kunnen krijgen. Van bedrijven wordt verwacht dat minimaal één bestuurslid vrouw is en één bestuurslid afkomstig is uit een etnische minderheid of lid is van de LGBTQ+-gemeenschap. Als dat niet het geval is, moet het bedrijf de redenen daarvan uitleggen. Wereldwijd is er ook druk op besturen om een sterkere vertegenwoordiging van vrouwen te bereiken. In Japan bijvoorbeeld lijkt er een vrijwillige richtlijn van de Japanse overheid te zijn die bedrijven vraagt om ten minste 30% van hun managementposities door vrouwen te laten vervullen. Ook dringen beleggers aan op bredere diversiteit op de werkvloer. Dit is mede belangrijk in de context van de krappe arbeidsmarkt en regeldruk.

Een ander belangrijk onderwerp is de toegenomen aandacht voor de kloof tussen de beloning van topmanagers en werknemers. In sommige landen wordt deze kloof gezien als een belangrijke bijdrage aan economische ongelijkheid. In de Verenigde Staten steeg de beloning van CEO's van S&P 500-bedrijven in 2021 met 19%, terwijl de reële lonen van Amerikaanse werknemers daalden als gevolg van maatregelen in verband met de pandemie. In het Verenigd Koninkrijk steeg de beloning van CEO's van FSSE 100-bedrijven in 2021 met 23%; in Canada bedroeg de stijging bij de honderd grootste TSX-beursgenoteerde bedrijven eveneens 23%. In november 2022 publiceerde de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) het Global Wage Report 2022-2023. Daarin rapporteerde de ILO dat de reële lonen van werknemers in de eerste helft van 2022 in de G20-landen met 2,2% zijn gedaald als gevolg van inflatie. De ILO voorspelt een toename van de armoedecijfers. Economische ongelijkheid kan zorgen voor politieke instabiliteit en de productiviteit ondermijnen, wat ook voor beleggers een grote zorg is. Overheden moeten een rol spelen in vermindering van de ongelijkheid, maar ook bedrijven hebben een verantwoordelijkheid. Hier zal zeker aandacht voor zijn bij de beslissingen over de beloningen tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Een positieve ontwikkeling is wel dat de beloningen van CEO's steeds vaker gekoppeld zijn aan duurzaamheidsonderwerpen.

Den Haag, 16 maart 2023

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie

Ro Dielbandhoesing

Dirk-Jan Stam

1.11 Dividend

Wij stellen voor om per aandeel de volgende dividenden aan de aandeelhouders uit te keren.

ASN Duurzaam Aandelenfonds	€ 3,00
ASN Duurzaam Obligatiefonds	€ 0,10
ASN Milieu & Waterfonds	€ 0,60
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	€ 1,00

Vanwege de status van fiscale beleggingsinstelling dient het fonds de winst die voor uitkering beschikbaar is (gedefinieerd in het Besluit Beleggingsinstellingen 1970 zoals laatstelijk gewijzigd per 18 december 2019), binnen acht maanden na afloop van elk boekjaar uit te keren.

1.12 Beloningsbeleid

De UCITS-richtlijn schrijft voor dat de beloning van de beheerder van het fonds in het jaarverslag wordt toegelicht. De beloningskosten maken niet direct onderdeel uit van de winst-en-verliesrekening van de fondsen. De beheerder brengt aan de fondsen fondskosten in rekening en betaalt daaruit de salarissen van de medewerkers die werkzaam zijn voor de beheerder. Derhalve worden de beloningskosten niet toegelicht in de jaarrekening maar in het verslag van de beheerder. De genoemde salariskosten zijn de salariskosten over het gehele boekjaar 2022.

Beloningsbeleid ASN Impact Investors

In lijn met zijn missie stelt ASN Impact Investors bij de uitvoering van zijn activiteiten betrouwbaarheid, integriteit van de dienstverlening en het belang van de beleggers in de fondsen centraal. Met het aanbieden van zijn dienstverlening streeft ASN Impact Investors naar een optimaal rendement voor de beleggers in de fondsen en voor een duurzame wereld.

Daarom willen wij een passend beloningsbeleid hanteren, dat bijdraagt aan deze ambitie en aan zingeving voor onze medewerkers, evenals aan passende beloning, adequate opleiding en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Daarnaast beogen wij met dit beleid bij te dragen aan adequate beheersing van (duurzaamheids)risico's en aan het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering.

De beloning van de medewerkers van ASN Impact Investors sluit hierop aan en is uitlegbaar aan de beleggers, de maatschappij en andere belanghebbenden. Om dit te waarborgen willen wij transparant zijn over ons beloningsbeleid.

Wet- en regelgeving

Vanwege de overeenkomsten tussen de missie en visie van de Volksbank en die van ASN Impact Investors, evenals de gewenste wijze van belonen van medewerkers, hebben wij aansluiting gevonden bij (de uitvoering van) het beloningsbeleid van de Volksbank. Wij nemen daarom het beloningsbeleid van de Volksbank aan als ons eigen beleid.

We onderkennen dat wij een zelfstandige verplichting hebben om te voldoen aan de (wettelijke) vereisten inzake beloning, die op ons als beheerder van toepassing zijn. Aangezien het beloningsbeleid van de Volksbank vooral gebaseerd is op relevante vereisten voor banken, hebben wij in ons eigen beloningsbeleid aanvullingen gemaakt op het beloningsbeleid van de Volksbank.

Hiermee kunnen wij voldoen aan sectorspecifieke beloningsbepalingen die volgen uit relevante Europese richtlijnen, (gedelegeerde) verordeningen en richtsnoeren (AIFMD, UCITS, SFDR en Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid in het kader van AIFMD en UCITS) en uit nationale wet- en regelgeving (Wft, Wbfo, BW, Bgfo en Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2017).

Governance

In het beloningsbeleid van de Volksbank worden de verantwoordelijkheden van de remuneratie-commissie van de Raad van Commissarissen van de Volksbank (hierna: Remuneratie en Nominatie Commissie) beschreven. Als onderdeel van haar verantwoordelijkheid — die voortvloeit uit de wet- en regelgeving op het gebied van (beheerst) beloningsbeleid — bereidt de Remuneratie en Nominatie Commissie de beslissingen over beloning en het beloningsbeleid voor.

In aanvulling op het beloningsbeleid van de Volksbank houdt de Remuneratie en Nominatie Commissie ten behoeve van ASN Impact Investors rekening met de bepalingen die op hem van toepassing zijn, zoals uiteengezet in de Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid.

Daarnaast is het beloningsbeleid van de Volksbank (na goedkeuring door de Raad van Commissarissen van de Volksbank) eveneens goedgekeurd door het bestuur van ASN Impact Investors. Het uitgangspunt voor de goedkeuring door ons

bestuur is dat het beloningsbeleid aansluit bij een deugdelijk en doeltreffend risicobeheer van ASN Impact Investors. Het bestuur van ASN Impact Investors heeft (met ondersteuning van onze compliance officer) vastgesteld dat het beloningsbeleid van de Volksbank:

- in overeenstemming is met onze strategie, doelstellingen, waarden en belangen;
- in overeenstemming is met de wet- en regelgeving die op ASN Impact Investors van toepassing is;
- niet aanzet tot het nemen van risico's, waaronder duurzaamheidsrisico's, die ten opzichte van het portfoliomanagementbeleid van de fondsen buitensporig zijn; en
- ons in staat stelt de belangen van de fondsen en de beleggers in de fondsen af te stemmen op de belangen van de *identified staff* en bijdraagt aan het bereiken en vasthouden van een gezonde financiële positie.

Beloningskenmerken

Het beloningsbeleid van de Volksbank, dat na vaststelling door het bestuur van ASN Impact Investors tevens van toepassing is op de medewerkers van ASN Impact Investors, bevat de volgende beloningskenmerken:

- beloning met de menselijke maat: het hoogste salaris bij de Volksbank is maximaal tien keer het gemiddelde salaris bij de bank. Ieder mens is anders en levert zijn/haar/hun bijdrage aan het bedrijfsresultaat, dat door middel van een bescheiden financieel gebaar gewaardeerd kan worden;
- financiële weerbaarheid: voor onze organisatie is het van belang dat arbeidsvoorwaarden en salarissen marktconform zijn;
- nut in plaats van rendement: niet alleen het resultaat geldt, ook goed gedrag wordt beloond; en
- duurzaamheid: een laag risicoprofiel bij beloning is belangrijk om de continuïteit van onze dienstverlening te garanderen.

Geen variabele beloning

Vanaf 1 januari 2018 kent de Volksbank geen variabele beloningen meer toe. Wij delen deze visie op belonen en adopteren deze beloningsmaatregel door aansluiting bij het beloningsbeleid van de Volksbank. Onze medewerkers worden in beginsel gedreven door hun ambitie om bij te dragen aan een duurzame samenleving. Hiermee streven zij niet primair naar een maximale financiële beloning. Dit past bij de waarden en het beleid van ASN Impact investors en de Volksbank.

Overigens betreft het hier alle vormen van variabele beloning, namelijk alle extra betalingen en verstrekkingen die afhankelijk zijn van de geleverde prestaties of in bepaalde gevallen van andere contractuele criteria.

Enige bijkomende betalingen die bij de Volksbank voor kunnen komen, maken deel uit van een algemeen, niet-discretionair, AIF- en UCITS-beheerderbreed beleid en vormen geen stimulans om risico's aan te gaan. Deze betalingen worden derhalve uitgesloten van de definitie van beloning voor toepassing van AIFMD-, UCITS- en SFDR-specifieke voorschriften voor risicogerelateerde beloningen.

Identified staff

Het regelgevend kader stelt specifieke eisen aan het beloningsbeleid voor bepaalde categorieën medewerkers die een materiële invloed kunnen uitoefenen op het risicoprofiel van ASN Impact Investors en de fondsen, de zogenoemde 'identified staff'. Wij hebben de volgende functies aangemerkt als identified staff:

- de bestuurders van ASN Impact Investors als uitvoerende leden van het bestuursorgaan; en
- de manager portfoliomanagement van ASN Impact Investors.

In afwijking van de procedure voor het identificeren van identified staff in het beloningsbeleid van de Volksbank, is de complianceofficer van ASN Impact Investors – in samenspraak met de centrale stafafdeling HR van de Volksbank – verantwoordelijk identificatie van identified staff bij ASN Impact Investors. Hiertoe hanteert de complianceofficer de bepalingen uit de Richtsnoeren Goed Beloningsbeleid die van toepassing zijn.

Beloning in de verslagperiode

In 2022 kende ASN Impact Investors een beloning van in totaal bijna € 3,0 miljoen toe aan zijn medewerkers. ASN Impact Investors hanteert geen variabele beloning. Het hiervoor genoemde bedrag is uitsluitend een vaste beloning. In de verslagperiode had ASN Impact Investors gemiddeld 27,7 fte's in dienst.

Beloning in euro's	Gemiddeld aantal FTE's in 2022	Vaste beloning 2022[1]
Directie/identified staff	4[2]	928.851
Medewerkers in controlefuncties	2,5	302.433
Overige medewerkers	21,2	1.763.919
Totaal		**2.995.203**

1 *Salaris inclusief door de werkgever betaalde pensioenpremies en sociale premies.*

2 *In 2022 heeft er een wisseling plaatsgevonden in de directie van ASN Impact Investors. Tevens is de directie uitgebreid van twee tot drie directieleden.*

Uitbestedingsrelaties

ASN Impact Investors waarborgt dat personen die betrokken zijn bij uitbestede activiteiten en die een materiële impact kunnen hebben op het risicoprofiel van de fondsen, voldoen aan de beloningsregels die volgen uit de toepasselijke wet- en regelgeving. Dit betreft bepaalde medewerkers van de assetmanagers Achmea Investment Management, Impax Asset Management en Kempen Capital Management die zijn aangemerkt als identified staff. Met deze assetmanagers zijn afspraken gemaakt over het beloningsbeleid, die zijn vastgelegd in de overeenkomsten en *service level agreements* (SLA's) die met de assetmanagers zijn afgesloten. ASN Impact Investors monitort de afspraken die in de SLA's zijn vastgelegd en evalueert deze eens per jaar.

Den Haag, 16 maart 2023

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

2 Verslag over het beheer van de ASN UCITS-Beleggingsfondsen

2.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt wereldwijd in aandelen van voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen met goede financiële vooruitzichten, die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. Tevens belegt het fonds voor een beperkt deel in durfkapitaalfondsen via ASN Venture Capital Fonds N.V. Wij hebben het portefeuillebeheer van de beursgenoteerde aandelen uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM) en voeren zelf het portefeuillebeheer van ASN Venture Capital Fonds N.V. uit. Alle ondernemingen moeten voldoen aan onze duurzaamheidscriteria. Wij stellen het beleggingsbeleid van het fonds op. Binnen de kaders van dit beleid speelt AIM met zijn portefeuilleconstructie actief in op verwachte marktontwikkelingen. Dit actieve beleggingsbeleid is gericht op vermogensgroei op lange termijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid

Wij stellen het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds vast aan de hand van duurzaamheidsanalyses van bedrijven. Uitgangspunt hierbij is ons duurzaamheidsbeleid. Dit beleid is erop gericht dat beleggingen positief moeten bijdragen aan de maatschappij en het milieu en dat wij negatieve gevolgen van de beleggingen vermijden. Daarnaast hebben wij voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds drie specifieke duurzame doelstellingen vastgesteld (zie Duurzaamheidsparagraaf). AIM voert de financiële analyse uit, waarbij het drie factoren (statistische kenmerken) hanteert in de portefeuilleconstructie. De eerste factor, de *quality factor*, is gebaseerd op kwaliteitseigenschappen van bedrijven, zoals winstgevendheid, goed bestuur en prudente boekhoudregels. De tweede factor, de *value factor*, draait om de waardering van bedrijven ten opzichte van de markt. Hierbij gaat het om de marktprijs van een aandeel ten opzichte van bijvoorbeeld de verwachte winsten. De derde factor is gebaseerd op duurzaamheidskenmerken van bedrijven in lijn met de duurzaamheidsdoelstellingen van het fonds. Wij hebben deze factor ontwikkeld in samenwerking met AIM en *impact factor* genoemd. De duurzaamheidskenmerken die wij meewegen in deze factor zijn klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. AIM bepaalt per bedrijf hoe het scoort op de drie factoren. Dat resulteert in een totaalscore per bedrijf. Op basis van deze totaalscore selecteert AIM binnen het ASN Beleggingsuniversum de beste bedrijven voor de fondsportefeuille.

De benchmark van het fonds is de MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index. Deze benchmark sluit goed aan bij de duurzaamheidsdoelstellingen van het fonds, vooral op gebied van klimaat. Het uitgangspunt bij het beheer van de portefeuille is het beleggingsuniversum en niet de benchmark van het fonds. Hierdoor kunnen er afwijkingen van de benchmark optreden. Dit geeft het fonds een relatief hoge *tracking error* (de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en de waardeontwikkeling van een benchmark).

Portefeuillebeheer

In 2022 hebben we in totaal 37 nieuwe bedrijven opgenomen in de portefeuille en 39 bedrijven geheel verkocht. De verdeling van de portefeuille over sectoren en landen wijzigde als volgt. In 2022 zijn we minder dan in 2021 gaan beleggen in de sector cyclische consumentengoederen, grotendeels door de slechte prestaties van de sector in 2022. We beleggen ook minder in de sector industrie en zijn meer gaan beleggen in communicatiediensten, niet-cyclische consumentengoederen en informatietechnologie. De verdeling van de portefeuille over landen werd hierdoor ook licht aangepast. We zijn vooral minder gaan beleggen in Denemarken en Zweden en meer in de Verenigde Staten, Nederland, Japan en Zwitserland.

Dit waren de grootste verkopen:

- We verkochten half april onze positie in **Philips**, dat in problemen verkeerde en waarvan de winstgevendheidcijfers tegenvielen. Philips wordt sinds eind 2021 geplaagd door terugroepacties vanwege technische problemen met slaapapneu-apparaten, wat tot veel claims en veel negatieve aandacht heeft geleid. Daardoor ontstond een negatieve spiraal die Philips nog niet heeft doorbroken. Wel bracht het bedrijf eind 2022 naar buiten dat uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat de gezondheidseffecten van de problemen met de slaapapneu-apparaten beperkt zijn.
- Eind november en begin december verkochten we onze positie in **Vestas Wind Systems**. De winstgevendheidcijfers van dit Deense bedrijf zijn matig. We vinden de waardering relatief ten opzichte van andere bedrijven in ons universum te duur geworden, zeker na de sterke koersstijging in het vierde kwartaal van 2022.

- In mei verkochten we onze positie in het Finse **Elisa OYJ**. Deze aanbieder van telecom- en digitale diensten presteerde sinds maart erg goed. Daardoor was de waardering volgens ons minder aantrekkelijk geworden.

Dit waren in de verslagperiode de grootste aankopen:

- In april kochten we aandelen van het Amerikaans-Ierse **Trane Technologies**, onze grootste aankoop in 2022. Trane Technologies ontwikkelt en produceert duurzame oplossingen voor koel- en verwarmingssystemen. Het bedrijf heeft niet alleen een sterk duurzaamheidsprofiel, maar ook goede kwaliteitskarakteristieken. De waardering is iets beter dan gemiddeld.
- We bouwden in september een positie op in **FUJIFILM Holdings Corp**, een Japanse technologieproducent op het gebied van gezondheidszorg, geavanceerde materialen en foto- en filmmaterialen. We kochten FUJIFILM vooral vanwege het mooie duurzaamheidsprofiel en de gunstige waardering van het aandeel op dat moment. Het bedrijf kwam begin november met sterke cijfers, wat leidde tot een extra grote koersstijging in november. Hierdoor werd dit aandeel in relatieve waarderingstermen (koers/winstverhouding ten opzichte van andere bedrijven in ons universum) duurder, wat ertoe geleid heeft om winst te nemen en de positie al weer zo goed als te halveren.
- In september bouwden we onze positie in **Unilever Plc** uit tot 2,5% van de portefeuille. We vinden Unilever goed gewaardeerd en zien sterke kwaliteitskarakteristieken, zoals de winstgevendheid.

Rendement

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds behaalde over 2022 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van -20,42% (2021: 20,76%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2021 van € 2,00 per aandeel (over 2020: € 1,80). De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van -15,67% (2021: 27,92%).

Geïndexeerd rendement over de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de benchmark

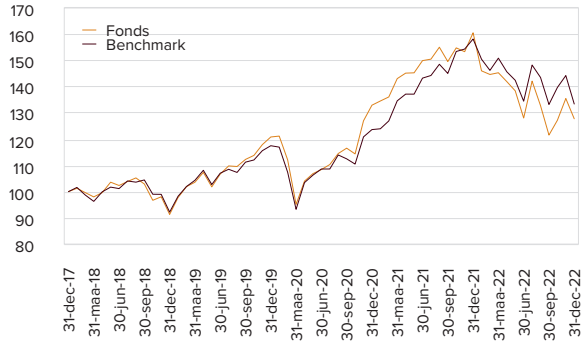

Rendementsbijdragen

Attributie rendement ASN Duurzaam Aandelenfonds 2022 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds[1]	Rendement benchmark	Outperformance	Outperformance beleggingsportefeuille	Kosten
-20,42%	-15,67%	-4,75%	-3,90%	-0,85%

1 *Het rendement van het fonds op basis van de intrinsieke waarde (net asset value of NAV) kan afwijken van het rendement op basis van de beurskoers. De beurskoers per ultimo 2022 is gebaseerd op de NAV van de beursdag ervoor.*

De oorlog in Oekraïne en de vergaande invloed daarvan op de reële economie domineerden de aandelenbeurzen in 2022. De energie- en grondstoffenprijzen liepen op, wat de inflatie op het hoogste niveau van de afgelopen decennia zette. Om deze torenhoge inflatie te beteugelen versnelden de centrale banken de verkrapping van het monetaire beleid. Dit had een negatieve impact op de waarderingen van aandelen. Dat gold in het bijzonder voor groeiaandelen, doordat een groot deel van de verwachte winst daarvan verder in de toekomst ligt. Zorgen over een recessie namen toe, hetgeen de koersen verder onder druk zette. Het fonds bleef voornamelijk achter bij de benchmark doordat de koers van de Amerikaanse dollar flink steeg ten opzichte van de euro. Dit werd veroorzaakt doordat de Amerikaanse centrale bank (Fed) en de Europese Centrale Bank (ECB) in een verschillende tempo en fasering hun rentepolitiek voerden. De Fed was vooral eerder met haar renteverhogingen. Voor het eerst in bijna twintig jaar daalde de waarde van de euro onder die van de dollar. De VS is in de benchmark met 59% veel meer vertegenwoordigd dan in het fonds (17%). Daardoor profiteerde het fonds veel minder van dit valutakoerseffect dan de benchmark. Dat het fonds minder in de VS belegt dan de benchmark is vooral het gevolg van ons duurzaamheidsbeleid, want het blijft lastig om voldoende Amerikaanse bedrijven te vinden met afdoende werknemersbeleid.

Veel sectoren liet over 2022 een negatief rendement zien. De verschillen tussen de sectorrendementen waren erg groot. De forse stijging van de energieprijzen heeft ertoe geleid dat de energiesector een positief rendement behaalde. De nutssector wist het hoofd ook boven water te houden. De grootste verliezers waren de sectoren informatietechnologie, cyclische consumentengoederen en communicatiediensten, waarin zich voornamelijk groeibedrijven bevinden. Deze sectoren hebben een hogere rentegevoeligheid. Bovendien zet tegenvallende economische groei vooral in deze sectoren de winstgevendheid onder druk.

De fondskosten bedroegen 0,85%.

De volgende aandelen droegen in 2022 het meest positief bij aan het rendement:

- De defensieve sector gezondheidszorg was een van de best presterende sectoren in 2022 en daalde slechts licht. **Novo Nordisk** ((bijdrage aan het fondsrendement: 0,80%) en AstraZeneca waren twee van de best presterende bedrijven. Novo Nordisk, een Deense farmaceut die onder andere diabetesproducten zoals insuline en medicijnen tegen obesitas produceert, laat al lange tijd sterke cijfers zien. Zo ook in 2022. Aantallen patiënten met obesitas en diabetes stijgen, en dus ook de vraag naar medische hulpmiddelen en medicijnen. Novo Nordisk is volgens analisten goed gepositioneerd om een deel van deze toenemende vraag in te vullen.
- **AstraZeneca** (bijdrage aan het fondsrendement: 0,56%), een wereldwijd opererende farmaceut met een Brits hoofdkantoor, produceert medicijnen tegen onder meer luchtwegaandoeningen, hart- en vaatziekten, kanker en stofwisselingsziekten. De cijfers van het bedrijf zijn al jarenlang gezond en het is actief in groeiende markten. Er worden regelmatig nieuwe medicijnen van AstraZeneca goedgekeurd voor de markt. Samen met de goede cijfers is dat telkens reden voor extra positieve aandacht van beleggers.
- **Trane Technologies** (bijdrage aan het fondsrendement: 0,41%) is een Amerikaans-Ierse klimaatinnovator met producten voor duurzame oplossingen, zoals koel- en verwarmingssystemen. Het bedrijf startte 2022 slecht. Sinds wij het bedrijf in april aankochten, steeg het aandeel echter meer dan 14%, terwijl aandelenmarkten ruim 10% daalden. Het aandeel steeg vooral vanaf midden juli vanwege de toenemende vraag naar duurzame oplossingen.

De grootste negatieve bijdragen kwamen van:

- De IT-sector heeft een zwaar jaar achter de rug, vooral doordat de zorgwekkende economische vooruitzichten deze cyclische sector extra hard raken. IT is een typische groeisector, wat wil zeggen dat een relatief groot deel van de winsten in de toekomst ligt. Daardoor raken rentestijgingen groeibedrijven harder dan andere bedrijven. Omdat de tijden voor IT-bedrijven lastig zijn, verwachten beleggers ook minder vraag naar halfgeleiders. Dit veroorzaakte koersdalingen van de bedrijven in de halfgeleiderindustrie. Twee van de grootste negatieve bijdragen aan het fondsrendement kwamen dan ook van (Japanse) bedrijven uit deze industrie: **Tokyo Electron** (bijdrage aan het fondsrendement: -1,29%) en **OMRON Corporation** (bijdrage aan het fondsrendement: -0,98%).
- **Givaudan** (bijdrage aan het fondsrendement: -0,92%), de producent van geur- en smaakstoffen uit Zwitserland, bereikte eind 2021 zijn hoogste koers ooit. Het bedrijf begon echter teleurstellend aan de eerste maand van 2022. Daarnaast presenteerde het eind januari cijfers die niet aan de verwachtingen van beleggers voldeden, vooral door hoger uitgevallen personeels- en transportkosten. Hierdoor deed de koers van het aandeel opnieuw een stap terug. De rest van het jaar maakte het aandeel dit verlies niet meer goed.

Kerncijfers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
2022	-20,42%	-15,67%
2021	20,76%	27,92%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	1,88%	4,32%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	5,02%	5,93%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	7,43%	7,90%

1 *Vanaf 1 oktober 2021 is de benchmark de MSCI ACWI Climate Paris Aligned Index.*

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2022	131,45
Koers 31 december 2021	166,99
Hoogste koers in 12 maanden	166,66
Laagste koers in 12 maanden	122,45
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2022[1]	130,28
Dividend over het boekjaar 2021	2,00

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsontwikkeling

	31-12-2022	*31-12-2021*
Fondsomvang in duizenden euro's	1.498.937	1.875.019
Aantal uitstaande aandelen	11.505.265	11.290.696

ASN Venture Capital Fonds N.V.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt voor maximaal 5% van het vermogen in ASN Venture Capital Fonds N.V. Deze vennootschap belegt in kleine, innovatieve ondernemingen, onder meer in ontwikkelingslanden. Dat doet zij via duurzame beleggingsfondsen die gespecialiseerd zijn in durfkapitaalinvesteringen (durfkapitaalfondsen). ASN Venture Capital Fonds N.V. maakt gebruik van de expertise en ervaring van externe fondsbeheerders. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. zijn zorgvuldig getoetst op duurzaamheidscriteria, verwachte duurzame ontwikkeling en rendementsverwachting. De vennootschap belegt in de sectoren duurzame technologie en energie, gezondheidszorg, microkrediet en in het midden- en kleinbedrijf in Afrika en Azië. We voegen geen nieuwe investeringen meer toe aan het fonds. Per balansdatum was 0,68% van het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. In de verslagperiode heeft deze belegging marginaal positief 0,02% bijgedragen aan het rendement, door een saldo van uitkeringen naar aanleiding van verkopen, opwaardering en afwaarderingen van de onderliggende fondsen.

Duurzaamheid

ASN Impact Investors belegt uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Aandelenfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Drie duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds zijn de volgende drie doelen vastgesteld.

1. vermindering van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden);
2. vermindering van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019); en
3. het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

De SFDR-wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang die het maakt bij het behalen van zijn duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin geven wij cijfermatig inzicht in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In deze commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen aan het behalen van de duurzame doelstellingen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

De bedrijven waarin het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, stoten CO_2 uit. Bij de selectie van bedrijven beoordelen wij het klimaat- en milieubeleid en de prestaties van de bedrijven. We willen beleggen in bedrijven die met hun producten bijdragen aan en passen in een klimaatbestendige economie. Onze methodiek berekent de CO_2-uitstoot van de activiteiten. De bijdrage van de producten of diensten tijdens de levensfase wordt niet meegerekend. De CO_2-uitstoot per ultimo 2022 was als volgt:

CO_2-uitstoot ASN Duurzaam Aandelenfonds[1]	Ultimo 2022	Ultimo 2021	Verschil
Scope 1 en 2	22.514	19.415	16,0%
Scope 3	319.147	312.106	2,3%
Totaal scope 1, 2 en 3	**341.661**	**331.520**	**3,1%**

1 *De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.*

Absolute CO_2-uitstoot in tonnen

De totale absolute CO_2-uitstoot van het ASN Duurzaam Aandelenfonds is in 2022 voor scope 1, 2 en 3 uitgekomen op 341.661 ton. Wijzigingen in de CO_2-uitstoot worden veroorzaakt door:

1. Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille. Deze kunnen ontstaan wanneer er goedgekeurde bedrijven aan de beleggingsportefeuille worden toegevoegd of afgekeurde bedrijven worden verwijderd. Dit kan gebeuren om een duurzaamheidsreden of om een financiële reden. Daarnaast kunnen we het belang in bedrijven vergroten of verkleinen.
2. Wijzigingen van de CO_2-data.
3. Wijziging van de omvang van het fonds.

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van Koninklijke Philips, Electrolux en Vestas Wind Systems uit de fondsportefeuille heeft het meest bijgedragen aan de afname van de CO_2-uitstoot van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Samen zorgden ze voor een afname van bijna 55.000 ton. De nieuw gekochte bedrijven Toppan, Trane Technologies en Fujifilm Holdings hebben het meest bijgedragen aan de toename van de CO_2-uitstoot. Samen zorgden zij voor een toename van ruim 46.000 ton.

Wijzigingen van de CO_2-data

CO_2-data verbeteren voortdurend. Steeds meer bedrijven rapporteren over hun CO_2-uitstoot. Ook de modellen die dataleveranciers gebruiken, worden beter. De data-input die wij gebruiken om de CO_2-uitstoot van onze fondsen te berekenen, verandert dus ook. In 2022 bleek dat de CO_2-uitstoot van LG Electronics, Resmed en Barrett Developments was verhoogd. Samen zorgden zij voor een toename van de CO_2-uitstoot van ruim 12.500. De CO_2-uitstoot van Travis Perkins, Plastic Omnium en Kesko was juist gedaald. Samen zorgden zij voor een daling van de CO_2-uitstoot van ruim 4.500 ton.

Wijzigingen van de omvang van het fonds

Het aantal uitstaande aandelen is in 2022 met 1,9% toegenomen, terwijl de totale CO_2-uitstoot met 3% is toegenomen. Per aandeel ASN Duurzaam Aandelenfonds is de absolute CO_2-uitstoot dus toegenomen.

Biodiversiteit

ASN Duurzaam Aandelenfonds heeft tot doel het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019). De realisatie van deze doelstelling wordt gemeten op basis van de methode die het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) heeft ontwikkeld. Deze methode is nog in ontwikkeling. In de Annex V en in het Impact Report rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van de biodiversiteitsdoelstelling van de ASN Beleggingsfondsen. U vindt deze rapportage op www.asnimpactinvestors.com.

Mensenrechten

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in kledingbedrijven. ASN Impact Investors heeft voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd: het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019). In hoofdstuk 1.8 van dit jaarverslag rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van deze doelstelling.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken. In hoofdstuk 1 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds heeft vooral impact op SDG's 8, 9, 12 en 13. Hieronder lichten we dat toe.

SDG 8	**Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.**	
Target 8.8	De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers, met inbegrip van migrantenarbeiders, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die zich in precaire werkomstandigheden bevinden.	
Uitleg	Het fonds mijdt sectoren als het risico groot is dat de arbeidsomstandigheden slecht zijn, zoals in de landbouw, mijnbouw en seksindustrie. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze duurzaamheidscriteria op het gebied van algemene mensenrechten: gelijke behandeling en non-discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, vakbondsvrijheid, gezonde en veilige werkomgeving en leefbaar loon.	

SDG 9	**Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie**	
Target 9.4	Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om ze duurzaam te maken. Hierbij ligt de focus op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen mogelijkheden.	
Uitleg	Het fonds belegt in beursgenoteerde bedrijven die schone, milieuvriendelijke technologieën toepassen. We sluiten niet-duurzame activiteiten uit en mijden deze. Het fonds belegt bijvoorbeeld niet in de fossiele-energiesector, afvalverwerkers die voornamelijk afval storten en producenten van verbrandingsmotoren. Het belegt wel in openbaar vervoer, telecommunicatie- en softwarebedrijven. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze richtlijnen op het gebied van milieu, ontbossing, verandering van landgebruik, introductie van uitheemse soorten, overexploitatie en vervuiling.	

SDG 12	**Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen**	
Target 12.6	Bedrijven aanmoedigen, in het bijzonder grote en transnationale bedrijven, om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus.	
Uitleg	We onderzoeken de bedrijven in het fonds minimaal iedere vier jaar op het gebied van bestuur, mensenrechten, biodiversiteit, klimaat en ketenbeleid. Sectorrisico's, risicolanden, beleidsdocumenten en prestaties van de bedrijven worden meegenomen in dit onderzoek. Daarnaast kunnen we engagement voeren met bedrijven.	

SDG 13	**Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden**	
Target 13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in (nationale) beleidslijnen, strategieën en planning.	
Uitleg	We sluiten vervuilende sectoren uit van het fonds en mijden deze. We onderzoeken de risico's, het beleid en de prestaties van bedrijven op het gebied van onder meer ontbossing en verandering van landgebruik. Ook houden we grotere belangen in de portefeuille aan in ondernemingen die relatief minder CO_2 uitstoten.	

Duurzame selectie

In 2022 hebben we voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds 52 bedrijven onderzocht. De onderzoeken, selectie en de verwijdering van Ceconomy, Nielsen Holdings en Stagecoach Group die om andere dan duurzaamheidsredenen zijn verwijderd, heeft geleid tot een nettokrimp van het beleggingsuniversum met 3 bedrijven.

Overzicht van de ondernemingen die zijn doorgelicht voor het ASN Duurzaam Aandelenfonds

Nieuw toegelaten	***Gehandhaafd (vervolg)***	***Verwijderd***
Abcam Plc	GlaxoSmithKline	Adecco
Beiersdorf	Haleon	BIC
Oatly	Hella KGAA Hueck & Co.	EssilorLuxottica
Plug Power	Interface	Philips Electronics (KON.)
Softcat Plc	Kontoor Brands Inc.	Sunpower
SoftwareONE Holding AG	MERCK KGaA	TechnoPro Holdings, Inc.
	MillerKnoll	Xinjiang Goldwind SCI&Tech
Gehandhaafd	New York Times	
ASSA ABLOY B	Nordex	
Astellas Pharma	Novo Nordisk	
AstraZeneca	Rogers Communication	
Beijing Enterprises Water Group	Rohm Co.	
Campbell Soup Co (US)	Taiwan Semiconductor Manufacturing Company	
Castellum	Taylor Wimpey	
Chunghwa Telecom Co.	Tokyo Electron	
Clicks group	Vanguard International Semiconductor Corporation	
Electrolux Professional	Wickes Group	
ELISA	Wistron	
Evoqua Water Technologies	Xinyi Solar	
Getlink SE	Yaskawa Electric Corp	

Tijdens de verslagperiode hebben we onder meer het Zweedse Oatly toegelaten. Het bedrijf is actief in de voedingssector en biedt producten als havermelk, haveryoghurt en haverijs aan. In 2029 wil het bedrijf volledig in balans met de natuur opereren. Het bedrijf past goed bij ASN Impact Investors.

Een van de bedrijven die we hebben afgekeurd en verwijderd is Sunpower. Het bedrijf produceert onder andere zonnepanelen. Een dochter van Sunpower ontwikkelt een zonnepark waar veel bos voor wordt gekapt en waarbij de lokale bevolking onvoldoende is geconsulteerd. Redenen voor ons om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

Engagement

In 2022 hebben we met 52 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. Dat deden we met zes bedrijven in de farmaceutische sector; hierover leest u in hoofdstuk 1.8 onder *Engagement*. In het kader van de langetermijndoelstelling voor leefbaar loon voerden we een dialoog met zeven kledingbedrijven, waarover u eveneens kunt lezen in hoofdstuk 1.8 onder *Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors*. Met nog eens 39 bedrijven, waaronder ook kledingbedrijven, waren we om andere redenen in gesprek, bijvoorbeeld:

- Er was een misstand bij het bedrijf aan het licht gekomen.
- Het bedrijf bleek na heronderzoek niet meer aan onze criteria te voldoen.
- ASN Impact Investors wil het bedrijf ertoe brengen om zich verder te ontwikkelen op duurzaamheidsgebied.

In 2022 zijn we engagement gestart met het France BIC, product van onder andere pennen, scheermesjes en aanstekers. We constateerden dat het bedrijf dierproeven toepast. Na contact te hebben gehad met het bedrijf bleek het dierproevenbeleid niet te voldoen aan onze standaarden. Verder engagement was onsuccesvol. Wij hebben BIC daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met ingang van 1 januari 2022 van toepassing op de milieudoelstellingen van mitigatie van

klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen zoals beschreven in de Taxonomieverordening zijn nog niet ontwikkeld. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere specifieke datapunten voor elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Aandelenfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Marktrisico aandelen
Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt vooral in beursgenoteerde aandelen. De waarde van dergelijke aandelen fluctueert onder invloed van onder meer vooruitzichten voor economische groei en inflatie. Hoe groter deze fluctuaties, hoe hoger het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	VaR99 maximaal 50%	In de verslagperiode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2022: 32,82%.	Risicobeheersing en monitoring d.m.v. limiet voor Value af Risk (VaR)

Valutarisico
Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in aandelen die zowel in euro's als in andere valuta's zijn genoteerd. De waarde van de beleggingen wordt dus beïnvloed door valutakoersbewegingen. Het fonds dekt de valutarisico's niet af.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Gemiddeld	VaR99 maximaal 50%	In de verslagperiode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2022: 32,82%.	Risicobeheersing en -monitoring door middel van: • limiet voor Value-at-Risk (VaR) • actieve valutaposities (posities die niet volgen uit aandelenposities) zijn niet toegestaan.

Het valutarisico kan worden beperkt door geografische spreiding van de beleggingen in de portefeuille van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. In de tabellen hierna vindt u de geografische verdeling van de beleggingsportefeuille per ultimo 2022.

Geografische verdeling in %

Verenigd Koninkrijk	19,0
Verenigde Staten	13,5
Japan	9,2
Nederland	8,1
Zwitserland	7,5
Denemarken	7,4
Frankrijk	5,3
Overige	30,0

Sectorverdeling in %

Farmacie & biotechnologie	14,0
Kapitaalgoederen	14,0
Halfgeleiders	10,7
Software & services	8,3
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	7,7
Zakelijke dienstverlening	7,4
Verzorgingsproducten	6,1
Telecommunicatiediensten	5,9
Detailhandel	4,9
Basisgoederen	4,4
Technologie	3,5
Overige	13,1

Geografische verdeling

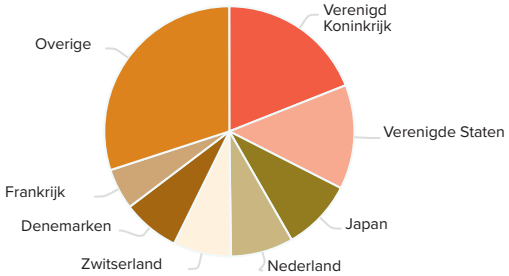

Sectorverdeling

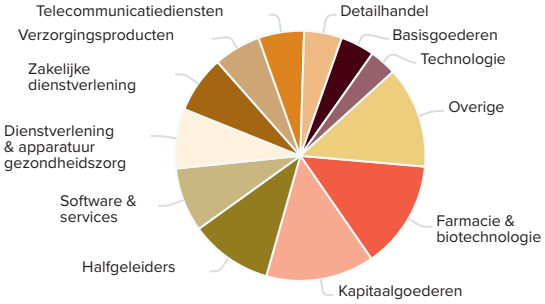

2.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt uitsluitend in staatsobligaties die zijn uitgegeven door overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Wij toetsen overheden op hun sociale en milieuprestaties. Daarnaast kan het fonds beleggen in groene en sociale obligaties. Dit zijn obligaties waarmee specifieke sociale of milieugerelateerde projecten worden gefinancierd. Wij hebben het portefeuillebeheer van het fonds uitbesteed aan Achmea Investment Management B.V. (AIM). Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid

Het fonds heeft een doelweging van 80% in staatsobligaties en 20% in groene en sociale obligaties (*green bonds*). Het belang in groene en sociale obligaties wordt ingevuld op basis van hun beschikbaarheid en liquiditeit in de markt. Hierbij houdt AIM rekening met een zo evenwichtig mogelijk risicoprofiel. Bij de keuze van staatsobligaties wordt het gewicht van de verschillende landen in de portefeuille bepaald door hun duurzaamheidsscores. ASN Impact Investors bepaalt deze scores. Wij hanteren een unieke benchmark voor het fonds, de Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr., die speciaal is ontwikkeld door benchmarkleverancier Bloomberg. Deze benchmark bestaat voor 80% uit landen die de hoogste duurzaamheidsscores hebben en euro-obligaties uitgeven, en voor 20% uit groene obligaties. AIM hanteert deze benchmark als uitgangspunt bij de samenstelling van de portefeuille. Het belegt per land in obligaties met een evenwichtige verdeling over beschikbare looptijden, met een maximale looptijd van tien jaar. Zo houdt AIM de gemiddelde rentetypische looptijd van het fonds rond vijf jaar. AIM heeft binnen het ASN Beleggingsuniversum de mogelijkheid om actief af te wijken van de benchmark om extra rendement te genereren.

Portefeuillebeheer

2022 was een zeer volatiel jaar voor de obligatiemarkt. Na het begin van de oorlog in Oekraïne liepen de energieprijzen sterk op, wat leidde tot een flinke stijging van de inflatie in Europa. Om de hoge inflatie te beteugelen verhoogde de Europese Centrale Bank (ECB) de rente in de loop van het jaar tot 2%, waardoor ook de rente op obligaties snel opliep. Daarnaast liepen spreads van zowel landen als groene obligaties ten opzichte van Duitsland op, wat ook negatief bijdroeg aan het rendement.

We pasten in 2022 meerdere keren de duratie (de gemiddelde gewogen looptijd) van de portefeuille aan om te profiteren van de rentebewegingen. Tegen het einde van het jaar verlaagden we de duratie in afwachting van een nieuwe rentestijging. De portefeuille had in 2022 een onderwogen belang in onder meer Slowakije, Slovenië en Litouwen. Eind november verkochten we Italiaanse en Spaanse obligaties ten gunste van Duitsland.

We breidden in 2022 het belang in groene obligaties verder uit, voornamelijk door deelname aan nieuwe groene obligaties die naar de markt kwamen. Zo is de groene obligatie van het NextGenerationEU-platform in 2022 opgenomen. Het geld wordt gebruikt om de stappen uit het Europese klimaatplan (de Green Deal) uit te voeren. Hiermee wil Europa in 2050 het eerste klimaatneutrale continent ter wereld worden. We financierden dit voornamelijk door de verkoop van Duitse staatsobligaties. Het renteverschil tussen de groene obligaties en Duitsland werd gedurende het jaar groter door alle onzekerheid in de markt. Pas in het vierde kwartaal herstelde de markt enigszins. Het aandeel groene en sociale obligaties steeg door de aankopen naar 25,3%. De portefeuille heeft daarmee een overwogen positie in groene obligaties ten opzichte van de benchmarkweging van 20%.

Rendement

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds behaalde over 2022 op basis van intrinsieke waarde een rendement van -13,30% (2021: -2,04%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2022 van € 0,30 per aandeel (over 2021: € 0,30). De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van -13,14% (ultimo 2021: -1,64%).

Geïndexeerd rendement over de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de benchmark

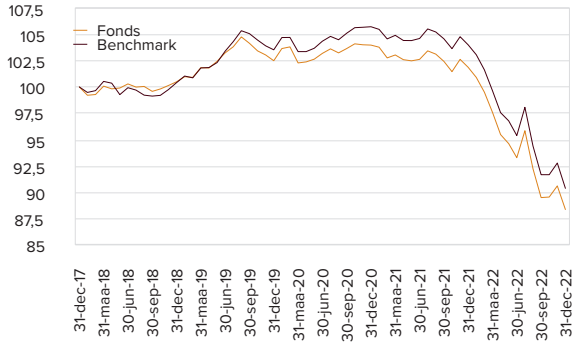

Rendementsbijdragen

Attributie rendement ASN Duurzaam Obligatiefonds 2022 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds[1]	Rendement benchmark	Outperformance	ESG-overlay	Actief beheer	Kosten
-13,30%	-13,14%	-0,16%	n.v.t.	+0,29%	-0,45%

1 *Het rendement van het fonds op basis van de intrinsieke waarde (net asset value of NAV) kan afwijken van het rendement op basis van de beurskoers. De beurskoers per ultimo 2022 is gebaseerd op de NAV van de beursdag ervoor.*

De koers van het ASN Duurzaam Obligatiefonds daalde in 2022 met 13,30%, terwijl de benchmark uitkwam op -13,14% rendement. Het negatieve absolute rendement kwam voornamelijk door de stijging van de kapitaalmarktrente. Hierdoor daalden de obligaties in waarde. De rente op een Duitse tienjaarsstaatsobligatie steeg in 2022 van -0,18% naar 2,57%.

De rendementen op staatsobligaties van alle landen in de portefeuille waren negatief, in het bijzonder van Slovenië en Slowakije. De staatsobligaties van Italië en Duitsland presteerden het minst slecht, al kwam dit in het geval van Italië vooral doordat het land wat korter lopende obligaties heeft uitstaan. Doordat de renteverschillen tussen groene obligaties en Duitse staatsobligaties opliepen, was het rendement van groene obligaties lager.

Het fonds behaalde in 2022 een licht lager rendement dan de benchmark na kosten. Voor kosten was er nog sprake van een kleine outperformance. De onderwogen duratie aan het einde van het jaar droeg positief bij aan het resultaat. Ook de onderweging in Slovenië en Slowakije was positief. De overweging in green bonds was negatief voor het resultaat vergeleken met de benchmark. De selectie van green bonds was wel positief, want de hoogkredietwaardige groene obligaties die het fonds vooral in portefeuille heeft presteerden beter dan het gemiddelde van de green bonds.

Kerncijfers ASN Duurzaam Obligatiefonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark[1]*
2022	-13,30%	-13,14%
2021	-2,04%	-1,64%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	-4,84%	-4,45%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	-2,45%	-2,01%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	2,33%	3,20%

1 *Vanaf 1 oktober 2021 is de benchmark de Bloomberg 80% EUR Treasury 1-10yr en 20% Euro Green Bond Government Related 1-10yr.*

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2022	23,61
Koers 31 december 2021	27,47
Hoogste koers in 12 maanden	27,47
Laagste koers in 12 maanden	23,51
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2022[1]	23,51
Dividend over het boekjaar 2021	0,30

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsontwikkeling

	31-12-2022	31-12-2021
Fondsomvang in duizenden euro's	514.943	605.611
Aantal uitstaande aandelen	21.899.148	22.066.024

Duurzaamheid

ASN Impact Investors belegt uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Obligatiefonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Twee duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meerdere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Duurzaam Obligatiefonds zijn de volgende twee doelen vastgesteld.

1. vermindering van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden); en
2. het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro).

De SFDR wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang op het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin wordt cijfermatig inzicht gegeven in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In de commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen om de duurzame doelstellingen te behalen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

ASN Impact Investors heeft een klimaatdoelstelling: in 2030 moeten de beleggingen van de ASN Beleggingsfondsen *beyond net zero* zijn. U leest hierover meer in hoofdstuk 1.8. Om de voortgang van deze doelstelling te meten, berekenen we hoeveel CO_2 de beleggingen van de ASN Beleggingsfondsen uitstoten.

De landen waarin het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt, stoten CO_2 uit. Bij de selectie van landen beoordelen we de CO_2-uitstoot van individuele landen. Het gaat over de scope 1, 2 en 3 van goederen en diensten die overheden kopen. In onze methodiek meten we de uitstoot met de meest recent beschikbare data. Het fonds belegt ook in green bonds. De instellingen die deze bonds uitgeven, kunnen via deze bonds investeren in projecten die CO_2 vermijden. In onze methodiek wordt per green bond de gerapporteerde CO_2-uitstoot of vermeden CO_2-uitstoot berekend.

CO_2-uitstoot ASN Duurzaam Obligatiefonds[1]	Ultimo 2022	Ultimo 2021	Verschil
Scope 1 en 2	1.608	2.259	-28,8%
Scope 3	1.431	1.734	-17,5%
Totaal scope 1, 2 en 3	**3.039**	**3.992**	**-23,9%**
Vermeden CO_2-uitstoot in tonnen	-18.762	-18.829	-0,4%

1 *De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.*

Bovenstaande tabel toont de absolute CO_2-uitstoot in tonnen.

Ontwikkeling absolute CO_2-uitstoot in tonnen

De totale CO_2-uitstoot van het ASN Duurzaam Obligatiefonds komt uit op 3.039. Green bonds zorgden voor 18.762 ton vermeden CO_2-uitstoot. De wijzigingen in de CO_2-uitstoot worden veroorzaakt door:

1. Veranderingen in de beleggingsportefeuille. Deze kunnen ontstaan als er goedgekeurde landen en green bonds aan het beleggingsuniversum worden toegevoegd of afgekeurde landen en green bonds worden verwijderd. Daarnaast kan de beheerder de belegging inlanden en green bonds vergroten of verkleinen.

2. Wijzigingen van de CO_2-data.
3. Wijziging van de omvang van het fonds.

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

In 2022 hebben we geen landen afgekeurd en verwijderd uit het landenuniversum. De afname van de CO_2-uitstoot was vrijwel onveranderd door wijzigingen van posities. De afname van de vermeden CO_2-uitstoot is vooral het gevolg van de afname van de positie in een green bond van KfW. Dit zorgde voor aan vermindering van de vermeden CO_2-uitstoot van ruim 3.000 ton.

Wijzigingen van CO_2-data

In 2022 heeft geen noemenswaardige wijziging van de CO_2-uitstoot van landen plaatsgevonden. We hebben wel betere data ontvangen van twee obligaties van de Nederlandse Waterschapsbank en de Bank Nederlandse Gemeenten. De obligatie van de Nederlandse Waterschapsbank zorgde voor een toename van de CO_2-uitstoot met 136 ton, de obligatie van Bank Nederlandse Gemeenten zorgden voor een afname van de CO_2-uitstoot met 352 ton.

Wijziging van de omvang van het fonds

Het aantal aandelen in het fonds is in 2022 met bijna 1% gedaald. Dat is minder dan de verbetering in de CO_2-uitstoot en vermeden CO_2-uitstoot van het fonds gezamelijk. Per aandeel ASN Duurzaam Obligatiefonds is de absolute CO_2-uitstoot dus afgenomen.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken, ook internationaal. In hoofdstuk 1 leggen we de relatie tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's uit. Hieronder leest u op welke SDG's het ASN Duurzaam Obligatiefonds vooral impact heeft.

SDG 10	**Dring ongelijkheid in en tussen landen terug**
Target 10.4	Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.
Uitleg	De duurzaamheidsscore van de landen in het fonds hangt onder andere af van de inkomensongelijkheid, het risico op corruptie, het aandeel ontwikkelingsgeld en het risico dat er gediscrimineerd wordt. Hoe beter een land scoort op deze duurzaamheidscriteria, des te zwaarder is de weging van het land in de fondsportefeuille. Bovendien belegt het fonds in social bonds, met projecten in sociale woningbouw en microkredieten. Deze obligaties dragen bij aan vermindering van ongelijkheid.

SDG 13	**Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden**
Target 13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in (nationale) beleidslijnen, strategieën en planning.
Uitleg	De duurzaamheidsscore van de landen in het fonds hangt onder andere af van de uitstoot van broeikasgassen en het aandeel duurzaam opgewekte elektriciteit. Hoe beter een land scoort op deze duurzaamheidscriteria, des te zwaarder is de weging van het land in de fondsportefeuille. Bovendien belegt het fonds in green bonds, die vooral projecten in duurzame energie en energiebesparing financieren. Deze obligaties dragen bij aan het tegengaan van klimaatverandering.

SDG 15	**Bescherm, herstel en bevorder duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai deze terug, en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe**	
Target 15.5	Dringende en doortastende actie ondernemen om de aftakeling in te perken van natuurlijke leefgebieden, het verlies van biodiversiteit een halt toe te roepen en, tegen 2020, de met uitsterven bedreigde soorten te beschermen en hun uitsterven te voorkomen.	
Uitleg	De duurzaamheidsscore van de landen in het fonds hangt onder andere af van de hoeveelheid geproduceerde kernenergie, de oppervlakte beschermd natuurgebied, de uitstoot van zwaveloxiden en op land gestort afval. Hoe beter een land scoort op deze duurzaamheidscriteria, des te zwaarder is de weging van het land in de fondsportefeuille. De impact van het fonds op de biodiversiteit is heel klein (PRé Sustainability, 2018). Daarnaast dragen de green bonds waarin het belegt, bij aan behoud van bioversiteit.	

SDG 16	**Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen**	
Target 16.10	Publieke toegang tot informatie en beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving en internationale overeenkomsten garanderen.	
Uitleg	Bij de selectie van landen hanteren we de volgende uitsluitingscriteria op het gebied van mensenrechten: misdaden tegen de menselijkheid, genocide, doodstraf en oorlogsmisdaden. De duurzaamheidsscore van de landen in het fonds hangt onder andere af van het risico op dwang- en kinderarbeid en de vrijheid van meningsuiting en vereniging. Hoe beter een land scoort op de duurzaamheidscriteria, des te zwaarder is de weging van het land in de portefeuille.	

Duurzame selectie

In de verslagperiode hebben we alle landen onderzocht op onze duurzaamheidscriteria. Dit heeft niet tot wijzigingen in het beleggingsuniversum van het fonds geleid. In de verslagperiode lieten we 33 green bonds toe en keurden we 5 green bonds frameworks goed. Een green bond framework is een standaard die beschrijft aan welke voorwaarden de onderliggende leningen moeten voldoen. Ook onderzochten we vier instellingen van green bonds opnieuw. Deze werden alle vier opnieuw goedgekeurd.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met ingang van 1 januari 2022 van toepassing op de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen zoals beschreven in de Taxonomieverordening zijn nog niet ontwikkeld. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere specifieke datapunten voor elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Obligatiefonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Renterisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in beursgenoteerde (staats)obligaties. De waarde van de beursgenoteerde obligaties fluctueert als gevolg van de verandering van marktrentes. Hoe korter de resterende looptijd (duration) van de portefeuille, des te kleiner is het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	Duration max. 5,0 VaR99 max. 5,5%	Ultimo 2022: 4,54 Ultimo 2022: 9,158% In de verslag-periode werd de limiet voor de VaR vanaf februari 2022 overschreden door de fors gestegen rente. Er zijn geen maatregelen getroffen om dit risico te mitigeren, aangezien naast de VaR ook wordt gestuurd op de duration van het fonds en deze binnen de bandbreedtes bleef.	Risicobeheersing en monitoring via limiet voor de duration Risicobeheersing en monitoring via limiet voor Value at Risk (VaR)

Concentratierisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in beursgenoteerde (staats)obligaties, geselecteerd op basis van duurzaamheidscriteria en terugbetaalcapaciteit van de uitgevende overheden en instellingen. Hieruit volgt dat de concentratie in landen en individuele posities hoog is.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Gemiddeld	Gemiddeld	Hoog	Staatsobligaties 70 - 90% Groene en sociale obligaties: 10 - 30% Maximale allocatie per land: 35% Maximale allocatie per uitgevende instelling: 10%	Ultimo 2022: 72,09% Ultimo 2022: 27,91% Ultimo 2022: 17,20% In de verslag-periode zijn de limieten niet overschreden.	Risicobeheersing en monitoring via limieten voor (maximale) allocaties per land en groene en sociale obligaties.

Duration

	31-12-2022
Modified duration	4,54
Modified duration van de benchmark	4,80

Vijf grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 31-12-2022	*%*
Bondsrepubliek Oostenrijk	10,0
Koninkrijk der Nederlanden	9,5
Republiek Ierland	7,7
Kreditanstalt für Wiederaufbau	7,2
Koninkrijk België	7,0

Landenverdeling in %

Nederland	17,2
Duitsland	14,0
Oostenrijk	10,0
Ierland	7,7
Italië	7,0
België	7,0
Portugal	6,4
Spanje	6,3
Frankrijk	6,0
Slovenië	5,9
Slowakije	4,6
Chili	2,8
Luxemburg	2,7
Litouwen	1,2
Finland	0,9
Zwitserland	0,3

Kredietrating verdeling in %

AAA	31,9
AA+	12,9
AA	3,9
AA-	14,6
A+	-
A	14,1
A-	9,2
BBB	13,4

Landenverdeling

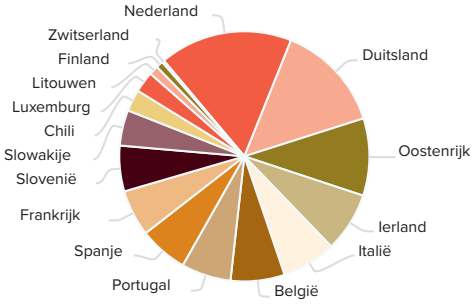

Kredietrating

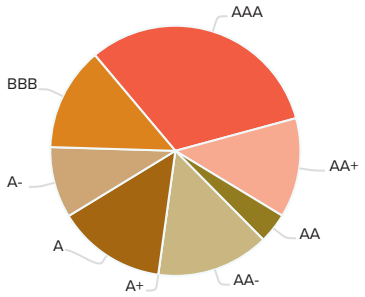

Aflossing van de beleggingen in %

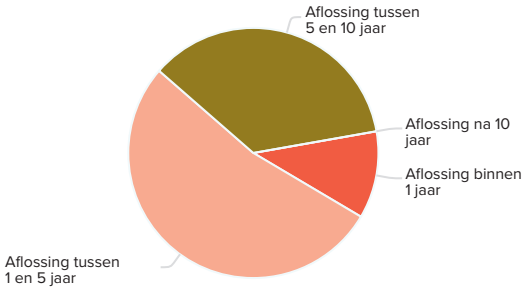

2.3 ASN Milieu & Waterfonds

Fondsprofiel

Het ASN Milieu & Waterfonds is een themafonds. Het belegt wereldwijd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die – veelal technologisch geavanceerde – oplossingen bieden voor milieuproblemen. ASN Impact Investors heeft het vermogensbeheer van het fonds uitbesteed aan Impax Asset Management. De vermogensbeheerder selecteert ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, duurzame energie, energie-efficëntie, zuivering en afvalverwerking, duurzame voeding en land- en bosbouw. Deze ondernemingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid

ASN Impact Investors stelt het beleggingsuniversum van het ASN Milieu & Waterfonds vast aan de hand van duurzaamheidsanalyses van bedrijven. Impax voert de financiële analyse uit, die is gebaseerd op fundamentele analyse. Hierbij beoordeelt Impax bedrijven op zaken als marktpositie, concurrentie en financiële kengetallen. Als benchmark hanteren we de FTSE Environmental Technologies 100 Index, de index die het dichtste in de buurt komt van het thematische beleggingsbeleid van het fonds. Op basis van de bedrijfsanalyse neemt Impax met het fonds posities in, zonder daarbij de benchmark als uitgangspunt te nemen. Hierdoor kunnen afwijkingen van de benchmark optreden en heeft het fonds een relatief hoge *tracking error* (de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en de waardeontwikkeling van een benchmark).

Portefeuillebeheer

Met het oog op verdere verzwakking van wereldwijde economische omstandigheden stond het portefeuillebeheer in het teken van de zoektocht naar bedrijven met structurele groeimogelijkheden voor de lange termijn en innovatieve oplossingen voor de huidige klimaatproblematiek. Hoewel de inflatie hoog was en als gevolg daarvan de rentes stegen, blijft er een duidelijke beleidsmatige ondersteuning voor duurzame markten bestaan. Een voorbeeld hiervan is de ondertekening van de Infrastructure Act en de Inflation Reduction Act of 2022 in de Verenigde Staten. Dit wordt versterkt door de hoge energieprijzen en de noodzaak om onafhankelijke energievoorzieningen op te zetten. Impax voerde geen strategische veranderingen in de portefeuille door, maar blijft zich richten op bedrijven met een sterk prijszettingsvermogen en aantrekkelijke waarderingen.

In de verslagperiode voegden we de volgende bedrijven aan de portefeuille toe:

- **Befesa** (recycling & afvaltechnologieën, Duitsland) verwerkt reststromen uit de staalindustrie tot herbruikbaar halffabricaat en verlaagt zo het gebruik van nieuwe grondstoffen. Het bedrijf is toegevoegd op basis van de aantrekkelijke waardering, om meer te beleggen in de eindmarkten van reststromen en bij te dragen aan een circulaire economie.
- **Boralex** (hernieuwbare-energieprojecten & IPP's, Canada) is een hernieuwbare-energieproducent met een sterke marktpositie, aantrekkelijke groeivooruitzichten en een goede portefeuille met projecten.
- **Cintas** (hergebruik van grondstoffen, VS) levert onder meer schoonmaak- en veiligheidsdiensten en verkoopt, verhuurt en reinigt werkkleding. Daarbij streeft het naar circulair gebruik van grondstoffen. Het bedrijf is toegevoegd op basis van zijn aantrekkelijke waardering.
- **Rational AG** (technologie en logistiek, Duitsland) is de wereldwijde markt- en technologieleider op het gebied van voedselbereidingsapparatuur. Het maakt het proces van voedselverwerking en -bereiding efficiënter. Een koersdaling van dit bedrijf van hoge kwaliteit bood een interessant instappunt.
- **SIG Group** (voedselveiligheid en verpakkingen) produceert duurzame voedselverpakkingen. Het bedrijf is toegevoegd vanwege zijn sterke organische groei en defensieve karakter in de verpakkingsindustrie.
- **Zurn Elkay Water Solutions** (waterdistributie en infrastructuur) werkt aan duurzame oplossingen voor schoon drinkwater, waterveiligheid en behoud. Het bedrijf is toegevoegd om de beleggingen in de sector Amerikaanse waterinfrastructuur te vergroten.

Belangrijkste verkopen in de verslagperiode waren:

- **Hannon Armstrong** (financiering en investeringen in duurzame energie, VS) is verkocht vanwege zorgen over de financiële structuur van het bedrijf en de mogelijkheid van problemen met herfinanciering in het huidige renteklimaat.

- **Itron** (slimme en efficiënte energienetwerken, VS) boekte weinig voortgang in verbetering van de marges en had te maken met aanhoudende tekorten van onderdelen.
- **Switch** (clouddiensten, VS) werd overgenomen in december, waarna de aandelen niet meer openbaar verhandeld werden.

Rendement

Het ASN Milieu & Waterfonds behaalde over 2022 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van -19,07% (2021: 25,45%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2021 van € 1,00 per aandeel (over 2020: € 0,35). De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van -25,44% (ultimo 2021: 19,44%).

Geïndexeerd rendement over de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de benchmark

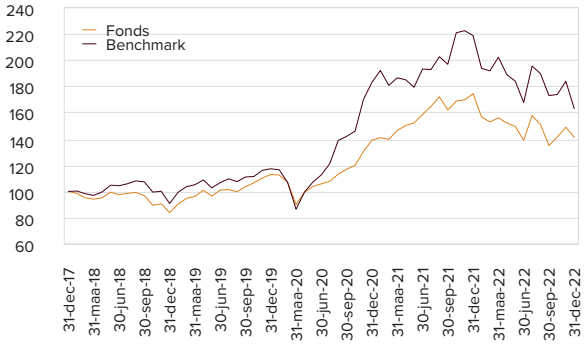

Rendementsbijdragen

Attributie rendement ASN Milieu & Waterfonds 2022 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds[1]	Rendement benchmark	Outperformance	ESG-overlay	Actief beheer	Kosten
-19,07%	-25,44%	6,37%	9,54%	-4,21%	-1,04%

1 *Het rendement van het fonds op basis van de intrinsieke waarde (net asset value of NAV) kan afwijken van het rendement op basis van de beurskoers. De beurskoers per ultimo 2022 is gebaseerd op de NAV van de beursdag ervoor.*

De waarde van het fonds daalde tijdens de verslagperiode met 19,07%. Dit was beter dan de benchmark, de FTSE ET100 Index, die met 25,44% daalde. De centrale banken verhoogden in de loop van 2022 de rentes in een poging om de inflatie te beteugelen. Dat drukte de waardering van aandelen fors. Vooral de koersen van groeiaandelen daalden omdat een groot deel van de verwachte winst in de toekomst ligt. Beleggers op de aandelenmarkten keerden zich af van groeiaandelen en kozen voor waardeaandelen. Het fonds heeft een onderwogen belang in de transportsector, vooral doordat wij Tesla uitsluiten van ons beleggingsuniversum. Deze onderweging droeg er sterk aan bij dat het fonds beter presteerde dan de benchmark. De aandelen in de fondsportefeuille in de sector digitale infrastructuur deden het beter dan de sectorgenoten die deel uitmaken van de benchmark. De keuzes voor duurzamere beleggingen dan de benchmark leverden een positieve bijdrage van 9,54%, terwijl het actieve beheer van Impax een negatieve bijdrage van 4,21% veroorzaakte.

De fondskosten werden per 1 maart 2022 verlaagd van 1,2% naar 1,0% per jaar en bedroegen gemiddeld over de verslagperiode 1,04%.

De volgende aandelen droegen in 2022 het meest positief bij aan het rendement:

- De bijdrage van **Terna Energy** (bijdrage aan het fondsrendement 0,6%, hernieuwbare-energieprojecten & IPP's, Griekenland) was het grootst. De koers van deze marktleider in duurzame energie steeg doordat beleggers positiever werden over het aandeel, omdat het bedrijf gezien wordtals een aantrekkelijke overnamekandidaat.
- **Ormat Technologies** (bijdrage aan het fondsrendement 0,5%, hernieuwbare-energieprojecten & IPP's, VS) is de marktleider op het gebied van geothermische energie. De koers steeg dankzij solide financiële resultaten en kreeg tevens een steun in de rug van de Amerikaanse Inflation Reduction Act.
- **Switch** (bijdrage aan het fondsrendement 0,4%, clouddiensten, VS) ontwerpt, bouwt en beheert duurzame datacentrums. De koers steeg als gevolg van het overnamebod door DigitalBridge en IFM Investors in mei. De overname werd in december afgerond.

De grootste negatieve bijdragen kwamen van:

- De koers van **Fluidra** (bijdrage aan het fondsrendement -1,0%, waterbehandeling, Spanje) daalde vanwege zorgen over de financiële vooruitzichten op lange termijn nadat het bedrijf de afgelopen twee jaar financieel goed gepresteerd had. De wereldwijd verslechterende financiële vooruitzichten maken de vraag naar de producten van Fluidra onzekerder. De resultaten van Fluidra waren in 2022 slechter dan verwacht, wat de zorgen bevestigden.
- **Lenzing** (bijdrage aan het fondsrendement -1,0%, circulariteit en efficiëntie van grondstoffen, Oostenrijk) trok zijn eerder uitgesproken financiële verwachtingen en doelen terug. Daarop daalde de koers. Er is sprake van zwakte in de textielmarkten.
- De operationele resultaten van **Azbil** (bijdrage aan het fondsrendement -0,9%, energie-efficiëntie van gebouwen, Japan) stelden teleur en de zorgen over de verwachte verkopen en marges in 2023 namen toe.

Kerncijfers ASN Milieu & Waterfonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
2022	-19,07%	-25,44%
2021	25,45%	19,44%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	7,74%	11,63%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	7,15%	10,28%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	3,21%	6,15%

1 De benchmark is FTSE Environmental Technologies 100 Index.

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2022	45,17
Koers 31 december 2021	56,67
Hoogste koers in 12 maanden	56,68
Laagste koers in 12 maanden	41,95
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2022[1]	44,76
Dividend over het boekjaar 2021	1,00

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	31-12-2022	*31-12-2021*
Fondsomvang in duizenden euro's	903.536	1.136.398
Aantal uitstaande aandelen	20.186.621	20.115.995

Duurzaamheid

ASN Impact Investors belegt uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Milieu & Waterfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Twee duurzame doelstellingen

Het ASN Milieu & Waterfonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meedere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Milieu & Waterfonds zijn de volgende twee doelen vastgesteld.

1. vermindering van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden);
2. vermindering van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019).

De SFDR wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang op het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin wordt cijfermatig inzicht gegeven in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In de commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen om de duurzame doelstellingen te behalen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

De bedrijven waar het ASN Milieu & Waterfonds in belegt, stoten CO_2 uit. Bij de selectie van bedrijven beoordelen wij het klimaat- en milieubeleid en de prestaties van de bedrijven. De bedrijven in het ASN Milieu & Waterfonds leveren een belangrijke bijdrage aan verduurzaming van de samenleving, maar stoten verhoudingsgewijs veel CO_2 uit. Dit is onder andere het gevolg van de keuze om te beleggen in bedrijven die afval verwerken en bedrijven die verpakkingsmaterialen produceren en verduurzamen. Onze methodiek berekent de CO_2-uitstoot van de activiteiten. De bijdrage van de producten en diensten tijdens de levensfase wordt niet meegerekend. De CO_2-uitstoot per ultimo 2022 was als volgt:

CO_2-uitstoot ASN Milieu & Waterfonds[1]	Ultimo 2022	Ultimo 2021	Verschil
Scope 1 en 2	45.801	57.325	-20,1%
Scope 3	203.607	204.853	-0,6%
Totaal scope 1, 2 en 3	**249.409**	**262.178**	**-4,9%**

1 *De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.*

Ontwikkeling absolute CO_2-uitstoot in tonnen

De totale absolute CO_2-uitstoot van het ASN Milieu & Waterfonds is in 2022 voor scope 1, 2 en 3 uitgekomen op 249.409 ton. Wijzigingen in de CO_2-uitstoot worden veroorzaakt door:

1. Veranderingen in de beleggingsportefeuille. Deze kunnen ontstaan wanneer er goedgekeurde bedrijven aan het beleggingsuniversum worden toegevoegd of afgekeurde bedrijven worden verwijderd. Ook kunnen we de belangen in bedrijven vergroten of verkleinen.
2. Wijzigingen van de CO_2-data.
3. Wijziging van de omvang van het fonds.

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van Itron heeft er fors toe bijgedragen dat de uitstoot van het ASN Milieu & Waterfonds daalde, namelijk met ruim 4.100 ton. Het afbouwen van de posities in DS Smith en Sonoco Products leidde ertoe dat de uitstoot afnam met 15.623 en 5.227 ton. De nieuw gekochte belangen in Befesa, Zurn Elkay Water Solutions en SIG Group veroorzaakten samen een toename van ruim 8.000 ton CO_2-uitstoot.

Wijzigingen van CO_2-data

CO_2-data verbeteren voortdurend. Steeds meer bedrijven rapporteren over hun CO_2-uitstoot. Ook de modellen die dataleveranciers gebruiken, worden beter. De data-input die wij gebruiken om de CO_2-uitstoot van onze fondsen te berekenen, verandert dus ook. In 2022 bleek de CO_2-uitstoot van Lenzing, Corbion en Advanced Drainage Systems te zijn toegenomen. Samen zorgden zij voor een toename van de CO_2-uitstoot van bijna 22.000. De CO_2-uitstoot van vooral Sterycycle is juist gedaald met bijna 5.500 ton.

Wijzigingen van de omvang van het fonds

Het aantal uitstaande aandelen is in 2022 met 0,4% toegenomen, terwijl de totale CO_2-uitstoot met bijna 5% is afgenomen. Per aandeel ASN Milieu & Waterfonds is de absolute CO_2-uitstoot dus sterker afgenomen.

Biodiversiteit

Het ASN Milieu & Waterfonds heeft tot doel het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019). De realisatie van deze doelstelling wordt gemeten op basis van de methode die het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) heeft ontwikkeld. Deze methode is nog in ontwikkeling. In de Annex V en in het Impact Report rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van de biodiversiteitsdoelstelling van de ASN Beleggingsfondsen. U vindt deze rapportage op www.asnimpactinvestors.com.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken, ook internationaal. In hoofdstuk 1 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's. Hieronder leest u op welke SDG's het ASN Milieu & Waterfonds vooral impact heeft.

SDG 6	**Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen**	
Target 6.3	Tegen 2030 de waterkwaliteit verbeteren door verontreiniging te beperken, de lozing van gevaarlijke chemicaliën en materialen een halt toe te roepen en de uitstoot ervan tot een minimum te beperken, waarbij ook het aandeel van onbehandeld afvalwater wordt gehalveerd en recyclage en veilig hergebruik wereldwijd aanzienlijk worden verhoogd.	
Uitleg	Het fonds belegt 25 tot 60 procent van de fondsportefeuille in waterinfrastructuur en -technologie.	

SDG 7	**Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen**	
Target 7.2	Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aandeel hernieuwbare energie in de globale energiemix verhogen.	
Uitleg	Het fonds belegt 20 tot 50 procent van de fondsportefeuille in duurzame energie en mobiliteit.	

SDG 9	**Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie**	
Target	Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om ze duurzaam te maken, waarbij de focus ligt op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen respectieve mogelijkheden.	
Uitleg	Het fonds belegt in beursgenoteerde bedrijven die schone en milieuvriendelijke technologieën toepassen. We sluiten niet-duurzame activiteiten uit en mijden deze. Het fonds belegt bijvoorbeeld niet in de fossiele-energiesector, afvalverwerkers die voornamelijk afval storten, en producenten van verbrandingsmotoren. Het belegt wel in openbaar vervoer, telecommunicatie- en softwarebedrijven. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze richtlijnen op het gebied van milieubeleid, ontbossing, verandering van landgebruik, introductie van uitheemse soorten, overexploitatie en vervuiling.	

SDG 12	**Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen**	
Target 12.5	Tegen 2030 de afvalproductie aanzienlijk beperken via preventie, vermindering, recyclage en hergebruik.	
Uitleg	Het fonds belegt 0 tot 20 procent van de fondsportefeuille in circulaire economie.	

Duurzame selectie

In 2022 zijn er voor het ASN Milieu & Waterfonds 39 bedrijven onderzocht. We lieten 9 nieuwe bedrijven toe tot het ASN Beleggingsuniversum, handhaafden 16 bedrijven en wezen 8 bedrijven af, terwijl 6 bedrijven werden afgekeurd en verwijderd. Kapsch Trafficcom, Ozner Water International, SIIC Environment Holdings, Stagecoach Group, VA-Q-Tec, Veeco Intruments en Welbelt zijn verwijderd zonder dat er een duurzaamheidsbeoordeling aan ten grondslag lag.

Nieuw toegelaten	*Gehandhaafd*	*Verwijderd*
Alfen N.V.	Beijing Enterprises Water Group	Fluidra
Befesa	China Shuifa Singyes Energy Holdings	Philips Electronics (Kon.)
Cintas	Corbion	Samsung Electro-Mechanics Co.
Core & Main	Evoqua Water Technologies	Sunpower
Ming Yuan Cloud Group Holdings	Ichor Holdings	Xinjiang Goldwind SCI&Tech
Oatly	Nordex	Zhuzhou CRRC Times Electric Co
Plug Power	Ormat Technologies	
WillScot Mobile Mini	Pentair	
Zurn Water Solutions Corporation	SIMS	
	Smith (A.O.) Corp	
	Taiwan Semiconductor Manufacturing Company	
	Thai Tap Water Supply	
	Tokyo Electron	
	Tomra Systems	
	Xinyi Solar	
	Yaskawa Electric Cor	

In de verslagperiode hebben we het Amerikaanse Zurn Water Solutions toegelaten. Het bedrijf levert oplossingen en producten om de waterkwaliteit en -veiligheid van bedrijfspanden te waarborgen: een mooie aanvulling op ons beleggingsuniversum.
We hebben Sunpower afgekeurd en verwijderd. Het bedrijf kapte een bos voor de aanleg van een zonnepark (1 miljoen zonnepanelen) op het schiereiland Yucatan. Vertegenwoordigers van de lokale Maya-gemeenschap stapten naar de rechter maar konden de kap helaas niet meer tegenhouden. We hebben SunPower in drie afzonderlijke e-mails (in februari en maart van dit jaar) om opheldering gevraagd. Helaas nam het bedrijf niet de moeite om onze vragen te beantwoorden. Het kappen van bos voor de aanleg van een zonnepark is voor ons onacceptabel. Voor ons was dit reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

Engagement

In 2022 hebben we met 29 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. Het engagement over biodiversiteit en klimaat is hierin niet meegenomen. Het engagement was vooral extra engagement door de beheerder om de bedrijven in de portefeuille ertoe te brengen zich verder te ontwikkelen op duurzaamheidsgebied. Met de andere bedrijven gingen we in gesprek omdat er een misstand bleek te zijn, of omdat na heronderzoek bleek dat de bedrijven niet meer aan onze criteria voldeden.

Een van de bedrijven waar we in 2022 engagement mee hebben gevoerd is Samsung Electro-Mechanics, een Zuid-Koreaanse producent van onderdelen voor onder andere computers en telefoons,. Het bedrijf wordt in verband gebracht met gedwongen arbeid door Oeigoeren in de Chinese regio Xinjang. Wij hebben het bedrijf hier herhaaldelijk over benaderd, maar het stond helaas niet open voor een dialoog. Wij hebben Samsung Electro-Mechanics daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met ingang van 1 januari 2022 van toepassing op de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen zoals beschreven in de Taxonomieverordening zijn nog niet ontwikkeld. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere specifieke datapunten voor elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Milieu & Waterfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Marktrisico aandelen
Het ASN Milieu & Waterfonds belegt in beursgenoteerde aandelen. De waarde van beursgenoteerde aandelen fluctueert onder invloed van onder meer vooruitzichten van de economische groei en inflatie. Hoe groter deze fluctuaties, hoe hoger het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	VaR99 maximaal 55%	In de verslag-periode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2022: 38,52%.	Risicobeheersing en monitoring via limiet voor Value af Risk (VaR)

Concentratierisico
Het ASN Milieu & Waterfonds belegt in het duurzame ASN Beleggingsuniversum. Als gevolg daarvan zijn de concentraties in sectoren, landen en individuele posities hoog.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	Bandbreedtes voor sectorverdeling, regionale allocatie, limiet voor maximale blootstelling aan individuele landen. De limieten worden separaat getoond in de tabellen hieronder.	De materialisatie wordt separaat getoond in de tabellen hieronder. In de verslagperiode zijn de limieten niet overschreden.	Risicobeheersing door monitoring van de vastgestelde limieten.

Limiet voor sectorverdeling

Sector	*Limiet*	*Materialisatie*
Waterinfrastructuur en - technologie	25-60%	Ultimo 2022: 39%
Duurzame energie en mobiliteit	20-50%	Ultimo 2022: 35%
Circulaire economie	0-20%	Ultimo 2022: 12%
Voeding en landbouw	0-20%	Ultimo 2022: 7%

Limiet voor regioverdeling

Regio	*Limiet*	*Materialisatie*
Europa	30-60%	Ultimo 2022: 47,7%
Verenigde Staten en Canada	15-50%	Ultimo 2022: 37,9%
Rest van de wereld	5-35%	Ultimo 2022: 14,4%

Limiet voor maximale belegging in één bedrijf of instelling

Restrictie	*Limiet*	*Materialisatie*
Omvang van belegging in één bedrijf of instelling in verhouding tot het fondsvermogen	5%	Ultimo 2022: 2,8%

Valutarisico
Het ASN Milieu & Waterfonds belegt in aandelen die zowel in euro's als in andere valuta's zijn genoteerd. De waarde van de beleggingen worden dus beïnvloed door valutakoersbewegingen. Het fonds dekt de valutarisico's niet af.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Gemiddeld	Bandbreedtes voor regioallocatie, limiet voor maximale blootstelling aan individuele landen. De limieten worden getoond bij de tabellen over het concentratierisico.	De materialisatie wordt getoond in de tabellen van het concentratie-risico.	Risicobeheersing door monitoring van de vastgestelde limieten.

In de volgende tabellen en grafieken worden de sectorverdeling en landenverdeling nader gespecificeerd.

Sectorverdeling in %

Kapitaalgoederen	38,7
Nutsbedrijven	11,7
Basisgoederen	10,3
Zakelijke dienstverlening	10,1
Energie	7,0
Halfgeleiders	5,9
Software & services	3,8
Technologie	3,8
Verzorgingsproducten	2,1
Transport	2,0
Overige	4,6

Sectorverdeling

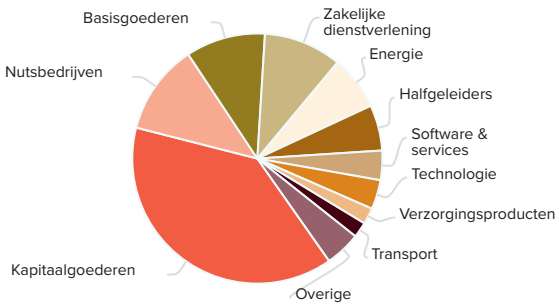

Landenverdeling in %

Verenigde Staten	34,2
Verenigd Koninkrijk	13,9
Zwitserland	7,6
Denemarken	5,5
Canada	3,7
Nederland	3,7
Zweden	3,5
Overige	27,9

Landenverdeling

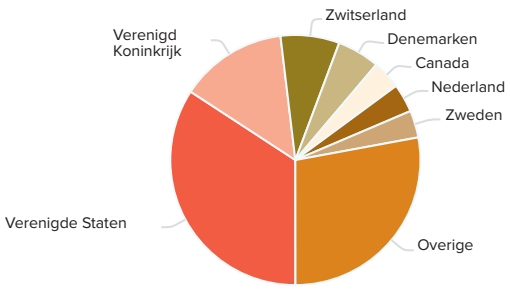

Tien grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 31-12-2022	*%*
American Water Works	2,9
Pentair	2,9
Vestas Wind Systems	2,7
Georg Fischer AG	2,6
United Utilities	2,5
Brambles	2,4
A.O. Smith	2,4
Stericycle	2,3
Severn Trent	2,3
Littelfuse Inc.	2,2
Totaal	**25,2**

2.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen van kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. ASN Impact Investors heeft het portefeuillebeheer van het fonds uitbesteed aan Kempen Capital Management. De bedrijven waarin het fonds belegt, zijn getoetst aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnimpactinvestors.com op de webpagina van het fonds.

Beleggingsbeleid

ASN Impact Investors stelt het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds vast aan de hand van duurzaamheidsanalyses van bedrijven. Kempen voert de financiële analyse uit, gebaseerd op fundamentele analyse. Het beoordeelt hierbij zaken als marktpositie, concurrentie, balanssterkte en financiële kengetallen. De benchmark van het Fonds is MSCI Europe Small Cap Total Return Index. Op basis van de bedrijfsanalyse neemt de portefeuillebeheerder posities in, zonder de benchmark als uitgangspunt te nemen. Hierdoor kunnen afwijkingen van de benchmark optreden en heeft het fonds een relatief hoge *tracking error* (de mate van afwijking tussen het rendement van een beleggingsportefeuille en de waardeontwikkeling van een benchmark).

Portefeuillebeheer

Gedurende het jaar heeft de portefeuillebeheerder posities aangepast op basis van veranderingen in de modelportefeuille, gedreven door waarderingen en opwaarts koerspotentieel. Het bottom-up beleggingsproces heeft geleid tot aanpassingen in de sectorwegingen. Per saldo zijn in 2022 de wegingen van voornamelijk de sectoren vastgoed en gezondheidszorg gereduceerd met de verkoop van Hibernia, TAG Immobilien en EMIS Group. De sectorweging van cyclische consumentengoederen en industriële waarden is toegenomen, voornamelijk dankzij het goede rendement van de belangen in Ipsos en JOST Werke. Bezien we de geografische verdeling van de portefeuille, dan is de weging van Spanje en het Verenigd Koninkrijk per saldo verlaagd als gevolg van de verkoop van Fluidra, EMIS Group en Computacenter. Daar tegenover staat dat de weging van Nederland en Zweden is verhoogd door onder andere de aankoop van Basic-Fit en Dustin.

Er zijn in 2022 vijf nieuwe aandelen aan de portefeuille toegevoegd: (in alfabetische volgorde)

- **Alfen**
  Alfen heeft drie verwante activiteiten, waarmee het een centrale rol speelt in de energietransitie en elektrisch rijden. Het bedrijf heeft een geschat marktaandeel van circa 75% als leverancier van de bekende transformatorhuisjes in Nederlandse (woon)wijken. Daarmee profiteert het de komende jaren van de investeringen in capaciteitsuitbreidingen door netwerkbeheerders. Alfen is zeer snel gegroeid als leverancier van EV-laders (oplaadpunten voor elektrische voeruigen) in Nederland. Het zet nu in op internationale groei in Duitsland, Frankrijk en Engeland, waar het aantal EV-laadpunten nog relatief laag is. De kleinste activiteit van Alfen is energieopslag (batterijen) om (tijdelijke) piekbelasting in het elektriciteitsnet op te vangen. Deze opslag gaat in de toekomst een steeds belangrijkere rol spelen om de onbalans tussen vraag en aanbod van energie op te vangen.
- **Azelis**
  Deze Belgische distributeur van speciale chemicaliën werd pas in 2021 beursgenoteerd. Desondanks kennen wij de sector al goed doordat wij eerder sectorgenoten Brenntag en IMCD actief volgden. Deze distributeurs bedienen klanten die voor de grote chemieproducenten te klein zijn. In ruil daarvoor krijgen zij van de producenten vaak exclusieve overeenkomsten voor combinaties van producten en landen. Tijdens de beursgang vonden wij het aandeel Azelis te duur. Dit veranderde in 2022, waarna wij de onderneming hebben toegevoegd aan de portefeuille.
- **Basic-Fit**
  Basic-Fit heeft 1.200 ‘value for money’-fitnessclubs in Nederland, België, Luxemburg, Frankrijk en Spanje. Daarmee speelt de onderneming in op dat het aantal fitnessfaciliteiten relatief laag is, terwijl het belang van sporten en beweging groot is, zoals tijdens de coronapandemie nog eens extra bleek. De bestaande clubs genereren inmiddels nagenoeg voldoende kasstroom om de blijvend sterke toekomstige groei van nieuwe clubs te kunnen financieren. Dat heeft het risicoprofiel van de onderneming sterk verbeterd. Basic-Fit kan het succes in landen waar het al actief is, naar Duitsland uitbreiden. Met het doel '3.000 clubs in 2030' voorziet de onderneming dat de huidige positieve markttrend voorlopig aanhoudt.

- **Dustin**
  Op basis van zowel waardering als duurzaamheidambities gaven we de voorkeur aan Dustin ten koste van Computacenter. Beide ondernemingen zijn *value added resellers*: zij verkopen van elders ingekochte hard- en software en vormen zo een schakel tussen producenten en eindgebruikers. Computacenter levert deze producten in enkele Europese landen en in Amerika, en alleen aan grote multinationals en de overheid. Dustin is actief in Scandinavië en de Benelux en bekleedt daar dominante marktposities. Naast grote bedrijven en overheden bedient Dustin ook het mkb, vooral via zijn eigen webshop. Dustin genereert de helft van zijn omzet digitaal. Het heeft de ambitie om 10% over de cyclus heen te groeien. Op het gebied van duurzaamheid heeft Dustin als doelstellingen om in 2030 volledig circulair te zijn en CO_2-neutraal in de waardeketen te opereren. Hiermee loopt Dustin duidelijk voor op andere bedrijven in de sector.
- **Tecan**
  Deze Zwitserse producent van medische testapparatuur was tot en met februari 2021 onderdeel van de portefeuille. We verkochten het aandeel toen op basis van de waardering. In de eerste zes maanden van 2022 is de beurskoers van de onderneming zo sterk gedaald dat wij een belegging in deze onderneming weer interessant vinden.

We verkochten de aandelen van de volgende bedrijven:

- **Computacenter**
  Op basis van zowel waardering als duurzaamheidambities hebben we de positie in Computacenter volledig verkocht en hiervoor in de plaats Dustin nieuw opgenomen in de portefeuille.
- **Dürr**
  Na enkel jaren van zwakte, vooral in China, profiteerde het aandeel Dürr in de tweede helft van 2021 van het marktherstel van de houtbewerkingsdivisie. Bovendien herstelde de investeringsbereidheid bij autofabrikanten na de coronapandemie. Wij hebben van het koersherstel geprofiteerd en onze positie in Dürr verkocht toen de koers van dit cyclische bedrijf begin 2022 onze *fair value* benaderde.
- **EMIS Group**
  Dit bedrijf levert software aan huisartsen, ziekenhuizen en apotheken in het Verenigd Koninkrijk. Het meldde in juni dat het een overnamebod van GBP 19,25 per aandeel had ontvangen. Dat was 49% meer dan de slotkoers die voorafging aan deze aankondiging. Gedurende de rest van het jaar hebben wij de positie gebruikt als geldbron voor nieuwe beleggingen en dus gaandeweg verkleind. Dat leidde in december tot verkoop van de laatste stukken.
- **Fluidra**
  Water is altijd al een onderwerp waar we in Nederland niet omheen kunnen, maar sinds de afgelopen zomers is daar waterschaarste aan toegevoegd. Door klimaatverandering en het overmatige gebruik van zoetwatervoorraden ontstaat er wereldwijd op steeds meer plaatsen waterschaarste. Fluidra ontwikkelt apparatuur voor zwembaden (voor het overgrote deel privézwembaden) en wellness, zoals pompen en filters. Dankzij de producten van Fluidra is er minder water nodig en worden minder chemicaliën gebruikt. Privézwembaden dragen echter niet bij aan een duurzame samenleving, zeker in combinatie met steeds toenemende waterschaarste.
- **Hibernia**
  Brookfield deed een bieding op alle uitstaande aandelen Hibernia, waarna alle stukken zijn aangemeld.
- **TAG Immobilien**
  Wij vinden het positief dat de onderneming het dividend over 2022 zal passeren om de balans te versterken. We zijn echter teleurgesteld dat het eerder aangekondigde desinvesteringsprogramma om de balans te versterken is vertraagd. Zo schuift het bedrijf de verbetering van de balans door naar eind 2023, met aanhoudende onzekerheid tot gevolg.
- **Tecan**
  We voegden Tecan Group in juni toe aan de portefeuille en verkochten dit belang in augustus weer. Na de initiële aankoop bleef de koers van Tecan te kort rond de door ons gewenste aankoopniveaus om een volledige positie op te bouwen. Mede doordat de resultaten die Tecan in augustus publiceerde, beter waren dan verwacht, liep de koers op. Omdat ons belang relatief klein was, hebben we besloten het te verkopen. Als de koers van Tecan in toekomst weer tot onder onze aankoopdrempel daalt, zullen wij overwegen opnieuw een positie in het bedrijf op te bouwen.

Rendement

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds behaalde over 2022 op basis van de intrinsieke waarde een rendement van -20,81% (2021: 26,38%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2021 van € 0,70 per aandeel (over 2020: € 0,40). De benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van -22,50% (ultimo 2021: 23,83%).

Geïndexeerd rendement over de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de benchmark

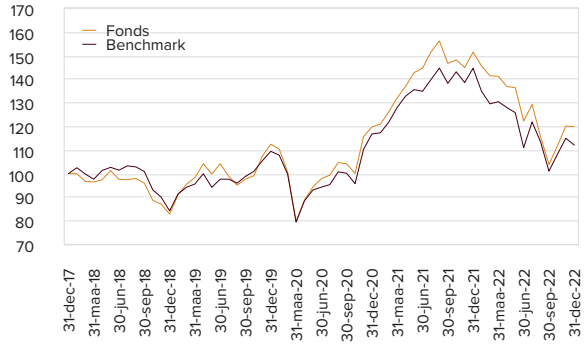

Rendementsbijdragen

Attributie rendement ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 2022 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds[1]	Rendement benchmark	Outperformance	ESG-overlay	Actief beheer	Kosten
-20,81%	-22,50%	1,69%	n.v.t.	2,89%	-1,20%

1 *Het rendement van het fonds op basis van de intrinsieke waarde (net asset value of NAV) kan afwijken van het rendement op basis van de beurskoers. De beurskoers per ultimo 2022 is gebaseerd op de intrinsieke waarde van de beursdag ervoor.*

De waarde van het fonds daalde in 2022 met 20,81%. Daarmee presteerde het fonds 1,7% beter dan de benchmark (MSCI Europe Small Cap Total Return Net-index) die met 22,5% daalde.

2022 gaat de boeken in als het jaar van *The Great Inflation*. De inflatie werd aangewakkerd doordat economieën na diverse lockdowns weer opengingen, waardoor de vraag naar producten en diensten toenam. Tegelijkertijd waren logistieke ketens nog grotendeels verstoord en was er een tekort aan grondstoffen, producten en werknemers in diverse sectoren. Dit werd nog versterkt door de oorlog in Oekraïne. Omdat de inflatie snel opliep, werd het noodzakelijk dat de centrale banken de rente eveneens snel verhoogden. Zij deden dat in grote stappen. Het gevolg van deze renteverhogingen was dat vrijwel alle financiële waarden in waarde daalden. Sinds 1928 zijn er slechts vier jaren geweest dat de koersen van zowel aandelen als obligaties daalden, en dan nooit meer dan 10%. Dat maakt 2022 een van de slechtste jaren ooit.

De rentestijging zal uiteindelijk de vraag naar producten en diensten onderdrukken. Dat gebeurt echter met vertraging doordat consumenten tijdens de coronapandemie flink hebben gespaard – zij konden door de beperkingen immers minder uitgeven – en bovendien de werkloosheid nog niet oploopt. De inflatie lijkt over haar hoogtepunt heen doordat de consumentenuitgaven verminderen, de grondstofprijzen lager worden en de levering van onderdelen als computerchips hestelt. Het lijkt er echter op dat de centrale bankiers de rente blijven verhogen totdat de inflatie duidelijk daalt tot de gewenste 2%.

De belangen in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en Ierland leverden de beste prestaties, terwijl die in Spanje, Zwitserland en Nederland achterbleven. Vanuit sectorperspectief droegen de beleggingen in gezondheidszorg, communicatiediensten en technologie het meest bij aan het resultaat, en die in de sectoren financiële dienstverlening, industrie en energie het minst.

De fondskosten bedroegen 1,20%.

De volgende aandelen droegen in 2022 het meest positief bij aan het rendement:

- **Ipsos** (bijdrage aan het fondsrendement +1,69%) deelde niet mee in de malaise op de beurs. De combinatie van het sterke orderboek, de solide balans en de lage waardering van het aandeel was de belangrijkste reden waarom het aandeel relatief goed presteerde. Hoewel wij verwachten dat Ipsos niet volledig immuun zal zijn voor een eventuele recessie, denken we dat het bedrijf er sterk doorheen zal komen. Bovendien verwachten wij dat Ipsos potentiële acquisities tegen aantrekkelijke waarderingsratio's kan blijven kopen. Ook heeft Ipsos zich gecommitteerd aan de inkoop van eigen aandelen, wat bij eventuele koerszwakte een bodem onder het aandeel kan leggen.
- **EMIS Group** (bijdrage aan het fondsrendement +1,41%), leverancier van software aan huisartsen, ziekenhuizen en apotheken in het Verenigd Koninkrijk, meldde dat het een overnamebod van GBP 19,25 per aandeel had ontvangen, 49% hoger dan de slotkoers van de dag voor de aankondiging. Na de bekendmaking hebben wij met het

management het proces besproken dat heeft geleid tot de aanbeveling van deze bieding. Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd.

- De koers van **JOST Werke** (bijdrage aan het fondsrendement +0,92%) profiteerde ervan dat de vooruitzichten voor 2022 verbeterden. De eindmarkten in transport en agricultuur ontwikkelen zich goed; de vraag naar koppelingssystemen blijft solide, mede door productieachterstanden in vrachtwagens. Bovendien droeg het sterke trackrecord van Jost op het gebied van kostenbeheersing en cashflowmanagement belangrijk bij aan de goede ontwikkeling van de resultaten. De waardering van Jost-aandelen blijft aantrekkelijk met een koers-winstverhouding van 10.

De grootste negatieve bijdragen kwamen van:

- Na de sterke stijging in 2021 kwam de koers van zwembadenproducent **Fluidra** (bijdrage aan het fondsrendement -2,42%) onder druk. De onderneming profiteerde er in 2021 sterk van dat consumenten meer geld uitgaven aan hun woning. Na het opheffen van de coronalockdowns verschoven deze bestedingen echter naar andere categorieën, zoals reizen, cultuur, restaurants en hotels. Bovendien groeide de terughoudendheid bij consumenten om grote uitgaven te doen doordat het consumentenvertrouwen sterk terugviel en de energiekosten stegen.
- Niet alleen verschoven de consumentenbestedingen door de stijgende inflatie, maar ook uitgaven aan consumentengoederen kwamen onder druk. Dat had negatieve gevolgen voor bedrijven als online mode- en cosmeticawinkel **ASOS** (bijdrage aan het fondsrendement -2,28%). In de loop van het jaar stelde ASOS de winstverwachting neerwaarts bij, onder andere omdat het aandeel retourzendingen toenam. De winst daalde, terwijl de voorraden toenamen. Dat had ook tot gevolg dat de nettoschuld hoger was dan verwacht. Daar kwam bij dat het management van ASOS zich in een fase van herstructurering bevindt doordat CFO/COO Mat Dunn het bedrijf zal verlaten, zoals het bedrijf in augustus aankondigde. Hoewel de resultaten en vooruitzichten op de korte termijn teleurstellen, zijn we van mening dat de prestaties van ASOS beter zijn dan die van de concurrentie.
- De uitkomsten van onderhandelingen tussen **Telenet** (bijdrage aan het fondsrendement--2,15%) en Fluvius, de eigenaar van een gedeelte van de infrastructuur waarvan Telenet gebruikmaakt, vielen tegen. Om de nieuwe entiteit financieel zelfstandig te kunnen laten opereren, gaat Telenet de opbrengst uit de eerdere verkoop van de mobiele-telefonieantennes herinvesteren. Bovendien verlaagt Telenet het basisniveau voor het dividend naar € 1 per aandeel, terwijl de eerdere minimumdrempel € 2,75 was. Met deze stap ligt er een solide financiële basis voor het uitrollen van glasvezel in een groot deel van België. Een aantrekkelijke beloning voor aandeelhouders is echter voorlopig niet aan de orde. Bovendien heeft een nieuwe toetreder geheel onverwachts een deel van het mobiele 5G-spectrum verworven. Als deze partij commercieel actief wordt, kan dat leiden tot druk op de marges van Telenet.

Kerncijfers ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
2022	-20,81%	-22,50%
2021	26,38%	23,83%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	2,16%	0,80%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	3,69%	2,30%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	5,17%	4,56%

1 De benchmark is MSCI Europe Small Cap Total Return Net Index.

Kerncijfers in euro's

Koers 31 december 2022	46,60
Koers 31 december 2021	59,83
Hoogste koers in 12 maanden	60,63
Laagste koers in 12 maanden	39,09
Intrinsieke waarde per aandeel 31 december 2022[1]	46,44
Dividend over het boekjaar 2021	0,70

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	31-12-2022	*31-12-2021*
Fondsomvang in duizenden euro's	189.331	226.208
Aantal uitstaande aandelen	4.076.775	3.804.203

Duurzaamheid

ASN Impact Investors belegt uitsluitend in bedrijven, overheden, organisaties en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds aan duurzaamheid bijdraagt.

Drie duurzame doelstellingen

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds is een artikel 9-product in de betekenis van de SFDR. Een artikel 9-product is een beleggingsproduct dat zich specifiek richt op het behalen van een of meedere duurzaamheidsdoelen. Voor het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds zijn de volgende drie doelen vastgesteld.

1. vermindering van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graad te houden);
2. vermindering van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019); en
3. het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

De SFDR wetgeving schrijft voor dat ASN Impact Investors inzicht geeft in de voortgang op het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Wij rapporteren de voortgang in de verplichte annex 5 die aan dit jaarverslag is toegevoegd. Daarin wordt cijfermatig inzicht gegeven in de uitkomsten en voortgang. ASN Impact Investors monitort de voortgang van deze doelstellingen in haar Impactcommissie. In de commissie worden voorstellen en scenarioanalyses besproken die bijdragen om de duurzame doelstellingen te behalen. In dit hoofdstuk geven we meer duiding over de impact op het klimaat.

Klimaat

De bedrijven waarin het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt, stoten CO_2 uit. Bij de selectie van bedrijven beoordelen wij het klimaat- en milieubeleid en de prestaties van de bedrijven. We willen beleggen in bedrijven die met hun producten bijdragen aan en passen in een klimaatbestendige economie. Onze methodiek berekent de CO_2-uitstoot van de activiteiten. De bijdrage van de producten of diensten tijdens de levensfase wordt niet meegerekend. De CO_2-uitstoot per ultimo 2022 was als volgt:

CO_2-uitstoot ASN Duurzaam Small & Midcapfonds[1]	Ultimo 2022	Ultimo 2021	Verschil
Scope 1 en 2	13.212	9.678	36,5%
Scope 3	106.888	87.594	22,0%
Totaal scope 1, 2 en 3	**120.100**	**97.272**	**23,5%**

1 *De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten is voortdurend in ontwikkeling. De gebruikte data worden steeds beter. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.*

Ontwikkeling absolute CO_2-uitstoot in tonnen

De totale absolute CO_2-uitstoot van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds is in 2022 voor scope 1, 2 en 3 uitgekomen op 120.100 ton. Wijzigingen in de CO_2-uitstoot worden veroorzaakt door:

1. Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille. Deze kunnen ontstaan wanneer er goedgekeurde bedrijven aan de beleggingsportefeuille worden toegevoegd of afgekeurde bedrijven worden verwijderd. Dit kan gebeuren om een duurzaamheidsreden of om een financiële reden. Daarnaast kunnen we het belang in bedrijven vergroten of verkleinen;
2. Wijzigingen van de CO_2-data.
3. Wijziging van de omvang van het fonds.

Veranderingen in de samenstelling van de beleggingsportefeuille

De verwijdering van Dürr, Computacenter en Fluidra heeft het meest bijgedragen aan de afname van de CO_2-uitstoot van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. Samen zorgden ze voor een afname van ruim 5.300 ton. Het nieuw gekochte bedrijf Dustin Group heeft het meest bijgedragen aan de toename van de CO_2-uitstoot, namelijk ruim 2.000 ton.

Wijzigingen van de CO_2-data

CO_2-data verbeteren voortdurend. Steeds meer bedrijven rapporteren over hun CO_2-uitstoot. Ook de modellen die dataleveranciers gebruiken, worden beter. De data-input die wij gebruiken om de CO_2-uitstoot van onze fondsen te

berekenen, verandert dus ook. In 2022 bleek dat de CO_2-uitstoot van Coats Group en Jost Werke was verhoogd. Samen zorgden zij voor een toename van de CO_2-uitstoot van ruim 15.000. De CO_2-uitstoot van TKH Group, Travis Perkins en Barco was juist gedaald. Samen zorgden zij voor een daling van de CO_2-uitstoot van bijna 4.000 ton.

Wijzigingen in de omvang van het fonds

Het aantal uitstaande aandelen is in 2022 toegenomen met 7%, terwijl de totale absolute CO_2-uitstoot is toegenomen met ruim 23%. Per aandeel ASN Duurzaam Small & Midcapfonds is de absolute CO_2-uitstoot dus toegenomen.

Biodiversiteit

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds heeft tot doel het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van basisjaar 2019). De realisatie van deze doelstelling wordt gemeten op basis van de methode die het Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) heeft ontwikkeld. Deze methode is nog in ontwikkeling. In de Annex V en in het Impact Report rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van de biodiversiteitsdoelstelling van de ASN Beleggingsfondsen. U vindt deze rapportage op www.asnimpactinvestors.com.

Mensenrechten

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in kledingbedrijven. ASN Impact Investors heeft voor het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds een doelstelling voor leefbaar loon geformuleerd: het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019). In hoofdstuk 1.8 van dit jaarverslag rapporteert ASN Impact Investors over de voortgang van deze doelstelling.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties (SDG's of duurzame ontwikkelingsdoelen) bieden een gemeenschappelijke taal om over duurzame, sociale ontwikkeling te spreken, ook internationaal. In hoofdstuk 1 leggen we de relatie uit tussen ons duurzaamheidsbeleid en de SDG's uit. Hieronder leest u op welke SDG's het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds vooral impact heeft.

SDG 8	**Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen**	
Target 8.8	De arbeidsrechten beschermen en veilige en gezonde werkomgevingen bevorderen voor alle werknemers, met inbegrip van migrantenarbeiders, in het bijzonder vrouwelijke migranten, en zij die zich in precaire werkomstandigheden bevinden.	
Uitleg	Het fonds mijdt sectoren als het risico groot is dat de arbeidsomstandigheden slecht zijn, zoals in de landbouw, mijnbouw en seksindustrie. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria op het gebied van algemene mensenrechten: gelijke behandeling en non-discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, vakbondsvrijheid, gezonde en veilige werkomgeving en leefbaar loon.	

SDG 9	**Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie**	
Target 9.4	Tegen 2030 de infrastructuur moderniseren en industrieën aanpassen om hen duurzaam te maken, waarbij de focus ligt op een grotere doeltreffendheid bij het gebruik van hulpbronnen en van schonere en milieuvriendelijke technologieën en industriële processen, waarbij alle landen de nodige actie ondernemen volgens hun eigen respectieve mogelijkheden.	
Uitleg	Het fonds belegt in beursgenoteerde bedrijven die schone, milieuvriendelijke technologieën toepassen. Het sluit niet-duurzame activiteiten uit en mijdt deze. Het fonds belegt bijvoorbeeld niet in de fossiele-energiesector, afvalverwerkers die voornamelijk afval storten, en producenten van verbrandingsmotoren. Het belegt wel in openbaar vervoer, telecommunicatie- en softwarebedrijven. Daarnaast onderzoeken we of ondernemingen voldoen aan onze richtlijnen op het gebied van milieubeleid, ontbossing, verandering van landgebruik, introductie van uitheemse soorten, overexploitatie en vervuiling.	

SDG 12	Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen
Target 12.6	Bedrijven aanmoedigen, in het bijzonder grote en transnationale bedrijven, om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus.
Uitleg	We onderzoeken de bedrijven in het fonds minimaal iedere vier jaar op het gebied van bestuur, mensenrechten, biodiversiteit, klimaat en ketenbeleid. Sectorrisico's, risicolanden, beleidsdocumenten en prestaties van de bedrijven worden meegenomen in dit onderzoek. Daarnaast kunnen we engagement voeren met bedrijven.

SDG 13	Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden
Target 13.2	Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in (nationale) beleidslijnen, strategieën en planning.
Uitleg	We sluiten vervuilende sectoren uit van het fonds en mijden deze. We onderzoeken het beleid en de prestaties van bedrijven op het gebied van onder meer ontbossing en verandering van landgebruik.

Duurzame selectie

In 2022 hebben we voor het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 29 bedrijven onderzocht. Er werden 3 nieuwe bedrijven toegelaten tot het universum, 20 bedrijven werden gehandhaafd, 3 bedrijven afgewezen en 3 bedrijven afgekeurd en verwijderd uit het universum. GO-Ahead Group, Hibernia, Kcom, Nobina, Stagecoach Group en VA-Q Tec zijn om andere dan duurzaamheidsredenen verwijderd.[2]

Nieuw toegelaten	*Gehandhaafd*	*Verwijderd*
Alfen N.V.	Austria Tech	BIC
Azelis Group NV	Axfood	Cargotec
NX Filtration N.V.	Basic-Fit	Fluidra
	BE Semiconductor Industries	
	Britvic	
	Cofinimmo	
	Corbion	
	Electrolux Professional	
	FNAC Darty	
	Gym Group	
	Ipsos	
	Koenig & Bauer	
	Logitech International	
	Nordex	
	Orion Oyj	
	PAGE Group International	
	Shaftesbury	
	SThree	
	Taylor Wimpey	
	Wickes Group	

Het Nederlandse Alfen ontwikkelt, produceert en verkoopt smart grids, oplaadpunten voor elektrische voertuigen en diverse oplossingen voor energieopslag. Het is een prima aanvulling op het beleggingsuniversum.
Het Franse BIC hebben we afgekeurd nadat uit onderzoek bleek dat het bedrijf dierproeven uitvoert en onvoldoende beleid heeft om het gebruik van dierproeven tot een minimum te beperken.

2 *Een bedrijf kan worden verwijderd in verband met een fusie, overname of faillissement of wanneer de assetmanager het financieel niet meer aantrekkelijk vindt als belegging.*

Engagement

In 2022 hebben we met 28 bedrijven uit het beleggingsuniversum een dialoog gevoerd. In het kader van de langetermijndoelstelling voor leefbaar loon voerden we een dialoog met één kledingbedrijf, waarover u eveneens kunt lezen in hoofdstuk 1.8 onder *Duurzame doelstellingen ASN Impact Investors*. Verder voerden we veel extra engagement om bedrijven ertoe te brengen zich verder te ontwikkelen op duurzaamheidsgebied. Met andere bedrijven gingen we in gesprek omdat er een misstand bleek te zijn, of omdat na heronderzoek bleek dat de bedrijven niet meer aan onze criteria voldeden. Samengevat voerden we engagement in de volgende gevallen:

- Er was een misstand bij het bedrijf aan het licht gekomen.
- Het bedrijf bleek na heronderzoek niet meer aan onze criteria te voldoen.
- We willen het bedrijf ertoe brengen om zich verder te ontwikkelen op duurzaamheidsgebied.

IIn 2022 zijn we engagement gestart met het Franse BIC, producent van onder andere pennen, scheermesjes en aanstekers. We constateerden dat het bedrijf dierproeven toepast. Uit contact met het bedrijf bleek dat het dierproevenbeleid niet voldoet aan onze standaarden. Verder engagement was onsuccesvol. Wij hebben BIC daarom afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

Taxonomieverordening

De technische screeningcriteria tot aanvulling van de Taxonomieverordening voor ecologisch duurzame economische activiteiten zijn met ingang van 1 januari 2022 van toepassing op de milieudoelstellingen van mitigatie van klimaatverandering en aanpassing aan klimaatverandering. De technische screeningcriteria voor de andere vier milieudoelstellingen zoals beschreven in de Taxonomieverordening zijn nog niet ontwikkeld. Deze gedetailleerde criteria vereisen de beschikbaarheid van meerdere specifieke datapunten voor elke investering. Op dit moment zijn er onvoldoende betrouwbare, tijdige en verifieerbare gegevens beschikbaar om investeringen met behulp van de technische screeningcriteria te kunnen beoordelen.

ASN Impact Investors is van mening dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, mogelijk een belangrijk instrument is om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. De taxonomie kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wij kunnen echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met onze overtuigingen, visie en missie. Om deze reden hebben we tot nu toe geen specifieke EU-taxonomiedoelstelling vastgesteld.

Risicobeheer

Beleggen in het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds brengt risico's met zich mee. De belangrijkste financiële risico's die betrekking hebben op het fonds worden in de volgende tabel toegelicht. In paragraaf 1.9 staat een algemene omschrijving van de financiële en niet-financiële risico's, in paragraaf 3.4.6 worden de financiële risico's per fonds beschreven.

Marktrisico aandelen
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in beursgenoteerde aandelen van kleine tot middelgrote bedrijven. De waarde van beursgenoteerde aandelen fluctueert onder invloed van onder meer vooruitzichten voor de economische groei en inflatie. Hoe groter deze fluctuaties, hoe hoger het marktrisico.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Hoog	Hoog	Hoog	VaR99 maximaal 55%	In de verslagperiode is de limiet niet overschreden. Ultimo 2022: 38,45%.	Risicobeheersing en monitoring via limiet voor Value af Risk (VaR)

Valutarisico
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen die zowel in euro's als in andere valuta's zijn genoteerd. De waarde van de beleggingen wordt dus beïnvloed door valutakoersbewegingen. Het fonds dekt de valutarisico's niet af.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Gemiddeld	Gemiddeld	Gemiddeld	Europa 100%	Europa 100%	Risicobeheersing door monitoring van de vastgestelde limieten.

Concentratierisico
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfionds belegt in het duurzame ASN Beleggingsuniversum. Dit resulteert in hoge concentraties in sectoren, landen en individuele posities.

Risicobereidheid	Kans	Impact	Limiet	Materialisatie	Beheersmaatregel
Gemiddeld	Hoog	Hoog	Restricties aan de omvang van beleggingen. De limieten worden separaat getoond in de tabel hieronder.	De materialisatie wordt separaat getoond in de tabel hieronder. De limieten zijn gedurende de verslagperiode niet overschreden.	Risicobeheersing door monitoring van de vastgestelde limieten.

Restrictie	*Limiet*	*Materialisatie*
Omvang van belegging in één bedrijf of instelling ten opzichte van het fondsvermogen	10%	Ultimo 2022: 4,9%
Marktkapitalisatie van het bedrijf	Bij aanvang minder dan € 6 miljard gedurende belegging max. 3 maanden meer dan € 10 miljard	Gedurende het verslagjaar is deze limiet niet overschreden
Belang van investering in het aandelenkapitaal van ondernemingen	Max. 5% bij aanvang Max. 10% gedurende de belegging Belangen groter dan 5% zijn samen max. 40% van de portefeuille	Ultimo 2022: 1,5% - N.v.t.

Sectorverdeling in %

Kapitaalgoederen	27,3
Basisgoederen	13,2
Zakelijke dienstverlening	13,1
Onroerend goed	9,2
Reclame	8,3
Detailhandel	6,6
Software & services	5,0
Voeding en dranken	3,7
Overige	13,6

Sectorverdeling

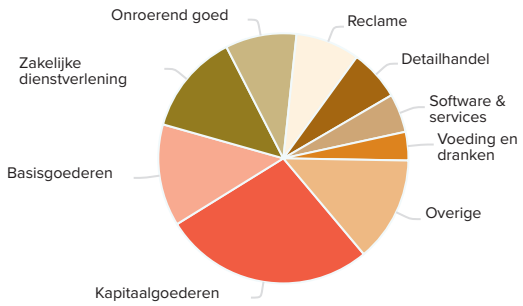

Landenverdeling in %

Verenigd Koninkrijk	21,7
Nederland	18,9
Duitsland	14,4
België	14,4
Frankrijk	8,3
Zweden	7,5
Zwitserland	6,4
Overige	8,4

Landenverdeling

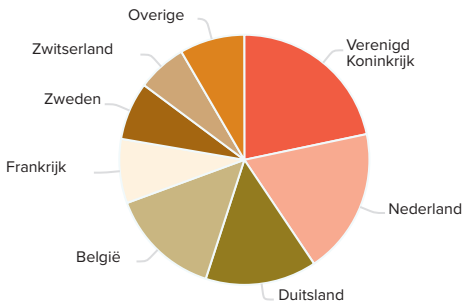

2.5 Verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de UCITS-beheerder

Uitgevoerde werkzaamheden

ASN Impact Investors beschikt als UCITS-beheerder over een beschrijving van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 lid 1, die voldoet aan de eisen van het Bgfo. ASN Impact Investors heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld.

Rapportage over de bedrijfsvoering

Bij onze werkzaamheden hebben wij:

- geen constateringen gedaan op grond waarvan wij zouden moeten concluderen dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 121 lid 1 van het Bgfo niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wet op het financieel toezicht en daaraan gerelateerde regelgeving;
- niet geconstateerd dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de vigerende beschrijving functioneert.
    - dit blijkt uit de beheersing van financiële risico's en niet financiële risico's waarover periodiek wordt gerapporteerd en hetgeen wordt besproken in de maandelijkse vergadering van de Commissie Risicomanagement en Compliance ;
    - het aanhouden van ruim meer kapitaal dan vereist en een key control op de controle van het minimum kapitaal;
    - de three lines of defense governance, waaronder de separate 2e lijns risicomanagement en Compliance functie.

Derhalve kunnen wij met een redelijke mate van zekerheid verklaren dat de bedrijfsvoering effectief en overeenkomstig de vigerende beschrijving heeft gefunctioneerd.

Den Haag, 16 maart 2023

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

Best by date:
Look mom, I'm on TV!
THE ORIGINA
LY
OAT-
MILK

3 Jaarrekening ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen[2]		3.058.512	3.785.165
Vorderingen	(B)	21.457	29.323
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		33.241	38.355
Kortlopende schulden	(D)	6.463	9.607
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		48.235	58.071
Activa min kortlopende schulden		**3.106.747**	**3.843.236**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		288.340	286.385
Agio		2.210.467	2.115.685
Overige reserves		1.339.779	868.422
Onverdeeld resultaat		-731.839	572.744
Totaal eigen vermogen		**3.106.747**	**3.843.236**

1 *De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

2 *In de directe beleggingen is ook een indirecte belegging verantwoord, namelijk ASN Venture Capital Fonds N.V.*

3.2 Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Opbrengsten uit beleggingen		68.891	71.327
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-101.565	105.999
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-671.133	426.849
In rekening gebrachte op- en afslagen		718	980
Overige bedrijfsopbrengsten		308	24
Som van de bedrijfsopbrengsten		**-702.781**	**605.179**
Bedrijfslasten	(H)		
Beheervergoeding		28.597	31.645
Overige bedrijfslasten		461	790
Som van de bedrijfslasten		**29.058**	**32.435**
Resultaat		**-731.839**	**572.744**

1 *De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-731.839	572.744
Koersverschillen op geldmiddelen	199	425
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**-731.640**	**573.169**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	101.565	-105.999
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	671.133	-426.849
Aankoop van beleggingen	-1.142.364	-2.393.995
Verkoop van beleggingen	1.085.483	2.196.809
Lossing van beleggingen	10.836	655
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.558	4.811
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-5.136	-477
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-7.565**	**-151.876**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	333.699	540.581
Inkoop van aandelen	-285.894	-351.461
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	5.308	-1.491
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	1.992	-2.176
Uitgekeerd dividend	-52.455	-34.424
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**2.650**	**151.029**
Totaal nettokasstromen	**-4.915**	**-847**
Koersverschillen op geldmiddelen	-199	-425
Mutatie liquide middelen	**-5.114**	**-1.272**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	38.355	39.627
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**33.241**	**38.355**

3.4 Toelichting op de jaarrekening

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153. De vennootschap is opgericht op 22 april 2020. Aandelen van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. worden verhandeld via Euronext Fund Service (EFS). Dit is het handelssysteem voor open-end beleggingsinstellingen die in Nederland zijn geregistreerd en aan Euronext Amsterdam zijn genoteerd. De verslagperiode van de vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar. Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. De jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is opgemaakt op 16 maart 2023.

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bestaat uit het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, waarover we in dit jaarverslag berichten. Deze fondsen worden beheerd onder een UCITS-vergunning en zijn daardoor mede verkrijgbaar in het buitenland. De jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), onder de handelsnaam ASN Impact Investors, is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:69b Wft.

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn de vermogens van de verschillende fondsen van elkaar gescheiden. Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Tevens is de administratie van elk fonds gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het kapitaal wordt in een afzonderlijk fonds gestort en afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per fonds afzonderlijk verantwoord. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen. ASN Impact Investors als UCITS-beheerder is van mening dat het in het belang van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en zijn aandeelhouders kan zijn om de uitgifte of inkoop van eigen aandelen te beperken of tijdelijk op te schorten als bijzondere omstandigheden daartoe noodzaken.

Voor nadere details van bovenstaande structuur verwijzen wij naar hoofdstuk 5 van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

ASN Impact Investors treedt op als UCITS-beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Het stelt in die hoedanigheid het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. vast. ASN Impact Investors is tevens de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Elk ASN Beleggingsfonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die het voor het fonds maakt, zoals genoemd in hoofdstuk 11 van het prospectus. De kosten die de ASN Beleggingsfondsen aan ASN Impact Investors betalen, worden dagelijks (op beursdagen), naar rato van een vast percentage van het jaarlijkse vermogen van het fonds aan het einde van de dag, gereserveerd en ten laste van het vermogen van het betreffende fonds gebracht.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

De lopendekostenfactor (LKF) per beleggingsfonds bedraagt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2022 t/m 31-12-2022	**01-01-2021 t/m 31-12-2021**
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,45%	0,45%
ASN Milieu & Waterfonds	1,03%[1]	1,20%
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%

1 *De fondskosten van het ASN Milieu & Waterfonds zijn vanaf 1 maart 2022 veranderd van 1,20% naar 1,00% op jaarbasis.*

ASN Impact Investors is de handelsnaam van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB). ABB een 100%-deelneming van ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-deelneming van de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is statutair gevestigd te Utrecht op het adres Croeselaan 1, 3521 BJ. ASN Impact Investors is statutair gevestigd te Den Haag en houdt kantoor aldaar aan de Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG.

Op onderdelen zijn in deze jaarrekening bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

3.4.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van de vennootschap is de euro. Omrekening van activa en passiva in vreemde valuta's geschiedt tegen de geldende valutakoersen per balansdatum.

Ultimo verslagperiode werden voor de fondsen de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters *closing spot rates*):

Valutakoers t.o.v. de euro	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Amerikaanse dollar	1,0672	1,1372
Australische dollar	1,5738	1,5641
Britse pond	0,8872	0,8396
Canadese dollar	1,4461	1,4365
Deense kroon	7,4364	7,4376
Euro	1,0000	1,0000
Hongkong dollar	8,3298	8,8660
Japanse yen	140,8183	130,9543
Nieuwe Israëlische sjekel	3,7658	3,5394
Noorse kroon	10,5135	10,0282
Singaporese dollar	1,4314	1,5331
Taiwanese dollar	32,8025	31,4629
Zuid-Afrikaanse rand	18,1593	18,1497
Zuid-Koreaanse won	1.349,5376	1.351,8465
Zweedse kroon	11,1202	10,2960
Zwitserse frank	0,9874	1,0362

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Criteria voor opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen hieruit naar de vennootschap zullen vloeien. De reële waarde van een financieel instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van een financieel instrument. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen. Bovendien bestaat het stellige voornemen om de posten netto en simultaan af te wikkelen. De rentebaten en

rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden beoordeeld. Dit is een regulier proces, waarbij minimaal maandelijks nieuwe beoordelingen plaatsvinden. Deze beoordelingen worden tevens gedocumenteerd. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De tabel *Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde* in de volgende paragraaf biedt nader inzicht in de mate waarin schattingen aan de orde zijn.

Beleggingen

Beschikking

De effecten staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Bepaling reële waarde beleggingen

In overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ) 290.916 volgt onderstaand informatie over financiële instrumenten die in de jaarrekening tegen reële waarde worden gewaardeerd. Deze financiële instrumenten worden geclassificeerd en beschreven op de volgende niveaus (categorieën):

Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;

Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;

Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW);

Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte methode.

Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde

		Categorie 1	*Categorie 2*	*Categorie 3*	*Categorie 4*
		Ter beurze genoteerde marktprijzen	*Onafhankelijke taxaties*	*Netto-contante-waardeberekeningen*	*Andere methode*
In € 1.000	**31 december 2022**				
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.488.673	1.478.465	-	-	10.208[1]
ASN Duurzaam Obligatiefonds	507.563	507.563	-	-	-
ASN Milieu & Waterfonds	880.323	880.323	-	-	-
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	181.953	181.953	-	-	-
Totaal	**3.058.512**	**3.048.304**	**-**	**-**	**10.208**

1 *Betreft de belegging in het ASN Venture Capital Fonds.*

De beleggingen in de fondsen zijn doorgaans als liquide te beschouwen.

Transactiekosten

Transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd.

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen omdat zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat identificeerbaar zijn. De totale omvang van de transactiekosten voor vastrentende waarden is derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De omloopsnelheid van de portefeuille is een indicatie voor de relatieve transactiekosten.

Beleggingen met een beursnotering

Aandelen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de meest recente slotkoers in de verslagperiode. Als financiële instrumenten op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de UCITS-beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen.

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er een actieve markt bestaat, wordt gebruik gemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante midkoers (tussen bieden en laten) ten tijde van het slot van de markt. Als een waardering niet mogelijk is op basis van quotes van informatieleveranciers, wordt gekeken naar waarderingen door andere externe partijen. In het geval van vastrentende producten wordt er bij de *lead manager* of de partij waarvan de stukken zijn overgenomen, een waardering opgevraagd. Als dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Beleggingen zonder beursnotering

Niet aan een effectenbeurs genoteerde of verhandelde beleggingen en eventuele incourante beleggingen worden in beginsel gewaardeerd op basis van een indicatieve waardering van externe partijen. Als deze niet beschikbaar is, bepaalt de UCITS-beheerder de waardering modelmatig. Hij stelt alles in het werk om een zo accuraat en recent mogelijke waardering toe te kennen. Dit betekent dat de waardering gedateerd kan zijn. Als na vaststelling van de intrinsieke waarde van het fonds per ultimo verslagperiode, maar voorafgaand aan publicatie van het jaarverslag, informatie beschikbaar komt die leidt tot een materieel ander inzicht in de intrinsieke waarde, wordt dit in het jaarverslag verwerkt en toegelicht.

De beleggingen van ASN Venture Capital Fonds N.V., waarin het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, hebben het karakter van duurzaam durfkapitaal en zijn veelal niet-beursgenoteerd. Ten behoeve van de berekening van de intrinsieke waarde van het ASN Duurzaam Aandelenfonds wordt voor ASN Venture Capital Fonds N.V. dagelijks een intrinsieke waarde berekend op basis van op dat moment beschikbare informatie. Doordat gecontroleerde jaarcijfers van de fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, per de datum van het verslag van de ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ontbreken, resteert er enige onzekerheid over de waardering per balansdatum. Deze onzekerheid is inherent aan de aard van de beleggingen. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in de portefeuille van ASN Venture Capital Fonds N.V. geven de beheerders van deze fondsen doorgaans eens per kwartaal een waardering af per het einde van het voorgaande kwartaal.

Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen

Bij de uitgifte van aandelen van het fonds wordt de uitgifteprijs van de aandelen ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag; bij de inkoop van aandelen wordt de inkoopprijs verlaagd met een afslag. Aandelen worden uitgegeven tegen de actuele intrinsieke waarde vermeerderd met een opslag, dan wel ingenomen tegen de actuele intrinsieke waarde verminderd met een afslag.

De op- en afslagen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post *In rekening gebrachte op- en afslagen* en komen geheel ten goede aan het betreffende fonds. Zij dienen vooral om transactiekosten te dekken die bij het fonds in rekening worden gebracht over zijn beleggingstransacties. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten, settlementkosten, valutaverschillen en vergoedingen voor marktimpact. Jaarlijks worden de op- en afslagen vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. Hierna staan de actuele op- en afslagen die gelden vanaf 15 maart 2023.

Tabel 1:

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	ASN Milieu & Waterfonds	ASN Duurzaam Aandelenfonds	ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
Opslag	+ 0,025%	+ 0,125%	+ 0,125%	+ 0,40%
Afslag	- 0,025%	- 0,10%	- 0,05%	- 0,40%

Gedurende het gehele boekjaar 2022 waren de onderstaande op- en afslagen van toepassing.

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	*ASN Milieu & Waterfonds*	*ASN Duurzaam Aandelenfonds*	*ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*
Opslag	+ 0,075%	+ 0,125%	+ 0,175%	+ 0,45%
Afslag	- 0,075%	- 0,10%	- 0,05%	- 0,40%

3.4.2 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt voornamelijk bepaald door de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen gedurende de verslagperiode, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen. De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode. De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

Daarnaast bestaat het resultaat in de beleggingsfondsen uit de directe beleggingsopbrengsten, zoals interest en dividend. Het dividend is het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie, voor zover het niet terug te vorderen dividendbelasting is. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van keuzedividend (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cashdividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. De interestbaten zijn de bruto ontvangen rentes op (onderhandse) leningen, kredieten en obligaties, onder aftrek van een eventuele provisie. De rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft.

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

3.4.3 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen worden aangemerkt alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder andere correcties op de overlopende posten.

3.4.4 Grondslagen voor de fondsen

De jaarrekening van de fondsen is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen. De grondslagen die van toepassing zijn voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., zoals uiteengezet in de voorgaande paragrafen: i) Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; ii) Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iii) Kasstroomoverzicht, zijn overeenkomstig van toepassing op de fondsen.

3.4.5 Fiscale aspecten

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen.
Dit houdt in dat ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. aan een tarief van 0% voor de vennootschapsbelasting onderworpen is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het Besluit beleggingsinstellingen worden genoemd. Een van die voorwaarden is dat het fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de aandeelhouders uitkeert (de doorstootverplichting).

Voor meer informatie verwijzen wij naar het prospectus.

Fiscale risico's

Wijzigingsrisico belastingregimes
Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds of pool negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzien waren toen het prospectus werd uitgebracht of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate er meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Alle fondsen beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen.

Wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes
Het fiscaal en/of juridisch risico betreft het risico dat de fiscale of juridische behandeling van het fonds of van de aandeelhouders in de tijd wijzigt door veranderingen in wet- en regelgeving. Veranderingen in de wettelijke of fiscale status van de aandeelhouders of relevante veranderingen in lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kunnen de fiscale positie van aandeelhouders aanzienlijk beïnvloeden.

Risico behouden status fiscale beleggingsinstelling
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan worden de winsten en verliezen belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling wordt een aantal voorwaarden gesteld. Elk fonds dient separaat aan deze voorwaarden te voldoen. Als de fondsen niet voldoen aan een van de voorwaarden, leidt dit tot verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling per 1 januari van het jaar waarin zij niet langer voldoen aan de voorwaarden. Als een fonds niet (tijdig) voldoet aan de doorstootverplichting, verliest ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. deze status reeds met ingang van het jaar waarop de doorstoot betrekking heeft. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat de fondsen dan belastingplichtig worden tegen het reguliere tarief vennootschapsbelasting van 25%. Daarnaast vindt er belastingheffing plaats over specifiek gevormde reserves. Bij een beursgenoteerd fonds is er een verhoogd risico omdat er geen volledig zicht is op wie de aandeelhouders in het fonds zijn. De UCITS-beheerder heeft passende maatregelen geformuleerd om dit risico te mitigeren.

Risico erosie fondsvermogen
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling. Om deze status te kunnen behouden moet de vennootschap jaarlijks de fiscale winst geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van de statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

FATCA/CRS
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. voldoet aan FATCA, CRS en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wet zijn opgenomen. Er bestaat de mogelijkheid om aandeelhouders te verzoeken documentatie aan te leveren om hun status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen. Als ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. wordt onderworpen aan bronbelasting op zijn beleggingen in de Verenigde Staten doordat het niet voldoet aan FATCA, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Afdrachtvermindering
Als (binnenlandse of buitenlandse) partijen die niet zijn onderworpen aan een winstbelasting, toe- of uittreden, kan dit invloed hebben op het rendement van een fonds. Deze participanten wijzigen namelijk de mate waarin ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. een fiscale faciliteit (de afdrachtsvermindering) kan toepassen. De afdrachtsvermindering voor buitenlandse bronheffingen wordt verminderd overeenkomstig het percentage aandeelhouders dat niet is onderworpen aan een winstbelasting.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting
ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. dient op uitgekeerd dividend aan aandeelhouders in beginsel 15% dividendbelasting in te houden.

Op dividend dat ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. van Nederlandse beleggingen ontvangt, wordt in beginsel 15% dividendbelasting ingehouden. Op dividend en overige inkomsten die het van buitenlandse beleggingen ontvangt, kan het betreffende land bronbelasting inhouden. Veel landen houden een bronbelasting in op betaalde rente en uitgekeerde dividenden. Als Nederland met het bronland een verdrag heeft gesloten om dubbele belasting te voorkomen, kan het bronbelastingtarief op grond van het belastingverdrag mogelijk worden verlaagd. Afhankelijk van het betreffende belastingverdrag vraagt ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. in beginsel bij de buitenlandse belastingautoriteiten om een (gedeeltelijke) teruggaaf van de ingehouden bronbelasting (tot aan het verdragstarief). Voor de resterende buitenlandse bronbelasting (het verdragstarief tot maximaal 15%) kan gebruik worden gemaakt van de afdrachtvermindering voor de dividendbelasting. Deze afdrachtvermindering mag ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. niet toepassen ter zake van buitenlandse bronbelasting voor zover er van winstbelasting vrijgestelde (pensioen)lichamen en buitenlandse partijen die een teruggaaf van Nederlandse dividendbelasting kunnen claimen, deelnemen in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Dit heeft mogelijk een negatieve impact op het rendement van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. De grootte van de impact is afhankelijk van het belang van deze beleggers in het fonds.

3.4.6 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. brengen verschillende financiële risico's met zich mee. Omdat elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om uitvoering te geven aan het

beleggingsbeleid, beleggen de fondsen in directe beleggingen. Het risicoprofiel van een fonds wordt bepaald door (de combinatie van) directe beleggingen waarin het fonds belegt.

De financiële risico's zijn vooral het marktrisico aandelen, renterisico, valutarisico, concentratierisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Hierna worden deze risico's per fonds weergegeven.

3.4.6.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Marktrisico aandelen

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden over onder andere regio's en sectoren.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Aandelenfonds (zie hoofdstuk 4.1) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Duurzaam Aandelenfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	*31-12-2022*		*31-12-2021*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Euro	491.627	33,0	587.262	31,7
Amerikaanse dollar	237.683	16,0	271.956	14,6
Britse pond	208.880	14,0	278.644	15,0
Japanse yen	136.408	9,2	145.429	7,8
Deense kroon	109.935	7,4	174.423	9,4
Zwitserse frank	97.683	6,6	101.275	5,5
Zweedse kroon	77.574	5,2	137.420	7,4
Taiwanese dollar	56.389	3,8	74.584	4,0
Australische dollar	50.416	3,4	52.793	2,8
Zuid-Koreaanse won	12.959	0,9	21.146	1,1
Canadese dollar	5.511	0,4	4.995	0,3
Hongkong dollar	1.432	0,1	5.667	0,3
Noorse kroon	1.271	0,1	-	-
Zuid-Afrikaanse rand	905	0,1	2.486	0,1
Totaal	**1.488.673**	**100,0**	**1.858.080**	**100,0**

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling en limieten te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt in één bedrijf of instelling. Het fonds mag nooit meer dan 5% van het vermogen beleggen in één bedrijf of instelling.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Aandelenfonds (zie hoofdstuk 4.1) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 13,2 miljoen (ultimo 2021: € 21,0 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Aandelenfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Marktrisico aandelen

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt niet in aandelen en is derhalve niet blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten.

Renterisico

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt overwegend in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor blootgesteld aan een (significant) renterisico. De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 4.2) geeft inzicht in de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de beleggingen van het ASN Duurzaam Obligatiefonds.

Valutarisico

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt alleen in obligaties en in *green* en *social bonds* die een notering in euro's hebben. Het ASN Duurzaam Obligatiefonds loopt derhalve geen valutarisico over zijn beleggingen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door limieten in te stellen voor:

- Het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in financiële instrumenten uitgegeven door één land. Het fonds mag niet meer dan 35% van het vermogen beleggen in (financiële instrumenten uitgegeven door) één land. Minder liquide landen worden gemaximeerd op 2% van het fondsvermogen.
- Het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in green en social bonds. Het fonds mag niet meer dan 30% van het vermogen beleggen in green en social bonds.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 4.2) geeft inzicht in de individuele beleggingen van het fonds en spreiding van de beleggingen over landen.

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt in staatsobligaties en green en social bonds. Voor het fonds gelden geen eisen voor de minimale rating per individuele obligatie en voor de minimale rating van de portefeuille. Tevens gelden er geen restricties voor de omvang van de leningen.

ASN Impact Investors bepaalt het universum van landen waarin het ASN Duurzaam Obligatiefonds via obligaties kan beleggen. De portefeuille is ingericht op basis van de scores die landen behalen op het gebied van duurzaamheid, hun terugbetaalcapaciteit en een liquiditeitsfilter.

De toelichting op de jaarcijfers van het ASN Duurzaam Obligatiefonds (zie hoofdstuk 4.2) geeft inzicht in de individuele beleggingen van het fonds en de verdeling van de beleggingen van het fonds per kredietratingklasse.

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds loopt kredietrisico. Het maximale kredietrisico wordt bepaald door de som van de liquide middelen, de vorderingen en de waarde van de vastrentende beleggingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 515,4 miljoen (ultimo 2021: € 607,0 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Obligatiefonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.3 ASN Milieu & Waterfonds

Marktrisico aandelen

Het ASN Milieu & Waterfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden, onder andere over regio's en sectoren. De toelichting op de jaarrekening van het fonds (zie hoofdstuk 4.3) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico

Het ASN Milieu & Waterfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Milieu & Waterfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	*31-12-2022*		*31-12-2021*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Amerikaanse dollar	341.846	38,8	434.046	39,0
Euro	164.094	18,6	193.624	17,4
Britse pond	78.787	8,9	131.718	11,8
Zwitserse frank	66.618	7,6	74.053	6,6
Deense kroon	48.352	5,5	60.630	5,4
Hongkong dollar	34.002	3,9	44.853	4,0
Canadese dollar	33.002	3,7	16.431	1,5
Zweedse kroon	31.104	3,5	47.331	4,2
Japanse yen	28.176	3,2	43.354	3,9
Australische dollar	20.958	2,4	24.058	2,2
Nieuwe Israëlische sjekel	13.815	1,6	11.492	1,0
Taiwanese dollar	13.809	1,6	22.244	2,0
Noorse kroon	5.760	0,7	11.504	1,0
Totaal	**880.323**	**100,0**	**1.115.338**	**100,0**

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling en de sectorverdeling, en een limiet te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Milieu & Waterfonds belegt in één bedrijf of instelling.

Ultimo verslagperiode gelden de volgende bandbreedtes voor de regionale respectievelijk sectorverdeling:

Regionale verdeling beleggingsportefeuille	
Europa	30-60%
Verenigde Staten en Canada	15-50%
Rest van de wereld	5-35%

Sectorverdeling beleggingsportefeuille	
Duurzame energie en mobiliteit	20-50%
Waterinfrastructuur en -technologie	25-60%
Circulaire economie	0-20%
Voeding en landbouw	0-20%

Het ASN Milieu & Waterfonds mag nooit meer dan 5% van het vermogen beleggen in één bedrijf of instelling.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Milieu & Waterfonds (zie hoofdstuk 4.3) geeft inzicht in de beleggingen van het fonds en de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico
Het ASN Milieu & Waterfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 25,4 miljoen (ultimo 2021: € 24,3 miljoen).

Liquiditeitsrisico
Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Milieu & Waterfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Milieu & Waterfonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.4.6.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
Marktrisico aandelen
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in aandelen en is derhalve blootgesteld aan het risico van waardefluctuaties als gevolg van de ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Dit risico wordt (gedeeltelijk) beperkt door de beleggingen in de portefeuille te spreiden, onder andere over regio's en sectoren. De toelichting op de jaarrekening van het fonds (zie hoofdstuk 4.4) geeft inzicht in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Renterisico
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt niet in vastrentende financiële instrumenten en is hierdoor niet blootgesteld aan een (significant) renterisico.

Valutarisico
De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds worden niet afgedekt. Derhalve brengt beleggen in het fonds valutarisico met zich mee. Ultimo verslagperiode belegde het fonds de volgende bedragen in euro's en andere valuta's:

In € 1.000	*31-12-2022*		*31-12-2021*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Euro	117.294	64,4	136.671	62,8
Britse pond	39.432	21,7	60.075	27,6
Zweedse kroon	13.598	7,5	9.560	4,4
Zwitserse frank	11.629	6,4	11.423	5,2
Totaal	**181.953**	**100,0**	**217.729**	**100,0**

Concentratierisico
Het beleggingsbeleid is erop gericht het concentratierisico te beheersen door bandbreedtes in te stellen voor de regionale verdeling, door limieten te hanteren voor het maximale percentage van het vermogen dat het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt in één bedrijf of instelling, en door limieten te hanteren voor het maximale belang dat het fonds verkrijgt in de vennootschap waarin het belegt.

Ultimo verslagperiode gelden de volgende bandbreedtes en limieten voor de beleggingen van het fonds:

- Maximaal 10% van het vermogen mag zijn belegd in één bedrijf of instelling.
- De marktkapitalisatie van een bedrijf moet bij opname in de portefeuille kleiner zijn dan 6 miljard euro; gedurende de belegging mag de marktkapitalisatie maximaal drie maanden lang groter zijn dan 10 miljard euro.
- Als het fonds aandelen in een onderneming koopt, mag dit belang op het moment van aankoop maximaal 5% van het aandelenkapitaal van deze onderneming uitmaken.
- Als het fonds aandelen in een onderneming koopt, mag dit belang maximaal 5% van het vermogen uitmaken; gedurende de belegging mag het belang niet groter worden dan 10% van het vermogen.
- De belangen die groter zijn dan 5% van het vermogen, mogen samen niet meer dan 40% van het vermogen uitmaken.
- Regionale verdeling: 100% Europa.

De toelichting op de jaarrekening van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds (zie hoofdstuk 4.4) geeft inzicht in de beleggingen van het fonds en de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van het fonds wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 8,3 miljoen (ultimo 2021: € 9,3 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeits- en verhandelbaarheidsrisico is het risico dat het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds niet tijdig kan beschikken over voldoende liquide middelen om te voldoen aan financiële verplichtingen op korte of langere termijn, hetzij in normale omstandigheden, hetzij in tijden van stress, zonder dat dit gepaard gaat met onaanvaardbare kosten of verliezen.

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt overwegend in goed verhandelbare beursgenoteerde beleggingen. Het fonds is hierdoor niet blootgesteld aan een significant liquiditeitsrisico.

3.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Verloop directe beleggingen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Stand begin periode	3.785.165	3.055.786
Aankopen	1.142.364	2.393.995
Verkopen	-1.085.483	-2.196.809
Lossingen	-10.836	-655
Gerealiseerde waardeveranderingen	-101.565	105.999
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-671.133	426.849
Stand ultimo periode	**3.058.512**	**3.785.165**

Voor een nadere specificatie van de directe beleggingen verwijzen wij naar de toelichting op de beleggingen bij de vier fondsen (Hoofdstuk 4 (A) Beleggingen).

(B) Vorderingen

Onder de vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	1.874	5.726
Te vorderen dividend	3.175	2.956
Te vorderen dividend-/bronbelasting	13.059	11.507
Lopende rente obligaties	2.898	3.375
Subtotaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**21.006**	**23.564**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	451	5.759
Subtotaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**451**	**5.759**
Totaal	**21.457**	**29.323**

Van de bovenstaande vorderingen heeft een saldo van € 6,54 miljoen (2021: € 6,17 miljoen) een looptijd langer dan één jaar. Dit betreft in zijn geheel terug te vorderen dividend- of bronbelasting.

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder de kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	2.135	6.667
Te betalen fondskosten	2.301	2.905
Subtotaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**4.436**	**9.572**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	2.027	35
Subtotaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**2.027**	**35**
Totaal	**6.463**	**9.607**

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt over de fondsen verdeeld:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1.498.937	1.875.019
ASN Duurzaam Obligatiefonds	514.943	605.611
ASN Milieu & Waterfonds	903.536	1.136.398
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	189.331	226.208
Totaal	**3.106.747**	**3.843.236**

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in (twintig series van in totaal) 146.000.000 gewone aandelen van nominaal € 5,00 en één prioriteitsaandeel van nominaal € 2,50. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt derhalve € 730.000.002,50.

De tabellen op de volgende pagina specificeren achtereenvolgens het verloop van het aantal uitstaande aandelen, het verloop van het geplaatste kapitaal, agio, overige reserves en het onverdeeld resultaat in 2022 en 2021.

	ASN Duurzaam Aandelenfonds	*ASN Duurzaam Obligatiefonds*	*ASN Milieu & Waterfonds*	*ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*	*Prioriteits-aandeel*	*Totaal*
Stand per 01-01-2021	**11.091.282**	**20.366.907**	**18.477.881**	**3.320.386**	**1**	**53.256.457**
Uitgegeven aandelen	1.247.185	5.257.869	3.088.403	789.728	-	10.383.185
Ingekochte aandelen	-1.047.771	-3.558.752	-1.450.289	-305.911	-	-6.362.723
Stand per 31-12-2021	**11.290.696**	**22.066.024**	**20.115.995**	**3.804.203**	**1**	**57.276.919**
Uitgegeven aandelen	1.108.371	2.929.828	1.457.054	590.815	-	6.086.068
Ingekochte aandelen	-893.802	-3.096.704	-1.386.428	-318.243	-	-5.695.177
Stand per 31-12-2022	**11.505.265**	**21.899.148**	**20.186.621**	**4.076.775**	**1**	**57.667.810**

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	286.385	266.282
Uitgegeven aandelen	30.431	51.917
Ingekochte aandelen	-28.476	-31.814
Stand ultimo periode	288.340	286.385
Agio		
Stand begin periode	2.115.685	1.852.483
Uitgegeven aandelen	303.268	488.664
Ingekochte aandelen	-208.486	-225.462
Stand ultimo periode	2.210.467	2.115.685
Overige reserves		
Stand begin periode	868.422	686.651
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	520.289	275.956
Ingekochte aandelen	-48.932	-94.185
Stand ultimo periode	1.339.779	868.422
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	572.744	310.380
Toevoeging aan overige reserves	-520.289	-275.956
Uitgekeerd dividend	-52.455	-34.424
Resultaat over de verslagperiode	-731.839	572.744
Stand ultimo periode	-731.839	572.744
Totaal eigen vermogen	**3.106.747**	**3.843.236**

Voor het vijfjarenoverzicht verwijzen wij naar de toelichtingen op de afzonderlijke fondsen.

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Stand begin periode	3.843.236	3.115.796
Uitgegeven aandelen	333.699	540.581
Ingekochte aandelen	-285.894	-351.461
Stand ultimo periode	3.891.041	3.304.916
Opbrengsten uit beleggingen	68.891	71.327
Beheervergoeding	-28.597	-31.645
Overige bedrijfslasten	-461	-790
	39.833	38.892
Waardeveranderingen beleggingen	-772.698	532.848
In rekening gebrachte op- en afslagen	718	980
Overige bedrijfsopbrengsten	308	24
Resultaat	-731.839	572.744
Uitgekeerd dividend	-52.455	-34.424
Totaal eigen vermogen	3.106.747	3.843.236

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door de boekwaarde in mindering te brengen op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten). In overeenstemming met RJ 615.405a volgt per beleggingsfonds onderstaand informatie over de gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen.

Gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	-62.862	81.716
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-13.650	-5.430
ASN Milieu & Waterfonds	-16.286	19.130
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-8.767	10.583
Totaal	**-101.565**	**105.999**

De uitsplitsing in gerealiseerde winsten en verliezen is opgenomen in de jaarrekening van de fondsen.

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode hetzij de balanswaarde aan het begin van het boekjaar, hetzij de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. In overeenstemming met RJ 615.405a volgt per beleggingsfonds onderstaand informatie over de niet-gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	-349.165	221.931
ASN Duurzaam Obligatiefonds	-69.676	-12.643
ASN Milieu & Waterfonds	-209.735	188.733
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	-42.557	28.828
Totaal	**-671.133**	**426.849**

De uitsplitsing in ongerealiseerde winsten en verliezen is opgenomen in de jaarrekening van de fondsen.

(H) Bedrijfslasten

Fondskosten

ASN Impact Investors brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de fondsen. Dit gebeurt naar rato van de percentages per fonds op jaarbasis die in het prospectus zijn genoemd en het vermogen van het fonds per dagultimo. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht. ASN Impact Investors brengt aan het einde van iedere maand het maandtotaal van de aldus berekende en gereserveerde fondskosten in rekening aan ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

De fondskosten dienen om alle kosten van de fondsen te dekken, inclusief de vergoeding aan de vermogensbeheerders van de fondsen, de bewaarder, de *custodian*, de *fund agent*, het duurzaamheidsonderzoek, de accountant, het toezicht, fiscaal en juridisch advies, alsmede de settlementskosten, de marketingkosten, de kosten van diensten van derden en de beloning van de raad van commissarissen.

Een uitzondering hierop zijn de transactiekosten. Dit zijn de directe kosten die samenhangen met de aan- en verkoop van beleggingen. Deze kosten worden (gedeeltelijk) gedekt uit een opslag op de intrinsieke waarde bij een (per saldo) uitgifte van aandelen in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V., dan wel een afslag van de intrinsieke waarde bij een (per saldo) inkoop van eigen aandelen.

Uitgangspunt bij de vaststelling van de hoogte van de op- en afslag is dat ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. de transactiekosten dekt die het gemiddeld op lange termijn maakt bij inkoop en uitgifte van eigen aandelen. Uit oogpunt van transparantie en eenvoud wordt de op- of afslag uitgedrukt in een vast percentage van de intrinsieke waarde. De hoogte

wordt bepaald op basis van reële aan- en verkoopkosten van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. ASN Impact Investors kan het betreffende percentage aanpassen als het langetermijngemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd. ASN Impact Investors evalueert jaarlijks de kosten van de op- en afslag. De op- of afslag komt geheel ten goede aan ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Dit kan daarmee de aankoopkosten en verkoopkosten van de onderliggende financiële instrumenten voldoen. Dit beschermt zittende beleggers in de fondsen tegen de kosten die ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. moet maken om eigen aandelen uit te geven of in te kopen.

Fondskosten per beleggingsfonds

In € 1.000	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
ASN Duurzaam Aandelenfonds	13.729	14.691
ASN Duurzaam Obligatiefonds	2.480	2.744
ASN Milieu & Waterfonds	10.034	11.839
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	2.354	2.371
Totaal	**28.597**	**31.645**

Lopendekostenfactor (LKF)

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode. De lopendekostenfactor voor elk van de fondsen is vermeld in hoofdstuk 1.4.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

Transactiekosten

De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de fondsen zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Zij komen indirect ten laste van de vennootschap.

Vijfjarenoverzicht

Het vijfjarenoverzicht is per fonds opgenomen in de toelichting op de jaarrekening van de fondsen.

Accountantskosten

ASN Impact Investors brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. ASN Impact Investors betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van ASN Impact Investors. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van de fondsen.

De accountantskosten van de reguliere audit voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. bedroegen € 119.038 exclusief btw.

De accountantskosten zijn niet verder gekwantificeerd per fonds en worden daarom niet verder toegelicht in de jaarrekening van de fondsen. De accountantskosten hebben betrekking op controlediensten in het kader van het jaarverslag en de beoordeling van het halfjaarbericht en op overige werkzaamheden, zoals de assurancewerkzaamheden ten aanzien van updates van het prospectus en de beoordeling van de UCITS compliance rapportage.
De accountantskosten van de overige werkzaamheden bedroegen € 21.730 exclusief btw.

In euro's, exclusief btw	***2022***	***2021***
Controle jaarverslag en beoordeling halfjaarbericht	119.038	106.300
Overige werkzaamheden	21.730	19.500
Totaal	**140.768**	**125.800**

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van commissarissen

De leden van de raad van commissarissen ontvangen voor hun werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. ieder een jaarlijkse vergoeding van € 8.640. De voorzitter ontvangt een jaarlijkse vergoeding van € 12.960. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. In 2022 vergaderde de raad van commissarissen vier keer op reguliere basis en hadden zij twee keer een extra bijeenkomst. De auditcommissie vergaderde eveneens vier keer.

3.7 Overige toelichtingen

Uitbesteding werkzaamheden

Ingevolge artikel 124 lid 1 sub g Bgfo wordt hierna een overzicht gegeven van de werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. die zijn uitbesteed. In de overeenkomsten met de hierna genoemde partijen zijn onder meer voorschriften opgenomen voor de prestatienorm, de wederzijdse informatieverschaffing, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. De UCITS-beheerder houdt toezicht op de uitbestede werkzaamheden. De procedures hiervoor staan in de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De vergoeding voor uitbestede werkzaamheden komt volledig ten laste van de UCITS-beheerder. ASN Impact Investors is de UCITS-beheerder van de vennootschap en heeft de vergunning als bedoeld in artikel 2:69b van de Wft.

Kerntaak	***Partij***
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Aandelenfonds en het ASN Duurzaam Obligatiefonds	Achmea Investment Management B.V.
Uitvoering van de administratie, rapportage en verslaglegging van de ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en de onderliggende subfondsen	BNP Paribas S.A., Netherlands branch
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Milieu & Waterfonds	Impax Asset Management Ltd. te Londen (V.K.)
Uitvoering van het vermogensbeheer van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Van Lanschot Kempen Capital Management N.V. te Amsterdam
Fund Agent, ENL (Euroclear Nederland) Agent, uitvoeren tax reclaims en proxy voting	CACEIS Bank
Fiscaal adviseur	KPMG Meijburg & Co B.V.
Diverse werkzaamheden ten aanzien van audit, duurzaamheidsbeleid, juridische zaken en HR	De Volksbank N.V.

De UCITS-beheerder is altijd bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen of zelf ter hand te nemen.

Belangenconflicten

Op grond van wet- en regelgeving is de UCITS-beheerder verplicht te beschikken over adequate procedures en maatregelen ter voorkoming van en voor de omgang met belangenconflicten. Door de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten van ASN Impact Investors kunnen belangenconflicten ontstaan. Deze belangenconflicten kunnen ontstaan tussen, maar zijn niet beperkt tot, de belangen van ASN Impact Investors enerzijds en de fondsen die het beheert, de beleggers in die fondsen, de uitbestedingsrelaties en overige klanten van ASN Impact Investors anderzijds. Daarnaast kunnen zich ook belangenconflicten voordoen

- tussen de fondsen die ASN Impact Investors beheert;
- tussen fondsen die ASN Impact Investors beheert en klanten van ASN Impact Investors; en
- tussen klanten van ASN Impact Investors.

ASN Impact Investors heeft passende, effectieve maatregelen getroffen om (mogelijke) belangenconflicten te voorkomen en te beheersen. ASN Impact Investors houdt via een register de gegevens bij die betrekking hebben op de soorten werkzaamheden die door of namens ASN Impact Investors worden verricht, waarbij een belangenconflict is of kan ontstaan dat een wezenlijk risico met zich meebrengt dat de belangen van een of meer fondsen of van de beleggers daarin worden geschaad. Het is mogelijk dat de maatregelen die ASN Impact Investors heeft getroffen om belangenconflicten te beheersen, bij een specifiek belangenconflict niet volstaan om met redelijke zekerheid te kunnen aannemen dat het risico dat de belangen van beleggers worden geschaad wordt voorkomen. In dat geval brengt ASN Impact Investors beleggers in duidelijke bewoordingen op de hoogte van de algemene aard of de oorzaken van dit belangenconflict. Door middel van interne procedures waarborgt ASN Impact Investors een billijke behandeling van beleggers. De beroepsaansprakelijkheidsrisico's die voorvloeien uit werkzaamheden die ASN Impact Investors uitvoert als beheerder, dekt het af met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en door extra eigen vermogen aan te houden.

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met partijen die aan ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn gelieerd. Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader als gelieerde partijen aangemerkt: alle partijen die behoren tot de groep van de Volksbank N.V. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn verbonden. Voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn de gelieerde partijen onder andere de Volksbank en ASN Impact Investors.

Bovengenoemde partijen verrichten werkzaamheden voor de ASN Beleggingsfondsen. Veelal zijn dat echter geen diensten die rechtstreeks aan ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. zijn geleverd. In de verslagperiode hebben de volgende gelieerde partijen diensten geleverd aan ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Naam verbonden partij	Geleverde diensten
ASN Impact Investors	Beheerder van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

De transacties die ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. heeft verricht met bovengenoemde gelieerde partijen, hebben *at arm's length* plaatsgevonden. Dit betekent dat bij de transacties prijzen zijn gehanteerd die marktconform zijn. Aan een transactie met een gelieerde partij buiten een gereglementeerde markt, effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, ligt een onafhankelijke waardebepaling ten grondslag.

Voor zijn werkzaamheden als beheerder brengt ASN Impact Investors een beheerfee in rekening; dit zijn de fondskosten. Deze fee is in lijn met de fondskosten die andere, soortgelijke fondsen in de markt in rekening brengen.

Softdollararrangementen en retourprovisies

Er kan gebruik worden gemaakt van softdollararrangementen. Dit zijn diensten en producten van financiële dienstverleners die aan vermogensbeheerders ter beschikking worden gesteld in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in de fondsen. Deze diensten en producten worden bekostigd uit de opbrengsten van transacties in financiële instrumenten. In de verslagperiode werd geen gebruik gemaakt van softdollararrangementen.

In de verslagperiode is van de vermogensbeheerder van het ASN Milieu & Waterfonds, Impax Asset Management, een retourprovisie ontvangen. Van de overige vermogensbeheerders die effectentransacties hebben uitgevoerd zijn in de verslagperiode geen retourprovisies ontvangen.

Handelsregister

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is statutair gevestigd te Den Haag en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 77885899.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die betrekking hebben op de jaarrekening.

3.8 Voorstel resultaatbestemming

Wij stellen voor om per aandeel de volgende dividenden aan de aandeelhouders uit te keren.

ASN Duurzaam Aandelenfonds	€ 3,00
ASN Duurzaam Obligatiefonds	€ 0,10
ASN Milieu & Waterfonds	€ 0,60
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	€ 1,00

Den Haag, 16 maart 2023

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

San Lie
Ro Dielbandhoesing
Dirk-Jan Stam

4 Jaarrekening ASN UCITS-Beleggingsfondsen

4.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen[2]		1.488.673	1.858.080
Vorderingen	(B)	9.984	12.217
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		3.246	8.827
Kortlopende schulden	(D)	2.966	4.105
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		10.264	16.939
Activa min kortlopende schulden		**1.498.937**	**1.875.019**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		57.527	56.454
Agio		1.084.852	1.022.616
Overige reserves		742.412	473.221
Onverdeeld resultaat		-385.854	322.728
Totaal eigen vermogen		**1.498.937**	**1.875.019**

1 De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

2 In de directe beleggingen is ook een indirecte belegging verantwoord, namelijk ASN Venture Capital Fonds N.V.

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Opbrengsten uit beleggingen		39.500	33.745
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-62.862	81.716
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-349.165	221.931
In rekening gebrachte op- en afslagen		292	327
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	158	-1
Som van de bedrijfsopbrengsten		**-372.077**	**337.718**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		13.729	14.691
Overige bedrijfslasten		48	299
Som van de bedrijfslasten		**13.777**	**14.990**
Resultaat		**-385.854**	**322.728**

1 De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-385.854	322.728
Koersverschillen op geldmiddelen	-154	173
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**-386.008**	**322.901**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	62.862	-81.716
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	349.165	-221.931
Aankoop van beleggingen	-512.994	-1.614.514
Verkoop van beleggingen	470.374	1.590.181
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-127	-906
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-2.201	439
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-18.929**	**-5.546**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	157.627	190.573
Inkoop van aandelen	-124.967	-161.896
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	2.360	-1.211
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	1.062	-2.158
Uitgekeerd dividend	-22.888	-19.958
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**13.194**	**5.350**
Totaal nettokasstromen	**-5.735**	**-196**
Koersverschillen op geldmiddelen	154	-173
Mutatie liquide middelen	**-5.581**	**-369**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	8.827	9.196
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**3.246**	**8.827**

4.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022[1]	01-01-2021 t/m 31-12-2021[1]
Stand begin periode	1.858.080	1.530.100
Aankopen	512.994	1.614.514
Verkopen	-470.374	-1.590.181
Gerealiseerde waardeveranderingen	-62.862	81.716
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-349.165	221.931
Stand ultimo periode	**1.488.673**	**1.858.080**

1 *In het verloop aandelen is ook het verloop van de fondsbelegging in ASN Venture Capital Fonds N.V. opgenomen. Deze fondsbelegging heeft geen beursnotering.*

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Aandelenfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt. Een uitzondering geldt voor de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V., zoals ook te zien is in de tabel *Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde* in paragraaf 3.4.1.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2022, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Aandelenfonds

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Verenigd Koninkrijk	284.076	19,0	329.948	17,9
Verenigde Staten	201.978	13,5	271.956	14,7
Japan	136.408	9,2	145.429	7,8
Nederland	120.282	8,1	154.842	8,3
Zwitserland	112.221	7,5	123.272	6,6
Denemarken	109.935	7,4	174.423	9,5
Frankrijk	79.053	5,3	106.487	5,7
Zweden	77.574	5,2	137.420	7,4
Duitsland	72.808	4,9	85.885	4,6
Spanje	62.364	4,2	63.721	3,4
Taiwan	56.389	3,8	74.584	4,0
Australië	49.027	3,3	39.585	2,1
Ierland	43.388	2,9	15.428	0,8
Finland	26.074	1,8	46.985	2,5
Italië	24.493	1,6	28.076	1,5
Zuid-Korea	12.959	0,9	21.146	1,1
Canada	5.511	0,4	4.995	0,3
België	5.480	0,4	11.531	0,6
Oostenrijk	3.656	0,2	1.006	0,1
Hongkong	1.432	0,1	2.038	0,1
Nieuw-Zeeland	1.389	0,1	13.208	0,7
Noorwegen	1.271	0,1	-	-

In € 1.000	*31-12-2022*		*31-12-2021*	
Zuid-Afrika	905	0,1	2.486	0,1
China	-	-	3.629	0,2
Totaal	**1.488.673**	**100,0**	**1.858.080**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Aandelenfonds

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
	Auto's		
112.344	Plastic Omnium	EUR	1.526
			1.526
	Basisgoederen		
214.032	Chr. Hansen	DKK	14.382
11.413	Givaudan	CHF	32.745
389.373	Novozymes	DKK	18.426
			65.553
	Detailhandel		
194.675	ASOS	GBP	1.120
1.480.114	Hennes & Mauritz	SEK	14.939
1.433.980	Inditex	EUR	35.634
3.833.052	Kingfisher	GBP	10.200
89.092	NEXT	GBP	5.830
250.277	WH Smith	GBP	4.188
425.911	Wickes Group	GBP	702
			72.613
	Detailhandelvoeding		
564.436	Kesko Corp.	EUR	11.639
1.232.337	Marks & Spencer	GBP	1.713
			13.352
	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		
170.089	Amplifon	EUR	4.732
133.634	Cochlear	AUD	17.333
242.800	Coloplast	DKK	26.512
102.750	Fisher & Paykel Healthcare	AUD	1.389
157.567	ResMed	USD	30.728
106.240	Smith & Nephew	GBP	1.329
109.686	Sonova Holding	CHF	24.361
74.620	Straumann Holding	CHF	7.980
			114.364
	Duurzame consumptiegoederen		
1.943.530	Barratt Developments	GBP	8.692
242.523	Bellway	GBP	5.214
99.238	Berkeley Group	GBP	4.220
202.175	LG Electronics	KRW	12.959
501.063	Persimmon	GBP	6.873
3.023.692	Taylor Wimpey	GBP	3.464
			41.422
	Energie		
547.707	EDP Renováveis	EUR	11.272
			11.272
	Farmacie & biotechnologie		
2.408.500	Astellas Pharma	JPY	34.318

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
295.315	AstraZeneca	GBP	37.339
1.511.292	GlaxoSmithKline	GBP	24.488
197.582	Merck	EUR	35.743
26.816	Mettler-Toledo International	USD	36.319
329.108	Novo Nordisk	DKK	41.511
			209.718
	Fund certificates		
13.454	ASN Venture Capital Fonds	EUR	10.208
			10.208
	Halfgeleiders		
386.800	Advantest	JPY	23.293
234.131	Aixtron	EUR	6.315
534.813	AMS	CHF	3.656
69.560	ASML	EUR	35.044
254.711	Global Unichip	TWD	4.977
65.278	SMA Solar Technology	EUR	4.364
551.423	STMicroelectronics	EUR	18.194
2.088.253	Taiwan Semiconductor Manufacturing	TWD	28.552
124.100	Tokyo Electron	JPY	34.264
			158.659
	Kapitaalgoederen		
132.121	Dürr	EUR	4.164
170.842	Advanced Drainage Systems	USD	13.121
1.577.944	Assa Abloy	SEK	31.743
799.856	Chroma ATE	TWD	4.414
19.340	Georg Fischer AG	CHF	1.109
940.837	Howden Joinery Group	GBP	5.955
519.339	Indutrade	SEK	9.859
151.898	Kingspan	EUR	7.683
47.398	Krones	EUR	4.977
10.372	Landis+Gyr Group	CHF	685
406.654	Legrand	EUR	30.426
61.425	Lennox International	USD	13.769
1.380.707	NIBE Industrier	SEK	12.056
17.863	Rockwool	DKK	3.923
235.473	RS Group	GBP	2.377
265.229	Signify	EUR	8.323
226.701	Trane Technologies	USD	35.705
401.477	Travis Perkins	GBP	4.025
218.124	Uponor	EUR	3.623
381.338	Valmet	EUR	9.594
38.300	Yaskawa Electric	JPY	1.149
			208.680
	Media		
95.205	Adevinta	NOK	594
253.275	M6 Métropole Télévision	EUR	3.888
449.132	ProSiebenSat.1 Media	EUR	3.750
1.734.520	Rightmove	GBP	9.998
694.820	SEEK	AUD	9.249
188.016	Telenet	EUR	2.867
542.000	Toppan Printing	JPY	7.521

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
			37.867
	Nutsbedrijven		
5.964.000	Beijing Enterprises Water	HKD	1.432
58.761	Pennon Group	GBP	588
820.133	Red Eléctrica de España	EUR	13.335
36.140	Severn Trent	GBP	1.080
2.863.981	Terna Rete Elettrica Nazionale	EUR	19.761
94.676	United Utilities	GBP	1.058
			37.254
	Onroerend goed		
164.776	British Land	GBP	734
56.093	Gecina	EUR	5.337
339.818	Land Securities	GBP	2.380
50.553	Mercialys	EUR	494
			8.945
	Reclame		
113.521	Stroeer SE & Co	EUR	4.945
2.075.652	WPP	GBP	19.188
			24.133
	Software & services		
43.722	Amadeus	EUR	2.123
204.734	Autodesk	USD	35.848
71.836	DCAmbu A/S	EUR	865
89.461	DOoredoo	EUR	4.266
1.137.945	GEN DIGITAL	USD	22.850
236.515	Palo Alto Networks	USD	30.924
141.892	Sage Group	GBP	1.192
80.564	SimCorp	DKK	5.181
141.176	Software	EUR	3.419
104.631	Workday	USD	16.405
			123.073
	Technologie		
2.111.997	Delta Electronics	TWD	18.446
335.300	Fuji Photo Film	JPY	15.775
30.300	Ibiden	JPY	1.030
377.200	Omron	JPY	17.157
			52.408
	Telecommunicatiediensten		
24.624	Elisa	EUR	1.218
6.718.580	KPN	EUR	19.417
290.512	Proximus SADP	EUR	2.613
125.751	Rogers Communications	CAD	5.511
52.912	Swisscom	CHF	27.147
1.173.011	Tele2	SEK	8.977
24.071.328	Vodafone Group	GBP	22.855
			87.738
	Transport		
35.600	East Japan Railway	JPY	1.901
1.518.046	FirstGroup	GBP	1.728
			3.629
	Uitgeverijen		
326.770	Pearson	GBP	3.459

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
38.367	Schibsted	NOK	677
			4.136
	Verzorgingsproducten		
112.057	L'Oréal	EUR	37.382
244.946	Reckitt Benckiser Group	GBP	15.886
801.984	Unilever	EUR	37.589
			90.857
	Voeding en dranken		
60.856	Clicks Group	ZAR	905
			905
	Zakelijke dienstverlening		
2.926.524	Brambles	AUD	22.445
116.776	Interface	USD	1.080
11.983	Manpower	USD	934
241.470	Randstad	EUR	13.754
1.455.411	RELX	EUR	37.607
149.158	Renewi	GBP	1.005
343.048	Wolters Kluwer	EUR	33.536
			110.361
	Som van de beleggingen		**1.488.673**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	895	2.527
Te vorderen dividend	2.077	1.697
Te vorderen dividend-/bronbelasting	6.845	5.466
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**9.817**	**9.690**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	167	2.527
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**167**	**2.527**
Totaal	**9.984**	**12.217**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van de ASN Duurzaam Aandelenfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 3,03 miljoen (ultimo 2021: € 2,40 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	786	2.786
Te betalen fondskosten	1.118	1.319
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**1.904**	**4.105**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	1.062	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**1.062**	**-**
Totaal	**2.966**	**4.105**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	56.454	55.456
Uitgegeven aandelen	5.542	6.237
Ingekochte aandelen	-4.469	-5.239
Stand ultimo periode	57.527	56.454
Agio		
Stand begin periode	1.022.616	938.222
Uitgegeven aandelen	152.085	184.336
Ingekochte aandelen	-89.849	-99.942
Stand ultimo periode	1.084.852	1.022.616
Overige reserves		
Stand begin periode	473.221	409.660
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	299.840	120.276
Ingekochte aandelen	-30.649	-56.715
Stand ultimo periode	742.412	473.221
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	322.728	140.234
Toevoeging aan overige reserves	-299.840	-120.276
Uitgekeerd dividend	-22.888	-19.958
Resultaat over de verslagperiode	-385.854	322.728
Stand ultimo periode	-385.854	322.728
Totaal eigen vermogen	**1.498.937**	**1.875.019**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*	*31-12-2018*[1]
Totaal intrinsieke waarde	1.498.937	1.875.019	1.543.572	1.487.553	767.710
Directe opbrengsten	39.500	33.744	27.178	37.559	-
Waardeveranderingen	-412.027	303.647	124.089	365.981	-66.848
In rekening gebrachte op- en afslagen	292	327	219	188	267
Overige bedrijfsopbrengsten	158	-	-	236	-
Bedrijfslasten	-13.777	-14.990	-11.252	-7.361	-7.321
Totaal resultaat	-385.854	322.728	140.234	396.603	-73.902
Aantal uitstaande gewone aandelen	11.505.265	11.290.696	11.091.282	11.463.400	7.627.250
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	130,28	166,07	139,17	129,73	100,65
Beurskoers	131,45	166,99	139,19	130,06	100,26
Dividend[2]	2,00	1,80	2,85	2,95	2,50
Opbrengsten uit beleggingen	3,42	3,01	2,89	3,10	-
Waardeveranderingen beleggingen	-35,72	27,04	13,20	30,24	-8,66
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,03	0,03	0,02	0,02	0,03
Overige bedrijfsopbrengsten	0,01	-	-	0,02	-
Bedrijfslasten	-1,19	-1,34	-1,20	-0,61	-0,95
Totaal resultaat	-33,45	28,74	14,91	32,77	-9,58

1 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast aan de gevolgen van de splitsing.*

2 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Stand begin periode	1.875.019	1.543.572
Uitgegeven aandelen	157.627	190.573
Ingekochte aandelen	-124.967	-161.896
Stand ultimo periode	1.907.679	1.572.249
Opbrengsten uit beleggingen	39.500	33.745
Beheervergoeding	-13.729	-14.691
Overige bedrijfslasten	-48	-299
	25.723	18.755
Waardeveranderingen beleggingen	-412.027	303.647
In rekening gebrachte op- en afslagen	292	327
Overige bedrijfsopbrengsten	158	-1
Resultaat	-385.854	322.728
Uitgekeerd dividend	-22.888	-19.958
Totaal eigen vermogen	1.498.937	1.875.019

Kredietrisico

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 13,2 miljoen (ultimo 2021: € 21,0 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Per verslagdatum was 0,69% (ultimo 2021: 0,53%) van het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. hebben een illiquide karakter.

4.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	14.545	140.845
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-85.826	-82.439
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	12.899	26.723
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-4.480	-3.413
Totaal	**-62.862**	**81.716**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a

In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	35.770	238.520
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-368.721	-42.133
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	20.265	29.848
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-36.479	-4.304
Totaal	**-349.165**	**221.931**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Koersverschillen op geldmiddelen	154	-
Overige bedrijfsopbrengsten	4	-1
Totaal	**158**	**-1**

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Koersverschillen op geldmiddelen	-	173
Rente rekening-courant	48	126
Totaal	**48**	**299**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	13.729	14.691
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	1.614.473	1.730.165
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,85%**	**0,85%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het

vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2022 t/m 31-12-2022	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Omloopfactor	43,41%	164,85%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 380.699 (2021: € 2.320.501).

4.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		507.563	594.018
Vorderingen	(B)	3.270	5.669
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		4.533	7.320
Kortlopende schulden	(D)	423	1.396
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		7.380	11.593
Activa min kortlopende schulden		**514.943**	**605.611**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		109.496	110.330
Agio		499.760	510.739
Overige reserves		-14.413	-3.150
Onverdeeld resultaat		-79.900	-12.308
Totaal eigen vermogen		**514.943**	**605.611**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Opbrengsten uit beleggingen		5.833	8.407
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-13.650	-5.430
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-69.676	-12.643
In rekening gebrachte op- en afslagen		92	129
Overige bedrijfsopbrengsten		1	-
Som van de bedrijfsopbrengsten		**-77.400**	**-9.537**
Bedrijfslasten	(H)		
Beheervergoeding		2.480	2.744
Overige bedrijfslasten		20	27
Som van de bedrijfslasten		**2.500**	**2.771**
Resultaat		**-79.900**	**-12.308**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-79.900	-12.308
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**-79.900**	**-12.308**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	13.650	5.430
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	69.676	12.643
Aankoop van beleggingen	-383.755	-368.112
Verkoop van beleggingen	376.048	323.684
Lossing van beleggingen	10.836	655
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.458	1.411
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.012	55
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**7.001**	**-36.542**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	75.041	146.334
Inkoop van aandelen	-79.221	-98.697
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	941	-26
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	39	-16
Uitgekeerd dividend	-6.588	-6.544
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-9.788**	**41.051**
Totaal nettokasstromen	**-2.787**	**4.509**
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Mutatie liquide middelen	**-2.787**	**4.509**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	7.320	2.811
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**4.533**	**7.320**

4.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Obligaties

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Stand begin periode	594.018	568.318
Aankopen	383.755	368.112
Verkopen	-376.048	-323.684
Lossingen	-10.836	-655
Gerealiseerde waardeveranderingen	-13.650	-5.430
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-69.676	-12.643
Stand ultimo periode	**507.563**	**594.018**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* geeft een indicatie wat de percentuele mutatie van de waarde van de portefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	31-12-2022	*31-12-2021*
Effectief rendement	3,18%	0,00%
Couponrendement	1,17%	1,04%
Gemiddeld resterende looptijd	4,85 jaar	5,12 jaar
Modified duration	4,54	4,97

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Obligatiefonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector-, landen- en ratingverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico, valutarisico en kredietrisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2022, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	*31-12-2022*		*31-12-2021*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Nederland	86.772	17,2	75.444	12,7
Duitsland	70.988	14,0	81.864	13,8
Oostenrijk	50.867	10,0	49.564	8,3
Ierland	38.850	7,7	48.335	8,1
Italië	35.659	7,0	57.295	9,6
België	35.440	7,0	40.530	6,8
Portugal	32.241	6,4	49.440	8,3
Spanje	32.141	6,3	42.213	7,1
Frankrijk	30.631	6,0	45.206	7,6
Slovenië	30.067	5,9	36.167	6,1
Slowakije	23.594	4,6	27.034	4,6
Chili	14.283	2,8	17.005	2,9
Luxemburg	13.561	2,7	8.730	1,5
Litouwen	6.111	1,2	7.117	1,2
Finland	4.784	0,9	8.074	1,4
Zwitserland	1.574	0,3	-	-
Totaal	**507.563**	**100,0**	**594.018**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

Nominale waarde in € 1.000	*Coupon-rente*		*Valuta*	*Renteherzienings-datum*	*Marktwaarde in € 1.000*
		Staatsobligaties			
2.100	0.5%	België	EUR	22-10-2024	2.018
5.100	0.8%	België	EUR	22-6-2025	4.869
2.200	1%	België	EUR	22-6-2026	2.076
3.600	0.8%	België	EUR	22-6-2027	3.293
2.000	0%	België	EUR	22-10-2027	1.744
3.400	0.8%	België	EUR	22-6-2028	3.061
3.000	0.9%	België	EUR	22-6-2029	2.646
1.000	0.1%	België	EUR	22-6-2030	809
2.600	1%	België	EUR	22-6-2031	2.204
1.800	0%	België	EUR	22-10-2031	1.370
1.000	4%	België	EUR	28-3-2032	1.064
3.100	0.35%	België	EUR	22-6-2032	2.391
					27.545
12.000	0.4%	Duitsland	EUR	13-9-2024	11.552
5.400	2.2%	Duitsland	EUR	12-12-2024	5.348
2.600	0%	Duitsland	EUR	9-10-2026	2.364
2.700	1.7%	Duitsland	EUR	15-8-2032	2.503
					21.767
3.300	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	3.139
1.400	2.75%	Frankrijk	EUR	25-10-2027	1.396
2.850	0.75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	2.550
1.000	5.75%	Frankrijk	EUR	25-10-2032	1.222
600	2%	Frankrijk	EUR	25-11-2032	544
					8.851
450	3.4%	Ierland	EUR	18-3-2024	453
6.400	5.4%	Ierland	EUR	13-3-2025	6.752

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
7.900	1%	Ierland	EUR	15-5-2026	7.501
3.800	0.2%	Ierland	EUR	15-5-2027	3.401
3.300	0.9%	Ierland	EUR	15-5-2028	2.986
4.200	1.1%	Ierland	EUR	15-5-2029	3.759
4.100	2.4%	Ierland	EUR	15-5-2030	3.958
4.600	0.2%	Ierland	EUR	18-10-2030	3.717
3.400	1.35%	Ierland	EUR	18-3-2031	3.015
4.300	0%	Ierland	EUR	18-10-2031	3.308
					38.850
1.500	4.5%	Italië	EUR	1-3-2024	1.524
3.000	0%	Italië	EUR	15-4-2024	2.884
3.300	1.85%	Italië	EUR	15-5-2024	3.243
1.400	1.75%	Italië	EUR	1-7-2024	1.370
2.000	0%	Italië	EUR	15-8-2024	1.900
3.100	3.75%	Italië	EUR	1-9-2024	3.125
8.000	3.5%	Italië	EUR	15-1-2026	7.950
2.200	1.6%	Italië	EUR	1-6-2026	2.056
2.600	0%	Italië	EUR	1-8-2026	2.281
3.100	2.2%	Italië	EUR	1-6-2027	2.908
1.500	2.05%	Italië	EUR	1-8-2027	1.391
2.000	2%	Italië	EUR	1-2-2028	1.825
					32.457
2.200	1.25%	Litouwen	EUR	22-10-2025	2.079
2.500	2.125%	Litouwen	EUR	29-10-2026	2.403
1.000	0.5%	Litouwen	EUR	19-6-2029	815
1.000	0.75%	Litouwen	EUR	6-5-2030	814
					6.111
1.000	0%	Luxemburg	EUR	13-11-2026	891
6.900	1.375%	Luxemburg	EUR	25-5-2029	6.255
2.000	0%	Luxemburg	EUR	28-4-2030	1.606
2.556	0%	Luxemburg	EUR	24-3-2031	1.996
					10.748
12.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2024	11.682
3.100	2%	Nederland	EUR	15-7-2024	3.066
1.900	0.25%	Nederland	EUR	15-7-2025	1.788
3.300	0%	Nederland	EUR	15-1-2026	3.035
5.400	0.5%	Nederland	EUR	15-7-2026	5.006
3.400	0%	Nederland	EUR	15-1-2027	3.052
3.900	0.75%	Nederland	EUR	15-7-2027	3.580
1.500	5.5%	Nederland	EUR	15-1-2028	1.693
3.100	0.75%	Nederland	EUR	15-7-2028	2.793
3.100	0%	Nederland	EUR	15-1-2029	2.631
12.200	0.5%	Nederland	EUR	15-7-2032	9.805
					48.131
13.000	1.2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	12.482
2.900	2%	Oostenrijk	EUR	15-7-2026	2.818
4.150	0.75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2026	3.856
7.700	0.5%	Oostenrijk	EUR	20-4-2027	6.969
5.969	0.75%	Oostenrijk	EUR	20-2-2028	5.361
11.300	0.5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	9.710

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
7.800	0%	Oostenrijk	EUR	20-2-2030	6.254
2.500	0%	Oostenrijk	EUR	20-2-2031	1.947
1.800	0.9%	Oostenrijk	EUR	20-2-2032	1.470
					50.867
5.100	2.875%	Portugal	EUR	15-10-2025	5.094
4.050	4.125%	Portugal	EUR	14-4-2027	4.243
3.200	0.7%	Portugal	EUR	15-10-2027	2.882
3.300	2.125%	Portugal	EUR	17-10-2028	3.143
6.350	1.95%	Portugal	EUR	15-6-2029	5.913
4.700	3.875%	Portugal	EUR	15-2-2030	4.891
5.000	0.475%	Portugal	EUR	18-10-2030	4.031
1.900	0.3%	Portugal	EUR	17-10-2031	1.451
700	1.65%	Portugal	EUR	16-7-2032	593
					32.241
2.600	2.125%	Slovenië	EUR	28-7-2025	2.582
3.650	5.125%	Slovenië	EUR	30-3-2026	3.915
5.800	1.25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	5.368
3.700	1%	Slovenië	EUR	6-3-2028	3.294
3.700	1.1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	3.232
3.700	0.275%	Slovenië	EUR	14-1-2030	2.902
3.000	0.875%	Slovenië	EUR	15-7-2030	2.423
2.500	0%	Slovenië	EUR	12-2-2031	1.841
1.700	0.125%	Slovenië	EUR	1-7-2031	1.245
3.700	2.25%	Slovenië	EUR	3-3-2032	3.265
					30.067
1.000	0%	Slowakije	EUR	17-6-2024	956
1.600	0.25%	Slowakije	EUR	14-5-2025	1.489
4.750	0.625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	4.333
2.900	1.375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	2.671
2.550	1%	Slowakije	EUR	12-6-2028	2.238
2.700	3.625%	Slowakije	EUR	16-1-2029	2.717
5.750	0.75%	Slowakije	EUR	9-4-2030	4.685
3.000	1%	Slowakije	EUR	9-10-2030	2.460
2.000	4%	Slowakije	EUR	19-10-2032	2.045
					23.594
2.000	0.25%	Spanje	EUR	30-7-2024	1.921
2.100	2.75%	Spanje	EUR	31-10-2024	2.093
3.000	0%	Spanje	EUR	31-1-2025	2.825
2.350	1.6%	Spanje	EUR	30-4-2025	2.282
2.000	0%	Spanje	EUR	31-5-2025	1.861
950	4.65%	Spanje	EUR	30-7-2025	990
2.000	0%	Spanje	EUR	31-1-2026	1.822
2.300	1.95%	Spanje	EUR	30-4-2026	2.223
4.000	0%	Spanje	EUR	31-1-2027	3.528
1.500	0.8%	Spanje	EUR	30-7-2027	1.353
2.500	1.45%	Spanje	EUR	31-10-2027	2.313
400	1.4%	Spanje	EUR	30-4-2028	365
1.000	1.4%	Spanje	EUR	30-7-2028	910
900	5.15%	Spanje	EUR	31-10-2028	990
1.000	6%	Spanje	EUR	31-1-2029	1.154

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
1.000	1.45%	Spanje	EUR	30-4-2029	900
900	0.8%	Spanje	EUR	30-7-2029	767
2.500	0.5%	Spanje	EUR	30-4-2030	2.049
773	1.95%	Spanje	EUR	30-7-2030	702
1.200	2.55%	Spanje	EUR	31-10-2032	1.093
					32.141
		Totaal staatsobligaties			**363.370**
		Greenbonds			
6.700	0%	België	EUR	2-6-2028	5.693
2.300	2.75%	België	EUR	4-2-2033	2.202
België					**7.895**
8.000	0.1%	Chili	EUR	26-1-2027	6.835
3.000	0.555%	Chili	EUR	21-1-2029	2.445
4.000	1.44%	Chili	EUR	1-2-2029	3.449
2.000	0.83%	Chili	EUR	2-7-2031	1.554
Chili					**14.283**
1.200	0.05%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-5-2024	1.154
1.000	0.25%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-6-2025	937
4.000	0.5%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	28-9-2026	3.661
10.000	0.01%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	5-5-2027	8.784
8.000	0%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-9-2028	6.725
14.000	0%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-6-2029	11.515
3.800	2%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	15-11-2029	3.551
5.000	0.125%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-3-2023	4.981
2.000	0.5%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-2-2027	1.801
2.000	0.25%	Landesbank Baden-Württemberg	EUR	21-7-2028	1.620
1.800	1.9%	Landwirtschaftliche Rentenbank	EUR	12-7-2032	1.623
1.000	0.875%	NRW Bank	EUR	10-11-2025	937
2.500	0.25%	NRW Bank	EUR	26-1-2032	1.932
Duitsland					**49.221**
5.000	0.125%	Nordic Investment Bank	EUR	10-6-2024	4.784
Finland					**4.784**
5.000	0.125%	Council of Europe Development Bank	EUR	10-4-2024	4.810
1.200	0.5%	Île-de-France	EUR	14-6-2025	1.123
1.000	0.625%	Île-de-France	EUR	23-4-2027	895
5.800	0.4%	Ile-de-France mobilites	EUR	28-5-2031	4.566
4.000	0.95%	Ile-de-France mobilites	EUR	16-2-2032	3.226
1.100	0.875%	Regie Autonome des Transports Parisiens (RATP)	EUR	25-5-2027	993
1.000	0.1%	Région Île-de-France	EUR	2-7-2030	785
7.000	0%	Société du Grand Paris	EUR	25-11-2030	5.382
Frankrijk					**21.780**
4.000	0.375%	Ferrovie Dello Stato	EUR	25-3-2028	3.202
Italië					**3.202**
3.000	1.25%	European Investment Bank	EUR	14-6-2025	2.813
Luxemburg					**2.813**
6.000	0.2%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	9-11-2024	5.677
2.000	0.25%	BNG Bank	EUR	12-1-2032	1.542

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
4.200	3%	Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden	EUR	25-10-2027	4.175
5.800	0.125%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	25-9-2023	5.683
4.242	1%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	3-9-2025	4.005
4.100	2.75%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	9-11-2027	4.026
3.900	0.25%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	19-1-2032	3.011
1.000	0.75%	Tennet Holding	EUR	26-6-2025	938
3.000	0.125%	Tennet Holding	EUR	9-12-2027	2.529
1.900	1.375%	Tennet Holding	EUR	5-6-2028	1.679
2.800	1.375%	Tennet Holding	EUR	26-6-2029	2.405
2.000	0.875%	Tennet Holding	EUR	3-6-2030	1.614
1.800	0.5%	Tennet Holding	EUR	9-6-2031	1.357
Nederland					**38.641**
1.600	3.125%	Eurofima	EUR	9-11-2031	1.574
Zwitserland					**1.574**
		Totaal greenbonds			**144.193**
		Som van de beleggingen			**507.563**

Ratingverdeling ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
AAA	162.207	31,9	156.146	26,2
AA+	65.328	12,9	71.023	12,0
AA	19.603	3,9	40.153	6,8
AA-	74.187	14,6	32.257	5,4
A+	-	-	48.335	8,1
A	71.610	14,1	84.351	14,2
A-	46.728	9,2	55.018	9,3
BBB	67.900	13,4	106.735	18,0
Totaal	**507.563**	**100,0**	**594.018**	**100,0**

Aflossing ASN Duurzaam Obligatiefonds

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	57.292	11,3	8.017	1,3
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	268.466	52,9	231.984	39,1
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	181.805	35,8	326.766	55,0
Aflossing na 10 jaar	-	-	27.251	4,6
Totaal	**507.563**	**100,0**	**594.018**	**100,0**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	149	1.130
Lopende rente obligaties	2.898	3.375
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**3.047**	**4.505**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	223	1.164
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**223**	**1.164**
Totaal	**3.270**	**5.669**

De vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	149	1.129
Te betalen fondskosten	200	232
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**349**	**1.361**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	74	35
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**74**	**35**
Totaal	**423**	**1.396**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	110.330	101.835
Uitgegeven aandelen	14.650	26.289
Ingekochte aandelen	-15.484	-17.794
Stand ultimo periode	109.496	110.330
Agio		
Stand begin periode	510.739	473.195
Uitgegeven aandelen	60.391	120.045
Ingekochte aandelen	-71.370	-82.501
Stand ultimo periode	499.760	510.739
Overige reserves		
Stand begin periode	-3.150	-7.296
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-18.896	2.548
Ingekochte aandelen	7.633	1.598
Stand ultimo periode	-14.413	-3.150
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-12.308	9.092
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	18.896	-2.548
Uitgekeerd dividend	-6.588	-6.544
Resultaat over de verslagperiode	-79.900	-12.308
Stand ultimo periode	-79.900	-12.308
Totaal eigen vermogen	**514.943**	**605.611**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*	*31-12-2018*[1]
Totaal intrinsieke waarde	514.943	605.611	576.826	644.273	221.812
Directe opbrengsten	5.833	8.407	9.208	13.774	-
Waardeveranderingen	-83.326	-18.073	1.381	4.091	2.058
In rekening gebrachte op- en afslagen	92	129	148	97	149
Overige bedrijfsopbrengsten	1	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-2.500	-2.771	-1.645	-1.038	-1.121
Totaal resultaat	-79.900	-12.308	9.092	16.924	1.086
Aantal uitstaande gewone aandelen	21.899.148	22.066.024	20.366.907	22.275.347	7.665.071
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	23,51	27,45	28,32	28,92	28,94
Beurskoers	23,61	27,47	28,34	28,95	28,98
Dividend[2]	0,30	0,30	1,00	0,60	0,75
Opbrengsten uit beleggingen	0,27	0,38	0,71	0,58	-
Waardeveranderingen beleggingen	-3,80	-0,82	0,12	0,17	0,24
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,01	0,01	-	0,02
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-
Bedrijfslasten	-0,11	-0,13	-0,13	-0,04	-0,13
Totaal resultaat	-3,64	-0,56	0,71	0,71	0,13

1 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast aan de gevolgen van de splitsing.*

2 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Stand begin periode	605.611	576.826
Uitgegeven aandelen	75.041	146.334
Ingekochte aandelen	-79.221	-98.697
Stand ultimo periode	601.431	624.463
Opbrengsten uit beleggingen	5.833	8.407
Beheervergoeding	-2.480	-2.744
Overige bedrijfslasten	-20	-27
	3.333	5.636
Waardeveranderingen beleggingen	-83.326	-18.073
In rekening gebrachte op- en afslagen	92	129
Overige bedrijfsopbrengsten	1	-
Resultaat	-79.900	-12.308
Uitgekeerd dividend	-6.588	-6.544
Totaal eigen vermogen	514.943	605.611

Kredietrisico
Het ASN Duurzaam Obligatiefonds loopt een kredietrisico op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 515,4 miljoen (ultimo 2021: € 607,0 miljoen).

4.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Obligaties		
Obligaties - gerealiseerde koerswinsten	419	176
Obligaties - gerealiseerde koersverliezen	-14.069	-5.606
Obligaties - gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Totaal	**-13.650**	**-5.430**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Obligaties		
Obligaties - niet-gerealiseerde koerswinsten	59	29
Obligaties - niet-gerealiseerde koersverliezen	-69.735	-12.672
Obligaties - niet-gerealiseerde valutawinsten	-	-
Obligaties - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-	-
Totaal	**-69.676**	**-12.643**

(H) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Rente rekening-courant	20	27
Totaal	**20**	**27**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	2.480	2.744
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	551.111	609.944
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,45%**	**0,45%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,45% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2022 t/m 31-12-2022	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Omloopfactor	109,88%	73,25%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd.

4.3 ASN Milieu & Waterfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		880.323	1.115.338
Vorderingen	(B)	5.467	8.472
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		19.945	15.832
Kortlopende schulden	(D)	2.199	3.244
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		23.213	21.060
Activa min kortlopende schulden		**903.536**	**1.136.398**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		100.933	100.580
Agio		497.143	469.022
Overige reserves		523.342	346.788
Onverdeeld resultaat		-217.882	220.008
Totaal eigen vermogen		**903.536**	**1.136.398**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Opbrengsten uit beleggingen		17.988	24.166
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-16.286	19.130
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-209.735	188.733
In rekening gebrachte op- en afslagen		144	210
Overige bedrijfsopbrengsten	(H)	149	25
Som van de bedrijfsopbrengsten		**-207.740**	**232.264**
Bedrijfslasten	(I)		
Beheervergoeding		10.034	11.839
Overige bedrijfslasten		108	417
Som van de bedrijfslasten		**10.142**	**12.256**
Resultaat		**-217.882**	**220.008**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-217.882	220.008
Koersverschillen op geldmiddelen	69	244
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**-217.813**	**220.252**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	16.286	-19.130
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	209.735	-188.733
Aankoop van beleggingen	-168.074	-322.492
Verkoop van beleggingen	177.068	221.268
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.495	5.339
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.596	-1.441
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**17.101**	**-84.937**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	71.525	158.772
Inkoop van aandelen	-66.245	-73.857
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	1.510	107
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	551	-1
Uitgekeerd dividend	-20.260	-6.564
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-12.919**	**78.457**
Totaal nettokasstromen	**4.182**	**-6.480**
Koersverschillen op geldmiddelen	-69	-244
Mutatie liquide middelen	**4.113**	**-6.724**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	15.832	22.556
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**19.945**	**15.832**

4.3.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Stand begin periode	1.115.338	806.251
Aankopen	168.074	322.492
Verkopen	-177.068	-221.268
Gerealiseerde waardeveranderingen	-16.286	19.130
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-209.735	188.733
Stand ultimo periode	**880.323**	**1.115.338**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Milieu & Waterfondsfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2022, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Milieu & Waterfonds

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Verenigde Staten	301.267	34,2	389.922	35,1
Verenigd Koninkrijk	122.520	13,9	173.196	15,5
Zwitserland	66.618	7,6	74.053	6,6
Denemarken	48.352	5,5	60.630	5,4
Canada	33.002	3,7	16.431	1,5
Nederland	32.141	3,7	39.454	3,5
Zweden	31.104	3,5	47.331	4,2
Israël	28.985	3,3	34.495	3,1
Japan	28.176	3,2	43.354	3,9
Hongkong	22.740	2,6	30.276	2,7
Australië	20.958	2,4	24.058	2,2
Griekenland	17.163	1,9	12.161	1,1
Ierland	17.042	1,9	21.725	1,9
Spanje	16.985	1,9	44.064	4,0
Frankrijk	16.732	1,9	19.297	1,7
Taiwan	13.809	1,6	22.244	2,0
Finland	13.059	1,5	16.463	1,5
Luxemburg	12.522	1,4	-	-
China	11.262	1,3	14.577	1,3
Duitsland	11.096	1,3	-	-
Oostenrijk	9.030	1,0	20.103	1,8
Noorwegen	5.760	0,7	11.504	1,0
Totaal	**880.323**	**100,0**	**1.115.338**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Milieu & Waterfonds

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
	Basisgoederen		
554.181	Corbion	EUR	17.645
1.245.236	DS Smith	GBP	4.512
164.781	Lenzing	EUR	9.030
338.473	Novozymes	DKK	16.017
444.632	SIG Group	CHF	9.096
493.117	Smurfit Kappa	EUR	17.042
305.263	Sonoco Products	USD	17.365
			90.707
	Duurzame consumptiegoederen		
958.034	MAYTRONICS	ILS	8.904
			8.904
	Energie		
539.436	Boralex	CAD	14.929
705.950	EDP Renováveis	EUR	14.528
185.482	Ormat Technologies	USD	15.030
842.142	TERNA ENERGY	EUR	17.163
			61.650
	Farmacie & biotechnologie		
12.247	Mettler-Toledo International	USD	16.587
			16.587
	Halfgeleiders		
34.647	Monolithic Power Systems	USD	11.480
57.153	Solaredge Technologies	USD	15.170
1.010.000	Taiwan Semiconductor Manufacturing	TWD	13.809
10.857.769	Xinyi Solar Holdings	HKD	11.262
			51.721
	Kapitaalgoederen		
388.513	A.O. Smith	USD	20.837
189.753	Advanced Drainage Systems	USD	14.574
1.270.207	Amiad Water Systems	ILS	4.911
593.200	Azbil	JPY	14.007
335.764	Evoqua Water Technologies	USD	12.458
169.207	Fluidra	EUR	2.457
42.313	Geberit	CHF	18.662
2.671.234	GENUIT GROUP	GBP	8.460
396.734	Georg Fischer AG	CHF	22.741
789.907	Indutrade	SEK	14.995
223.628	Legrand	EUR	16.732
8.872	LEM	CHF	16.119
49.854	Lennox International	USD	11.175
74.753	Lindsay	USD	11.406
1.844.827	NIBE Industrier	SEK	16.109
602.850	Pentair	USD	25.409
19.993	Rational	EUR	11.096
38.720	Rockwool	DKK	8.503
461.960	Signify	EUR	14.496
786.199	Uponor	EUR	13.059
926.868	Vertiv	USD	11.863
876.917	Vestas Wind Systems	DKK	23.832

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
109.143	Watts Water Technologies	USD	14.954
598.016	Zurn Elkay Water Solutions	USD	11.851
			340.706
	Nutsbedrijven		
178.861	American Water Works	USD	25.545
20.260.000	Beijing Enterprises Water	HKD	4.864
306.944	California Water Service	USD	17.440
6.151.750	Hyflux	SGD	-
1.317.258	Pennon Group	GBP	13.191
663.768	Severn Trent	GBP	19.833
1.949.089	United Utilities	GBP	21.779
			102.652
	Onroerend goed		
24.635	Equinix	USD	15.120
			15.120
	Software & services		
89.810	Autodesk	USD	15.725
276.874	Descartes System Group	CAD	18.073
			33.798
	Technologie		
92.106	Littelfuse Inc.	USD	19.004
302.854	Murata Manufacturing	JPY	14.169
			33.173
	Transport		
3.601.000	MTR	HKD	17.876
			17.876
	Verzorgingsproducten		
390.956	Unilever	EUR	18.324
			18.324
	Zakelijke dienstverlening		
277.898	Befesa	EUR	12.522
2.732.636	Brambles	AUD	20.958
44.492	Cintas	USD	18.827
1.633.822	Renewi	GBP	11.012
428.405	Stericycle	USD	20.026
365.656	Tomra systems	NOK	5.760
			89.105
	Som van de beleggingen		**880.323**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	508	1.554
Te vorderen dividend	1.098	1.259
Te vorderen dividend-/bronbelasting	3.818	4.106
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**5.424**	**6.919**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	43	1.553
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**43**	**1.553**
Totaal	**5.467**	**8.472**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van ASN Milieu & Waterfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 1,98 miljoen (ultimo 2021: € 2,71 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	859	2.112
Te betalen fondskosten	789	1.132
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**1.648**	**3.244**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	551	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**551**	**-**
Totaal	**2.199**	**3.244**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	100.580	92.389
Uitgegeven aandelen	7.285	15.442
Ingekochte aandelen	-6.932	-7.251
Stand ultimo periode	100.933	100.580
Agio		
Stand begin periode	469.022	359.067
Uitgegeven aandelen	64.240	143.330
Ingekochte aandelen	-36.119	-33.375
Stand ultimo periode	497.143	469.022
Overige reserves		
Stand begin periode	346.788	227.054
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	199.748	152.965
Ingekochte aandelen	-23.194	-33.231
Stand ultimo periode	523.342	346.788
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	220.008	159.529
Toevoeging aan overige reserves	-199.748	-152.965
Uitgekeerd dividend	-20.260	-6.564
Resultaat over de verslagperiode	-217.882	220.008
Stand ultimo periode	-217.882	220.008
Totaal eigen vermogen	**903.536**	**1.136.398**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*	*31-12-2018*[1]
Totaal intrinsieke waarde	903.536	1.136.398	838.039	708.605	493.339
Directe opbrengsten	17.988	24.166	11.666	15.981	-
Waardeveranderingen	-226.021	207.863	155.454	187.552	-88.581
In rekening gebrachte op- en afslagen	144	210	250	140	289
Overige bedrijfsopbrengsten	149	25	63	149	-
Bedrijfslasten	-10.142	-12.256	-7.904	-6.887	-6.764
Totaal resultaat	-217.882	220.008	159.529	196.935	-95.056
Aantal uitstaande gewone aandelen	20.186.621	20.115.995	18.477.881	18.904.827	17.530.949
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	44,76	56,49	45,35	37,48	28,14
Beurskoers	45,17	56,67	45,17	37,55	27,88
Dividend[2]	1,00	0,35	0,60	0,35	0,45
Opbrengsten uit beleggingen	0,88	1,26	0,66	0,79	-
Waardeveranderingen beleggingen	-11,10	10,81	8,84	9,30	-5,05
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
Overige bedrijfsopbrengsten	0,01	-	-	0,01	-
Bedrijfslasten	-0,50	-0,64	-0,45	-0,34	-0,39
Totaal resultaat	-10,70	11,44	9,06	9,77	-5,42

1 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast aan de gevolgen van de splitsing.*

2 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Stand begin periode	1.136.398	838.039
Uitgegeven aandelen	71.525	158.772
Ingekochte aandelen	-66.245	-73.857
Stand ultimo periode	1.141.678	922.954
Opbrengsten uit beleggingen	17.988	24.166
Beheervergoeding	-10.034	-11.839
Overige bedrijfslasten	-108	-417
	7.846	11.910
Waardeveranderingen beleggingen	-226.021	207.863
In rekening gebrachte op- en afslagen	144	210
Overige bedrijfsopbrengsten	149	25
Resultaat	-217.882	220.008
Uitgekeerd dividend	-20.260	-6.564
Totaal eigen vermogen	903.536	1.136.398

Kredietrisico
Het ASN Milieu & Waterfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 25,4 miljoen (ultimo 2021: € 24,3 miljoen).

4.3.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	7.237	33.132
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-35.345	-14.897
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	12.288	2.182
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-466	-1.287
Totaal	**-16.286**	**19.130**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	14.999	185.553
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-236.611	-32.593
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	28.501	37.275
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-16.624	-1.502
Totaal	**-209.735**	**188.733**

(H) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Overige bedrijfsopbrengsten	149	25
Totaal	**149**	**25**

De overige bedrijfsopbrengsten in 2022 bestaan uit twee onderdelen: € 147 duizend met betrekking tot een *rebate* (terugbetaling) van Impax en € 2 duizend inzake vergoedingen met betrekking tot de Central Securities Depository Regulation (CSDR). De overige bedrijfsopbrengsten in 2021 hadden in hun geheel betrekking op een rebate van JP Morgan.

(I) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Koersverschillen op geldmiddelen	69	244
Rente rekening-courant	39	173
Totaal	**108**	**417**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	10.034	11.839
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	969.646	988.414
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,03%**	**1,20%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo (tot 1 maart 2022 bedroeg het percentage 1,20%). De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2022 t/m 31-12-2022	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Omloopfactor	21,39%	31,48%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 287.236 (2021: € 422.060).

4.4 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingen	(A)		
Directe beleggingen		181.953	217.729
Vorderingen	(B)	2.736	2.965
Overige activa	(C)		
Liquide middelen		5.517	6.376
Kortlopende schulden	(D)	875	862
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		7.378	8.479
Activa min kortlopende schulden		**189.331**	**226.208**
Eigen vermogen	(E)		
Geplaatst kapitaal		20.384	19.021
Agio		128.712	113.308
Overige reserves		88.438	51.563
Onverdeeld resultaat		-48.203	42.316
Totaal eigen vermogen		**189.331**	**226.208**

1 *De referenties in de balans verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*[1]	***01-01-2022 t/m 31-12-2022***	***01-01-2021 t/m 31-12-2021***
Opbrengsten uit beleggingen		5.570	5.009
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(F)	-8.767	10.583
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(G)	-42.557	28.828
In rekening gebrachte op- en afslagen		190	314
Som van de bedrijfsopbrengsten		**-45.564**	**44.734**
Bedrijfslasten	(H)		
Beheervergoeding		2.354	2.371
Overige bedrijfslasten		285	47
Som van de bedrijfslasten		**2.639**	**2.418**
Resultaat		**-48.203**	**42.316**

1 *De referenties in de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat	-48.203	42.316
Koersverschillen op geldmiddelen	284	8
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	**-47.919**	**42.324**
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	8.767	-10.583
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	42.557	-28.828
Aankoop van beleggingen	-77.541	-88.877
Verkoop van beleggingen	61.993	61.676
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-268	-1.033
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-327	470
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-12.738**	**-24.851**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	29.506	44.902
Inkoop van aandelen	-15.461	-17.011
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	497	-361
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	340	-1
Uitgekeerd dividend	-2.719	-1.358
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**12.163**	**26.171**
Totaal nettokasstromen	**-575**	**1.320**
Koersverschillen op geldmiddelen	-284	-8
Mutatie liquide middelen	**-859**	**1.312**
Liquide middelen begin van de verslagperiode	6.376	5.064
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**5.517**	**6.376**

4.4.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Aandelen

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Stand begin periode	217.729	151.117
Aankopen	77.541	88.877
Verkopen	-61.993	-61.676
Gerealiseerde waardeveranderingen	-8.767	10.583
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-42.557	28.828
Stand ultimo periode	**181.953**	**217.729**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds bevinden, is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen, waarbij er voldoende liquiditeit is op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico. De specificaties betreffen de beleggingen per 31 december 2022, met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Landenverdeling ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

In € 1.000	31-12-2022		31-12-2021	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Verenigd Koninkrijk	39.432	21,7	60.075	27,5
Nederland	34.419	18,9	29.083	13,4
Duitsland	26.232	14,4	32.711	15,0
België	26.232	14,4	31.347	14,4
Frankrijk	15.168	8,3	14.324	6,6
Zweden	13.598	7,5	9.560	4,4
Zwitserland	11.629	6,4	11.423	5,2
Luxemburg	7.795	4,3	8.897	4,1
Finland	7.448	4,1	6.699	3,1
Spanje	-	-	7.383	3,4
Ierland	-	-	6.227	2,9
Totaal	**181.953**	**100,0**	**217.729**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
	Basisgoederen		
254.000	Bekaert	EUR	9.216
233.500	Corbion	EUR	7.435
232.750	Huhtamaki	EUR	7.448
			24.099
	Consumentenservicebedrijven		
192.500	Basic-Fit	EUR	4.712
			4.712
	Detailhandel		
237.000	ASOS	GBP	1.364
1.049.681	Dustin Group	SEK	3.897
321.000	Takkt	EUR	4.346
1.493.553	Wickes Group	GBP	2.463
			12.070
	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		
347.500	Fagron	EUR	4.611
			4.611
	Duurzame consumptiegoederen		
8.948.500	Coats Group	GBP	6.677
			6.677
	Halfgeleiders		
91.750	BE Semiconductor Industries	EUR	5.189
			5.189
	Kapitaalgoederen		
15.000	Alfen Beheer	EUR	1.263
45.500	Azelis	EUR	1.207
116.250	Barco N.V.	EUR	2.683
167.000	JOST Werke	EUR	8.784
42.200	Kardex	CHF	6.496
2.825	LEM	CHF	5.133
284.200	Signify	EUR	8.918
185.750	TKH Group	EUR	6.902
400.000	Travis Perkins	GBP	4.010
117.750	Washtec	EUR	4.062
			49.458
	Media		
232.250	Telenet	EUR	3.542
			3.542
	Onroerend goed		
329.500	Fabege	SEK	2.628
407.500	Safestore Holdings	GBP	4.340
465.000	UNITE Group	GBP	4.769
186.250	Warehouses De Pauw SCA	EUR	4.973
			16.710
	Reclame		
149.250	Ipsos	EUR	8.731
363.250	JCDecaux	EUR	6.437
			15.168
	Software & services		

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
373.250	Software	EUR	9.040
			9.040
	Voeding en dranken		
5.572.000	Premier Foods	GBP	6.820
			6.820
	Zakelijke dienstverlening		
173.000	Befesa	EUR	7.795
706.000	Bravida Holding	SEK	7.073
1.979.000	Sthree	GBP	8.989
			23.857
	Som van de beleggingen		**181.953**

(B) Vorderingen

Onder vorderingen zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingsactiviteiten		
Te vorderen uit hoofde van effectentransacties	322	515
Te vorderen dividend-/bronbelasting	2.396	1.935
Totaal vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**2.718**	**2.450**
Financieringsactiviteiten		
Te vorderen van aandeelhouders uit hoofde van uitgifte aandelen	18	515
Totaal vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten	**18**	**515**
Totaal	**2.736**	**2.965**

De vorderingen hebben doorgaans een looptijd korter dan één jaar. Vorderingen uit hoofde van te vorderen dividend- en/of bronbelasting kunnen een looptijd langer dan één jaar hebben. In het geval van ASN Duurzaam Small & Midcapfonds bedragen deze vorderingen per ultimo verslagperiode € 1,53 miljoen (ultimo 2021: € 1,06 miljoen).

(C) Overige activa

Liquide middelen

Als liquide middelen worden alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken aangemerkt. De liquide middelen staan ter vrije beschikking. De Beheerder bepaalt de omvang van het saldo liquide middelen op basis van de timing van de betalingen.

(D) Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn opgenomen:

In € 1.000	***31-12-2022***	***31-12-2021***
Beleggingsactiviteiten		
Te betalen uit hoofde van effectentransacties	341	640
Te betalen fondskosten	194	222
Totaal schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	**535**	**862**
Financieringsactiviteiten		
Te betalen aan aandeelhouders uit hoofde van inkoop aandelen	340	-
Totaal schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten	**340**	**-**
Totaal	**875**	**862**

Schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

(E) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	19.021	16.602
Uitgegeven aandelen	2.954	3.949
Ingekochte aandelen	-1.591	-1.530
Stand ultimo periode	20.384	19.021
Agio		
Stand begin periode	113.308	81.999
Uitgegeven aandelen	26.552	40.953
Ingekochte aandelen	-11.148	-9.644
Stand ultimo periode	128.712	113.308
Overige reserves		
Stand begin periode	51.563	57.233
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	39.597	167
Ingekochte aandelen	-2.722	-5.837
Stand ultimo periode	88.438	51.563
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	42.316	1.525
Toevoeging aan overige reserves	-39.597	-167
Uitgekeerd dividend	-2.719	-1.358
Resultaat over de verslagperiode	-48.203	42.316
Stand ultimo periode	-48.203	42.316
Totaal eigen vermogen	**189.331**	**226.208**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*31-12-2022*	*31-12-2021*	*31-12-2020*	*31-12-2019*	*31-12-2018*[1]
Totaal intrinsieke waarde	189.331	226.208	157.359	194.721	92.265
Directe opbrengsten	5.570	5.009	2.240	4.174	-
Waardeveranderingen	-51.324	39.411	732	44.728	-18.140
In rekening gebrachte op- en afslagen	190	314	127	60	93
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	187	-
Bedrijfslasten	-2.639	-2.418	-1.574	-1.276	-1.282
Totaal resultaat	-48.203	42.316	1.525	47.873	-19.329
Aantal uitstaande gewone aandelen	4.076.775	3.804.203	3.320.386	4.281.283	2.724.850
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	46,44	59,46	47,39	45,46	33,86
Beurskoers	46,60	59,83	47,72	45,57	33,67
Dividend[2]	0,70	0,40	0,80	0,45	0,55
Opbrengsten uit beleggingen	1,44	1,42	0,73	1,08	-
Waardeveranderingen beleggingen	-13,26	11,13	0,25	11,61	-6,67
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,05	0,09	0,04	0,02	0,03
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	0,05	-
Bedrijfslasten	-0,68	-0,68	-0,52	-0,33	-0,47
Totaal resultaat	-12,45	11,96	0,50	12,43	-7,11

1 *De vergelijkende cijfers van 2018 zijn niet aangepast aan de gevolgen van de splitsing.*

2 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

Mutatieoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Stand begin periode	226.208	157.359
Uitgegeven aandelen	29.506	44.902
Ingekochte aandelen	-15.461	-17.011
Stand ultimo periode	240.253	185.250
Opbrengsten uit beleggingen	5.570	5.009
Beheervergoeding	-2.354	-2.371
Overige bedrijfslasten	-285	-47
	2.931	2.591
Waardeveranderingen beleggingen	-51.324	39.411
In rekening gebrachte op- en afslagen	190	314
Resultaat	-48.203	42.316
Uitgekeerd dividend	-2.719	-1.358
Totaal eigen vermogen	189.331	226.208

Kredietrisico
Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds loopt een kredietrisico op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van het fonds bedroeg ultimo verslagperiode € 8,3 miljoen (ultimo 2021: € 9,3 miljoen).

4.4.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(F) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Aandelen		
Aandelen - gerealiseerde koerswinsten	5.621	10.971
Aandelen - gerealiseerde koersverliezen	-14.135	-816
Aandelen - gerealiseerde valutawinsten	77	459
Aandelen - gerealiseerde valutaverliezen	-330	-31
Totaal	**-8.767**	**10.583**

(G) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

Toelichting uitsplitsing winsten en verliezen per soort belegging conform RJ 615.405a
In overeenstemming met RJ 615.405a volgt informatie over de niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen per soort belegging en gesplitst naar koers- en valutaresultaten.

In € 1.000	01-01-2022 t/m 31-12-2022	01-01-2021 t/m 31-12-2021
Aandelen		
Aandelen - niet-gerealiseerde koerswinsten	4.137	31.800
Aandelen - niet-gerealiseerde koersverliezen	-43.526	-5.129
Aandelen - niet-gerealiseerde valutawinsten	622	2.350
Aandelen - niet-gerealiseerde valutaverliezen	-3.790	-193
Totaal	**-42.557**	**28.828**

(H) Bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Koersverschillen op geldmiddelen	284	8
Rente rekening-courant	1	39
Totaal	**285**	**47**

Lopendekostenfactor

In € 1.000	*01-01-2022 t/m 31-12-2022*	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Lopende kosten		
Beheervergoeding	2.354	2.371
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	195.992	197.997
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,20%**	**1,20%**

Het fonds betaalt aan ASN Impact Investors fondskosten. ASN Impact Investors betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo. De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van deelnemingsrechten, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van het beleggingsfonds.

	01-01-2022 t/m 31-12-2022	*01-01-2021 t/m 31-12-2021*
Omloopfactor	48,25%	44,77%

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 123.123 (2021: € 239.928).

Recycling

5 Overige gegevens

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Volgens de statuten heeft de houder van het prioriteitsaandeel het recht om een bindende voordracht op te stellen voor de benoeming van bestuurders. Daarnaast kan de houder van het prioriteitsaandeel een bindende voordracht doen voor de benoeming van commissarissen, indien de raad van commissarissen (RvC) geen kandidaten voordraagt binnen de daartoe gestelde termijn. Een wijziging van de statuten of een besluit tot ontbinding van de vennootschap kan slechts worden genomen op voorstel van de houder van het prioriteitsaandeel. Bij liquidatie van de vennootschap wordt, na voldoening van alle schulden, allereerst het nominale bedrag van het prioriteitsaandeel terugbetaald.

Het prioriteitsaandeel dient om het bijzondere karakter van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. te beschermen tegen ongewenste invloeden van derden. Het wordt gehouden door ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-dochter van de Volksbank N.V. Voor de rechten die zijn verbonden aan het prioriteitsaandeel, verwijzen wij naar de statuten van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Statutaire winstbestemming

Conform artikel 27 van de statuten bepaalt het bestuur per serie van gewone aandelen welk gedeelte van de winst aan de houders van gewone aandelen wordt uitgekeerd. Het betreft de winst na aftrek van een uitkering ter hoogte van de wettelijke interest, berekend over de nominale waarde van het prioriteitsaandeel. Het bestuur bepaalt de uitkering onder goedkeuring van de raad van commissarissen.

Belangen bestuurders en raad van commissarissen

Conform artikel 122 lid 2 Bgfo wordt in dit verslag gerapporteerd of de leden van de directie van ASN Impact Investors en de leden van de raad van commissarissen een persoonlijk belang hebben gehad bij beleggingen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. De leden van de directie en van de raad van commissarissen hadden volgens opgave van de betrokkenen geen belangen in beleggingen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Vanuit het oogpunt van transparantie zijn in de volgende tabel de persoonlijke belangen opgenomen die de leden van de directie van ASN Impact Investors en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

In 2022 heeft er een bestuurswisseling plaatsgevonden. De wijzigingen in de onderstaande belangen zijn voornamelijk veroorzaakt doordat de samenstelling van het bestuur is veranderd.

Omschrijving	*Gemeenschappelijk belang directie ASN Impact Investors en leden RvC in aantallen 31-12-2022*	*Gemeenschappelijk belang directie ASN Impact Investors en leden RvC in aantallen 31-12-2021*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	169	224
ASN Milieu & Waterfonds	-	252
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	250	220

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2022 van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de winst-en-verliesrekening over 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen waaronder de jaarcijfers van de afzonderlijke ASN UCITS-Beleggingsfondsen (subfondsen).

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (verder: de beleggingsentiteit) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag en bestaat uit vier subfondsen (instellingen voor collectieve belegging in effecten): het ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. De aandelen van deze subfondsen worden verhandeld via Euronext Amsterdam, segment Euronext Fund Service. Deze subfondsen beleggen voornamelijk in beursgenoteerde effecten waarvan de reële waarde is afgeleid van genoteerde marktprijzen. De beheerder en directie is ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V., onderdeel van de Volksbank N.V., en verwijzingen naar functies en afdelingen in deze sectie zijn betrokken functies en afdelingen van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Materialiteit

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit	Wij bepalen de materialiteit per subfonds van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.
Toegepaste benchmark	1% van het eigen vermogen (fondsvermogen) per subfonds.
Nadere toelichting	De subfondsen kennen een eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel, koersvorming en een afzonderlijke administratie. Beleggers kunnen (uitsluitend) in subfondsen beleggen. Voor ieder subfonds worden jaarcijfers opgesteld, die onderdeel uitmaken van de toelichting van de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Deze jaarrekening is gebaseerd op de gecumuleerde jaarcijfers van de subfondsen. Op basis van hetgeen hiervoor beschreven hanteren wij een materialiteit die is gebaseerd op het fondsvermogen per subfonds. Het fondsvermogen per subfonds is de totale (markt)waarde waarop beleggers in het subfonds aanspraak maken en wordt in de sector beschouwd als de belangrijkste factor voor beleggingsbeslissingen door de aandeelhouders. De bepaling van de materialiteit is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van commissarissen overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 5% van de materialiteit per subfonds rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een beursgenoteerde beleggingsentiteit. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit en belastingspecialisten.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de beleggingsentiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij verwijzen naar hoofdstuk 1. Verslag van de beheerder van het jaarverslag, waarin de directie zijn (fraude) risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de Gedragscode Fund Governance ASN Impact Investors, het fraude- en corruptiebeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie, waaronder potentiële belangentegenstelling tussen de beheerder en de beleggers in de beleggingsentiteit. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Zoals in al onze controles houden wij rekening met het risico dat het management interne beheersmaatregelen kan doorbreken. Vanwege dit risico hebben wij schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten zoals toegelicht in paragraaf 3.4.1 onder 'Gebruik van schattingen' in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben onder meer data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen. Dit risico vereiste echter geen significante aandacht in onze controle. Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie, juridische zaken, compliance afdeling en risk afdeling en de raad van commissarissen.

Uit het door ons geïdentificeerde frauderisico ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controle-aanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving
Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1142 Specifieke verplichtingen volgens de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant van beleggingsondernemingen, (beheerders van) alternatieve beleggingsinstellingen en (beheerders van) instellingen voor collectieve belegging in effecten, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met de directie, het kennisnemen van de systematische analyse van integriteitrisico's (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de interne accountantsdienst van de Volksbank voor zover relevant voor ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en van de compliance afdeling. Verder hebben wij gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennis genomen van rapporten van juridische zaken en correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling
Zoals toegelicht in paragraaf 3.4 "Toelichting op de jaarrekening" is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft de directie een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de beleggingsentiteit om haar continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met de directie besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd.

Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van de directie op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een beleggingsentiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle
In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Bestaan en waardering van beleggingen	
Risico	De subfondsen die samen ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. vormen, beleggen voornamelijk in beursgenoteerde beleggingen. Deze beleggingen zijn in belangrijke mate bepalend voor de financiële resultaten van de subfondsen. Wij verwijzen in dat kader naar de toelichting op de beleggingen in de jaarcijfers van de subfondsen die onderdeel uitmaken van de toelichting op de jaarrekening van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Uit de toelichting van de categorie-indeling van de beleggingsportefeuille van de subfondsen van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (paragraaf 3.4.1), blijkt dat voornamelijk in beursgenoteerde beleggingen is belegd. Wij schatten het risico op een materiële fout voor de beleggingen lager in, mede omdat de beleggingen voornamelijk bestaan uit beursgenoteerde titels waarvoor een prijs op een actieve markt beschikbaar is en derhalve een schattingselement ontbreekt. Echter, vanwege de omvang van de beleggingen in relatie tot jaarrekening als geheel, zijn de beleggingen de post met de grootste impact op onze controle.
Onze controleaanpak	Onze werkzaamheden bestonden onder andere uit het evalueren of de door de beleggingsentiteit gehanteerde grondslagen voor opname en waardering van beleggingen en de daarbij gehanteerde (valuta) prijsbronnen en afspraken in overeenstemming zijn met Titel 9 Boek 2 BW en of deze grondslagen, bronnen en afspraken consistent zijn toegepast. Wij hebben de opzet en bestaan van interne beheersmaatregelen met betrekking tot het waarderingsproces geëvalueerd. Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van bestaan en waardering van de beleggingen bestonden verder onder andere uit: • het afstemmen van de waardering van de beursgenoteerde beleggingen met minimaal één onafhankelijke prijsbron; • het afstemmen van bestaan en eigendom van de beleggingsportefeuille met rechtstreeks door ons ontvangen externe confirmaties van de bewaarder.
Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen ten aanzien van bestaan of waardering van de beleggingen.

Opbrengsten uit beleggingen	
Risico	De opbrengsten uit beleggingen zijn de belangrijkste opbrengstenstroom van de beleggingsentiteit en bestaan zowel uit de directe beleggingsopbrengsten (dividend en interest) als uit de (niet-)gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Wij beschouwen de opbrengsten uit beleggingen derhalve als kernpunt van onze controle. Wij verwijzen naar de uitsplitsing van de opbrengsten uit beleggingen in de winst- en verliesrekening en het verslag over het beheer van de ASN UCITS-Beleggingsfondsen waarin de resultaten van de subfondsen worden vergeleken met die van de benchmark.
Onze controleaanpak	Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van de opbrengsten uit beleggingen bestonden onder andere uit: • het kennisnemen en toetsen van de interne beheersmaatregelen, inclusief relevante algemene IT beheersmaatregelen rondom processen inzake transactieverwerking, corporate actions, reconciliatie van beleggingen en portefeuille waardering. Hierbij hebben wij voor uitbestede processen mede gebruik gemaakt van een onafhankelijke rapportage inzake de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen van de administrateur, BNP Paribas Securities Services SCA; • het uitvoeren van gedetailleerde cijferanalyses (inclusief data-analyse op basis van marktdata) van zowel directe als indirecte opbrengsten in relatie tot de beleggingen alsmede in relatie tot het rendement van de benchmark van ieder subfonds.
Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen ten aanzien van de opbrengsten uit beleggingen.

Uitbesteding	
Risico	De beleggingsentiteit heeft geen werknemers in dienst. Vermogensbeheer, risicobeheer en de aandelenregistratie, financiële administratie en beleggingsadministratie zijn uitbesteed aan de beheerder ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. die dit op zijn beurt deels heeft uitbesteed aan de administrateur, BNP Paribas Securities Services SCA. Wij beschouwen uitbesteding als kernpunt van onze controle. Niet alleen is de financiële informatie die ontvangen wordt van deze partijen betrokken bij de totstandkoming van de jaarrekening van de beleggingsentiteit, ook blijft de directie conform wetgeving eindverantwoordelijk voor de gehele dienstverleningsketen, waaronder de beheerste en integere bedrijfsvoering van de beheerder van de beleggingsentiteit. Dit laatste valt uiteen in de volgende twee aspecten: • de beheersing van processen en operationele risico's door de beheerder (uitbesteding); en • de beheersing van Integriteitsrisico's die onder andere volgen uit de potentiële belangentegenstelling tussen de beheerder en de beleggers in de subfondsen. Wij verwijzen naar het "verslag van de beheerder" en het "verslag over het beheer van de ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V." inzake (de risico's van) uitbesteding en de verklaring omtrent de bedrijfsvoering van de beheerder alsmede naar de toelichting op de lopende kosten waarin een vergelijking wordt gemaakt met de afspraken die zijn opgenomen in het prospectus.
Onze controleaanpak	In het kader van en voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening van de beleggingsentiteit hebben wij, in lijn met NBA-handreiking 1142, aandacht besteed aan de beheerste en integere bedrijfsvoering van de beheerder. Onze controlewerkzaamheden bestonden onder andere uit: • het vaststellen dat de beheerder en de bewaarder beschikken over de vereiste vergunning van de toezichthouder; • het kennisnemen en toetsen van de interne beheersmaatregelen bij de beheerder en andere partijen waaraan (kern)taken zijn uitbesteed, inclusief relevante algemene IT beheersmaatregelen rondom processen. Hierbij hebben wij mede gebruik gemaakt van de onafhankelijke rapportage inzake de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersingsmaatregelen bij de administrateur; • het kennisnemen van correspondentie met de toezichthouders, de rapportage van de onafhankelijke bewaarder en bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden alert blijven op mogelijke signalen van niet naleving van wet- en regelgeving in het algemeen en de bepalingen bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme in het bijzonder; • het controleren van de in rekening gebrachte beheervergoeding en overige kosten door middel van een controleberekening in lijn met de afspraken die zijn opgenomen in het prospectus en het vaststellen dat transacties met gelieerde partijen juist en volledig zijn toegelicht; en • het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden zoals cijferanalyses en deelwaarnemingen gericht op de uitkomsten van de relevante financiële informatiestromen.
Belangrijke observaties	De uitvoering van deze werkzaamheden heeft niet geleid tot significante bevindingen met een directe invloed op de jaarrekening van de beleggingsentiteit ten aanzien van de uitbestede processen en de financiële informatie die daaruit voortkomt.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij waren vanaf de controle van het boekjaar 2016 accountant van ASN Beleggingsfondsen N.V. Na de oprichting van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. en de splitsing van ASN Beleggingsfondsen N.V., zijn wij door de algemene vergadering benoemd als accountant van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. vanaf de controle van het boekjaar 2020, en zijn tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de beleggingsentiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de beleggingsentiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de beleggingsentiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de beleggingsentiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie ‘Informatie ter ondersteuning van ons oordeel’ hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel. Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico’s uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de beleggingsentiteit
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.
In dit kader geven wij ook een verklaring aan de auditcommissie van de raad van commissarissen op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 16 maart 2023

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.J. Knijnenburg RA

6 Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders

Verschillende teams zijn verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen. Hieronder zijn de leden van deze teams die in 2022 werkzaam waren voor de fondsen, hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring vermeld.

ASN Impact Investors

ASN Impact Investors is verantwoordelijk voor het portfoliomanagement, de ontwikkeling en marketing van beleggingsproducten en het risicomanagement van ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten, en voor het beleggingsbeleid en beheer van de fondsen. Onderstaande tabel toont een overzicht van de portfoliomanagers en medewerkers die stemrecht hebben in één of meerdere van de zes commissies van ASN Impact Investors. De portfoliomanagers hebben ook stemrecht in deze commissies.

Naam	Functie	Relevante werkervaring
Portfoliomanagers		
Marcel Blom	Portfoliomanager SRI fondsen	31 jaar
Karin van Dijk	Portfoliomanager ASN Biodiversiteitsfonds	11 jaar
Stephan Langen	Hoofd Portfoliomanagement	30 jaar
Rosemarijn van der Meij	Portfoliomanager ASN Groenprojectenfonds	24 jaar
Sascha Noé	Portfoliomanager ASN Microkredietfonds	20 jaar
Leden commissies		
Robin Krispijn	Senior compliance-officer	15 jaar
Marjolein Rigter	Risicomanager	15 jaar
Maurits de Ruiter	Risicoanalist	12 jaar
Mariëtta Smid	Senior manager duurzaamheid	26 jaar
Saskia Ball-Sanders	Senior Controller	21 jaar
Maudy Stiebing-van der Bruggen	Business Risk Manager	29 jaar

Beleggingsfonds	Strategie	Vermogensbeheerder/adviseur
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Euro-obligaties; actief	Achmea Investment Management
ASN Milieu & Waterfonds	Aandelen wereldwijd; actief	Impax Asset Management Ltd.
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Aandelen wereldwijd; actief	Achmea Investment Management
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Aandelen Europa; actief	Van Lanschot Kempen Investment Management

Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD)

Het Expertisecentrum Duurzaamheid van ASN Bank (ECD) adviseert ASN Impact Investors over het duurzaamheidsbeleid. Het team onderzoekt landen, projecten en ondernemingen waarin de ASN Beleggingsfondsen kunnen beleggen. Ook voert het team de dialoog met ondernemingen (engagement) op verzoek van ASN Impact Investors.

Vermogensbeheerders

ASN Impact Investors heeft het vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uitbesteed. Bij de selectie van een vermogensbeheerder beoordelen wij de vermogensbeheerders onder meer op hun kennis en ervaring, hun prestaties en hun duurzaamheid.

De volgende teams voeren het dagelijkse vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uit:

- ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Obligatiefonds: Achmea Investment Management;
- ASN Milieu & Waterfonds: Impax Asset Management;
- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds: Van Lanschot Kempen Investment Management.

Achmea Investment Management

Managers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Mark Voermans	Portfoliomanager Aandelen	23 jaar ervaring in het kwantitatieve beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding
Dennis Thé	Manager Aandelen	17 jaar ervaring in aandelenanalyse en beheer van aandelenportefeuiles met wereldwijde spreiding

Managers ASN Duurzaam Obligatiefonds

Naam	Functie	Werkervaring
Rob Dekker	Portfoliomanager LDI & Rates	23 jaar ervaring in analyse en beheer van portefeuilles van staatsobligaties en aan overheden gerelateerde obligaties
Raymond Vermeulen	Manager LDI & Rates	24 jaar ervaring in het beheer van vastrentende waarden en overlay-portefeuilles

Impax Asset Management

Managers ASN Milieu & Waterfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Jon Forster	Senior Portfolio Manager, Managing Director	28 jaar ervaring
Justin Winter	Portfolio Manager, Director	20 jaar erarving
Fotis Chatzimichalakis	Portfolio Manager, Associate Director	7 jaar ervaring
Matthew Wright	Research Analyst	5 jaar ervaring

Van Lanschot Kempen Investment Management

Managers ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Jan-Willem Berghuis	Hoofd smallcapteam	24 jaar ervaring
Michiel van Dijk	Senior portfoliomanager	15 jaar ervaring
Ingmar Schaefer	Senior portfoliomanager	17 jaar ervaring
Sander van Oort	Senior portfoliomanager	22 jaar ervaring

Bijlage 2 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Telefoon 070 - 356 93 33
www.asnimpactinvestors.com

UCITS-beheerder

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Directie ASN Impact Investors

1. San Lie (vanaf 1 maart 2022)
2. Bas-Jan Blom (tot 1 maart 2022)
3. Ro Dielbandhoesing
4. Dirk-Jan Stam (vanaf 1 maart 2022)

Raad van commissarissen ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V.

1. Anne Gram (voorzitter)
2. Lodi Hennink (vicevoorzitter)
3. Tineke Lambooy
4. Dennis Bams
5. Chris Zadeh

Bewaarder

CACEIS BANK, Netherlands branche
De Entree 500
1101 EE Amsterdam-Zuidoost

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur

KPMG Meijburg & Co B.V.
Laan van Langerhuize 9
1186 DS Amstelveen
Postbus 74600
1070 DE Amsterdam

Vermogensbeheerders

Achmea Investment Management B.V.
Handelsweg 2
3707 NH Zeist
Postbus 866
3700 AW Zeist

Impax Asset Management Ltd.
7th Floor
30 Panton Street
London SW1Y 4AJ
Verenigd Koninkrijk

Van Lanschot Kempen Investment Management
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

Fund Agent

CACEIS BANK, Netherlands branche
De Entree 500
1101 EE Amsterdam-Zuidoost

Raad van commissarissen

Anne Gram (voorzitter)

Benoemd in 2017, lopende termijn tot 2025.

Anne Gram (1965) is sinds 2006 gevestigd als onafhankelijk adviseur en deskundige voor institutionele beleggers en als lid van diverse raden van toezicht en beleggingscommissies. De afgelopen 29 jaar heeft Anne Gram in verschillende functies in de financiële sector gewerkt, waaronder als portfoliomanager, hoofd aandelen/beleggingen en directeur beleggingen bij Robeco, ABN Amro en Fortis MeesPierson. Hierbij heeft zij veel beleggingskennis opgedaan in de meest uitgebreide zin.
Anne Gram studeerde International Economics and Finance aan de Brandels University in Boston (VS). Zij heeft een International Economics MBA van de Copenhagen Business School in Kopenhagen (Denemarken) en de titel van Chartered Financial Analyst (CFA).
Naast de werkzaamheden bij haar eigen onderneming was Anne Gram verbonden aan de Erasmus Universiteit als docent Pension Executive Program en als columnist bij de Financiële Telegraaf. Tevens was zij lid van de raad van toezicht van de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) en lid van de raad van experts van Transparency International Nederland. Momenteel is zij werkzaam als bestuurslid van Pensioenfonds ABP en heeft zij zitting in de raad van toezicht van pensioenfonds Zorg en Welzijn en in de beleggingscommissie van ING Pensioenfonds. Verder treedt zij op als voorzitter, moderator, speaker, panellid en docent bij conferenties.

Lodi Hennink

Herbenoemd in 2019, lopende termijn tot 2023.

Lodi Hennink (1957) is bestuurder, toezichthouder en bestuursadviseur. Daarnaast is hij voorzitter van de raad van toezicht van Vereniging Eigen Huis, voorzitter van de raad van commissarissen van SHoKo, lid van de raad van advies van de Forensisch Medische Maatschappij Utrecht (FFMU/medTzorg), lid van de raad van toezicht van het Rosa Spier Huis en secretaris-rentmeester van het Evert Zoudenbalch Huis (vermogensfonds).
Hij studeerde bedrijfseconomie met de fiscale afstudeervariant aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Parallel studeerde hij rechten in de privaatrechtelijke en bedrijfsjuridische afstudeerrichtingen. Hij startte zijn loopbaan in de farmaceutische divisie van Gist-Brocades. Daar was hij verantwoordelijk voor de marketing van diverse geneesmiddelen. In 1989 maakte hij de overstap naar de Robeco Groep, waar hij international marketingmanager werd voor de beleggingsproducten van deze vermogensbeheerder, vooral voor de Duitstalige gebieden. Na een uitstap van twee jaar in een managementpositie bij de organisatie van Randstad ging hij in 1995 terug naar de financiële wereld. Hij werkte ruim tien jaar in diverse management- en staffuncties bij verschillende onderdelen van Interpolis, waaronder de onderdelen toekomstvoorzieningen (levensverzekeringen) en sociale zekerheid. Nadat Interpolis fuseerde met Achmea was hij manager business development in de holding. In 2007 maakte hij de overstap naar de Landelijke Huisartsen Vereniging, waarvan hij bijna tien jaar algemeen directeur was. Meer recent is hij algemeen directeur geweest van Vereniging Humanitas.

Tineke Lambooy

Benoemd in 2019, lopende termijn tot 2023.

Tineke Lambooy (1961) is gespecialiseerd in ondernemingsrecht, corporate governance en corporate social responsibility (CSR). Sinds 2015 is zij professor Corporate Law aan Nyenrode Business Universiteit. Zij houdt zich onder andere bezig met onderwijs en onderzoek. Daarnaast is zij lid van het Researchteam Water, Oceans and Sustainability Law van de Universiteit van Utrecht en geeft zij gastcolleges bij Airlangga University in Surabaya, Indonesië. Sinds september 2021 is Lambooy de voorzitter van het IMVO Metaalconvenant dat door de SER wordt ondersteund.
Tineke Lambooy studeerde rechten en psychologie aan de Universiteit van Leiden en vervolgde haar opleiding aldaar met een master staats- en bestuursrecht en een master internationaal publiek recht. Daarna studeerde zij een jaar in Texas (American Corporate Law and Tax Law) en volgde de jaaropleiding voor commerciële advocatuur aan de Grotius Academie in Amsterdam. Vervolgens voltooide zij de opleiding van de Nederlandse Orde van Advocaten. Van 1989 tot 2007 werkte zij als advocaat ondernemingsrecht voor het kantoor van Loyens & Loeff (en rechtsvoorgangers). Van 2004 tot 2010 deed zij promotieonderzoek naar de juridische aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Dit resulteerde in de publicatie *Corporate Social Responsibility. Legal and semi-legal frameworks supporting CSR* (Kluwer, 2010). Vanaf 2007 is zij verbonden als onderzoeker en docent aan Nyenrode Business Universiteit en de Universiteit van Utrecht. Naast haar werkzaamheden is Tineke onder andere bestuurslid van de Stichting Club van Rome – Nederland en van de Stichting Stand Up For Your Rights. Als lid van de raad van advies is zij betrokken bij de social enterprise The Social Handshake. Zij is lid van het Groene Brein en de Worldconnectors en actief betrokken bij het Lab for Future Generations.

Dennis Bams

Benoemd op 18 juni 2020, lopende termijn tot 2024.

Dennis Bams (1970) is hoogleraar Financieel Management en Financial Markets aan de Open Universiteit van Heerlen en aan de Universiteit van Maastricht en heeft een focus op risicomanagement. Daarnaast heeft hij zijn eigen consultancybureau. Duurzaamheid is voor hem een belangrijke drijfveer en hij doet onderzoek naar duurzaamheid in relatie tot beleggen.
Dennis studeerde Econometrie aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam en Actuariële Wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam. Daarna deed hij

promotieonderzoek aan de universiteiten van Chicago, Marseille en Maastricht. Van 1998 tot 2015 werkte hij in verschillende risicomanagementfuncties bij ING, De Lage Landen en het Philips Pensioenfonds.
Naast zijn werkzaamheden is Dennis onder andere jurylid voor de Johan de Witt-prijs (beste actuariële wetenschappelijke scriptie) en lid van de toelatingscommissie voor het programma Master Financial Economics van de universiteit van Maastricht. Momenteel doet hij wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen ESG-gedrag van bedrijven en het effect daarvan op het rendements- en risicoprofiel.

Chris Zadeh

Benoemd in 2021, lopende termijn tot 2025

Chris Zadeh (1975) is ondernemer en oprichter van fintechbedrijf Ohpen, waarvan hij tot 2019 CEO was. Een jaar later nam hij afscheid van Ohpen om een nieuw bedrijf te beginnen: Whangai, een bureau waarmee hij andere scale-upondernemers wil helpen groeien met corporate finance- en andere adviezen.
Voordat hij in 2009 na een sabbatical met Ohpen begon, was Chris onder meer 10 jaar managing director bij Binckbank. Hij was er een van de eerste werknemers naast oprichter Kalo Bagijn. Eerder werkte Chris voor vermogensbeheerder Alex en – naast zijn studie rechten aan de Universiteit van Amsterdam – de toenmalige Postbank.
Via BinckBank en Ohpen heeft Chris niet alleen 25 jaar ervaring opgedaan in de nieuwste technologie achter financiële diensten, hij deed ook veel commerciële ervaring en juridische kennis op. Hij is bestuurder geweest bij een verzekeraar en vermogensbeheerder die 750 miljoen euro onder beheer had en eigen beleggingsfondsen verkocht aan particulieren. Naast zijn dagelijkse werkzaamheden zit Chris onder meer in de raad van commissarissen van InShared. Hij steunt verschillende organisaties die zich inzetten voor het welzijn van dieren en natuurbehoud, in het bijzonder projecten die toezien op het beschermen van de onderwaterwereld. Duiken is een van Chris' grootste passies.

Directie ASN Impact Investors

San Lie

San Lie (1971) is per 1 maart 2022 Bas-Jan Blom opgevolgd als directeur van ASN Impact Investors. San is voorzitter van de directie en is verantwoordelijk voor Marketing & Sales en Portfoliomanagement. Sinds augustus 2019 was hij hoofd Portfoliomanagement bij ASN Impact Investors. Daarvoor werkte hij ondermeer bij Morningstar Benelux, Insinger de Beaufort, Fortis Bank (Nederland en België) en ABN AMRO in verschillende managementfuncties op het gebied van duurzaamheid en beleggingsdienstverlening. San studeerde economie aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Ook publiceert hij regelmatig artikelen in vakbladen.

Ro Dielbandhoesing

Ro Dielbandhoesing (1979) is per 22 juni 2021 directeur van ASN Impact Investors en verantwoordelijk voor Risicomanagement en Compliance. Vanaf 2017 werkte Ro in verschillende rollen als riskmanager bij de Volksbank en dochter ASN Impact Investors. Daarvoor was hij onder meer financial risk manager bij Staalbankiers. Ro startte zijn carrière als controller bij Achmea.
Ro studeerde Bedrijfseconomie aan de Hogeschool Inholland en behaalde een Master Accountancy & Control en een Executive Master Finance & Control / Registercontroller (RC) aan de Universtiteit van Amsterdam.

Dirk-Jan Stam

Dirk-Jan Stam (1982) is sinds 1 maart 2022 directeur Finance en Reporting van ASN Impact Investors en verantwoordelijk voor de cijfers en financiële rapportages en voor Productmanagement. Dirk-Jan werkt sinds 2011 voor de Volksbank en haar rechtsvoorgangers en vanaf 2018 als bedrijfshoofd Controlling en Compliance van ASN Bank. Dirk-Jan studeerde Technische Bedrijfskunde aan de Hogeschool in Rotterdam en volgde een Bachelor Bedrijfskunde en een Master Accountancy en Control aan de Erasmus Universiteit van Rotterdam.

SFDR annex V ASN Duurzaam Aandelenfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: ASN Duurzaam Aandelenfonds **Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):** 549300LDXPD7XM2J2X44

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

● ● ☒ **JA** ● ○ ☐ **NEE**

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: **96,3%**

- ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☒ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: **3,7%**

☐ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken,** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___%

- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **deed geen duurzame beleggingen**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019); en
- het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die een bijdrage aan de duurzame beleggingsdoelstellingen hebben geleverd.

De geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds in 2022 bedroeg **1,81** graden, gemeten aan de hand van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. Dit is het eerste jaar dat deze metho-

diek wordt gebruikt, het is daarom niet mogelijk om de eerdere jaren te vergelijken. Voor meer informatie over de MSCI ITR-methodologie zie: MSCI Implied Temperature Rise.

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI)-methodologie).

In 2022 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het Beleggingsuniversum van de portefeuille van het Fonds **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie).

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens verslagperiode 2022 zijn weergegeven.

En in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 4 jaar. De data over de duurzaamheidsindicatoren zijn niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,81
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	22,45	26,01	18,34	16,21
Gemiddelde leefbaarloonscore	23,50	23,48	23,24	26,06

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Momenteel wordt de biodiversiteitsvoetafdruk nog jaarlijks beoordeeld, vanaf 2023 zal dit elk kwartaal gebeuren.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2022 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de

prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde 'makkelijker te beantwoorden vragen' (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%).

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: **ASN Bank Leefbaar Loon**

Op welke wijze hebben de duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan het behalen van duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Deze criteria hebben de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of te besluiten tot het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.
Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

In de loop van 2022 zijn **zeven** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
Sinds 2016 voert ASN Impact Investors engagement met bedrijven uit de farmaceutische industrie. In het door Sustainalytics geschreven rapport in opdracht door ASN Impact Investors,

bleek dat de grootste farmaceutische bedrijven ter wereld onvoldoende toezicht houden op en/of transparant zijn over het onderzoek en de ontwikkeling, productie, marketing en verkoop van medicijnen. Gedurende verslagperiode 2022, heeft ASN Impact Investors engagement gevoerd met de bedrijven uit het Beleggingsuniversum en tweejaarlijks de prestaties op ethisch handelen, ontwikkeling en distributie, marketing en beloning gemeten. ASN Impact Investors heeft deze vastgelegd in scorecards die vervolgens gedeeld zijn met de bedrijven inclusief bedrijfsspecifieke verbeterpunten. In het derde kwartaal deed ASN Impact Investors dat met: Astellas Pharma, AstraZeneca, GlaxoSmithKline, Merck KGAA STAMM en Novo Nordisk.

Voorbeelden van uitsluiting
Elk kwartaal controleert ASN Impact Investors of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam EssilorLuxottica naar boven vanwege betrokkenheid bij dierproeven. ASN Impact Investors heeft EssilorLuxottica hierop onderzocht, helaas ontbreekt een goed dierproevenbeleid waardoor het bedrijf is afgekeurd en verwijderd.

Het bedrijf Sunpower kapte een bos voor de aanleg van een zonnepark (1 miljoen zonnepanelen) op het schiereiland Yucatan. Vertegenwoordigers van de lokale Maya-gemeenschap stapten naar de rechter maar konden de kap helaas niet meer tegenhouden. ASN Impact Investors heeft Sunpower in drie afzonderlijke e-mails (in februari en maart 2022) om opheldering gevraagd. Helaas nam het bedrijf niet de moeite om de vragen te beantwoorden. Het kappen van bos voor de aanleg van een zonnepark is voor ASN Impact Investors onacceptabel. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Gedurende de verslagperiode 2022 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR.

Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2022 **vijf** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er op onderdelen verschillen zijn tussen de definities binnen de in SFDR geformuleerde PAI-indicatoren en binnen het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

- Tabel 1:
  - Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
  - Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
  - Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
  - Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
  - Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Tabel 3:
  - Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**negen** verplichte en **zes** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar gedeeltelijk onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat de dataverzameling zoals inmiddels door SFDR vereist, in 2022 nog niet plaatsvond.

Vanaf de verslagperiode 2023 zal ASN Impact Investors rekening houden met de PAI-indicatoren, zoals gespecificeerd in het precontractuele template.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
Xinyi Solar heeft onvoldoende beleid op vakbondsvrijheid, de keten en landgebruik. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Xinyi Solar. Het engagement loopt nog.

Voorbeeld van uitsluiting
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van Mr. Wang Yan als supervisor kandidaat van Xinjiang Goldwind Science & Technology gestemd. ASN Impact Investors zag Mr. Wang Yan niet als onafhankelijk, hij is namelijk ook directeur van een bedrijfsonderdeel. Verder heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd om beleid te ontwikkelen om vakbondsvrijheid te bevorderen en gedwongen arbeid tegen te gaan. Het bedrijf heef in zijn antwoord aangegeven dat het elke vorm van gedwongen arbeid verbiedt. Helaas refereert het daarbij aan Chinese wetgeving. Mede op basis van dit antwoord heeft ASN Impact Investors in april 2022 besloten om het bedrijf uit het Beleggingsuniversum te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2022 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2-uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V voor het eerst over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

				Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren							
Broeikasgasemissies	1.	BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO_2e	5.461,94	98,05%	2020-2022
			Scope 2-BKG-emissies	tCO_2e	9.731,15	98,05%	2020-2022
			Scope 3-BKG-emissies	tCO_2e	242.344,59	98,05%	2020-2022
			Totale BKG-emissies	tCO_2e	257.615,26	98,05%	2020-2022
	2.	Koolstofvoetafdruk		tCO_2e/Meuro	169,63	98,05%	2020-2022
	3.	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO_2e/Meuro	510,97	96,75%	2020-2022

	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen		0,00%	98,05%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet- hernieuwbare energie		65,70%	98,05%	N/B
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	GWh/Meuro	A – 0; B – 0; C – 0,11; D – 0,06; E – 0,61; F – 0,02; G – 0,07; H – 0,77; L – 0,39	98,05%	2015-2021
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden		0,00%	98,05%	N/B
Watergehalte	8. Emissies in water	t/Meuro	0,91	7,04%	2019-2020
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	t/Meuro	0,11	32,70%	2018-2021
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping					
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)		0,00%	97,01%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richt-snoeren voor multinationale ondernemingen		29,83%	98,05%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen		12,82%	95,25%	2018-2021
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur		36,67%	98,05%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)		0,00%	98,05%	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Water-, afval- en materiaalemissies	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten		6,97%	97,40%	N/B
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onder-neming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden		83,51%	97,40%	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping					
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers		62,06%	97,25%	2020-2021
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid		3,51%	98,05%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid		13,98%	98,05%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid		16,13%	98,05%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen		0	98,05%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping		1,18%	98,05%	N/B

tCO_2e: tonnen CO_2 uitstoot equivalenten
Meuro: miljoen euro
GWh: gigawatturen
t: tonnen
N/B: Niet beschikbaar

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2022

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
NOVO NORDISK A/S-B	Farmacie & biotechnologie	2,8	Denemarken
RELX PLC	Zakelijke dienstverlening	2,5	Verenigd Koninkrijk
UNILEVER PLC	Verzorgingsproducten	2,5	Verenigd Koninkrijk
L'OREAL	Verzorgingsproducten	2,5	Frankrijk
ASTRAZENECA	Farmacie & biotechnologie	2,5	Verenigd Koninkrijk
METTLER-TOLEDO INTERNATIONAL	Farmacie & biotechnologie	2,4	Verenigde Staten
AUTODESK INC	Software & Services	2,4	Verenigde Staten
MERCK KGAA	Farmacie & biotechnologie	2,4	Duitsland
TRANE TECHNOLOGIES PLC	Kapitaalgoederen	2,4	Ierland
INDUSTRIA DE DISENO TEXTIL	Detailhandel	2,4	Spanje
ASML HOLDING NV	Halfgeleiders	2,3	Nederland
ASTELLAS PHARMA	Farmacie & biotechnologie	2,3	Japan
TOKYO ELECTRON	Halfgeleiders	2,3	Japan
WOLTERS KLUWER	Zakelijke dienstverlening	2,2	Nederland
GIVAUDAN-REG	Basisgoederen	2,2	Zwitserland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom heeft de Investeringscommissie op basis van de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

De in het Fonds aangehouden liquiditeiten zijn geen belegging. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft). Het Fonds heeft in de verslagperiode 2022 gemiddeld 3,7% van het beheerde vermogen in bedrijven uit de kledingindustrie gehad. De sociale beleggingsdoelstelling richt zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille; daarom is hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage is beschouwd als ecologisch.

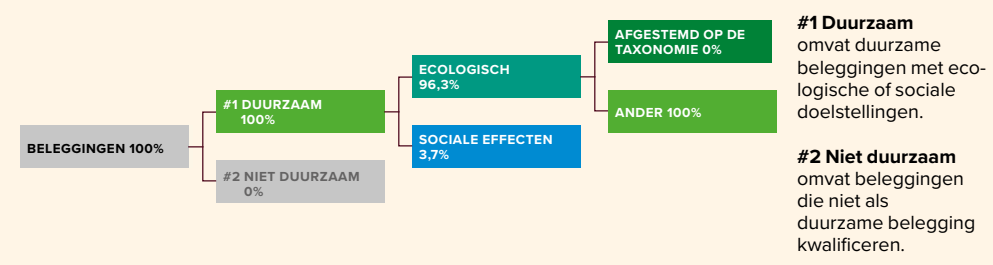

In welke economische sectoren werd belegd?

Het Fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

- Farmacie & biotechnologie	14,0%
- Kapitaalgoederen	14,0%
- Halfgeleiders	10,7%
- Software & services	8,3%
- Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	7,7%
- Zakelijke dienstverlening	7,4%
- Verzorgingsproducten	6,1%
- Telecommunicatiediensten	5,9%
- Detailhandel	4,9%
- Basisgoederen	4,4%
- Technologie	3,5%
- Overige	13,1%

In welke mate waren duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Daarnaast is het niet mogelijk verslag uit te brengen over de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie, omdat er nog geen data beschikbaar zijn over op de EU-taxonomie afgestemde activiteiten. De reden hiervoor is dat ondernemingen vanaf verslag-

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

periode 2022 openbaar zullen maken welke van hun activiteiten op de EU-taxonomie is afgestemd. Vanwege deze redenen is de mate waarmee de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie 0%.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

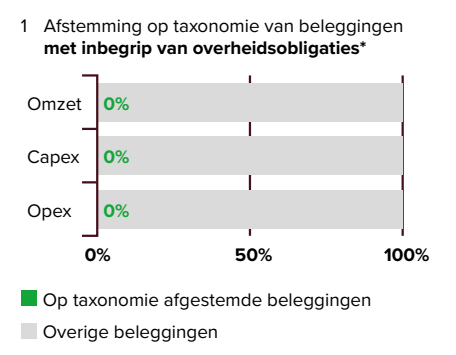

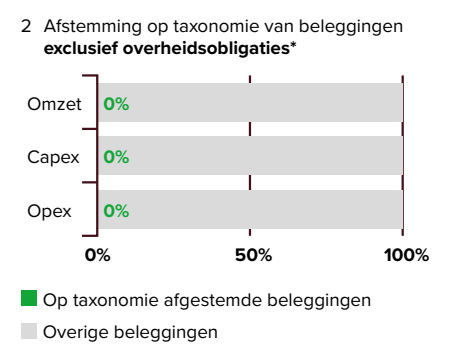

*Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiele bijdrage aan een milieudoelstelling leveren.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Wegens het ontbreken van beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te vermelden of er beleggingen zijn gedaan in transitie- en faciliterende activiteiten (het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is dus 0%).

Hoe verhield het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU- taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode.

zijn ecologisch duurzame beleggingen die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Vanwege het gebrek aan beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te rapporteren over het aandeel op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Daarom is aangenomen dat 100% van de beleggingen in het Fonds niet was afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 gemiddeld **3,7%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille.

Welke beleggingen vielen er onder "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn genomen om de duurzame beleggingsdoelstelling te behalen tijdens de referentieperiode?

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer misstanden werden vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingmerken in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw met elkaar verbonden, reden voor ASN Impact Investors om alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover te benaderen. ASN Impact Investors is begonnen met het communiceren over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. ASN Impact Investors heeft met vrijwel alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover contact gehad. In de volgende fase zijn bedrijven geselecteerd die binnen de portefeuilles een grote negatieve impact hebben op klimaat en biodiversiteit, daarmee start ASN Impact Investors intensief engagement.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingmerken en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2022 heeft ASN Impact Investors de kledingmerken opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er is negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieuwetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft gehandhaafd in het Beleggingsuniversum.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoemingen Andrew J. Duff en Derek Harding van The Sage Group gestemd. Het bedrijf had ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht hebben stemt ASN Impact Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd beleid te ontwikkelen en implementeren rondom privacy en non-discriminatie.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark voor duurzaamheid?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2 uitstoot, biodiversiteit en leefbaar loon verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzame beleggingsdoelstelling behaalt.

In welk opzicht verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de duurzame beleggingsdoelstelling over het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs met een brede marktindex te vergelijken. De MSCI World Index wordt als brede marktindex gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd. Hierbij is de geïmpliceerde temperatuurstijging berekend aan de hand van de MSCI ITR methode, zowel op fondsniveau, als op het niveau van de brede marktindex. Zoals hierboven aangegeven was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen van het Fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor **99,40%** van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het Fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hieronder aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, maar presteert het Fonds wel beter in vergelijking met de brede marktindex.

MSCI ITR values in °C	2022
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1,81
MSCI World Index	2,26
Overprestatie van het Fonds	0,45

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 4 van tabel 1 i**s de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (**link naar NACE sectiecodes**). Hierbij valt het op dat in sector H (transport en opslag) de ratio energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet het hoogst is (0,77).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,91 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 0,11 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 36,67% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico's in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR Annex V ASN Duurzaam Obligatiefonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: ASN Duurzaam Obligatiefonds **Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):** 549300Y2T8X61N5WTL02

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ **JA** ☐ **NEE**

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: **100%**

- ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☒ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☐ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken,** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___%

- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **deed geen duurzame beleggingen**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro).

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 belegd in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties, die waren uitgegeven door overheden en semioverheden die duurzaamheid bevorderen (met betrekking tot klimaat, biodiversiteit en mensenrechten).

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens verslagperiode 2022 zijn weergegeven.

En in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Het Fonds heeft naar aanleiding van de verordening (SFDR) de duurzame beleggingsdoelstellingen en daarmee de duurzaamheidsindicatoren opnieuw geformuleerd en gespecificeerd. De verslagperiode 2022 is de eerste periode met deze nieuwe indicatoren. Voor de verslagperiode 2021 heeft ASN Impact Investors de duurzaamheidsindicatoren herrekend. Het is niet mogelijk om deze herrekening voor eerder verslagperiodes te maken aangezien er voor die perioden een andere dataprovider is gebruikt.

Onderstaande tabel laat zien dat de CO_2-intensiteit van de staatsobligaties is **verbeterd** ten opzichte van de voorgaande verslagperiode. De CO_2-intensiteit van de groene en sociale obligaties is **verslechterd**. De hoeveelheid vermeden emissies van de groene en sociale obligaties zijn **verbeterd**.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022
CO_2-intensiteit staatsobligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	4,31	3,52
CO_2-intensiteit groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	2,42	2,47
Vermeden emissies groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	-31,70	-39,35

Om de vermindering van de CO_2-uitstoot voor de staatsobligaties te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)-methode (voor de huidige meting). Om de vermeden CO_2-uitstoot voor de groene en sociale obligaties te meten, heeft het Fonds ook gebruikgemaakt van de PCAF-methode.

Voor de vermindering van de CO_2-uitstoot meet de PCAF-methode de scope 1, 2 en 3 emissies per kwartaal. Bovenstaande waardes zijn de verminderde CO_2-intensiteit in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd.

Voor de vermeden emissies van de groene en sociale obligaties meet de PCAF-methode de vermeden emissies in tonnen CO_2 equivalent. Bovenstaand waarde is de vermeden CO_2 equivalent in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd.

Op welke wijze hebben de duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan het behalen van duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestond uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces was de risicoanalyse opgenomen die leidde tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria werd gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. De lijst met uitsluitingscriteria omvatte details die betrekking hebben op, maar niet beperkt waren tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (landen die internationale verdragen inzake biodiversiteit schenden, zijn uitgesloten); en
- mensenrechten (activiteiten in verband met misdaden tegen de menselijkheid, de doodstraf en oorlogsmisdaden zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Deze criteria hebben het land of emittent van groene en sociale obligaties beoordeeld op onder meer hun broeikasgassen, luchtvervuiling, defensie-uitgaven, corruptie, vrijheid van meningsuiting en kinderarbeid.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elk land of emittent van groene en sociale obligaties is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie was verantwoordelijk om een land of emittent van groene en

sociale obligaties goed of af te keuren, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.

Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Gedurende de verslagperiode 2022 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de verordening (SFDR).

- Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2022 **één** verplichte PAI-indicatoren (indicator 15 Broeikasgas (BKG) intensiteit) in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicator al deel uitmaakte van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicator en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors.
- Voor de overige PAI-indicatoren (**één** verplichte en **drie** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar gedeeltelijk onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat de dataverzameling zoals inmiddels door SFDR vereist, in 2022 nog niet plaatsvond.

Vanaf de verslagperiode 2023 zal ASN Impact Investors rekening houden met de PAI-indicatoren, zoals gespecificeerd in het precontractuele template.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

De vraag is niet van toepassing. Het Fonds belegt alleen in staatsobligaties, groene en sociale obligaties. Voor de uitgevende instellingen van deze obligaties zijn de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten niet van toepassing.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2022 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn afkomstig van Eurostat en het ECD van de ASN bank.

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V voor het eerst over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Onderstaande tabel heeft alleen betrekking op de staatsobligaties binnen de portefeuille. Voor de groene en sociale obligaties is nog geen PAI-data beschikbaar.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	tCO_2e/Meuro	184,21	87,41%	2021
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten		N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen					
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties		N/B	N/B	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping					
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore		62,48	97,60%	2021

tCO_2e: tonnen CO_2-uitstoot equivalenten
Meuro: miljoen euro
GWh: gigawatturen
t: tonnen
N/B: Niet beschikbaar

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2022

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
Bondsrepubliek Oostenrijk	Staatsobligaties	10,0	Oostenrijk
Koninkrijk der Nederlanden	Staatsobligaties	9,5	Nederland
Republiek Ierland	Staatsobligaties	7,7	Ierland
Kreditanstalt für Wiederaufbau	Greenbonds/social bonds	7,2	Duitsland
Republiek Italië	Staatsobligaties	6,4	Italië
Republiek Portugal	Staatsobligaties	6,4	Portugal
Koninkrijk Spanje	Staatsobligaties	6,3	Spanje
Republiek Slovenië	Staatsobligaties	5,9	Slovenië
Koninkrijk België	Staatsobligaties	5,4	België
Republiek Slowakije	Staatsobligaties	4,6	Slowakije
Bondsrepubliek Duitsland	Staatsobligaties	4,3	Duitsland
Nederlandse Waterschapsbank	Greenbonds/social bonds	3,3	Nederland
Republiek Chili	Greenbonds/social bonds	2,8	Chili
Groothertogdom Luxemburg	Staatsobligaties	2,1	Luxemburg
Tennet Holding	Greenbonds/social bonds	2,1	Nederland

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties die zijn uitgegeven door overheden en semi-overheden die rechtstreeks bij hebben gedragen aan de duurzame beleggingsdoelstelling. Voor staatsobligaties heeft het Fonds alleen belegd in landen die de Overeenkomst van Parijs hebben geratificeerd. Voor groene en sociale obligaties heeft het Fonds alleen belegd in emittenten die actief bij hebben gedragen aan het vermijden van de uitstoot van CO_2.

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom heeft de Investeringscommissie op basis van de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

De in het Fonds aangehouden liquiditeiten zijn geen belegging. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft). Aangezien het Fonds alleen milieudoelstellingen heeft, zijn alle beleggingen gecategoriseerd onder “Ecologisch”.

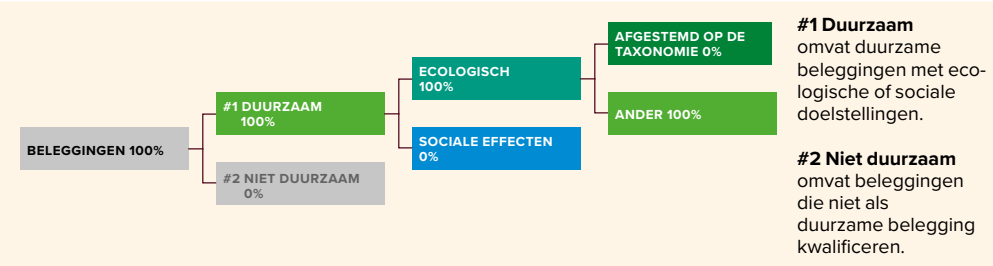

In welke economische sectoren werd belegd?

Het Fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

- Staatsobligaties 71,02%
- Greenbonds/social bonds 28,98%

In welke mate waren duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke taxonomie doelstelling vastgesteld.

Daarnaast is het niet mogelijk verslag uit te brengen over de mate waarin de beleggingen in verslagperiode 2022 zijn afgestemd op de EU-taxonomie, omdat er nog geen data beschikbaar zijn over op de EU-taxonomie afgestemde activiteiten. Vanwege deze redenen is de mate waarmee de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie 0%.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1 Afstemming op taxonomie van beleggingen **met inbegrip van overheidsobligaties***

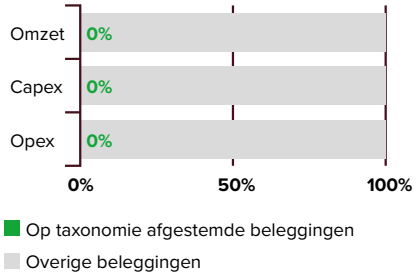

2 Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief overheidsobligaties***

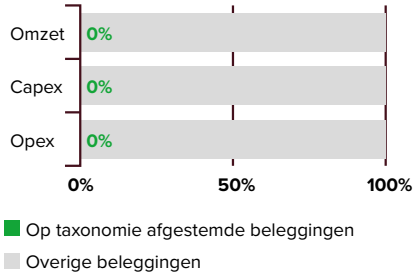

*Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiele bijdrage aan een milieudoelstelling leveren.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

zijn ecologisch duurzame beleggingen die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Wegens het ontbreken van beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te vermelden of er beleggingen zijn gedaan in transitie- en faciliterende activiteiten (het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is dus 0%).

Hoe verhield het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU- taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Vanwege het gebrek aan beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te rapporteren over het aandeel op de taxonomie afgestemde beleggingen. Daarom is aangenomen dat 100% van de beleggingen in het Fonds niet was afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft alleen milieudoelstellingen, waardoor deze vraag niet van toepassing is.

Welke beleggingen vielen er onder "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn genomen om de duurzame beleggingsdoelstelling te behalen tijdens de referentieperiode?

De Impactcommissie heeft continu de voortgang van de duurzame beleggingsdoelstellingen gemonitord. Het Fonds heeft goed ontwikkelde standaarden en methodieken gebruikt om de voortgang van de duurzame beleggingsdoelstellingen te meten. Het Fonds heeft geen gebruik gemaakt van engagement, aangezien dit geen deel uitmaakt van de strategie om de duurzame beleggingsdoelstelling te bereiken.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark voor duurzaamheid?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel de vermindering van CO_2-uitstoot voor staatsobligaties en het vermijden van CO_2-uitstoot voor green- en social bonds verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzame beleggingsdoelstelling behaalt.

In welk opzicht verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de vermindering van de uitstoot van CO_2 per jaar met een brede marktindex te vergelijken. Als brede marktindex gebruikt het Fonds een samengestelde index die bestaat uit: 80% Bloomberg Barclays EUR Treasury 1-10 yr en 20% Bloomberg Barclays Euro Green Bond Government Related 1-10 yr. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd.

Zoals te zien in de onderstaande tabel, is de CO_2-intensiteit van de brede marktindex

Emissiefactoren (tonnen CO_2/miljoen euro)	2022
ASN Duurzaam Obligatiefonds	5,99
80% Bloomberg Barclays Euro Treasury 1-10 yr 20% Bloomberg Barclays Euro Green Bond Government Related 1-10 yr	5,74
Onderprestatie van het Fonds	0,25

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 16 van tabel 1** is de som van het aantal landen waarin belegd wordt die te maken hebben met sociale schendingen (absoluut en relatief aantal gedeeld door de som van alle landen), zoals bedoeld in internationale verdragen en conventies, beginselen van de VN en, indien van toepassing, nationale wetgeving. Hiervoor is nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 17 van tabel 2** is het aandeel obligaties die niet als groen zijn gecertificeerd. Hiervoor is nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is.

SFDR annex V ASN Milieu & Waterfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: ASN Milieu & Waterfonds **Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):** 5493003MASTEE11NEJ34

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ JA ☐ NEE

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: **100%**

- ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☒ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☐ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken,** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___%

- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **deed geen duurzame beleggingen**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Milieu & Waterfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019);

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die een bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling, productie en verkoop van technologieën en systemen die milieuproblemen helpen oplossen. Het beleggingsbeleid van het Fonds heeft zich gericht op technologieën en oplossingen in: waterinfrastructuur en -technologie, duurzame energie en mobiliteit, circulaire economie en voeding en landbouw.

De geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds in 2022 bedroeg **2,22** graden, gemeten aan de hand van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. Dit is het eerste jaar dat deze metho-

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

diek wordt gebruikt, het is daarom niet mogelijk om de eerdere jaren te vergelijken. Voor meer informatie over de MSCI ITR-methodologie zie: MSCI Implied Temperature Rise.

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI)-methodologie).

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2022 zijn weergegeven.

En in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 4 jaar. De data over de duurzaamheidsindicatoren zijn niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	2,22
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	27,42	26,43	24,91	20,02

Voor de biodiversiteit footprint is 2019 het basisjaar.
Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor **96,72%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Momenteel wordt de biodiversiteitsvoetafdruk nog jaarlijks beoordeeld, vanaf 2023 zal dit elk kwartaal gebeuren.

Op welke wijze hebben de duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan het behalen van duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Deze criteria hebben de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving.

De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of besluiten tot het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

In de loop van 2022 zijn **zes** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeeld van engagement
ASN Impact Investors heeft tegen Mike Nikkel gestemd als bestuurslid van Orma en tegen het beloningsvoorstel. ASN Impact Investors heeft tegen Mike Nikkel gestemd omdat de verhouding mannen en vrouwen binnen het bestuur van Ormat niet in balans is. ASN Impact Investors heeft tegen het beloningsvoorstel gestemd omdat een aantal bestuurders discretionaire bonussen heeft ontvangen vanwege de uitdagende omstandigheden tijdens de COVID-19 pandemie. ASN Impact Investors betwijfelt de rechtvaardiging hiervan. Tevens heeft ASN Impact Investors Ormat gewezen op het belang de rechten van lokale bevolking te respecteren en heeft het bedrijf gevraagd hier beleid op te ontwikkelen.

Voorbeeld van uitsluiting
Het bedrijf Sunpower kapte een bos voor de aanleg van een zonnepark (1 miljoen zonnepanelen) op het schiereiland Yucatan. Vertegenwoordigers van de lokale Maya-gemeenschap stapten naar de rechter maar konden de kap helaas niet meer tegenhouden. ASN Impact Investors heeft Sunpower in drie afzonderlijke e-mails (in februari en maart 2022) om opheldering gevraagd. Helaas nam het bedrijf niet de moeite om de vragen te beantwoorden. Het kappen van bos voor de aanleg van een zonnepark is voor ASN Impact Investors onacceptabel. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Gedurende de verslagperiode 2022 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR.

Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2022 **vijf** verplichte PAI-indicatoren en één optionele indicatoren in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er op onderdelen verschillen zijn tussen de definities binnen de in SFDR geformuleerde PAI-indicatoren en binnen het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

- Tabel 1:
  - Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
  - Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
  - Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
  - Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
  - Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Tabel 3:
  - Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**negen** verplichte en **zes** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar gedeeltelijk onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat de data-

verzameling zoals inmiddels door SFDR vereist, in 2022 nog niet plaatsvond. Vanaf de verslagperiode 2023 zal ASN Impact Investors rekening houden met de PAI-indicatoren, zoals gespecificeerd in het precontractuele template.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
Xinyi Solar heeft onvoldoende beleid op vakbondsvrijheid, de keten en landgebruik. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Xinyi Solar. Het engagement loopt nog.

Voorbeeld van uitsluiting
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van Mr. Wang Yan als supervisor kandidaat van Xinjiang Goldwind Science & Technology gestemd. ASN Impact Investors zag Mr. Wang Yan niet als onafhankelijk, hij is namelijk ook directeur van een bedrijfsonderdeel. Verder heeft ASN Impact Investors het bedrijf gevraagd om beleid te ontwikkelen om vakbondsvrijheid te bevorderen en gedwongen arbeid tegen te gaan. Het bedrijf heeft in zijn antwoord aangegeven dat het elke vorm van gedwongen arbeid verbiedt. Helaas refereert het daarbij aan Chinese wetgeving. Mede op basis van dit antwoord heeft ASN Impact Investors in april 2022 besloten om het bedrijf uit het Beleggingsuniversum te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2022 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2-uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V voor het eerst over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

				Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren							
Broeikasgasemissies	1.	BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO_2e	25.725,97	96,75%	2020-2021
			Scope 2-BKG-emissies	tCO_2e	13.841,53	96,75%	2020-2021
			Scope 3-BKG-emissies	tCO_2e	170.443,97	96,75%	2020-2021
			Totale BKG-emissies	tCO_2e	209.401,22	96,75%	2020-2021
	2.	Koolstofvoetafdruk		tCO_2e/Meuro	231,86	96,75%	2020-2021
	3.	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO_2e/Meuro	744,38	96,75%	2020-2021
	4.	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	96,75%	N/B
	5.	Aandeel verbruik en opwekking niet- hernieuwbare energie			63,19%	96,75%	N/B
	6.	Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh/Meuro	A – 0; B – 0; C – 0,60; D – 3,30; E – 0,52; F – 0,23; G – 0,30; H – 0,34; L - 0	96,75%	2018-2021
Biodiversiteit	7.	Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden			0,00%	96,75%	N/B
Watergehalte	8.	Emissies in water		t/Meuro	0,00	1,63%	2019
Afval	9.	Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	3,22	39,55%	2018-2020
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping							
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	10.	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)			0,00%	96,75%	N/B
	11.	Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen			51,41%	96,75%	N/B
	12.	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen			10,17%	96,75%	2018-2020
	13.	Genderdiversiteit raad van bestuur			32,61%	96,75%	N/B
	14.	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)			0,00%	96,75%	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren					
Water-, afval- en materiaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling		N/B	N/B	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping					
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers		60,60%	96,75%	2020
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid		23,98%	96,75%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid		16,21%	96,75%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid		16,29%	96,75%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen		0	96,75%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping		1,93%	96,75%	N/B

tCO_2e: tonnen CO_2-uitstoot equivalenten
Meuro: miljoen euro
GWh: gigawatturen
t: tonnen
N/B: Niet beschikbaar

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
AMERICAN WATER WORKS CO INC	Nutsbedrijven	2,9	Verenigde Staten
PENTAIR PLC	Kapitaalgoederen	2,9	Verenigd Koninkrijk
VESTAS WIND SYSTEMS	Kapitaalgoederen	2,7	Denemarken
GEORG FISCHER AG	Kapitaalgoederen	2,6	Zwitserland
UNITED UTILITIES GROUP PLC	Nutsbedrijven	2,5	Verenigd Koninkrijk
BRAMBLES	Zakelijke dienstverlening	2,4	Australië
A.O. SMITH	Kapitaalgoederen	2,4	Verenigde Staten
STERICYCLE	Zakelijke dienstverlening	2,3	Verenigde Staten
SEVERN TRENT	Nutsbedrijven	2,3	Verenigd Koninkrijk
LITTELFUSE INC	Technologie	2,2	Verenigde Staten
CINTAS	Zakelijke dienstverlening	2,1	Verenigde Staten
GEBERIT	Kapitaalgoederen	2,1	Zwitserland
UNLIVER PLC	Verzorgingsproducten	2,1	Verenigd Koninkrijk
DESCARTES SYSTEMS GRP/THE	Software & Services	2,1	Canada
MTR	Transport	2,0	Hong Kong

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2022

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van ondernemingen in de sector milieutechnologie over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom heeft de Investeringscommissie op basis van de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

De in het Fonds aangehouden liquiditeiten zijn geen belegging. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft). Aangezien het Fonds alleen milieudoelstellingen heeft, zijn alle beleggingen gecategoriseerd onder “Ecologisch.”

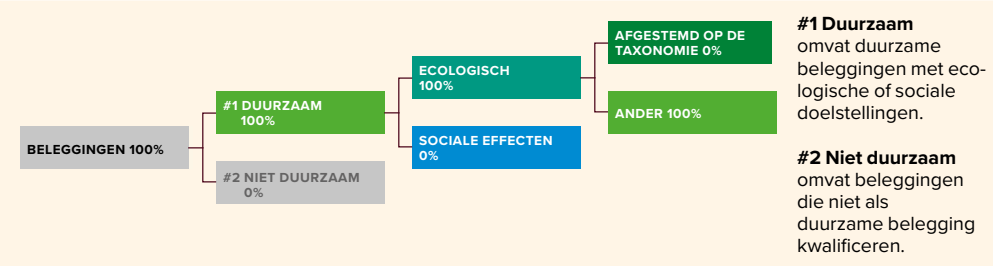

In welke economische sectoren werd belegd?

Het Fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

- Kapitaalgoederen	38,7%
- Nutsbedrijven	11,7%
- Basisgoederen	10,3%
- Zakelijke dienstverlening	10,1%
- Energie	7,0%
- Halfgeleiders	5,9%
- Software & services	3,8%
- Technologie	3,8%
- Verzorgingsproducten	2,1%
- Transport	2,0%
- Overige	4,6%

In welke mate waren duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke taxonomie doelstelling vastgesteld.

Daarnaast is het niet mogelijk verslag uit te brengen over de mate waarin de investeringen in verslagperiode 2022 zijn afgestemd op de EU-taxonomie, omdat er nog geen data beschikbaar zijn over op de taxonomie afgestemde activiteiten. De reden hiervoor is dat ondernemingen vanaf verslagperiode 2022 openbaar zullen maken welke van hun activiteiten op de EU-taxonomie is afgestemd. Vanwege deze redenen is de mate waarmee de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie 0%.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1 Afstemming op taxonomie van beleggingen **met inbegrip van overheidsobligaties***

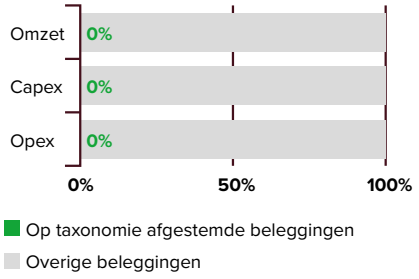

2 Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief overheidsobligaties***

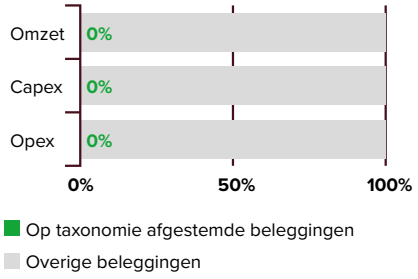

*Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiele bijdrage aan een milieudoelstelling leveren.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

zijn ecologisch duurzame beleggingen die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Wegens het ontbreken van beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te vermelden of er beleggingen zijn gedaan in transitie- en faciliterende activiteiten (het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is dus 0%).

Hoe verhield het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU- taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Vanwege het gebrek aan beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te rapporteren over het aandeel op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Daarom is aangenomen dat 100% van de beleggingen in het Fonds niet was afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft alleen milieudoelstellingen, waardoor deze vraag niet van toepassing is.

Welke beleggingen vielen er onder "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn genomen om de duurzame beleggingsdoelstelling te behalen tijdens de referentieperiode?

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investors of wanneer misstanden werden vastgesteld.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw met elkaar verbonden, reden voor ASN Impact Investors om alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover te benaderen. ASN Impact Investors is begonnen met het communiceren over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. ASN Impact Investors heeft met vrijwel alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover contact gehad. In de volgende fase zijn bedrijven geselecteerd die binnen de portefeuilles een grote negatieve impact hebben op klimaat en biodiversiteit, daarmee start ASN Impact Investors intensief engagement.

Voorbeeld van engagement
Er is negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieu wetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft gehandhaafd in het Beleggingsuniversum.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen het beloningsvoorstel en de benoeming van Rebekka Glasser binnen Rockwool gestemd. Reden was onder andere dat het lange termijn beloningsbeleid niet gebaseerd was op performance. Rebekka Glasser omdat zij bestuurslid is bij nog zes andere bedrijven. In de ogen van ASN Impact Investors is dat te veel en kan het haar hinderen haar werk goed uit te voeren bij Rockwool.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark voor duurzaamheid?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot en biodiversiteit verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzame beleggingsdoelstelling behaalt.

- ***In welk opzicht verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?***

Vraag is niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?***

Vraag is niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de duurzame beleggingsdoelstelling over het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs met een brede marktindex te vergelijken. De MSCI World Index wordt als brede marktindex gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd. Hierbij is de geïmpliceerde temperatuurstijging berekend aan de hand van de MSCI ITR methode, zowel op fondsniveau, als op het niveau van de brede marktindex. Zoals hierboven aangegeven was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor 96,72% van de beleggingen van het Fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor 99,40% van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het Fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hieronder aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, maar presteert het Fonds wel beter in vergelijking met de brede marktindex.

MSCI ITR values in °C	2022
ASN Milieu & Waterfonds	2.22
MSCI World Index	2.26
Overprestatie van het Fonds	0.04

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (**link naar NACE sectiecodes**). Hierbij valt het op dat in sector D (levering van elektriciteit, gas, stoom en airconditioning) de ratio energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet het hoogst is (3,30).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 3,22 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 32,61% wil zeggen dat iets minder dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI-indicator 6 van tabel 2** is enerzijds de gemiddelde hoeveelheid door de beleggingen verbruikt en teruggewonnen water (in kubieke meter) per miljoen euro omzet van de beleggingen en anderzijds het gewogen gemiddelde percentage van gerecycleerd en hergebruikt water door de beleggingen. Hiervoor zijn nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico's in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en –incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

SFDR annex V ASN Small & Midcapfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: ASN Duurzaam Small & Midcapfonds **Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):** 54930008SFZH7W0RZF83

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ JA ☐ NEE

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: **95,3%**

- ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☒ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☒ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: **4,7%**

☐ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken,** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimumaandeel duurzame beleggingen van ___%

- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **deed geen duurzame beleggingen**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019); en
- het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die een bijdrage aan de duurzame beleggingsdoelstellingen hebben geleverd.

De geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds in 2022 bedroeg **2,35** graden, gemeten aan de hand van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. Dit is het eerste jaar dat deze metho-

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

diek wordt gebruikt, het is daarom niet mogelijk om de eerdere jaren te vergelijken. Voor meer informatie over de MSCI ITR-methodologie zie: MSCI Implied Temperature Rise.

In 2022 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro **verslechterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI)-methodologie).

In 2022 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het Beleggingsuniversum van de portefeuille van het Fonds **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie).

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens verslagperiode 2022 zijn weergegeven.

En in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 4 jaar. De data over de duurzaamheidsindicatoren zijn niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	2,35
Biodiversiteit footprint (in ha per miljoen euro geïnvesteerd)	25,07	24,91	37,97	32,08
Gemiddelde leefbaarloonscore	13,00	13,00	18,79	24,00

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar.
Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor **93,94%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Momenteel wordt de biodiversiteitsvoetafdruk nog jaarlijks beoordeeld, vanaf 2023 zal dit elk kwartaal gebeuren.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2022 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het

engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde 'makkelijker te beantwoorden vragen' (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%).

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: **ASN Bank Leefbaar Loon**

Op welke wijze hebben de duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan het behalen van duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Deze criteria hebben de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving.

De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of te besluiten tot het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.

Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

In de loop van 2022 zijn **drie** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
Sinds 2016 voert ASN Impact Investors engagement met bedrijven uit de farmaceutische industrie. In het door Sustainalytics geschreven rapport in opdracht door ASN Impact Investors, bleek dat de grootste farmaceutische bedrijven ter wereld onvoldoende toezicht houden op en/of transparant zijn over het onderzoek en de ontwikkeling, productie, marketing en verkoop van medicijnen. Gedurende verslagperiode 2022, heeft ASN Impact Investors engagement gevoerd met de bedrijven uit het Beleggingsuniversum en tweejaarlijks de prestaties op ethisch handelen, ontwikkeling en distributie, marketing en beloning gemeten. ASN Impact Investors heeft deze vastgelegd in scorecards die vervolgens gedeeld zijn met de bedrijven inclusief bedrijfsspecifieke verbeterpunten. In het derde kwartaal deden wij dat met: Orion Oyj.

Voorbeeld van uitsluiting
Gedurende de verslagperiode 2022 heeft ASN Impact Investors besloten het Finse Cargotec af te keuren en te verwijderen uit het Beleggingsuniversum. Zoals de naam al doet vermoeden is het bedrijf actief in opslag-, overslag en goederendiensten. Naast deze activiteiten bleek tijdens de recente ESG due diligence dat het bedrijf ook betrokken is bij olie en gas. Deze activiteiten zijn onderdeel van het bedrijf geworden als gevolg van een overname. Het bedrijf is nu toeleverancier van specifiek op maat gemaakte producten en diensten aan de fossiele sector en haalt er naar schatting 10% van de omzet uit. ASN Impact Investors belegt niet in de exploitatie, productie en raffinage van fossiele grondstoffen. Ook bedrijven die sterk verweven zijn met de fossiele sector, worden uitgesloten. ASN Impact Investors vindt Cargotec sterk verweven, vandaar dat het bedrijf is afgekeurd.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Gedurende de verslagperiode 2022 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR.
Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2022 vijf verplichte PAI-indicatoren en één optionele indicatoren in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er op onderdelen verschillen zijn tussen de definities binnen de in SFDR geformuleerde PAI-indicatoren en binnen het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

- Tabel 1:
  - Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
  - Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
  - Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
  - Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
  - Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)
- Tabel 3:
  - Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**negen** verplichte en **zeven** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar gedeeltelijk onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat de dataverzameling zoals inmiddels door SFDR vereist, in 2022 nog niet plaatsvond.

Vanaf de verslagperiode 2023 zal ASN Impact Investors rekening houden met de PAI-indicatoren, zoals gespecificeerd in het precontractuele template.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, is een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van twee mannelijke nieuwe bestuursleden binnen Wickes Groep gestemd. Dit met het oog op de ongelijke verhouding tussen mannen en vrouwen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2022 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2-uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2022 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2022, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V voor het eerst over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

				Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren							
Broeikasgasemissies	1.	BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO_2e	3.213,19	97,85%	2020-2021
			Scope 2-BKG-emissies	tCO_2e	4.762,66	97,85%	2020-2021
			Scope 3-BKG-emissies	tCO_2e	65.412,64	97,85%	2020-2021
			Totale BKG-emissies	tCO_2e	73.413,76	97,85%	2020-2021
	2.	Koolstofvoetafdruk		tCO_2e/Meuro	412,61	97,85%	2020-2021
	3.	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO_2e/Meuro	729,56	95,70%	2020-2021
	4.	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	97,85%	N/B
	5.	Aandeel verbruik en opwekking niet- hernieuwbare energie			60,85%	97,85%	N/B
	6.	Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh/Meuro	A – 0; B – 0; C – 0,37;	97,85%	2016-2021

				D – 0; E – 0; F – 0,05; G – 14,41; H -0; L – 0,42		
Biodiversiteit	7.	Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden		0,00%	97,85%	N/B
Watergehalte	8.	Emissies in water	t/Meuro	N/B	N/B	N/B
Afval	9.	Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	t/Meuro	0,00	25,27%	2019-2020
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping						
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	10.	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samen-werking en Ontwikkeling (OESO)		0,00%	97,85%	N/B
	11.	Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen		56,75%	97,85%	N/B
	12.	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen		2,83%	97,85%	2018-2020
	13.	Genderdiversiteit raad van bestuur		35,64%	97,85%	N/B
	14.	Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)		0,00%	97,85%	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Klimaat- en andere milieu-indicatoren						
Water-, afval- en materiaalemissies	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten		0,00%	97,85%	N/B
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden		97,71%	97,85%	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Eenheid	Impact 2022	Data dekking	Bronjaar
Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping					
Sociale thema's en arbeids-omstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers		61,36%	97,85%	2020
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid		17,97%	97,85%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid		23,27%	97,85%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid		23,27%	97,85%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechten-problemen en -schendingen		0	97,85%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping		5,04%	97,85%	N/B

tCO_2e: tonnen CO_2-uitstoot equivalenten
Meuro: miljoen euro
GWh: gigawatturen
t: tonnen
N/B: Niet beschikbaar

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste beleggingen	Sector	% activa	Land
BEKAERT	Basisgoederen	5,1	België
SOFTWARE AG	Software & Services	5,0	Duitsland
STHREE PLC	Zakelijke dienstverlening	4,9	Verenigd Koninkrijk
SIGNIFY NV	Kapitaalgoederen	4,9	Nederland
JOST WERKE AG	Kapitaalgoederen	4,8	Duitsland
IPSOS	Reclame	4,8	Frankrijk
BEFESA SA	Zakelijke dienstverlening	4,3	Luxemburg
HUHTAMAKI OYJ	Basisgoederen	4,1	Finland
CORBION NV	Basisgoederen	4,1	Nederland
BRAVIDA HOLDING AB	Zakelijke dienstverlening	3,9	Zweden
TKH GROUP NV-DUTCH CERT	Kapitaalgoederen	3,8	Nederland
PREMIER FOODS PLC	Voeding en dranken	3,7	Verenigd Koninkrijk
COATS GROUP PLC	Duurzame consumptiegoederen	3,7	Verenigd Koninkrijk
KARDEX AG-REG	Kapitaalgoederen	3,6	Zwitserland
JCDECAUX SE	Reclame	3,5	Frankrijk

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2022

De kolom "% activa" is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van kleine en middelgrote Europese ondernemingen die zijn toegelaten tot gereglementeerde markten in de EU of tot goed functionerende gereglementeerde beurzen buiten de EU, maar binnen Europa, die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom heeft de Investeringscommissie op basis van de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

De in het Fonds aangehouden liquiditeiten zijn geen belegging. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft).
Het Fonds heeft in de verslagperiode 2022 gemiddeld **4,7%** van het beheerde vermogen in bedrijven uit de kledingindustrie gehad. De sociale beleggingsdoelstelling richt zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille; daarom is hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage is beschouwd als ecologisch.

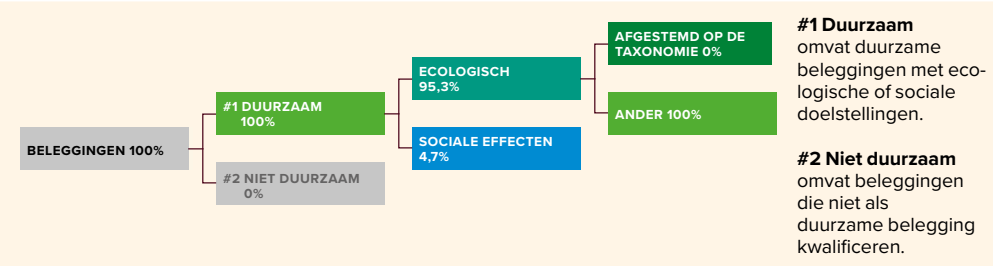

In welke economische sectoren werd belegd?

Het Fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

- Kapitaalgoederen	27,3%
- Basisgoederen	13,2%
- Zakelijke dienstverlening	13,1%
- Onroerend goed	9,2%
- Reclame	8,3%
- Detailhandel	6,6%
- Software & services	5,0%
- Voeding en dranken	3,7%
- Overige	13,6%

In welke mate waren duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Daarnaast is het niet mogelijk verslag uit te brengen over de mate waarin de investeringen in verslagperiode 2022 zijn afgestemd op de EU-taxonomie, omdat er nog geen data beschikbaar zijn over op de EU-taxonomie afgestemde activiteiten. De reden hiervoor is dat ondernemingen vanaf verslagperiode 2022 openbaar zullen maken welke van hun activiteiten op de EU-taxonomie is afgestemd. Vanwege deze redenen is de mate waarmee de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie 0%.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

1 Afstemming op taxonomie van beleggingen **met inbegrip van overheidsobligaties***

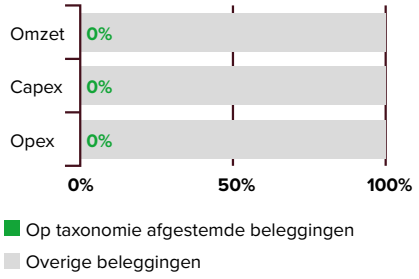

2 Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief overheidsobligaties***

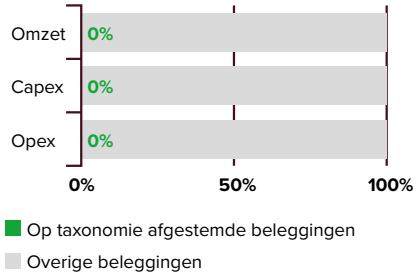

*Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiele bijdrage aan een milieudoelstelling leveren.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Wegens het ontbreken van beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te vermelden of er beleggingen zijn gedaan in transitie- en faciliterende activiteiten (het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten is dus 0%).

Hoe verhield het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU- taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode.

zijn ecologisch duurzame beleggingen die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Vanwege het gebrek aan beschikbare data over de EU-taxonomie is het niet mogelijk te rapporteren over het aandeel op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Daarom is aangenomen dat 100% van de beleggingen in het Fonds niet was afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2022 gemiddeld **4,7%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille.

Welke beleggingen vielen er onder "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn genomen om de duurzame beleggingsdoelstelling te behalen tijdens de referentieperiode?

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2-uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer misstanden werden vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingmerken in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw met elkaar verbonden, reden voor ASN Impact Investors om alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover te benaderen. ASN Impact Investors is begonnen met het communiceren over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. ASN Impact Investors heeft met vrijwel alle bedrijven uit het Beleggingsuniversum hierover contact gehad. In de volgende fase zijn bedrijven geselecteerd die binnen de portefeuilles een grote negatieve impact hebben op klimaat en biodiversiteit, daarmee start ASN Impact Investors intensief engagement.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingmerken en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2022 heeft ASN Impact Investors de kledingmerken opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er is negatieve berichtgeving rondom de bouw van een windpark in Zweden. Hier zou milieuwetgeving geschonden zijn en aannemers niet betaald. ASN Impact Investors heeft hierover contact opgenomen met Nordex. Het bedrijf heeft voldoende geantwoord en blijft gehandhaafd in het Beleggingsuniversum.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen het beloningsvoorstel en de benoeming van Rebekka Glasser binnen Rockwool gestemd. Reden was onder andere dat het lange termijn beloningsbeleid niet gebaseerd was op performance. Rebekka Glasser omdat zij bestuurslid is bij nog zes andere bedrijven. In de ogen van ASN Impact Investors is dat te veel en kan het haar hinderen haar werk goed uit te voeren bij Rockwool.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark voor duurzaamheid?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit en leefbaar loon verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzame beleggingsdoelstelling behaalt.

In welk opzicht verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de duurzame beleggingsdoelstelling over het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs met een brede marktindex te vergelijken. De MSCI World Index wordt als brede marktindex gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd. Hierbij is de geïmpliceerde temperatuurstijging berekend aan de hand van de MSCI ITR methode, zowel op fondsniveau, als op het niveau van de brede marktindex. Zoals hierboven aangegeven was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2022 beschikbaar voor **93,94%** van de beleggingen van het Fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor **99,40%** van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het Fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hieronder aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, daarnaast presteert het Fonds minder dan de brede marktindex. Reden hiervoor kan zijn is dat uitschieters zwaarder wegen omdat dit een kleine portefeuille is. Verder gaat het hier om kleine bedrijven waardoor de datakwaliteit laag is en hebben deze bedrijven veelal minder concrete plannen uitgeschreven.

MSCI ITR values in °C	2022
ASN Duurzaam Small & Midcap Fonds	2,35
MSCI World Index	2,26
Onderprestatie van het Fonds	0,09

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (**link naar NACE sectiecodes**). Hierbij valt het op dat in sector G (groot- en detailhandel) de ratio energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet het hoogst is (14,41).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Hiervoor zijn nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 35,64% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico's in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en –incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.